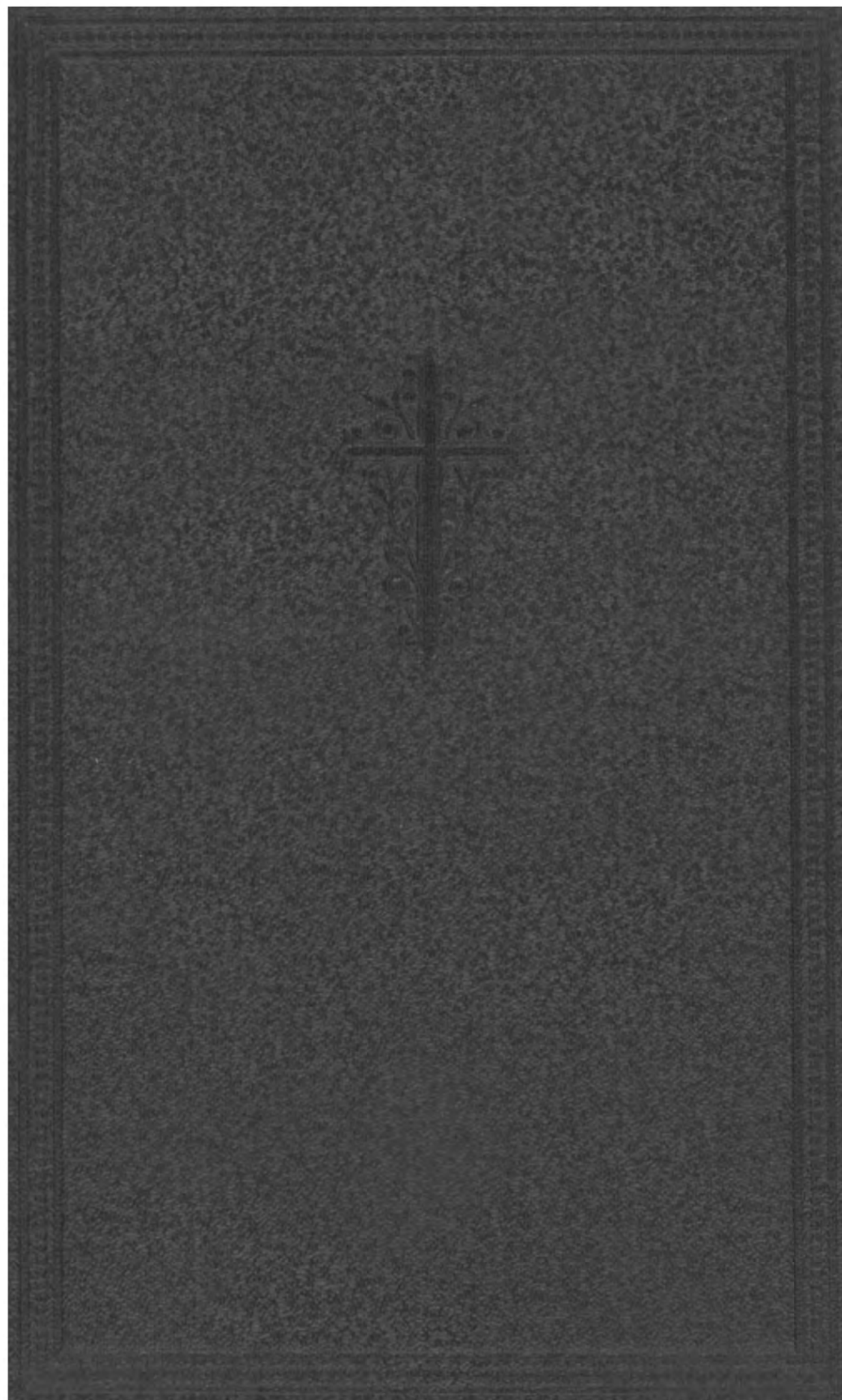

ROZJÍMÁNÍ
O
NEJSVĚTĚJŠÍ PANNĚ MARII
K POTŘEBĚ
BRATŘÍ ŠKOL KŘESŤANSKÝCH.

Sepsal
FR. FILIP,
generální superior Bratří škol křesťanských.

1 9 3 5.

Nákladem Bratří škol křesťanských v Praze-Bubenči.

Tiskem Ant. Lapáčka, Praha X., Poděbradova 35.

IMPRIMI POTEST.

Lembecq-lez-Hal, die 25. Aprilis 1934.

Fr. Anacletus,

Assist. Fr. S. Chr.

NIHIL OBSTAT.

Antonius Stříž,

ensor.

IMPRIMATUR.

Pragae, die 2. Martii 1931.

Dr. Antonius Eltschkner,

vicarius generalis.

No 2244.

ÚVOD.

Každý křesťan, jenž jest hoden tohoto jména, a tím více každý pravý řeholník, si váží pobožnosti k nejsvětější Panně Marii, snaží se nabýti jejího ducha a pěstovati ji. Tato pobožnost vyhovuje nejskrytějším potřebám naší duše, jest nám bohatým zdrojem veškerých milostí a zjednává nám nejčistší a nejsladší radosti.

K jejímu uchování a rozmnožení v nás slouží různé prostředky; jedním z nejúčinnějších však jest rozjímati o Mariiných přednostech, o jejím životě, o jejích ctnostech a o jejím poslání, dále pak studovati ve světle víry tuto požehnanou Pannu, toto veledílo Stvořitelovo a vzor všech ctností. Tato důstojná Matka Boží, milosrdná ochranitelka všech nešťastných, tato královna nebeská, jež jest povýšena ve slávě i nad cherubíny, snižuje se nicméně k nám, aby propůjčila sluchu našim prosbám. Její mateřská láska přijímá obět naší nehodnosti a dává nám nebeské poklady, jejichž jest rozdatelkou.

Kterak lze zajisté mysliti na tuto dobrou Matku a necítiti se nabádán k jejímu obdivování, uctívání, velebení a vzývání a neumíniti si vážně, že budeme kráčet v jejích šlépějích svatosti, abychom si zasloužili její ochrany a měli jednou účast na její slávě? Jest možno patřiti na ni z různých hledisk její vznešenosti a jejích ctností a nepocítovati touhy po jejím následování, pokud nám to dovoluje naše slabost?

Uveřejňujeme toto dílo s úmyslem, aby usnadnilo toto zbožné a spasitelné cvičení. Uvažujeme v něm postupně o životě nejsvětější Panny, o jejích ctnostech, o její vznešenosti, její ochraně, o pobožnosti k ní a o počtách, které jí vzdáváme. Velebme Boha za milosti, jimiž ji zahrnul, obdivujeme se její vznešenosti a jejím přednostem; studujeme její ctnosti, abychom jich mohli lépe následovati, děkujeme jí za její mateřskou ochranu, milujeme ji vši svou dětinnou láskou a dosvědčujeme jí svou lásku tím, že se snažíme zalíbiti se jí. Radujeme se z jejích radostí a mějme soustrast s jejími bolestmi. Uvedme svá přání ve shodu s jejími přáními a svůj život s životem jejím, kéž tluče naše srdce ve spojení s neposkvrněným srdcem jejím.

Pak nám bude rozjímání prospěšným a pomůže nám, abychom prospívali v konání ctností našeho svatého stavu a stali se hodnými zalíbení a ochrany naší dobré Matky, a konečně, abychom kráčeli přímou cestou k dokonalosti s vytrvalou zmužilostí.

O, Maria, sladká a milosrdná Matko, vyžádej nám všem milosti jeviti se vždy tvými dítkami a ukaž se býti naší matkou po celou dobu našeho žití, zvláště pak v hodinu naší smrti.

OBSAH:

- I. Život Mariin.
- II. Ctnosti Mariiny.
- III. Vznešenost Mariina.
- IV. Pobožnost k Marii.
- V. Uctívání Marie.
- VI. Kult vzdávaný Marii.

Rozjímání

o nejsvětější Panně Marii.

I. ŽIVOT MARIIN.

1. Předurčení nejsvětější Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Maria předurčena za Matku Boží. Tak učí Písmo svaté a učitelé církevní. V den svátku Neposkvrněného početí nejsvětější Panny Marie obrací Církev na Marii slova „Pán měl mne na počátku díla svého, prve než byl co učinil od pradávna.“ Svatý Bernard praví: „Ty, Maria, jsi vpravdě dcerou předurčenou od Nejvyššího, aby ses stala matkou toho, jenž vyvýšen jsa nade všechno, jest požehnaný po všechny věky.“ Radujme se ze vznešenosti Mariiny a do-
svědčujme, že jsme dítkami hodnými takové Matky.

II. Maria předurčena za spoluvykupitelku lidstva. Adam a Eva zhřešili, když však toho litovali, odpustil jim Bůh, slíbil jim vysvoboditele a oznámil jim tu, skrze níž jim bude dán Spasitel. O Maria, Bůh tě ve své myšlence přidružil k dílu vykoupení světa. Buďme vděční Marii jako spoluvykupitelce pokolení lidského vůbec a každého z nás zvlášť.

III. Maria předurčena za královnu andělů i lidí. Bůh ji povýšil na stupeň téměř nekonečně vyšší nade všechny duchy nebeské, kteří jsou mu i nejbližší. Opěvujme velikost této vznešené Panny ve spojení s věrnými anděly a se všemi pokoleními, jejichž chvalozpěvy se neustávají vznášeti k ní. Umiňme si, že budeme učití své žáky, aby Marii lépe poznávali a milovali.

Rozjímání.

Pán měl mě na počátku díla svého, prve než byl co učinil,
od pradávna. (Přisl. 8, 22.)

I. Maria předurčena za Matku Boží. Tak učí Písmo svaté a učitelé církevní. V den svátku Neposkvrněného početí nejsvětější Panny Marie obrací Církev na ni slova Moudrosti: „Pán měl mě na počátku díla svého, prve než byl co učinil, od pradávna.“

Svatý Bernard praví: „Co bylo naznačeno Mojžíši v hořícím keři, Aronovi v zelené rastrosti, Gedeonovi v rounu, jež zůstalo uprostřed rosy a zarosené uprostřed sucha, viděl Šalomoun zřetelněji k ženě, kterou pokládal za neocenitelný poklad a Isaiáš ještě jasněji nežli všichni proroci v Panně, která počne a porodí Boha.“

Proto volá též svatý učitel církevní: „Maria, tys jsi jistě předurčena od Nejvyššího za Matku toho, jenž jsi povýšen nade všechno, jsi požehnaný po všechny věky“. V řádu božské předzíravosti zaujímá vtělené Slovo první místo; po něm stojí hned panenská Matka, jejíž příchod připravil sám řadou proroctví a jejíž duši vyzdobil se vši štědrostí své lásky a veškerým smýšlením své vlastní hodnosti, aby ji učinil společnicí svých bolestí na zemi a své slávy na nebi.

Plesejme tedy nad velikostí Panny Marie a dosvědčujme, že jsme dítkami hodnými takové Matky.

II. Maria předurčena za spoluvykupitelku lidstva. Ve své věčné vševědoucnosti zřel Bůh zároveň dílo stvoření, pád prvního člověka i

vykoupení. Právě tak jako když stvořil Adama viděl Ježíše, jenž jej svou krví vykoupí, viděl též, když stvořil Evu, Marii, která napraví hřích první ženy.¹⁾

Nejsvětější Panna žila v Boží věčné myšlence a měla žítí také od počátku světa ve víře pokolení lidského. Se svým božským Synem byla prorokována i předobrazena, a tak naplňuje svou velikostí trvání doby od pádu prvního člověka až do narození Spasitele. Adam a Eva zhřešili, ale když toho litovali, odpustil jim Bůh, slíbil jim Vykupitele a zvěstoval jim tu, skrze níž jim bude dán Spasitel. Bůh pravil k hadovi: „Nepřátelství ustanovuji mezi tebou a ženou, mezi potomstvem tvým a potomstvem jejím; ona rozdrtí hlavu tvou, kdežto ty budeš úklady činiti její patě.“²⁾ Podle všech výkladů Písma svatého jest Maria onou požehnanou Pannou, jež byla od té doby nadějí padlého lidstva. Adam a Eva se všemi svými potomky obraćejí k ní své zraky a vysílají svá přání.

Ve světle shůry poznávali spravedliví Starého Zákona Marii ve stromě života, v žebříku Jakobově, v hořícím keři, ve svatostánku i v arše úmluvy a více ještě ve svatých ženách, jež jsou ctí lidu Božího jako Sara, Rebeka, Rachel, Debora, Ruth, Anna, matka Samuelova, Judith, Esther, neboť všechny ji představovaly v tom neb onom nejpodivuhodnějším jejím rysu.

Budme vděční Marii, která jest spoluvykupitelkou pokolení lidského vůbec a každého z nás zvlášť.

¹⁾ Mgr. Pavy.

²⁾ Genes. 3, 15.

III. Maria předurčena za královnu andělů i lidí. Jako zvláštní stvoření bývá Maria právem nazývána prvorozenou dcerou Nejvyššího, jako jest Ježíš Kristus, Slovo Boží, nazýván prvorozeným mezi mnoha bratry.¹⁾

„Pane,“ volá kardinál de Bérulle, „ty jsi k sobě přidružil Marii, ty jsi ji povýšil, aby působila s tebou a vykonala veledílo. Tím mi zavdáváš veškeru příčinu, abych patřil na ni a uctíval ji jako nejsvětější osobu, jako nejhodnější tvé velebnosti i lásky, převyšující všechna stvoření lidská i andělská!“

Svatá Františka ze Chantal prosila jednou svých sester, aby se za ní modlily; jedna z nich se jí tázala: „Co se máme modlit?“ Světice jí odpověděla: „Milá sestro, nejlepší a nejsvětější Panně nejmilejší modlitba jest, když velebíme Boha pro její velikost a za to, že ji vyvolil za Matku vtěleného Slova a za královnu nebe i země.“

Umiňme si, že budeme učití své žáky, aby Marii lépe poznávali a ji milovali.

Plni důvěry k tobě, o Maria, budeme tě oslavovati následováním tvých ctností; přispěj nám v hodině naší smrti, pomoz nám před soudnou stolicí Soudce nejvyššího a otevři nám brány nebeské, kde tě budeme velebiti s božským tvým Synem po celou věčnost.

Duchovní kytice. Maria byla vyvolena, aby spojila člověka s Bohem tím, že nám dala Ježíše Krista, jenž jest Bůh i člověk, a že skrz Ježíše Krista smířila Boha s lidmi a lidi s Bohem (Sv. Jan Damascenský).

¹⁾ Řím. 8, 29.

2. Neposkvrněné početí nejsvětější Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Písmo svaté zmiňuje se o této přednosti Mariině. Ve slovech Velepísně; „Všecka jsi krásná, má přítelko, a poskvrny na tobě není,“ spatřují učitelé církevní narážku na Pannu, která byla určena za Matku Boží. Svatí Otcové chtěli vyjádřiti tuto přednost, když nazvali Marii lilií mezi trnám, svatým chrámem a bílou holubicí. Blahopřejme nejčistší Panně, nové Evě, že byla uchráněna hříchu dědičného a prosíme ji, aby nám pomohla uvarovati se všeho hříchu.

II. Církev prohlásila veřejně tuto přednost. V bule, v níž se potvrzuje tento článek víry, čteme, že Bůh chtěl, aby matka určená jeho Synu, byla vždy bez poskvrny, úplně vyňata z poroby hříchu a měla takovou plnost svatosti, že si kromě svatosti Boží nelze větší představit. Pozdravujme v Marii veledílo Tvůrce a svůj vzor. Především však následujme jejich ctností.

III. Maria děkuje za tuto přednost zásluhám Svého božského Syna. Zvláštní výsadní milostí a vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, Spasitele pokolení lidského, byla Maria od prvního okamžiku svého početí uchována a vyňata od poskvrny hříchu dědičného. Toto jest článkem víry. Pějme s Církví: „O Maria, ty jsi sláva Jerusalema, tys radost Izraelova, ty čest jsi lidu našeho.“

Rozjímání.

Všecka jsi krásná, má přítelko, poskvrny na tobě není.
(Cant. 4, 7.)

I. Písmo svaté se zmiňuje o této přednosti Mariině. Svatí učitelé církevní učí, že božským výrokem: Nepřátelství ustanovují mezi tebou a ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím,¹⁾ ukázal Bůh již předem jasně i zřejmě milosrdného Vykupitele lidského pokolení, a naznačil jeho blahoslavenou Matku, Pannu Marii, a vyslovil zřetelně nepřátelství obou proti ďáblu. Když přijalo božské Slovo

¹⁾ Genes. 3, 15

III. Maria předurčena za královnu andělů i lidí. Jako zvláštní stvoření bývá Maria právem nazývána prvorozenou dcerou Nejvyššího, jako jest Ježíš Kristus, Slovo Boží, nazýván prvorozeným mezi mnoha bratry.¹⁾

„Pane,“ volá kardinál de Bérulle, „ty jsi k sobě přidružil Marii, ty jsi ji povýšil, aby působila s tebou a vykonala veledílo. Tím mi zavdáváš veškeru příčinu, abych patřil na ni a uctíval ji jako nejsvětější osobu, jako nejhodnější tvé velebnosti i lásky, převyšující všechna stvoření lidská i andělská!“

Svatá Františka ze Chantal prosila jednou svých sester, aby se za ní modlily; jedna z nich se jí tázala: „Co se máme modlit?“ Svěťtice jí odpověděla: „Milá sestro, nejlepší a nejsvětější Panně nejmilejší modlitba jest, když velebíme Boha pro její velikost a za to, že ji vyvolil za Matku vtěleného Slova a za královnu nebe i země.“

Umiňme si, že budeme učití své žáky, aby Marii lépe poznávali a ji milovali.

Plni důvěry k tobě, o Maria, budeme tě oslavovati následováním tvých ctností; přispěj nám v hodině naší smrti, pomoz nám před soudnou stolicí Soudce nejvyššího a otevři nám brány nebeské, kde tě budeme velebiti s božským tvým Synem po celou věčnost.

Duchovní kytice. Maria byla vyvolena, aby spojila člověka s Bohem tím, že nám dala Ježíše Krista, jenž jest Bůh i člověk, a že skrz Ježíše Krista smířila Boha s lidmi a lidi s Bohem (Sv. Jan Damascenský).

¹⁾ Řím. 8, 29.

2. Neposkvrněné početí nejsvětější Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Písmo svaté zmiňuje se o této přednosti Mariině. Ve slovech Velepísně; „Všecka jsi krásná, má přítelko, a poskvrny na tobě není,“ spatřují učitelé církevní narážku na Pannu, která byla určena za Matku Boží. Svatí Otcové chtěli vyjádřiti tuto přednost, když nazvali Marii lilíí mezi trnám, svatým chrámem a bílou holubicí. Blahopřejme nejčistší Panně, nové Evě, že byla uchráněna hříchu dědičného a prosme ji, aby nám pomohla uvarovati se všeho hříchu.

II. Církev prohlásila veřejně tuto přednost. V bule, v níž se potvrzuje tento článek víry, čteme, že Bůh chtěl, aby matka určená jeho Synu, byla vždy bez poskvrny, úplně vyňata z poroby hříchu a měla takovou plnost svatosti, že si kromě svatosti Boží nelze větší představití. Pozdravujeme v Marii veledílo Tvůrcevo a svůj vzor. Především však následujeme jejich ctností.

III. Maria děkuje za tuto přednost zásluhám Svého božského Syna. Zvláštní výsadní milostí a vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, Spasitele pokolení lidského, byla Maria od prvního okamžiku svého početí uchována a vyňata od poskvrny hříchu dědičného. Toto jest článkem víry. Pějme s Církví: „O Maria, ty jsi sláva Jerusalema, tys radost Izraelova, ty čest jsi lidu našeho.“

Rozjímání.

Všecka jsi krásná, má přítelko, poskvrny na tobě není.
(Cant. 4, 7.)

I. Písmo svaté se zmiňuje o této přednosti Mariině. Svatí učitelé církevní učí, že božským výrokem: Nepřátelství ustanovují mezi tebou a ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím,¹⁾ ukázal Bůh již předem jasně i zřejmě milosrdného Vykupitele lidského pokolení, a naznačil jeho blahoslavenou Matku, Pannu Marii, a vyslovil zřetelně nepřátelství obou proti ďáblu. Když přijalo božské Slovo

¹⁾ Genes. 3, 15

na sebe lidskou přirozenost, zrušilo rozsudek zavržení, který byl nad námi pronesen, a přibilo jej vítězně na kříž; rovněž nejsvětější Panna, která s ním byla nerozlučně spojena, byla skrze ně a s ním ustavičnou nepřítelkyní pekelného hada, kterého povalila pod panenskou svou nohu a rozdrtila mu hlavu.

Titíž učitelé církevní obracejí na Marii slova Velepísně: Všecka jsi krásná, má přítelko, poskvrny na tobě není.¹⁾ O ní lze též říci, vzhledem k zákonu dědičného hříchu, slova Asue-rova k Esteře: „Ne pro tebe, ale pro jiné všechny ten zákon ustanoven jest.“²⁾

Svatí Otcové a církevní spisovatelé hluboce dojati slovy, jimiž pozdravil Marii archanděl Gabriel z rozkazu Božího, poznali, že slavnostním pozdravením „Zdravas milosti plná“, byla Matka Boží označena jako div všech milostí božských a jako okrášlena všemi dary Ducha svatého. Proto, aby velebili Marii beze hříchu počatou, nazývali ji: lilií mezi trním, panenskou a požehnanou zemí, rozkošným rájem nevinnosti, nepřístupným zlořečenému hadu, neporušitelným dřevem, čistou a zapečetěnou studánkou, svatým chrámem, stánkem Páně, zářícími červánky a bílou holubicí. A tato nová, vždy neposkvrněná Eva porodila Emanuele.

Blahopřejme nejčistší Panně, že byla uchráněna dědičného hříchu, a prosme ji, aby nám pomohla uvarovati se všeho hříchu.

II. Církev prohlásila veřejně tuto přednost. V bule, ve které jest přesně vyložen tento článěk víry, čteme: „Od počátku a přede všemi věky viděl Bůh od věčnosti již předem pád

¹⁾ Velep. 4, 7.

²⁾ Est. 15, 13.

prvního člověka, i rozhodl se ve svém nekonečném milosrdenství, že jej zase napraví vtělením Slova, a určil svému Synu při jeho vtělení Matku, z níž se v plnosti času zrodí; zvolil ji a určil jí místo v řadě svých záměrů, zahrnul ji více nežli všechny anděly a svaté hojností nebeských milostí, chtěl, aby zůstávala vždy beze vší poskvrny a prosta otroctví hříchu, celá krásná i dokonalá v takové plnosti svatosti, že si kromě svatosti Boží nelze větší představit, neboť jedině Bůh může změřiti její rozsah.

Ta měla dobýti onoho skvělého vítězství nad pekelným hadem, již Bůh Otec svěřil svého jednorozeného Syna, počatého v jeho vlastním lůně, ve všem jemu rovného, jehož miluje jako sebe samého, aby jej učinil přirozeně týmž jediným a společným synem Božím i Panny. Slovo zvolilo si ji, aby se stala skutečnou jeho Matkou, a Duch svatý chtěl, aby v lůně této požehnané Panny a jeho působením byl počat a zrozen ten, z něhož sám pochází.“

Duch svatý učinil tedy nejsvětější Pannu Marii bezúhonnou ve svých očích a ve své štědrotě vyzdobil jí dokonalou svatostí, proto také Církev obrací na ni slova prorocká: „Raduje radovati se budu v Hospodinu, a plesati bude duše má v Bohu mém, nebo oblékl mne v roucho spasení a oděvem spravedlnosti přioděl mne.“¹⁾

Pozdravujme Marii jako veledílo Tvůrcovo a jako svůj vzor. Zvláště pak následujme jejich ctností, chceme-li ukázati, že jsme jejími hodnými dítkami.

¹⁾ Isai. 61, 10.

III. Maria vděčí za tuto přednost zásluhám svého božského Syna. Milostí zvláštní výsady a vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, Spasitele lidského pokolení, byla Maria od prvního okamžiku svého početí uchována a prosta od poskvrny dědičného hříchu.¹⁾ Toť víra Církve pro všechny věky křesťanské a nyní prohlášená za článek víry.

Moc krve vykupitelské očišťuje nás po našem narození při křtu svatém; na svatém Janu Křtiteli zasáhla ještě dále tím, že jej posvětila před jeho narozením; na Marii jevila se ještě dokonaleji a sahala až k jejímu početí. Svatý Bonaventura praví: „Lidé byli pozvednuti skrze Ježíše Krista po svém pádu, Maria však byla zadržena na okraji propasti a neupadla. Slovo se vtělilo, aby vysvobodilo lidi z otroctví hříchu, na prvním místě zachovalo však svou Matku od hříchu dědičného“.

Archanděl Gabriel a svatá Alžběta prohlásili Marii požehnanou mezi ženami. Pějme i my s celou Církví:²⁾ Maria, ty jsi sláva Jerusalema, tys radost Izraelova, ty čest jsi lidu našeho.³⁾ O svatá Panno, bez poskvrny hříchu prvotního počatá, tebe oslavujeme a veřejně hlásáme tvé nevýslovné přednosti. Vyžádej u svého božského Syna, abychom věrně kráčeli ve tvých šlépějích cestou svatosti, abychom si zasloužili býti jednou s tebou v nebesích.

Duchovní kytice. Uctívejte nejsvětější Pannu jako svatostánek a živý chrám, který si Bůh zbudoval a který vyzdobil svou rukou. (Svatý Jan Křtitel z La Salle.)

¹⁾ Bula, prohlašující tento článek víry. ²⁾ Církevní liturgie.

³⁾ Judith 15, 10.

3. Tajemství Neposkvrněného Početí.

Krátký obsah.

I. Všeobecná víra v tajemství Neposkvrněného Početí. Pius IX. veřejně prohlásil, že církev vedená jsouce vždy Duchem svatým, stále považovala a hlásala tuto víru jako nauku od Boha danou a uloženou ve svěřeném jí nebeském zjevení. Radujme se z veřejného prohlášení tohoto článku víry a uctívejme neposkvrněnou Pannu Marii, řídící své chování ve všem podle chování jejího.

II, Neposkvrněné Početí jest tajemstvím radostným. Při veřejném prohlášení tohoto článku víry zaplesal všechen katolický svět radostí a odpověděl: „Věřím.“ Vychází hvězda z Jakoba, aby osvěcovala svět, ukázala mu spasení a zjednala lidstvu útěchy a míru. Prosme neposkvrněnou Pannu Marii, aby nám pomohla přemoci ďábla, odolat jeho pokušením a varovati se stůj co stůj hříchu.

III. Neposkvrněné Početí jest tajemstvím lásky. Bůh miluje Marii jako veledílo svých rukou a ze srdce Mariina šlehají k nobi plameny stále vřelejší lásky. Tato vzájemná láska činí z naší dobré Matky všemocnou prostřednici, jež jest vždy ochotna k naší pomoci. Prosme Marii, aby nám vyžádala velké lásky k Bohu a neúnavné velkomyšlnosti v jeho službě.

Rozjímání.

Hojnost vod obveseluje město Boží, které si posvětil
Nejvyšší za své dílo. (Žalm 45, 5.)

I. Všeobecná víra v tajemství Neposkvrněného Početí. Za všech dob věřili svatí a církevní učitelé v neposkvrněné početí Panny Marie a bula ze dne 8. prosince 1854 potvrzuje tuto víru. Pius IX. veřejně prohlašuje: „Katolická Církev jsouc vždy vedena Duchem svatým a jsouc pilířem i základem pravdy, stále pokládala a hlásala tuto víru jako nauku od

Boha samého danou a uloženou ve svěřeném jí nebeském zjevení.“ Papež pak potvrzuje toto učení slavnostními slovy: „Z pravomoci Pána našeho Ježíše Krista, svatých apoštolů Petra a Pavla, jakož i z naší, veřejně prohlašujeme, zvěstujeme a rozhodujeme, že blahoslavená Panna Maria byla od prvního okamžiku svého početí milostí a zvláštní výsadou Boha všemohoucího vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, Spasitele lidského pokolení, uchována a prosta vší poskvrny hříchu prvotního; toto učení jest zjeveno od Boha a všichni věřící musí je tedy pevně a vytrvale věřit.“

Radujme se z veřejného prohlášení tohoto článku víry a uctívejme neposkvrněnou Pannu Marii s upřímnou zbožností, zvláště pak tím, že zařídíme celý svůj život podle života jejího.

II. Neposkvrněné Početí jest tajemstvím radosti. Při veřejném prohlášení tohoto článku víry zaplesal celý katolický svět radostí a odpověděl: „Věřím“. Vyjádření jeho nejvyššího pastýře bylo ozvěnou toho. „V pravdě naše radost jest nevýslovná,“ pravil Pius IX., „a vzdáváme i budeme vždy vzdávati své nejpokornější a nejvřelejší díky Pánu našemu, Ježíši Kristu, že nám ráčil zvláštní milostí dovoliti obětovati a přisouditi tuto slávu i poctu jeho nejsvětější Matce.“

Neposkvrněné početí Mariino jest posvěcením chrámu, jehož předobrazem bylo posvěcení chrámu Šalamounova; jest vyplněním slov královského proroka: „Nejvyšší posvětil sídlo své“; toť vzejití hvězdy z Jakoba, jež osvěcuje svět, ukazuje mu spásu, zjednává lidem útěchu i mír a zvěstuje konec smutné noci ne-

vědomosti a neřesti, do níž byl svět pohroužen; jest o zjevení duhy, jež jest pravým znakem smíření Boha s lidmi a oslavení Bohem samým té, která povýšena jsouc k nevýslovné cti božského mateřství, bude ustanovena i za naši matku.

Neposkvrněné početí Mariino jest smrtící ranou království ďáblovu, pod jehož tyranství nás uvedl hřích Adamův a Evin. Zničena jest pýcha zlořečeného hada a on vidí zmařeno nejen snadné vítězství nad ženou, ale též splnění hrozby Hospodinovy: „Ona rozdrtí hlavu tvou.“¹⁾

„Blahoslavení budeme, budeme-li bezúhonných mravů a budeme-li choditi v zákoně Hospodinově,²⁾ neboť „Bůh si nás vyvolil před ustanovením světa, abychom byli před ním svati a bezúhonní.“³⁾ Proto žijeme tak, aby nás Pán shledal čistými, bezúhonnými a pokojnými.“⁴⁾

Prosme neposkvrněnou Pannu Marii, aby nám pomohla zvítěziti nad ďáblem, přemoci jeho pokušení, varovati se hříchu stůj co stůj a nabádati naše žáky, aby se i oni hříchu varovali. Rceme Bohu s prorokem: „Budiž mé srdce bezúhonné v tvém právu, aby nebylo mi hanbiti se.“⁵⁾

III. Neposkvrněné Početí jest tajemstvím lásky. Bůh miloval Marii od prvního okamžiku jejího žití zvláštní láskou, která převyšuje každou jinou lásku ke tvoru. Miluje ji jako veldílo rukou svých, jediný předmět úplného svého uspokojení a nejvěrnější obraz sebe samé-

¹⁾ Genes. 3, 15.

²⁾ Žalm 118, 1.

³⁾ Efes. 1, 4.

⁴⁾ II. Petr. 3, 14.

⁵⁾ Žalm 118, 80.

ho, on jí též uděluje nesmírně své milosti. Maria pak jedná věrně podle zalíbení Božího. Její srdce bylo od počátku a navždy posvátným oltářem, z něhož stále šlehá k nebesům čistý pramen lásky ustavičně se vzímající. Tato vzájemná láska činí z naší dobré Matky všemohoucí prostřednici, která jest stále ochotna přispěti nám ku pomoci.

„Kéž dítky Církve,“ dí Pius IX., „oživující se denně vzrůstající zbožností, úctou, planoucí láskou, neustávající uctívati, vzývati a prositi blahoslavenou Matku Boží Pannu Marii, bez poskvrny hříchu počatou. Ve všech svých nebezpečnostech, úzkostech, potřebách, pochybnostech i obavách kéž se utíkají s naprostou důvěrou k této sladké Matce milosrdenství a milosti; neboť pod vedením a pod ochranou Panny Marie nesmíme nikdy zoufati, ona má k nám srdce mateřské, sama se chápe díla našeho spasení a její péče se vztahuje na celé lidské pokolení. Jsouc ustanovena od Boha za královnu nebe i země a povýšena nade všechny kůry andělské a nade všechny svaté, má své místo na pravici svého jediného Syna, Pána našeho Ježíše Krista, přimlouvajíc se u něho vši mocí proseb mateřských.“

O Maria, vyžádej nám veliké lásky k Bohu a neúnavné velkomyslnosti v jeho službě, abychom si zasloužili věčné odměny, přislíbené jeho věrným služebníkům.

Duchovní kytice. Slušelo se z trojího důvodu, aby blahoslavená Panna byla bez poskvrny, aby mohla zahubiti ďábla, přimlouvati se za nás a uskutečniti záměr Boží. (Svatý Bernardin ze Sienny.)

4. Narození Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Den radosti pro nebe. Při svém narození jeví se Maria v zářící kráse a svatosti. Andělé jí vzdávají svou poctu jako své královně a opěvují její velikost. Narození Mariino jest také příčinou radostí duší spravedlivých Starého Zákona, neboť spatřují v něm znamení příchodu Boha Vykupitele. Vyzývejme s důvěrou nebeskou královnou, neboť ona jest všemohoucí nad Srdcem svého božského Syna.

II. Den radosti pro zemi. „Celý svět ať zaplesá neomezenou radostí,“ volá svatý Petr Damianský, „neboť toto dítko jest královnou země, stánkem Božím, hvězdou mořskou, nebeským žebříkem, po němž sestoupí v pokoření věčný Král do nižších krajů, a člověk poražený bude pozvednut a postaven nad svůj prvotní stav.“ Radujme se z narození Mariina, všemohoucí přímlovou této dobré Matky dosáhneme milostí potřebných k našemu posvěcení.

III. Příčina této všeobecné radosti. Narození Mariino jest pro všechny předmětem radosti, neboť zvěstuje narození Mesiáše, Slunce spravedlnosti, které osvítlí a posvětlí lidské pokolení. O Maria, budiž naší útěchou, pomocí a silou nyní a zvláště v hodinu smrti, abys pak byla naší radostí ve vlasti věčné.

Rozjímání.

Zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu.

(Luk. 2, 10.)

I. Den radosti pro nebe. „Lidé mají v obyčeji,“ praví svatý Alfons, „oslavovati slavnostmi a radovánkami narození svých dítek, děje se to však neprávem, měli by spíše nad nimi plakati a uvítati je se zármutkem, neboť se rodí

nejen bez zásluhy, ale i jako dítka hněvu, poskvrnění hříchem a určení k životním svízelným a k smrti. Tomu však není tak při narození Mariině; ona jest počata bez poskvrny a dítkem požehnání.“ Jest sice dcerou Adamovou, Ale mnohem více jest i dcerou Boží; skrze výsadu jejího neposkvrněného početí předčila u ní milost přirozenost, a při svém narození jeví se před tváří nebes zcela zářící krásou i svatostí.

Andělé obklopují její kolébku, uctívají ji jako svou královnu a opěvují její vznešenost. Tato Panna, zemi přislíbená, bude okrasou nebes.

Narození Mariino jest též příčinou útěchy duší spravedlivých Starého Zákona, neboť jim zvěstuje příchod Boha Vykupitele. Zdá se, jako by se již nebe otvíralo na jejich vzdechy a prosby, s radostí oslavují tu, kterou Církev vším právem nazývá „branou nebeskou“.

Vzývejme s důvěrou Marii, naši Matku, neboť jest všemohoucí nad Srdcem svého božského Syna.

II. Den radosti pro zemi. Raduje-li se celá říše, celé království, při narození princevny, jenž má vládnouti národům, jakou radostí musíme býti naplněni při narození Mariině, která jest bohata na všechny statky milosti a určena dáti lidem touženého Spasitele, panovati na zemi i na nebi a státi se nástrojem všeho milosrdenství Božího.

„Kéž zaplesá celý svět neomezenou radostí,“ volá svatý Petr Damianský, „neboť toto dítě jest královnou země, branou rajskou, stánkem Božím, hvězdou mořskou, nebeským žebříkem,

po němž sestoupí v pokoření věčný Král do nižších krajů, a člověk poražený bude pozdvižen a postaven nad svůj prvotní stav.“

Jak četné výhody zjednává lidem narození Mariino! V jistém smyslu mohou nyní vzdávat Bohu nejvyššímu náležitou poctu, neboť v lidstvu jest a činí jeho součástíku tvor, kterého Bůh miluje, má v něm své zalíbení, a poněvadž jest v nevýslovném stupni zrcadlem jeho svatosti, pohlíží na něj dobrotivě. Maria pak, tvor zvláštními výsadami nadaný, miluje ho, klaní se mu, oslavuje jej ve jménu svém i všech lidí, jejichž sestrou jest podle přirozenosti a jejichž matkou se stane podle milosti.

Radujme se a rozmnožme svou důvěru v tuto dobrou Matku, neboť její všemohoucí přímluva vymůže nám všechny milosti potřebné k našemu posvěcení a hojný užitek v našem apoštolátě.

III. Příčina této všeobecné radosti. Narození Mariino jest pro všechny příčinou radosti, protože zvěstuje narození Mesiášovo, Slunce spravedlnosti, které osvítlí a posvětlí lidské pokolení. „Narození Panny Marie,“ praví svatý Ildefons, „jest takřka počátkem narození Spasitele.“ Církev svatá pje: „Narození tvé, o Panno, Matko Boží, zvěstovalo celému světu radost, neboť z tebe zrodilo se Slunce spravedlnosti, Ježíš Kristus, Bůh náš, aby nás vysvobodil od kletby, přinesl požehnání a vítězstvím nad smrtí udělil nám život věčný.“¹⁾

¹⁾ Antifona k Magnificat při druhých nešporách na svátek Narození nejsvětější Panny Marie.

Poslyšme svatého Petra Damianského: „Oddejme se radosti, a kéž celá naše bytost se roz-
nítí potěšením v Pánu, a jako se obyčejně ra-
dujeme z narození Kristova, radujme se též z
narození jeho božské Matky.“

Svatý František Saleský pravil Sestrám řádu
Navštívení Panny Marie: „Zvu vás, milé Sest-
ry, abyste sypaly na kolébku nejsvětější Panny
pomněnky ustavičného jí sloužení, lilie čistoty,
růže planoucí lásky s fialkami přesvaté a žá-
doucí pokory.“

Náš svatý zakladatel mluví podobně, když
nám radí, abychom pěstovali nejdůkladnější
ctnosti, zvláště pokoru, trpělivost a poslušnost,
jež byly Matce Boží tak drahé a tak vlastní.

U příležitosti narození Mariina děkujeme Bo-
hu za velkou milost křtu svatého; skrze naše
duchovní narození přijal nás za dítky a bratry
Ježíše Krista, a tím jsme se stali též dítkami
Mariinými. Zpytujeme se, zdali plníme vždy věr-
ně sliby, učiněné tehdy naším jménem, které
jsme pak tolikrát potvrdili a obnovili. Děku-
jeme Bohu zvláště za velkou milost řeholného
povolání, jež jest zdrojem tak mnohých jiných
milostí, a jednejme zcela podle těchto darů
úplnou shodou se svatou vůlí Boží. Prosme o
toto věrné působení s milostí na přímlovu sva-
tého Joachyma a svaté Anny, a o věrnost Marii,
naší tak mocné a tak dobrotivé Matce nebeské.

Duchovní kytice. O přelaskavá Panno Ma-
ria, nelze tvé jméno vysloviti, aniž rozohníš a
radostí naplníš srdce všech milujících tebe. (Sva-
tý Bernard.)

5. Obětování Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Povolání nejsvětější Panny Marie. Bůh chce mítí Marii v ústraní a místem tohoto ústraní jest chrám. „Ty mů voláš, Pane,“ praví mu, „nuže zde jsem. Vejdu do tvého domu. Jak jsou milé příbytky tvé, Hospodine zástupů. Duše moje nyje touhou po tvých síních, abych se ti klaněla u tvé svatyně.“ Prosme Marii o milost svaté vytrvalosti a rceme s ní: „Den jeden ve tvých síních lepší než tisíce jiných.“

II. Maria jest poslušna svého povolání. Maria prosí svých rodičů, aby ji doprovodili do Jerusalema, aby se tam mohla věnovati službě Hospodinově. Svatý Jáchym a svatá Anna neváhají a schvalují její přání. Nebeská radost osvětluje dítko. „Anděle,“ praví svatý Řehoř Nikomedský, „tvoří její průvod, zastíňují svými křídly tuto mladou květinu, ratolest kmene Jesse, jež jest určena růsti na místě svatém, jako oliva míru, která jest dána zemi nebem.“ Pane, uděl nám vytrvalost až do konce a řekneme ti s Marií: „Tys Bůh našeho srdce a díl náš na věky.“

III. Dokonalost Mariiny oběti. Nejsvětější Panna Maria se oddala Bohu upřímně, bez výhrady a navždy. Svým zasvěcením a svým slibem panenství zahájila řeholní život a zve k následování jí duše, které jsou povolány od Boha na tuto cestu. Děkujme každého dne dobrému Mistru, že nás vyvolil před tak mnohými a oddejme se úplně jeho službě.

Rozjímání.

Slyš, dcero, viz a nakloň sluchu svého; zapomeň na lid svůj a dům otce svého. (Žalm 44, 11.)

I. Povolání nejsvětější Panny Marie. Od prvního probuzení svého rozumu oddala se Maria úplně Bohu, jak naznačuje Církev, kladouc jí na rty slova: „Blahopřejte mi všichni, kteří milujete Hospodina, neboť od svého dětství dovedla jsem se státi milou Nejvyššímu.“¹⁾ Čím více prospívala věkem, tím více vzrůstala moud-

¹⁾ Hodinky na svátky nejsvětější Panny.

rostí a milostí před Bohem, i před lidmi; byla ctí a radostí svatého Jáchyma i svaté Anny, svých zbožných rodičů, a bývala by stále zůstala s nimi, kdyby to byla vůle Boží.

Tento svrchovaný Pán měl však s ní jiné záměry. Životem úplného ústraní a modlitby měla se připravovati k své budoucí službě milosti. Ona první vztyčila prapor panenství a razila cestu tak mnohým výsadním duším vyvoleným za nevěsty božským Mistrem.

V hloubi jejího srdce jí pravil: „Slyš, dceru, viz a nakloň sluchu svého. Zapomeň na lid svůj a na dům otce svého a požádá král krásy tvé.“¹⁾ Požehnaná Panna z toho poznala, že Bůh ji chce míti v ústraní a místem tohoto ústraní jest chrám. I odpověděla mu: „Ty mě voláš, Hospodine, zde jsem. Vstoupím do domu tvého. Jak jsou milé příbytky tvé, Hospodine zástupů! Duše moje nyje touhou po síních tvých, abych se ti klaněla ve svatyni tvé. Ano, tvé oltáře jsou mé, můj Bože!“²⁾

Prosme Marii o vytrvalost a rceme s ní: „Bože, den jeden ve tvých síních lepší než tisíce jiných.“³⁾

II. Maria jest poslušna svého volání. Na božské volání nerozpakuje se Maria; marnivé důvody světské, které by ji mohly odvrátiti od jejího úmyslu, nepřicházejí jí na mysl a nemohly by ani působiti na její vůli. Ona prosí svých rodičů, aby ji zavedli do Jerusalema, aby se tam mohla věnovati službě Hospodinově. Svatý Joachym a svatá Anna milovali svou dceru více nežli sebe, a přece, dí svatý Řehoř Nysenský, nerozpakovali se vyhověti jejímu přání.

¹⁾ Žalm 44, 11 a 12. ²⁾ Žalm 5, 8; 83, 2-4. ³⁾ Žalm 83, 11.

Nelze ani vypsat radost nejsvětějšího dítko. Pěje s Davidem: „Plesala jsem proto, že mi bylo řečeno: (Do domu Hospodinova půjdeme.“¹⁾ Příbytek svůj učiníme v síních domu Hospodinova, uprostřed tebe, Jerusaleme.²⁾

Kéž bys byla všeobecněji následována, věrná Panno, vzore působení s milostí! Tak mnohým duším bývá řečeno: „Prchni ze světa!“ Leč, ach, většina zavírá své ucho tomuto milosrdnému pozvání a odpírá nastoupiti dokonalou cestu, na níž by bylo snadněji zajištěno jejich spasení.

Zatím jest všechno připraveno na cestu. Požehnaná rodina nastoupí cestu a řídí své kroky k svatému městu. Nebeská radost ozařuje dítě, jež jest šťastno, že se ubírá k oltáři, aby se na něm zasvětilo v ustavičnou obět ke cti Nejvyššího. „Andělé,“ praví Řehoř Nikomedský, „tvoří jeho průvod, zastíňují svými křídly tuto mladou květinu, ratolest to kmene Jesse, jež jest určena růsti na místě svatém jako oliva míru, která jest dána zemi nebem; doprovázejí se ctí novou archu úmluvy do chrámu, jehož nejkrásnější ozdobou se stane.“

Pane, uděl nám vytrvalosti až do konce a řekneme s Marií Pannou: „Tys Bůh našeho srdce a díl náš na věky.“³⁾

III. Dokonalost oběti Mariiny. Chvilé oběti nadešla. „Tu svaté dítko,“ praví svatý Alfons, „obrací se ke svému otci a ke své matce, líbá jim ruce, prosí o jejich požehnání a pak bez rozpaků vystupuje po chrámových schodech.“ Pozorujme bedlivě city jejího srdce v oné

¹⁾ Žalm 121, 1.

²⁾ Žalm 115, 19.

³⁾ Žalm 72, 26.

chvíli, kdy obět jest tak tvrdá přirozenosti, ale tak sladká milosti. Jak čisté jest její obětování Bohu! Maria se mu dává pro něho samého, se vší nezištností, bez osobních zájmů a bez lidských pohnutek; jsouc puzena milostí, má jen ten úmysl zalíbiti se jedině Bohu.

Podle všeobecného mínění svatých Otců učinila Maria při svém vstoupení do chrámu slib panenství, nad čímž volá svatý Bernard: „Jakou ctností a silou musila býti nadána, když šlapajíc po okázalosti světské a opovrhujíc rozkošemi tělesnými, učinila rozhodnutí, že bude žíti jedině pro Boha ve stavu panenství!“

Svým zasvěcením a svým slibem panenství zahájila Maria život řeholní a zve k následování duše, které Bůh volá na cestu dokonalosti, na níž s pomocí milosti se povznosou nad slabosti přirozenosti a budou následovati na zemi života andělů v nebi. Tím docházejí skrze ni vyplnění slova Davidova: „Vedou ke králi za ní panny, její družky mu přivádějí. Přivádějí je s plesem a jásotem, vedou je do paláce králova.“¹⁾

Vážme si jako Maria výhod ústraní, odloučení od světa, života modlitby a svatých zaměstnání, k němuž jsme byli povoláni. Děkujeme denně Bohu, že nás vyvolil před tak mnohými, a dosvědčujme mu svou vděčnost bezvýhradným oddáním jeho službě.

Duchovní kytice. O Maria, vyžádej nám milosti, abychom odloučili své srdce ode všeho pozemského, pohrdali klamnými rozkošemi tohoto světa a stále vzdychali po rozkoších duchovních a nebeských. (Svatý Alfons.)

¹⁾ Žalm 44, 15 a 16.

6. Život Mariin v chrámě.

Krátký obsah.

I. Život modlitby. Maria klaněla se v chrámě Hospodinu a oslavovala ho, i sami andělé se obdivovali její tak čisté a vroucí modlitbě, která vystupovala jako vonné kadidlo z jejího láskou zaníceného srdce. Podle příkladu Mariina žijme v dokonalém zachovávání svých svatých pravidel, v duchu modlitby a ve spojení s Bohem.

II. Život studia a práce. Maria nalézala zalíbení ve čtení Písma svatého a v rozjímání o něm, zvláště v proctvích týkajících se příchodu Mesiášova. Působením Ducha svatého pronikla úplně jejich smysl a tak žila z věčné myšlenky vyjádřené v Písmu svatém. Děkujeme Bohu, že nás povolal k životu řeholnímu a prosme ho, aby žehnal na přímluvu Mariinu našemu apoštolátu a poskytl mu hojné žně.

III. Stálé pěstování všech ctností. Svatý Jeronym praví, že Maria byla nejpřesnější v zachovávání zákona, nejpokornější a nejdokonalejší ve všech ctnostech. Svatý Ambrož dodává, že se zabývala svou prací, byla zdrželiva ve svých hovorech a snažila se, aby nebyla vážena od lidí, nýbrž došla chvály u Boha. Konejme všechny své skutky jako Maria pod vedením Božím, vnuknutím jeho Ducha a s úmyslem jemu se zalíbiti.

Rozjímání.

Den jeden ve tvých síních lepší než tisíce jiných.
(Žalm 83, 1.)

I. Život modlitby. V chrámě žila Maria ustavičnou modlitbou ve spojení s Bohem. „Kdybychom měli dosti čistý zrak ku poznání tohoto života a velké svatosti její duše, pak bychom lépe poznali patřením na požehnanou Pannu dobrotu, moudrost i moc Boží, který ji

stvořil a ji obohatil svými dary, nežli pozorováním stvoření a všech krás vesmíru.“¹⁾)

A vpravdě, Maria klaněla se Hospodinu a oslavovala jej. I andělé se obdivovali její čisté a tak vroucí modlitbě, která vystupovala jako vonné kadidlo z jejího láskou zaníceného srdce, její neustálé vzdechy získávaly zemi nejhojnější požehnání shůry a uspišily i příchod Původce veškerého požehnání.

O vyvolený chrám, v němž mladistvá Panna tak často pozvedala své nevinné ruce k nebi, aby se modlila před Bohem srdce svého, jakých divů jsi byl svědkem! Jak mnohé však zůstaly skryty všem zrakům, vždyť „všecka krása Královny dcery je uvnitř“.²⁾)

Podle příkladu Mariina konejme s vroucností všechna svá cvičení zbožnosti a nezanedbávejme ničeho, abychom z nich měli hojný užitek. S Marií a pod její mocnou ochranou žijme v dokonalém zachovávání svých svatých pravidel, v duchu modlitby a ve spojení s Bohem.

II. Život studia a práce. Všichni svatí rádi badali v Písmě svatém, radostí jejich bylo, když je mohli slyšeti čísti a vykládati. Tato nadpřirozená záliba k psanému slovu Božímu vyznačovala jistě Mariin pobyt v chrámě. Její láska k Bohu převyšovala lásku všech tvorů, a to i andělů. Jedním však z účinků této lásky k Bohu jest zalíbení na jeho božském slovu. Z toho můžeme pochopiti horlivost nejsvětější Panny, aby žila podle věčného slova, vyjádřeného v Písmě svatém.

Maria nacházela svou rozkoš ve čtení Písma

¹⁾ P. z Granady.

²⁾ Žalm 44, 14.

svatého a v rozjímání v něm, zvláště v pro-roctvích, vztahujících se na příchod Mesiášův. S vroucností si přála státi se pokornou služebnicí budoucí Matky zaslíbeného a očekávaného Spasitele. Ráda vylévala svou duši před Hospodinem, kořila se v jeho svatém domě, líbala a slzami smáčela slavné síně, jimiž měl procházeti Svatý svatých.

Působením Ducha svatého pronikla Maria úplně smysl Písem svatých a s rostoucí vroucností prosila Boha, aby uspíšil příchod Vysvoboditelův; modlila se za vykoupení světa, za obrácení pohanů a za zničení modlářství. Poznejme důležitost svého svatého povolání a děkujme božské prozřetelnosti, že nás vyvolila před tak mnohými jinými, abychom pracovali předně o své vlastní posvěcování a pak o spásu duší. Prosme Boha na mocnou přímluvu své dobré Matky, aby žehnal našemu apoštolátu a popřál mu hojných žnín.

III. Stálé pěstování všech ctností. Svatý Jeroným nám představuje nejsvětější Pannu Marii, ona tráví svůj čas jednak na modlitbě a studiu, jaknak zabývající se ruční prací, a chvalořečí jí, říká, že byla nejpřesnější v zachovávaní zákona, nejpokornější a nejdokonalejší ve všelikých ctnostech. Její slova byla proniknuta laskavostí a dýchala duchem Božím, který ji oživoval.

„Prospívala-li Maria věkem,“ dí svatý Bonaventura, „prospívala mnohem více milostí a zásluhou. Svědomitě zachovávala nařízení veleknězova a prosila denně Boha, aby v ní rozmnožil ducha poslušnosti.“ Svatý Ambrož opěvuje též ctnosti Mariiny a poznamenává: „Ne-

byla pannou pouze podle těla, ale též svými náklonnostmi a celý její život byl upřímným projevem těchto citů. Byla pokorná srdcem, rozvázná ve své mluvě, opatrná ve svých záměrech, mluvila málo a skládala svou naději nikoli v nejisté bohatství, nýbrž v onu modlitbu chudých, kterou Bůh vždy vyslyší.

Zabrána jsouc do své práce a zdrženliva ve svých hovorech, nehledala, aby byla ctěna od lidí, ale aby nabyla vážnosti u Boha. Byla pozorna, aby nikoho neurazila, blahovolná ke všem bez rozdílu, plná uctivosti k starším lidem, střežila se marnivosti a lnula ke ctnosti, dávajíc jí přednost před vším ostatním. Nebylo ničeho, co by zasluhovalo výtky v jejích pohybech, v její chůzi, ve zvuku jejího hlasu, a při tom byl její zevnějšek obrazem její duše a jakoby pečetí její ctnosti; její chůze i mluva, všechno na ní budilo dojem úcty.“

Poznáváme z tohoto tradičního vypočtení Panny Marie, že jsme jejími následovníky? Zachováváme svá svatá pravidla, jež jsou vyjádřením svaté vůle Boží pro nás, jako zachovávala nejsvětější Panna předpisy, kterých se užívalo tehdy v chrámě? Touto věrností ke svým stavovským povinnostem si zasloužíme, že budeme moci jít jednou k Marii, abychom požívali věčné odplaty v nebeském Jerusalemě.

Konejme tedy všechny své skutky, jako Maria, pod vedením Božím, z vnuknutí jeho ducha a s úmyslem jemu se zalíbiti.

Duchovní kytice. Maria uměla tak dobře spojit život rozjímavý s životem činným, že modlitba jí nepřekážela v práci, ani práce jí nepřekážela v modlitbě. (Svatý Petr Damianský).

7. Zasnoubení Mariino s Josefem.

Krátký obsah.

I. Zasnoubení z poslušnosti. Když dospěla Maria patnácti let svého věku, přikázal jí velekněz, aby se zasnoubila s Josefem, nejctnostnějším to členem její rodiny. Jsouc zvyklá spatřovati vůli Boží ve vůli svých představených, přijala nejsvětější Panna výsadního snoubence, jenž byl od Ducha svatého připraven k této vznešené hodnosti

Následujme Marie v jejím dokonalém podrobení vůli Boží.

II. Vlastnosti tohoto zasnoubení. Bylo svaté i andělské, svůj původ mělo v Bohu, neboť Josef a Maria je učinili z důvodů nadpřirozených. Bylo drahé před Hospodinem a slavné pro Josefa, neboť Maria, jeho snoubenka, přinesla mu bohaté věno všech ctností.

Prosme Marii a Josefa, aby nám vyžádali milosti k přesnému plnění povinnosti k představeným, k spolubratřím a k žákům.

III. Boží důvody k tomuto zasnoubení. Bylo ho potřebí, aby se zatím zatajil před lidmi a před ďábly div vtělení Syna Božího a Panny matky, která nám dala Spasitele. Bylo ho též potřebí, aby se dostalo Marii ochránce a božskému dítěti pěstouna. O svatý Josefe, vypros nám, abychom denně víc a více milovali Ježíše a Marii. Budme vespolek sjednoceni podle příkladu Mariina i Josetova svazky opravdově nadpřirozené lásky.

Rozjímání.

Maria, matka Ježíšova, byla zasnoubena Josefovi. (Mat. 1, 18.)

I. Zasnoubení z poslušnosti. Podle všeobecného mínění, když dospěla Maria patnáctého roku věku, nařídil jí velekněz ve shodě s jejím příbuzenstvem, aby zanechala života odloučenosti

a modlitby a zasnoubila se s Josefem, nejctnostnějším to členem jejího příbuzenstva.

Maria zajisté nevěděla ještě o podivuhodných záměrech Božích s ní, nicméně jest však ochotna poslechnouti ho ve všem. Jsouc zvyklá spatřovati vůli Boží ve vůli svých představených, zasnoubila se s Josefem spravedlivým, kterého Duch svatý připravil k této vznešené hodnosti a jenž byl nadán žádoucími vlastnostmi k tak svatému úřadu, čistý jako anděl, obohacen nesčetnými milostmi a konečně hoden státi se výsadním snoubencem Panny, Matky Boží.

„O svaté zasnoubení,“ volá svatý Epifan, „v očích lidí jsou to obyčejní snoubenci, avšak v očích andělů jest to panenství sloučené s panenstvím.“

Maria odhaluje své smýšlení Josefovi a Josef spatřuje velikost Mariinu. Jejich zalíbení a jejich náklonnosti vyvěrají z téhož zřídla, a mezi nimi jest až přílišná shoda, aby nechápali a neujali se společně pěstování těch nejpodivuhodnějších ctností; „vzájemným souhlasem,“ dí svatý Tomáš, „obnovují svůj slib čistoty.“

Následujme Marie v jejím dokonalém podrobení vůli Boží; ta jest nám zjevna předpisy našich svatých pravidel a hlasem našich představených; klaňme se jí a zařídme svou vůli úplně podle ní. Zachovávání pravidel jest záštitou naší ctnosti, odevzdejme ji mocné ochraně Mariině i Josefově a prosme jich, aby nám pomohli sloužiti Ježíši a učiti naše žáky, aby jemu sloužili.

II. Vlastnosti tohoto zasnoubení. Při tomto zasnoubení jest vše svaté i andělské, světlo se pojí se světlem, aby tím více zazářilo, vůně se

pojí k vůni, a k nebi se vznáší větší sladkost.

Toto zasnoubení má svůj původ v Bohu, neboť Josef a Maria je učinili z důvodů nadpřirozených. Není žádného zřetele na osobní zájem ani na ukojení ješitnosti v těchto dvou srdcích, která jsou spojena toutéž poslušností k zalíbení Božímu.

Zasnoubení drahocenné v očích Hospodinyých, neboť vidí v Marii i v Josefu jediné srdce a jedinou duši, které jej milují největší láskou, jež jest hodna jeho zvláštní záliby a ochoty. Maria jest královnou andělů a převyšuje je spravedlností. Josef jest jí hoden a zasluhuje býti takto zařazen mezi cherubíny a serafíny. Josef a Maria porostou společně ve ctnosti a neustanou oslavovati Boha nejdokonalejším způsobem.

Zasnoubení slavné pro svatého Josefa, neboť, dí svatý Leonard z Porto Mauritio, smrtelný jazyk nemůže vyjádřiti hojnost cti, k níž byl povznesen tento spravedlivý, když se stal snoubencem Mariiným a obdržel od ní bohaté věno všech ctností a stal se později hlavou svaté Rodiny.

Prosme Josefa i Marii, aby nám vymohli svou mocnou přímluvou u Boha milost plnění podle jejich příkladu všechny povinnosti k bližnímu, zvláště vzhledem k našim představeným, našim spolubratřím a k našim žákům. Modleme se též mnoho za obrácení hříšníků.

III. Božské důvody k tomuto zasnoubení. Bylo ho potřebí, aby byl zatím zatajen před lidmi a před dábly div vtělení Syna Božího a Panny matky, která nám dala Spasitele. Hospodin dal

kdysi zavěsiti oponu před velesvatyni, aby ukryl archu úmluvy všetečným zrakům. Podobně chtěl spojení Josefovo s Marií, aby zastřel tajemství Ježíšovo, vtěleného to Slova, a tajemství panenství jeho božské Matky.

Tohoto zasnoubení bylo též třeba, aby židé byli přesvědčeni, že podle rodokmenu Josefova, jenž byl blízkým příbuzným Mariiným, jest Ježíš Kristus skutečně synem Davidovým, jímž měl býti Mesiáš.

Podle příkladu Mariina i Josefova žijme v skrytosti před očima lidí. Zůstávejme rádi v řeholní obci i se svými Bratry; dávejme jim příklad všech ctností svého svatého stavu a zvláště dokonalého zachovávání pravidel.

Obnovme se ve své pobožnosti k svatému Josefu a k Panně Marii a neodlučujme jich nikdy od sebe ani ve svém uctívání, ani ve svém vzývání, neboť jsou našimi nejmocnějšími ochránci. Podle jejich příkladu žijme sjednoceni se svými Bratry nejdokonalejší láskou. Budiž nás daleko vše, co ruší mír, zvláště pak ona chladnost a ona lhostejnost, které jsou znakem rozdvojených srdcí. Naše řeholní obce mají býti obrazem nebe a příbytkem míru a blaženosti, kterých se nám jednou dostane na věčnosti, jestliže jsme žili v konání opravdové lásky.

Duchovní kytice. O svatý Josefe, pro lásku, která tě spojovala s neposkvrněnou Pannou, Matkou Boží, pokorně prosíme, přispěj nám ku pomoci svým mocným přispěním ve všech našich potřebách. (Lev XIII.).

8. Maria v Nazaretě.

Krátký obsah.

I. Vnitřní život Mariin v Nazaretě. Pokorná Panna tráví tam své dny v sebranosti, v práci a v modlitbě. Nebeští andělé uctívají již tento příbytek jako svatyni mnohem velebnější nežli chrám Šalomounův. Maria se oddává zde úplně úradkům Božím s ní. Prosme Marii, aby nám pomáhala upevniti a rozvíjeti v nás vnitřní život.

II. Styky Mariiny s Josefem. Maria ctí a uznává v Josefu zástupce Božího; miluje jej, slouží mu s radostí, předchází jeho přání a jest ho ve všem poslušna. Obcování těchto dvou duší převyšuje svatostí společnost serafínů, byl to ideál křesťanského domu. Podle příkladu Mariina spatřujeme ve svých představených zástupce Boží a zařídme na této zásadě víry všechno své chování k nim.

Zevnější život Mariin v Nazaretě. Maria se zřídka objevovala na veřejnosti a mluvila málo s lidmi. Jen láska k bližnímu a její stavovské povinnosti mohly ji pohnouti, aby vyšla ze svého ústraní. Při všech stycích s bližním dávala najevo dobrý příklad a laskavost. Následujeme Marie v její zdrželivosti ke světu, v její dobrotivosti k bližnímu a v dávání dobrého příkladu všem.

Rozjímání.

Ubírají se od hradby k hradbě, až uzří na Sionu Boha bohů, Hospodina. (Žalm 83, 8.)

I. Vnitřní život Mariin v Nazaretě. Když musila Maria opustiti chrám a vstoupiti do veřejného života, nezanechala svých zvyků, týkajících se mlčení, sebranosti a modlitby, nýbrž zůstávala spojena s Bohem jako dříve. Ve svatyni svého neposkvrněného srdce přináší Hospodinu příjemné oběti a na tomto oltáři hoří vonné látky jejich svatých tužeb; brzy však sestoupí Slovo s nebe a přijde, aby tu zřídilo svůj příbytek a svůj trůn.

V chudém domku nazaretském věnuje Maria svůj čas modlitbě, práci a konání všech ctností.

Josef a Maria uskutečňují plnou měrou slova Davidova: „Ubírají se od hradby k hradbě, t. j. od ctnosti k ctnosti, až uzří na Sionu Boha bohů, Hospodina.“¹⁾

Maria pozdravena brzy jako milosti plná, jeví se v očích Hospodinových okrášlena vši nádherou stále vzrůstající svatosti. Jako červánky Slunce spravedlnosti září vždy větším jasnem a očekává chvíle, kdy samo vzejde osvítit a zúrodnit svět. Proto také svatí učitelé pokládají za povinnost i čest vzdávati jí největší chvalořeči a praví: „Tys pochodní věřících, stánkem Ducha svatého, výhní božské lásky.“²⁾ Vůně tvých ctností převyšuje všechnu vůni hor libanonských.³⁾ Jedině tvůj Stvořitel chápe dokonalost svého díla.“⁴⁾

Prosme Marii, aby nám pomáhala k upevnění i k rozvoji vnitřního života v nás.

II. Styky Marily s Josefem. Maria obdržela od božské prozřetelnosti za ochránce Josefa, zástupce Božího a nadaného jeho pravomocí. Maria jej miluje, ctí, slouží mu s radostí, předchází jeho přání a jest ho ve všem poslušna. Jedním slovem uznává jej a ctí jako opravdovou hlavu svaté Rodiny.

Podivuhodný to pohled! Milovaná nevěsta Otce, jež jest určena za Matku Syna a chrám Ducha svatého, královna nebes i země, věnuje se pečlivě malé domácnosti, připravuje skrovné jídlo chudému tesaři, šije mu oděv a činí se jeho pokornou služebnicí. Kterak uvažovati o tomto překvapujícím příkladu, a dáti ještě slu-

¹⁾ Žalm 83, 8

²⁾ Svatý Metoděj.

³⁾ Svatý Ondřej Kretenský. ⁴⁾ Svatý Bernardin Siennský.

chu nárokům ješitnosti a požadavkům nezřízené přirozenosti?

Obcování těchto dvou vyjimečných duší, jejichž všechny síly pocházely od Ducha svatého, převyšovalo na svatosti společnost serafínů. Modlitba vznášela se z těchto dvou srdcí spojených toutéž láskou s vroucností zcela nebeskou. Byl to ideál domu křesťanského a má býti též ideálem každé řeholní obce.

Budme uctiví ke svým představeným a jich poslušní, neboť jsou u nás zástupci Božími, budme s nimi spojeni srdcem i vůlí, jako byla spojena Maria se svatým Josefem.

Uspořádejme podle této zásady své styky s nimi a učiňme svou poslušnost nadpřirozenou úmysly víry.

III. Zevnější život Mariin v Nazaretě. Maria ukazovala se zřídka na veřejnosti a obcovala málo s lidmi. Jediné láska k bližními a její stavovské povinnosti mohly ji pohnouti, aby opustila své ústraní. Při všech stycích s lidmi byla laskavá a nabádala ke ctnosti. Svatý Ambrož praví: „Nikdy nezachovával nikdo lépe všechny povinnosti slušnosti a zdvořilosti, nikdy nebylo viděti tolik skromnosti a zbožnosti; celý její život byl zrcadlem všech ctností.“ A svatý Bernard dodává: „Nade všechno jevila se u ní opatrná mlčelivost, pokorná zdrželivost, velkodušná víra, dobrovolná obět srdce.“ Jak krásný to vzor pro nás!

Šalomoun načrtl její obraz, když mluví o statečné ženě, slovy: „Ovijí sílou svá bedra, uplatňuje své rámě... Ruce své na kužel klade, prsty pak třímají vřeteno... Ruku svou otvírá nuznému, dlaně své vztahuje k chudáku...“

Ústa svá otvírá v moudrosti, učení vlídné má na rtech.“¹⁾

Zajisté zakoušela Maria příkoří a křivdy od lidí, snad i nevědku od těch, jimž pomáhala, ale snášela všechno s trpělivostí, se sebezapřením, s duševní silou a hrdinností, převyšující hrdinnost Jakobovu, Josefovou, Jobovu a Tobášovu, kterou dávali najevo ve svých protivenstvích.

Snažme se konati ve svém chování ctnosti, které konala Maria v Nazaretě; plňme podle jejího příkladu a z pohnutek víry věrně své povinnosti k bližnímu, budme vždy poctiví, úslužní, plni ústupnosti ke všem. Se životem horlivosti a obětovnosti spojujme nicméně život odloučenosti, varování světa a spojení s Bohem.

Neobětujme svůj vnitřní život zevnějšímu apoštolátu, aby se nám nedostalo výtky Spasitelovy: „Znepokojuješ se ve mnoha věcech, ale jednoho jest potřebí.“²⁾ Náš svatý zakladatel nám doporučí totéž slovy: „Musíte milovati samotu, abyste v ní pracovali na svém vlastním zdokonalení, musíte ji však také opustiti, žádá-li Bůh od vás, abyste pracovali na spáse duší, které vám svěřil. Jakmile vás však již nevolá na venek a uplynul-li čas vašeho úřadu, musíte se opět odebrati do své samoty.“³⁾ Tím si zabezpečíme svou vytrvalost.

Duchovní kytice. Nelze ani pochopiti, jak velice působila nejsvětější Panna se všemi milostmi, kterých obdržela od Boha. (Svatý Jan Kř. z La Salle.)

¹⁾ Přís. 31, 17-26.

²⁾ Luk. 10, 41 a 42.

³⁾ 97. rozj. 3.

9. Zvěstování Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Návštěva archandělova. Archanděl Gabriel poslán byv od Boha k vykonání podivuhodného poselství, sestupuje na zemi a ubírá se oznámiti rozhodnutí Nejvyššího tvoru, jenž jest vyvolen státi se Matkou Mesiášovou. „Zdráva buď, milosti plná,“ praví Marii nebeský posel, „Pán s tebou, požehnaná's ty mezi ženami.“

Oživme svou vroucnost při modlení *Ave Maria* a *Angelus*.

II. City Mariiny. „Pokorná Panna,“ dí svatý Ambrož, „žasne, slyšíc slova tak nového blahořečení.“ Strachuje se, leč anděl ji upokojuje a předkládá jí záměry Boží s ní: „Neboj se, Maria,“ praví jí, „neboť jsi našla milost u Boha.“

Čím budeme pokornější, následující své dobré Matky, tím více požehnaní Božího získáme sobě i svému apoštolátu.

III. Mariin souhlas. Jelikož šlo o spojení Syna Božího a lidstva,“ praví svatý Tomáš, „jest Maria v zastoupení lidstva vyzvána, aby dala svůj souhlas.“ Odpovídá: „Aj, já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého.“ Tu se stal Syn Boží člověkem v lůně nejsvětější Panny. Podle příkladu Mariina plňme vždy vůli Boží, projevenou našimi pravidly a našimi představenými.

Rozjímání.

Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná's ty mezi ženami. (Luk. 1, 28.)

I. Návštěva archandělova. Mnoho věků uplynulo od pádu prvních lidí a od zaslíbení Vykupitele; nadešla doba, kdy se mají vyplniti přání spravedlivých a uskutečniti slova prorocká.

Archanděl Gabriel byl poslán od Boha, aby vykonal podivuhodné poslání, i sestoupil na zemi a zjevuje rozhodnutí Nejvyššího tvoru vyvolenému za Matku Mesiášovou. V skromném příbytku malého městečka, Nazaretu, vyjednává nebeský posel s pokornou snoubenkou řemeslníkovou jménem Boha samého největší zájmy lidstva.

V té chvíli trvá Maria na modlitbě, prosí snažně Boha, aby seslal Spasitele světa. Ve své pokoře ho prosí, aby mohla vzdáti čest a služiti té vyvolené, která měla podle slov proroka Isaiáše¹⁾ poroditi Emanuele. Bůh však povyšuje ty, kteří se z lásky k němu ponížují, pohlíží tedy na ni se zalíbením a uznává ji za hodnu nevýslovné milosti, na niž se neosmělovala ani mysliti.

Posel Všemohoucího praví Marii: „Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná's ty mezi ženami“.²⁾ Kníže vojska nebeského se sklání před chudou dcerou pokolení Judova, světu neznámou a živící se svou prací v malém městečku palestinském. Pokora nejčistší Panny jí získala zalíbení Nejvyššího a odůvodnila jeho volbu: „Hospodin vzhlédl na ponížení služebnice své“.³⁾ Rozjímáním o tomto tajemství oživme svou vroucnost při modlení Ave Maria a Angelus.

II. City Marilyn. „Pokorná Panna“, dí svatý Ambrož, „žasne, slyšíc slova tak nového požehnání, o němž nebylo zaznamenáno ještě žádného příkladu v dějinách“. Strachuje se, leč anděl ji upokojuje a předkládá jí povšechně záměry Boží s ní. „Neboj se, Maria,“ praví jí, „neboť jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Ten bude veliký a Synem Nejvyššího slouti bude, a Pán Bůh dá mu trůn Davida, otce jeho, a bude kralovati v domě Jakubově na věky, a království jeho nebude konce“.⁴⁾

¹⁾ Isaiáš 7, 24.

²⁾ Luk. 1, 28.

³⁾ Luk. 1, 48.

⁴⁾ Luk. 1, 30-33.

Maria nepochopuje ještě tak velkého tajemství a nemůže ho též srovnati v mysli se svým slibem. „Dává dokonce přednost panenství před božským mateřstvím“, poznamenává svatý Řehoř z Nyssy. Anděl ji však upokojuje a vysvětluje jí, kterak bude pannou a zároveň matkou. Práví jí: „Duch svatý sestoupí v tebe a moc Nejvyššího zastíní tě; proto také to svaté, co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží.“¹⁾

„O blahoslavená Panno,“ volá svatý Bernard, „celý svět uvedený v porobu prosí tě za své osvobození. Neprodlévej a odpověz spěšně nebeskému poslu, na tvém souhlasu závisí útěcha ubohých, vysvobození zajatých a spása světa.“

V tomto tajemství jest Maria podivuhodným vzorem pokory; čím budeme pokornější, tím více požehnání Božího si získáme.

III. Mariin souhlas. „Bůh, jenž se od věčnosti rozhodl, že nám dá Ježíše Krista skrze Marii, chtěl z ní učiniti nejen pouhou prostřednicí, nýbrž dobrovolný nástroj této milosti, neboť měla přispěti při tomto velkém díle nejen svým výtečným rozpoložením mysli, ale popudem své vůle.“²⁾ Svatý Irenej praví, že tajemství vtělení Slova nesmělo býti vyplněno bez souhlasu Mariina, neboť Bůh chtěl, aby byla po božském Vykupiteli počátkem všeho dobra v řádu milosti.

Svatý Tomáš pak poznamenává, že poněvadž šlo o spojení Syna Božího s lidstvem, byla Maria vyzvána, aby dala svůj souhlas místo něho a v jeho zastoupení.

¹⁾ Luk. 1, 35.

²⁾ Bossuet.

Úplně uspokojena vysvětlením andělovým, a aby vyplnila vůli Boží, odpovídá Maria: „Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého“. ¹⁾

Tu hned se stal Syn Boží v lůně nejsvětější Panny člověkem, a od té chvíle, nejslavnější to od počátku světa, mohou lidé s největší radostí zvolati: „A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi“. ²⁾ Nadále budou pozdravovati všichni národové Marii převznešeným názvem Matko Boží.

Při vzpomínce na tajemství vtělení budme uchvázeni podivem a proniknutí vděčností, „neboť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby byl svět skrze něho spasen“. ³⁾ Klaňme se Synu Božímu, jenž se stal naším bratrem, „přijav způsobu služebníka“, ⁴⁾ a stal se jako jeden z nás. Uctívejme Marii jako Matku Boží, neboť jako taková, praví svatý Tomáš, jest vyvýšena nade všechny ostatní tvory a sahá až k samému božství. Matka Boží jest také naší matkou; chovejme k ní dětinou zbožnost. Podle jejího příkladu plňme vždy vůli Boží, která jest nám vyjádřena našimi pravidly a našimi představenými; toť nejjistější cesta do ráje.

Duchovní kytiče. Maria se stala oknem nebeským, neboť Bůh osvětluje skrze ni pravým světlem svět; stala se nebeským žebříkem, neboť skrze ni sestoupil Bůh na zemi, aby skrze ni mohli vystupovati lidé k nebi. (Svatý Augustin.)

¹⁾ Luk. 1, 38.

²⁾ Jan 1, 14.

³⁾ Jan 3, 16 a 17.

⁴⁾ Filip. 2, 7.

10. Navštívení Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Příčiny tohoto tajemství. Náš Pán chtěl nám představit svou božskou Matku v konání lásky blíženské, ukázati ji jako pokladnici a rozdatelku svých milostí, posvětit ji skrze ni svého předchůdce a konečně dáti jí příležitost k projevení citů jejího srdce. Prosme Boha na přímluvu Mariinu o milost, abychom mohli plnit svůj apoštolský úřad s opravdově nadpřirozenou horlivostí a zajistiti mu hojný užitek.

II. Divy, které se staly při tomto tajemství. Alžběta uslyšela hlas Mariin a tu její dítě, očištěno od hříchu dědičného, zvěstuje radostným chvěním přítomnost Vykupitelovu. Alžběta naplněna Duchem svatým oslavuje velikost panenské Matky. Všichni věřící křesťané budou navždy opakovati pozdravení archanděla Gabriele i svaté Alžběty s vroucí prosbou Církve svaté. Radujme se s Marií a oživme svou vroucnost, modlíce se Ave Maria a zpívající Magnificat.

III. Návštěvy Ježíšovy a Mariiny v naší duši. Rozmnožme v sobě dětinnou důvěru k Marii, skrze ni se nám dostává všech milostí. Ježíš a Maria nás navštěvují oněmi četnými milostmi duchovními, které nám bývají udílěny na naše vroucí prosby, aby osvětlily náš rozum a daly nám sílu ke konání svatých skutků. Utíkejme se tedy ve svých potřebách se vši důvěrou k Marii, ona nás přivede k Ježíši.

Rozjímání.

Maria pak povstavši v těch dnech odešla s chvátáním do města Judova. (Luk. 1, 39.)

I. Příčiny tohoto tajemství. Svatý Ambrož dí: „Maria, majíc Boha, snažila se o dokonalost a neváhala uskutečniti vše dobro, k němuž jí prozřetelnost Boží dala příležitost. Na popud Slova, jež bylo v jejím lůně a chtělo skrze ni projevit svou přítomnost na zemi tím, že působilo prvotiny svých skutků, odešla nejsvětější Panna k návštěvě své příbuzné Alžběty.

Pán náš chtěl nám představit svou božskou Matku v konání blíženské lásky, ukázati ji ja-

ko pokladnici a rozdatelku svých milostí, posvětití skrze ni svého předchůdce i připravití jej k jeho úřadu, oslaviti Marii a dáti jí vzdání lidskými ústy poctu doplňující poctu archanděla Gabriele a konečně dáti jí příležitost projevití slavnostně city jejího srdce tím, že oslavovala dobrotu i moc Páně, jenž jest počátkem všeho dobra a jemuž má býti připisováno veškeré dobro.

V andělském průvodu kráčí nejsvětější Panna judským pohořím a nese s sebou bez vědomí celé země toho, jemuž se celá země má klaněti, „všechnu milost k životu pravdy, naději v život ctnosti“, ¹⁾ pravé světlo, které mělo osvětliti svět a rozptýliti temnosti nevědomosti a bludu. Prosme Boha na přímluvu Mariinu o milost, abychom mohli zastávati vždy svůj apoštolský úřad s opravdově nadpřirozenou horlivostí a zajistiti takto hojný jeho užitek.

II. Divy, které se staly při tomto tajemství. Maria došla cíle své cesty a pozdravila Alžbětu. Sotva uslyšela Alžběta hlas nejsvětější Panny, tu se stává její dítě, jsouc očištěno od hříchu dědičného, znenadání z otroka ďáblova nejsvětějším dítětem lidským, pak zvěstuje radostným chvěním přítomnost Mesiášovu, kterého ukáže později národům slovy: „Ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa“. ²⁾ Učitelé církevní učí, že tento div se děje při hlasu Mariině, aby se naznačila její vlastnost jako prostřednice mezi jejím božským Synem a námi, neboť ona jest průplavem, kterým nám plynou užitky vykoupení.

¹⁾ Eccli. 24, 25.

²⁾ Jan 1, 29.

V tutéž chvíli prohlašuje Alžběta, jsouc naplněna Duchem svatým, vtělení Slova a panské mateřství Mariino a pak ve svatém vytržení projevuje své štěstí a oslavuje velikost panské Matky: „Požehnaná's ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého. A odkud mi to, aby matka Pána mého přišla ke mně?“ tak dodává v radostném opojení. „A blahoslavená, která uvěřila, že se vyplní ty věci, které jí byly pověřeny od Pána.“¹⁾

„Tyto dvě matky,“ podotýká zbožný jeden spisovatel,²⁾ „daleky, aby si libovaly ve vzácných milostech jim udělených, nepovolují ani slovíčka přirozenosti a marnivosti, všechno jest tu veliké, svaté, nebeské a božské. Rozmlouvají spolu, aby závodily, která z nich se více pokoří, jedna se uznává nehodnou návštěvy Matky Boží a druhá, i když jest tak vyvýšena, chce býti nejpokornější: z úcty před pravdou, i když nemůže Maria uniknouti chválám jí vzdávaným, vztahuje je přece ze spravedlnosti a vděčnosti všechny jediné na Boha“. Jaký to příklad pro nás!

Modleme se s Marií a oživme svou vroucnost, modlíce se Ave Maria a Magnificat.

III. Návštěvy Mariiny a Ježíšovy v naší duši. Jako rodině Zachariášově jest Maria i nám cestou, kterou nám Bůh uděluje své dary, a jeho největším přáním jest, aby je nám mohl udíleti v hojnosti. Obrátme se tedy k ní s dětinnou důvěrou; ona jako prostřednice u svého božského Syna a velká rozdatelka jeho milostí, navštíví naši duši a přinese jí Ježíše, aby nám

¹⁾ Luk. 1, 42-45.

²⁾ M. A. Nicolas.

udělil potřebná osvícení a sílu, tím nám pomůže konati svaté skutky a zvláště následovati jejich ctností.

Podle příkladu Mariina jednejme podle vnuknutí Božích a plňme vůli Boží zachováváním pravidel, poslušností představených a nadpřirozenou obětovností ve svém apoštolátě. Utíkejme se k Marii ve všech svých potřebách a ona nás povede již v tomto životě k Ježíši.

Jsme-li někdy povinni konati návštěvy, buďme přívětiví, zdvořilí a zvláště dávejme dobrý příklad, mluvme a jednejme podle svatosti svého stavu. Nezapomínejme nikdy doporučení našeho svatého zakladatele: „Mějte v ošklivosti obcování se světem a stýkejte se s osobami světskými jen potud, pokud toho nutnost vyžaduje. Takto se uchráníte před všemi jeho osidly a před každým nebezpečím, s nímž se v něm setkáváme, a uchováte si ducha svého povolání“.¹⁾

Svatá Panno, matko Spasitele Ježíše Krista a královno milosrdenství, ty jsi navštívila i posvětila rodinu Zachariášovu, račiž navštívit i naše duše a vysvoboditi je z otroctví ďáblova i náruživosti. Navštěvuj nás po dobu tohoto života, vždyť jest nám tak potřebí milostí Božích k věrnému plnění našich povinností řeckolních a apoštolských, ale zvláště nás navštiv v hodinu smrti naší a uveď nás bez prodlení k Ježíši do jeho věčného království.

Duchovní kytice. Maria jest tím více úcty hodna, čím více jest nadána milostmi a čím více ji povýšila moc Všemohoucího, tím jasněji září její sláva (Svatý Jeronym).

¹⁾ 182. rozj. I.

11. Maria velebí Boha.

Krátký obsah.

I. Maria pje píseň adorační. Nejsvětější Panna naplněna Duchem svatým opěvuje divy, které se v ní staly: „Velebí duše má Hospodina!“ Chválí jej se vším zápallem své lásky. Požívá míru, jenž jest údělem upřímných duší, a volá: „Duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém!“ Podle příkladu Mariina má všechno v nás, rozum, vůle, láska hlásati moudrost i dobrotu Boží.

II. Maria pje píseň radostnou. Maria se raduje v Bohu, neboť pravi: „Vzhlédl na ponížení služebnice své“. Jest zajisté ponížena a pokořuje se před ním. Bůh ji však odměnil nevýslovnými výsadami a povýšil ji nade všechna knížata vojska nebeského. Následujme Marie v její pokoře, blaho se nachází v pokorném podrobení vůli Boží.

III. Maria pje píseň prosebnou. „Blahoslaviti mě budou všechna pokolení, neboť veliké věci učinil mi ten, jenž jest mocný.“ Pokračujme i my v oněch chvalo zpěvech zvěstovaných Marií a pějme s ní Magnificat vděčnosti. Podle příkladu Mariina děkujme Bohu za milosti, jimiž nás zahrnoval a jimiž nás ještě každodenně zahrnuje.

Rozjímání.

Velebí duše má Hospodina a duch můj zaplesal v Bohu
Spasiteli mém. (Luk. 1, 46 a 47.)

I. Maria pje píseň adorační. „Jazyk můj rychlo-
piscovým perem jest¹⁾“ pravil David. Čím vět-
ším právem může tak říci Maria ve chvíli, kdy
naplněna Duchem svatým pozoruje, milostí jsouc

¹⁾ Žalm 44, 2.

osvícena, divy, které se v ní dějí. „Velebí duše má Hospodina“, tak píše. Ano, vše ve mně, rozum, paměť, vůle, láska, tužby, všechno hlásá moc, moudrost a dobrotu Boží, jenž jest počátkem všeho dobra, a všechno toto dobro musí mu býti připsáno Velebím jej se vším zápalem své lásky za divy, které ve mně působil a skrze něž projevuje lidem svou lásku i své milosrdenství. Tato slova, linoucí se se rtů Mariiných, jsou zajisté úkonem klanění.

O svatá Panno, tv oslavuješ Pána dokonaleji nežli všichni ostatní tvorové. Požíváš též míru, jenž jest údělem upřímných duší a voláš: „Duch můj zaplesal v Bohu. Spasiteli mém“. Spojujeme se s tebou, o Maria, k chvále Boží; vyžádej nám míru a opravdové radosti, jížto plnosti požíváš.

II. Maria píše píseň radostnou. Jestliže byl David v radostném vytržení v přítomnosti svaté archy, jak mnohem větší jest radost Mariina, neboť chová Nejvyššího a uzavírá v sobě se vším lidstvem učiněnou úmluvu, jejíž prorockou zárukou byla archa.

A tato tak oprávněná i odůvodněná radost jest též hluboká, vnitřní a všeobecná, proniká rozum, srdce i tělo požehnané Panny a projevuje se jejími pohyby, pohledy a výrazem hlasovým a tím zievuje city její duše. Maria velebí Boha netoliko svým jménem, ale vyjadřuje též své štěstí nad tím, že vidí rozlévati se skrze sebe milosti po celé zemi. Jako matka lidstva zastupuje je a jejími ústy začíná již zde na zemi hymna věčné chvály a věčných díků, která má zaznívati v nebesích po celou věčnost.

Maria raduje se v Bohu, neboť, tak praví: vzhlédl na ponížení služebnice své“. ¹⁾ Ona se skutečně ponížila a pokořila před ním, a Bůh vzhlédl na ni se zalíbením, odměnil ji nevýslovnými výsadami a povýšil ji nad knížata vojů nebeských

Podle příkladu Mariina nalezneme i my pravého štěstí v pokorném podrobení vůli Boží, zvláště dokonalým zachováváním našich pravidel a dětinnou poslušností svých představených.

III. Maria pje píseň prorockou. V radostném vytržení volá: „Blahoslaviti mě budou všechna pokolení“. ²⁾ Již Alžběta tak učinila, blahořečíc jí pro její víru, avšak Maria vidí ve svém duchu prorockém všechna pokolení všech dob blahoslaviti ji, blahořečiti jí pro její velikost, uctívati ji jak toho zasluhují její přednosti, a velebiti štědrost Boží. „Veliké věci učinil mi“, ³⁾ dodává, vždyť předurčil ji, aby byla první mezi všemi tvory, uchránil ji dědičného hříchu, okrášlil ji svatostí tak velikou, že jejího stupně nic nedosahuje, zvláště pak ji povýšil na božské mateřství. Jest též ustanovena za matku věřících a skrze její prostřednictví mezi jejím Synem a námi „trvá milosrdenství Boží od pokolení do pokolení, těm, kteří se ho bojí“. ⁴⁾ Jako královna milosrdenství velebí především „milosrdenství, jehož byl pamětliv, jakož byl mluvil k otcům našim s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho“, ⁵⁾ a jehož účinky potvrzají na věky.

Pokračujme i my v oněch chvalozpěvech zvěstovaných Marií a pějme s ní Magnificat své

¹⁾ Luk. 1, 48.

²⁾ Luk. 1, 48.

³⁾ Luk. 1, 49,

⁴⁾ Luk. 1, 50.

⁵⁾ Luk. 1, 51 a 53.

vděčnosti. Podle jejího příkladu děkujeme Bohu za milosti, jimiž nás zahrnul, a jimiž nás ještě denně zahrnuje. Leč nezapomínejme, že nejlepší způsob, jímž dokážeme Bohu svou vděčnost, jest, když věrně působíme s jeho milostmi.

„Nelze pochopiti,“ praví svatý Jan Křtitel z La Salle, „jak věrně působila nejsvětější Panna Maria se všemi milostmi, kterých obdržela od Boha. Uplně se mu zasvětila, aby až do posledního svého dechu jen jemu žila a pro něho jednala. Pokořila se v hloubi své duše co nejvíce při vzpomínce, že má všechno od Boha. Obdivovala se vnitřně tomu, co v ní Bůh učinil, a pravila si vnitřně, co hlásala ve svém chvalo zpěvu: Veliké věci učinil mi Pán. Pohlížeje na Boha a patříc na jeho dary v sobě a vidouc jeho štědrotu, byla proniknuta vděčností a přesvědčena, že všechno v ní musí mu vzdáti úctu.“¹⁾

Následující Marie a s jejím mocným přispěním snažme se zvláště o dosažení pokory, pak vzhledne Bůh na nás v našem ponížení a učiní nás účastnými pokladů svých milostí. Čím budeme pokornějšími v tomto životě, tím budeme povýšenější v životě onom. Kéž bychom si tím zasloužili pěti s Marií věčné Magnificat v nebesích!

Duchovní kytice. Magnificat. Tento děkovný zpěv jest nejcenějším pomníkem hluboké pokory Matky Boží, nejskvělejším činem její vysoké svatosti a nejkrásnějším vzorem dokonalé vděčnosti. (Svatý Tomáš z Villanova.)

¹⁾ 163. rozj. III.

15. Mariina i Josefova cesta do Betlema.

Krátký obsah.

I. Cesta podniknuta z poslušnosti. Z poslušnosti k rozkazu císaře Augusta jdou Josef a Maria se zapsat do Betlema, města Davidova. Diví se, jak prozřetelnost Boží vede k vyplnění svých věčných záměrů. Děkujeme Bohu ve všech zkouškách, ony napomáhají k našemu většímu dobru.

II. Příchod Mariin i Josefův do Betlema. Při svém příchodu do města svých proslulých předků doufali, že se jim tam dostane pohostinství. Bohužel, nebylo pro ně místa v nolehárnách a oni museli utéci se do opuštěné jeskyně. Prosme Ježíše, aby stále přebýval v našich srdcích, a ozdobme ho za tím účelem ctnostmi, kterých vyžaduje náš svatý stav.

III. Cesta poučná pro nás. „Maria jest královskou cestou“, praví svatý Bernard, „po níž přišel Spasitel na svět; snažme se kráčet po této cestě, abychom se na ní povznesli k Ježíši.“ Patřme na všechno s hlediska víry jako Maria. Vůle Boží má vždy býti ve všem naším vodítkem.

Rozjímání.

Odešel pak Josef s Marií z Nazareta do Betlema.

(Luk. 2, 4.)

I. Cesta podniknuta z poslušnosti. Císař Augustus vyhlásil edikt, jenž nařizoval sčítání všech poddaných císařství a předpisoval jim, aby se každý dal zapsati ve městě, z něhož pocházel. Josef a Maria byli z rodu královského proroka a musili se tedy odebrati do Betlema, města

Davidova. Přijali rozkaz jako daný od Boha, jenž jest počátkem vší moci.¹⁾ Podívovali se, jak prozřetelnost Boží řídí všechno ku provedení svých věčných záměrů a užila sčítání lidu nařízeného Augustem k vyplnění proroctví Micheášova: „A ty, Betleme, Efrata, maličký jsi v tisících judských, ale z tebe mi vyjde, jenž bude panovníkem v Izraeli“.²⁾ Přes všechny obtíže cesty zabývají se oba vážně tím, aby ji co nejdříve vykonali.

Pozorujme Josefa i Marii na cestách judských. Cesta jest daleká, oni jsou chudí, roční doba není právě přízniva, jejich únava a jejich útrpení je neznepokojující, jsou již předem poslušni toho, jenž přichází na tento svět, aby poslouchal, pracoval i trpěl; zkoušky pokládají za milosti a jejich srdce, místo aby si stěžovalo a reptalo, vysílá k nebi hymny díky. Následujme jich ve všech svých zkouškách, neboť tyto slouží k našemu většímu dobru.

II. Příchod Mariin a Josefův do Betlema. Při svém příchodu do města svých proslulých předků, kde zajisté přebývali ještě mnozí jejich příbuzní a přátelé, doufali Josef a Maria, že se jim tam dostane pohostinství. Bohužel, všechny dveře, na něž tloukli, zůstaly jim zavřeny, „nebylo místa v hospodě“.³⁾ „O Bože“, volá tu svatý František Saleský, „jak pohrdá svět osobami nebeskými a nejsvětějšími!“ Tyto dvě velké duše snášejí však tato pokořující odmítnutí s neproměnlivou trpělivostí a bez nejmenšího stěžování.

Josef a Maria vědí, že „Kristus musí být zapřen“,⁴⁾ a klaní se božské prozřetelnosti, kte-

¹⁾ Řím. 13, 1. ²⁾ Mich 5, 2. ³⁾ Luk 2, 7. ⁴⁾ Dan 9, 26.

rá v této chvíli počíná uskutečňovati tuto předpověď. Oba spatřují ve všech svých marných pokusech o nalezení přístřeší vyplnění úradků Božích, týkajících se narození Mesiášova. Vykupitel přichází spasit svět, jenž se zahubil pýchou, smyslností a žádostivostí, a proto chce přijíti na svět pokorou, utrpením a chudobou. „Tak se děje ve světě,“ poznamenává svatý Jan Křtitel z La Salle; „hledí se pouze na zevnějšek osob a prokazuje se jim čest tou měrou, jakou si jí získávají tím, co se leskne zrakům světským. Kdyby bývali v Betlemě patřili na nejsvětější Pannu jako na Matku Mesiášovu, jako na onu, jež měla brzy poroditi světu Bohočlověka, kdo by se byl odvážil odepřítí jí ve svém domě přístřeší a jakou poctu byli by jí vzdávali v celém Judsku? Poněvadž ji však pokládali jen za obyčejnou osobu, a za ženu řemeslníkovu, nebylo pro ni přístřeší“. ¹⁾)

Josef a Maria klaní se znovu úradkům božské moudrosti. Odcházejí z Betlema, hledají v okolí útulku, kde by mohli přenocovati, a utíkají se konečně do opuštěné jeskyně, jež se stala jejich pobytem nejsvětějším místem na zemi.

Prosme Ježíše, aby stále zůstával v našem srdci a vyzdobme je za tím účelem ctnostmi našeho svatého stavu. Jmenovitě se snažme, abychom činili pokroky v pokoře, v lásce k utrpením a v chudobě v nedostatku.

III. Cesta poučná pro nás. „V Marii“, praví svatý Efrem, „skončily všechny předpovědi spravedlivých a proroků, neboť z ní vychází hvězda, jejíž božská zář se stane světlem těch, kteří kráčeli v temnostech.“

¹⁾ 85. rozj. I.

byl chrám a všechno předobrazné náboženství.

Noc došla poloviny svého běhu, noc hluboká, obraz to noci nevědomosti, bludů a neřestí, do nichž bylo pohrouženo ubohé lidstvo; však hle, bije tak očekávaná hodina, kdy má vzejíti na obzoru Slunce spravedlnosti. Josef a Maria dlí na modlitbě, přednášejí znova Bohu tužby spravedlivých, vzdychajících bez ustání po příchodu Spasitelově. Tu je náhle ozáří nebeský jas a vtělené Slovo opouští panenské lůno své matky, jako proniká sluneční paprsek křišťál, a leží jako malé dítě před zraky Mariinými a Josefovými, neslýchaný zázrak, vyvolaný panenstvím spojeným s božským mateřstvím.

„Maria“, dí svatý Amadej, „pozoruje zraky láskou zářícími Slovo života, zahřívá svým dechem toho, jenž vše zahřívá a dává dech všemu; drží toho, jenž drží vesmír, a chová ve svých loktech toho, jenž jest věčným odpočinkem vyvolených.“ A svatý Bernad volá: „Raduj se, Maria, neboť chováš ve svých loktech toho, jenž jest leskem nebeským; jeho jesle jsou slavnější nežli trůny nejslavnějších panovníků“. Klaňme se s Josefem i s Marií Ježíši, Synu Božímu, jenž se stal člověkem, aby nás spasil.

II. City Mariiny při narození Ježíšově. Pokusme se vystihnouti city Mariiny v oné posvátné chvíli. Královna andělů a matka lidí klaní se jménem nebes i země vtělenému Slovu, jež se stalo jejím synem; nabízí je věčnému Otci v obět a blaženým duchům k uctění.

O nejhlubší, nejdojímavější a nejvznešenější tajemství! Které srdce by se mohlo pozvednouti, neřku až k narozenému Ježíši, ale aspoň k Marii nakloněné nad jeslemi božského Ema-

nuele, pozorující v této hlubokosti ponížení Syna Nejvyššího, věčné Slovo, odlesk a podstatný obraz Otcův, jenž se stal z lásky k nám malým dítětem.

Ježíš postrádá všeho, trpí a pláče. Maria se srdcem zarmouceným mísí své svaté slzy, jak dí svatý František Saleský, se slzami božského Dítka. Tato něžná Matka vidí v jeslích východisko cesty kalvarské a počíná již svou úlohu Matky bolestné.

Snažme se vniknouti do citů Mariiných a přidružíme se k ní, abychom poděkovali Emanueli, jej milovali a jemu sloužili jako svému Bohu a Vykupiteli.

III. Maria po narození Ježíšově. Maria se klaní Ježíši jménem svým a jménem lidstva a úplně se mu věnuje. Jak chápe naučení z jeslí! Hluboké pokoření vtěleného Slova odsuzuje naši pýchu, jeho největší chudoba staví na pranýř naši hrabivost, jeho naprostá poddanost k Josefovi a k Marii hlásá nám poslušnost zástupců Božích. Toť podivuhodný vzor pro nás v zachovávání našich řeholních slibů!

Největší a zcela nadpřirozená láska tluče v srdci Mariině ve spojení s láskou jejího božského Syna. Tato něžná Matka ho prosí za nás a začíná již svůj úřad všemohoucí orodovnice. Spojme své modlitby s jejími prosbami, neboť Syn Boží, jenž se stal jejím vlastním Synem, nemůže odmítnouti milosti, o kterou ona žádá pro nás a s námi.

Ve spojení s Josefem a Marií kořme se s nimi před Ježíšem ležícím v jeslích a zasvěťme se službě dobrého Mistra. Vyprosme si od nich milosti k hojné účasti na užtích tohoto ta-

jemství a k jednání podle naučení Ježíšových a abychom byli dobrovolně pokorní, poslušní a všeho zbaveni. S Josefem a Marií oslavujme Pána, že „byl pamětliv svého milosrdenství, s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho“.¹⁾

Svatý Jan Křtitel z La Salle vyvozuje velké naučení z tohoto tajemství. Chudoba, kterou snáší Ježíš při svém narození tak znamenitým způsobem, musí nás nabádati k veliké lásce k této ctnosti; neboť, abychom si ji zamilovali, narodil se v takovém stavu. Nedivme se tedy, když se nám něčeho nedostává, i kdyby to bylo nutně potřebné, když sám Ježíš Kristus měl při svém narození všeho nedostatek. Podobným způsobem musíme se zroditi k duchovnímu životu, prosti totiž a zbaveni všeho. Poněvadž Syn Boží chtěl, aby člověčenství, které vzal na sebe, bylo v takovémto stavu, proto také chce, abychom byli téhož smýšlení a on mohl dokonale zaujmouti naše srdce.²⁾ Neboť svatý Bernard tvrdí, že ctnost chudoby nezáleží pouze v chudobě, nýbrž v milování chudoby.

Další naučení neméně důležitá vysvítají z tohoto tajemství; hlásá se nám zde na příklad pokora a poslušnost, právě tak jako chudoba. Rozjímejme o nich často, abychom neúnavně činili v nich pokroky a získali takto věčnou odměnu vyvolených.

Duchovní kytice. Chceme, aby se v nás vždy nacházeli Maria, Josef a Dítka položené v jeslích? Vedme na zemi život zdržlivý, spravedlivý a zbožný (Svatý Bernard).

1) Luk. 1, 54 a 55. 2) 86. rozj. I.

14. Maria vítá pastýře betlémské.

Krátký obsah.

I. Klanění pastýřů. Andělé nebeští zvěstují pastýřům tajemství Boha stavšího se člověkem. Tito chvátají do Betlema a nalézají Josefa i Marii u božského Dítka, které leží v jeslích. Podle těchto znamení uznávají Spasitele kterého jim zvěstovali andělé, a klaní se mu. Navštěvujeme Ježíše často ve svatostánku a obětuje mu skrze Josefa a Marii své modlitby i svou lásku.

II. City Mariiny. Jak šťastná jest tato matka při prvním svědectví vzdávaném veřejně slávě jejího božského Syna! Velebí prozřetelnost Boží, že povolala k Mesiáši na před chudé a pokorné před bohatými a mocnými na zemi. Prosme Marii, aby nám vyžádala prostoty srdce pastýřů a lásky k chudobě

III. Maria zachovává všechno to ve svém srdci. V nevýslovném vytržení pozoruje Maria veliké události, jichž zárukou jest zjevení andělů a klanění pastýřů, totiž zřízení Církve po celém okrsku zemském, oslavování Boha všemi národy a všemi pokoleními. Maria rozjímá o všech těchto věcech. Oslavujeme Pána s touto milující Matkou a pomáháme svým apoštolátem k rozšíření jeho království všude v duších.

Rozjímání.

Pastýři přišli s chvátáním a našli Marii a Josefa i dítě položené v jeslích. (Luk. 2, 16.)

I. Klanění pastýřů. S nevýslovnou láskou věnují Josef a Maria narozenému Ježíši všechnu péči, kterou vyžaduje jeho stav, a andělé zjevují zemi tajemství vtělení Slova. Ve svatém evangeliu čteme: „A byli v téže krajině pastý-

ři, ponocující a stráž noční držíce nad stády svými. I aj, anděl Páně stanul u nich a jasnost Boží obklíčila je, a báli se velice. I řekl jim anděl: Nebojte se, neboť aj zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodit se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán, v městě Davidově. A toto bude vám znamením: Naleznete dítě plenkami obvinuté a položené v jeslích. A hned na to bylo s andělem množství vojska nebeského, kteří chválili Boha a říkali: „Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle“. I stalo se, jak andělé odešli od nich do nebe, pastýři pravili k sobě vespolek: Pojdme až do Betlema a vizme tu událost, kterou Pán oznámil nám. I přišli s chvátáním a našli Marii a Josefa i dítě položené v jeslích.“

Pastýři jdou k Ježíši, Josef a Maria je uvádějí k božskému Dítěti, přijímají v jeho jménu jejich skromné dary, spojují se s nimi, aby se mu bláněli, jej velebili a vzývali jeho štědrotu a takto vykonávají svůj vznešený úkol jako prostředníci lidí u božského Vykupitele.

Navštěvujme často Ježíše ve svatostánku a obětujme mu skrze Josefa i Marii své modlitby a svou lásku. Nabádejme své žáky, aby nás následovali.

II. City Marliny. „Jak šťastna jest Maria při pohledu na toto první svědectví, vzdávané veřejně slávě jejího božského Syna! Víra, zbožnost a horlivost těchto pastýřů ji naplňuje radostí. Chvátali poklonit se novému Králi a nepohoršují se nad bídným stavem, v němž jej nacházejí, ale poznávají jej po znacích chudoby a slabosti. Při pohledu na dítě obvinuté

plénkami a položené v jeslích na hrstce slámy, uznávají jej za Pána andělů. Pak jdou a zvěstují, co viděli a slyšeli, a stávají se takto prvními apoštoly toho, jehož prvními klaniteli jsou po nejsvětější Panně a po jejím svatém snoubenci.“¹⁾

Maria velebí prozřetelnost Boží, že povolala k Mesiáši napřed chudé i pokorné před bohatými a mocnými na zemi. Vniká úplně do ducha svatého evangelia a koná již předem podle něho; váží si chudoby a velebí ji, na níž dosvědčuje narozený Ježíš takové zalíbení. Jak učiní později její božský Syn, tak projevuje ona již nyní velikost této ctnosti: „Blahoslavení jste vy chudí, neboť vaše jest království Boží“.²⁾

Prosme Marii, aby nám vyžádala prostoty srdce pastýřů a lásku k svaté chudobě.

III. Maria zachovává všechno to ve svém srdci. Tak poznamenává svatý evangelista, že Maria proniknuta úžasem „uvažovala všechno to v srdci svém“.³⁾ V nevýslovném vytržení pozoruje velké události, jichž zjevení andělů a klanění pastýřů jsou zárukou, totiž povolání apoštolů, vyvolení a vyzvání těchto pastýřů stádce Ježíše Krista k šíření blahé zvěsti o příchodu Spasitelově všude, působivost jejich kázání, skrze něž přivádí nesčetné zástupy k Bohu v jeslích, šíření evangelia napřed mezi pravými dítkami izraelskými a pak mezi pohany, zřízení Církve po celém okrsku zemském, oslavování Boha mezi všemi národy a všemi pokoleními, přemožení a spoutání nepřítele dobra a konečně království milosti, o němž zvěstoval prorok: „Maličký na-

¹⁾ Mgr. Pavy. ²⁾ Luk. 6, 20. ³⁾ Luk, 2, 19.

rodil se nám, a nazváno bude jméno jeho Kníže pokoje“.¹⁾

Náš svatý zakladatel poznamenává: „Když jsme si zvolili svůj stav, musili jsme býti odhodláni, že chceme jako Syn Boží při svém narození snášeti opovržení, neboť to jest právě, čeho v našem stavě a úřadě třeba nejvíce očekávati. Jsme chudými Bratry a u světských lidí v zapomenutí a v nepatrné vážnosti, jen chudí nás vyhledávají, ti nám nemají čeho nabídnouti než své srdce, které jest ochotno přijímati naše naučení. Milujme, co nás v našem stavě nejvíce pokořuje, abychom se aspoň v něčem zúčastnili ponížení Ježíše Krista při jeho narození.“²⁾ Sluší se, aby ti, kteří se mu nejvíce blíží, stali se dokonale účastni jeho lásky k chudobě“.³⁾

O svatá Panno, spojujeme se s tebou, abychom se klaněli Synu Božímu, jenž se o jméno tvým Synem, při jeho narození. S tebou, milujeme, abychom vždy milovali i oslavovali a svým štěplostelátem pomáhali k rozšíření jeho království v duších všude. Pod tvou mocnou ochranou a s tvým působivým přispěním budeme konati ctnosti svého svatého stavu a žiti s milostí Boží věrní službě dobrého Mistra až do posledního svého vzdechu.

Duchovní kytice. Zarmucuje-li nás chudoba, těšme se vzpomínkou, že Ježíš a jeho nejsvětější Matka byli chudí jako my (Svatý Luguori).

¹⁾ Isaiáš 9, 5. ²⁾ 86. rozj. II. ³⁾ 176. rozj. II.

16. Maria při obřezání Dítka Ježíše.

Krátký obsah.

I. **Maria proniká smysl tohoto tajemství.** Ježíš nepřišel na svět, aby zrušil zákon, nýbrž aby jej vyplnil. Jest nedočkavý utrpení, aby nám dokázal svou lásku a zasloužil nám spasení. O jak chápe Maria toto tajemství! Slyší již Ježíše, an praví: „Mám pokřtěn býti křtem a kterak jsem stísněn, dokavad se nevykoná“. Vnikněme do tohoto smýšlení Ježíšova i Mariina a obnovme předsevzetí, že budeme dobře zachovávatí svá pravidla.

II. **Maria svoluje k obřezání Ježíšova.** Nechává ho prolévati prvotiny jeho božské krve, jež jest cenou našeho vykoupení. Spasitel má býti nazván „mužem bolesti“ i ona bude nazvána „matkou bolestnou“, a již nyní jest její srdce pohrouženo do hlubokého hoře vyhlídkou na vykoupení lidského pokolení. Zdaž nebude jeho spoluvykupitelkou? Spojme své oběti s bolestmi Ježíšovými a Mariinými, jejich příklad nás posilní.

III. **Svaté jméno Ježíš.** Božimu Dítku bylo dáno jméno Ježíš. Maria tu zakouší nevýslovné radosti a zároveň hořkého zármutku, neboť toto jméno jí připomíná dvojí tvář tohoto tajemství. S jedné strany vidí svého božského Syna an otvírá nebe nesčetným vyvoleným a s druhé strany měří hlubokost utrpení a ponížení, jimiž spasí Ježíš svět. Vzájme svaté jméno Ježíš při každé příležitosti, buďte naši záštitou i útěchou.

Rozjímání.

Syn Boží se podřídil zákonu, aby vykoupil ty, kteří byli pod zákonem. (Galat. 4, 4 a 5.)

I. **Maria proniká smysl tohoto tajemství.** Ježíš, nevinnost a svatost sama, nemůže býti podřícen zákonu ani přijmouti zevnější znamení hříšní-

kovo, leč on nepřišel na zemi „zrušit zákona nebo proroků, nýbrž vyplnit“.¹⁾ Maria chápe toto tajemství. Její božský Syn jest nedočkavý utrpení, aby nám dokázal svou lásku a zasloužil nám spasení. Ochotně se podrobuje obřízce, aby se stal ve všem podoben lidem, které přišel vykoupit; chce se jeviti jako potomek Adamův a odniti židům pohmutku k jeho zneuznání; stává se obětí za hříchy lidstva, bere na sebe nepravosti všech, napravuje je již při svém příchodu na svět, zavazuje se pokračovati v tom a dokončiti jejich odpykání životem věnovaným zcela práci a strádání a korunovaným krvavou obětí, jejíž knězem i obětním darem se stane.

Maria četla jakoby zřejmě v srdci svého božského Syna; pochopuje jeho vroucí touhu po utrpení a slyší jej, an již praví: „Mám pokřtěn býti křtem, ale kterak jsem stísněn, dokavad se nevykoná“.²⁾ Vnikněme do smýšlení Ježíšova i Mariina a obnovme za tím účelem předsevzetí, že budeme dobře zachovávatí svá svatá pravidla i nařízení svých představených, jež jsou pro nás výrazem vůle Boží.

II. Maria svoluje k obřezání Ježíšovu. Aby jednala Maria podle vůle Boží, svoluje, aby její božský Syn prolil prvotiny své božské krve, jež jest cenou našeho vykoupení a s níž mísí své slzy. Zde, jako později na Golgotě, trpí ve svém srdci všechny bolesti Ježíšovy; trpí ráda z touhy, aby se mu stala podobnou a působila na díle našeho spasení. Když jej vidí, an podpisuje svou krví závazek obětování za nás, věnuje se mu, aby mu byla přidružena při jeho

¹⁾ Mat. 5, 17. ²⁾ Isaiáš 53, 3,

oběti, a jako on má býti nazván „mužem bolesti a znajícím nemoc“,¹⁾ tak bude i ona nazvána „matkou bolestnou“, neboť její srdce jest pohrouženo do hluboké hořkosti krvavou vyhlídkou na vykoupení pokolení lidského.

Matka Ježíšova se tedy odhodlává vydati jej obřízce a později na kříž. Z lásky k nám bude jej provázeti na bolestné cestě, která začala u jeslí a skončí na Kalvarii. Přijímá úřad spoluvykupitelky lidského pokolení. Tajemství obřezání Spasitelova jest tedy také v jistém smyslu tajemstvím soustrasti Mariiny. Spojujeme své oběti s bolestmi Ježíšovými a Mariinými, jejich příklad nás posilní.

„Obdivujeme se poslušnosti a pokoře Spasitelově v tomto tajemství“, radí nám svatý Jan Křtitel z La Salle. „Učte se od něho podříditi se těm, které vám Bůh určil za představené, a pokořovati se v naskytujících se příležitostech a obřezati se pravou obřízkou, která, jak dí svatý Pavel, záleží v odložení smyslného těla, to jest v odřeknutí hříchů, náruživostí a vlastních náklonností, neboť, jak podotýká týž apoštol na jiném místě, ta obřízka není pravou, jež jest zřejmá na těle, nýbrž obřízka srdce, která se děje v duchu.“²⁾

„Pronikněte se tedy smýšlením pokory a zastydte se sami před sebou, když pozorujete, jak chcete uniknouti příležitostem k utrpení, zatím co Ježíš Kristus z lásky k vám je vyhledává. Děkujte mu jmenovitě za velkou lásku, kterou vám dosvědčil svou obřízkou.“³⁾

III. Svaté jméno Ježíš. Od požehnané chvíle zvěstování zachovávala Maria ustavičně ve své

¹⁾ Isaiáš 53, 3, ²⁾ 93. rozj. I. ³⁾ 93. rozj. II,

mysli svaté jméno Ježíš, které jí naznačil nebeský posel. Uvažovala o jeho smyslu, obdivovala se jeho moci, zakoušela jeho sladkosti a nosila je zapsáno ve svém neposkvrněném srdci.

Když bylo dáno toto význačné jméno Ježíš božskému Dítku, pocítovala Maria nevýslovnou radost, ale zároveň též hořký zármutek, neboť toto božské jméno jí připomíná dvojí stránku tajemství. S jedné strany vidí, jak se vyplňuje dílo spasení lidstva, vidí vstupovati svého božského Syna do slávy a otvírati jí a nesčíslným vyvoleným nebe, kde všichni budou pěti věčně chvály vítězného Beránka.

S druhé strany však odměřuje Maria též hlubokost utrpení a pokoření, skrze něž uskuteční Ježíš úplný význam svého jména, tím že spasí lidi od otroctví hříchu i od věčného zavržení. Poněvadž znala všechna proroctví, vidí Krista vydaného pronásledování a urážkám a jak cedí konečně všechnu svou vykupitelskou krev, jejíž prvotiny právě prolévá.

To tedy praví jméno Ježíš panenské Matce. S ní a s Církví klaňme se tomuto třikrát svatému jménu; vzývejme je s věrou, důvěrou i láskou ve všech svých potřebách, ale zvláště ve svých pokušeních, utrpeních a nemocech, tento zbožný obyčej bude naší záštitou i útěchou.

Duchovní kytice. Ke jménu Ježíš připojme vždy krásné jméno Maria, jež pochází taktéž z nebe, jest mocné, otřásající peklem, a zároveň sladké, poněvadž nám představuje onu vznešenou Královnou, jež jest zároveň Matkou Boží i matkou naší (Svatý Alfons).

16. Maria při klanění mudrců.

Krátký obsah.

I. Hvězda vede mudrce k Ježíši. Tato hvězda jest symbolem Panny Marie, kterou Církev nazývá „hvězdou jitřní“. Maria nás vede k Ježíši tím, že nám usnadňuje následování jeho ctností. Tyto jsou dary, které můžeme podle příkladu mudrců obětovati Ježíši. Budme věrnými sluhy Mariinými; skrze Matku přijdeme k Synu.

II. Velikost Mariina jevíci se při tomto tajemství. Tím, že povolal Ježíš Kristus lidi, aby jej uznali za svého Krále, Spasitele i Boha, chce zároveň prohlásiti Marii za jejich královnu a spoluvykupitelku. Matka Boží jest zlatým svícem, na němž plápolá pravé Světlo světa, bezoblačnou oblohou, na níž září Slunce spravedlnosti. Ó nejsvětější Panno Maria, ukaž se býti naší matkou.

III. Ctnosti Mariiny jevíci se v tomto tajemství. Dary mudrců nám připomínají ctnosti Mariiny a přispívají k její oslavě. Zlato jest znakem její lásky, kadidlo znakem její vroucnosti, myrha znakem jejího umrtvování. Maria se nám jeví plná milosti, ozdobena všemi ctnostmi a jako královna nebe i země. Nejsvětější Panna má moc i vůli býti naší prostřednicí u Ježíše, takový syn neodmítne ničeho takové matce.

Rozjímání.

Všedše do domu, našli dítko s Marií, matkou jeho a padše klaněli se jemu. (Mat. 2, 11.)

I. Hvězda vede mudrce k Ježíši. Při svém příchodu do Jerusalema tázali se mudrci: „Kde jest ten novorozený král židovský?“¹⁾ Herodes se zamoutil a vyzvídal u zákoníků; i bylo mu řečeno, že Mesiáš se má naroditi v Betlemě; poslal tam tedy mudrce a přikázal jim, aby se pak vrátili k němu. Mudrci se hned odebrali do města Davidova, vedeni jsouce opět tajemnou hvězdou. Evangelium pak praví: „Nalezli

¹⁾ Mat. 2, 2.

dítka s Marií, matkou jeho, a padše, klaněli se jemu, a otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A dostavše napomenutí ve snách, aby se nevraceli k Herodovi, jinou cestou navrátili se do vlasti své“.¹⁾

Hvězda mudrců jest zřejmým symbolem Mariiným, kterou nazývá Církev: „Hvězdou jitřní“, neboť neposkvrněná Panna vzešla světu jako hvězda, vysílající nejsladší paprsky a zvěstující blízký příchod Slunce spravedlnosti.

Podivuhodná hvězda vedla mudrce k božskému Dítku, zdaž nás nevede také Maria k Ježíši, když následujeme jejích šlépějí a jejích ctností? Či nevede kult uctívání této nejsvětější Panny přirozeně ke kultu klanění, který jsme povinni vzdávati jejímu božskému Synu? Podle příkladu mudrců obětuje Ježíši své dary, to jest, následujeme jeho ctností. Budme věrnými sluhy Mariinými, skrze Matku dostaneme se k Synu.

II. Velikost Mariina jevíci se při tomto tajemství. Velikost Mariina i její úkol, znázorněný hvězdou, vyplývají z tajemství klanění mudrců. Tito učení a zbožní cizinci „nalezli dítka s Marií, matkou jeho“.²⁾ Když se zjevil Ježíš Kristus lidem, chtěl zjeviti také se sebou svou nejsvětější Matku; když je povolal, aby jej uznali za svého Krále, Spasitele a Boha, chtěl zároveň, aby uznali a prohlásili Marii za svou královnu, svou spoluvykupitelku a za Matku Boží.

„Obdivujme se, jak mnohými milostmi byla vyzdobena duše nejsvětější Panny“, praví nám náš svatý Otec. „Byla jimi tak naplněna, že

¹⁾ Mat. 2, 11 a 12. ²⁾ Mat. 2, 11.

nikdy nebylo pouhého tvora, který by se jí vyrovnal, a že takového ani nikdy nebude. Duch svatý dal jí účast na své plnosti, udělil jí všech svých darů a dal jí srdce, jež bylo proniknuto láskou Boží, takže žila jediné pro Boha. Všechno v ní se odnášelo pouze k Bohu; její duch zabýval se jen Bohem a tím, co jí dal poznati, jako jemu milé; všechny schopnosti její duše neměly jiné činnosti, než aby přinášely Bohu poctu.¹⁾

Podle příkladu naší dobré Matky odevzdejme se úplně Bohu. Tím, že nás Ježíš povolal k životu řeholnímu, přiblížil nás k svému božskému Srdci. Jednejme podle této nevýslovné milosti věrným působením se zvláštními milostmi, jimiž nás dobrý Mistr zahrnuje. Jako mudrcové obětujme mu zlato své lásky, kadidlo svých modliteb a myrhu svých obětí, předkládejme je Synu rukama jeho přesvaté Matky, toť nejlepší prostředek, aby přijal milostivě naši obět.

Maria drží na klíně Pána všehomíru, božské Dítko se usmívá na mudrce a v nich vítá laskavě všechno lidstvo. Na tomto posvátném oltáři obětuje se nebi obět ceny nekonečné; Maria jest zlatým svícem, na němž svítí právě Světlo světa, jest bezoblačnou oblohou, na níž září Slunce spravedlnosti, odlesk nebe.

Při klanění mudrců, právě tak, jako při klanění pastýřů, jeví se Maria jako prostřednice mezi lidmi a Bohem spasitelem. Tito šťastní cizinci koří se před dítkem Ježíšem a klaní se mu, Maria se modlí s nimi, za ně i za všechno

¹⁾ 163. rozj. II.

lidstvo, které představují. O nejsvětější Panno Maria, ukaž se býti i naší matkou.

III. Ctnosti Mariiiny jevící se v tomto tajemství.
„Otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu.“¹⁾ Maria přijímá jejich dary ve jménu svého Syna a odevzdává mu je jako vázané a zestonásobuje takto jejich cenu.

Tyto dary značí nezvratná práva i vlastnosti Mesiášovy, označují však též ctnosti Mariiiny a přispívají takto k její oslavě. Zlato jest známen její lásky, kadidlo známen její vroucnosti a myrha jest odznakem jejího umrtvování. Žádné srdce se tak nestravovalo ohněm božské lásky jako srdce Mariino, žádná duše neoslavovala Pána tak, jako její duše svou věrou, zbožností a obětovností, žádná nebyla též pokornější a odumřelejší sobě. Jak krásný to vzor pro nás!

Maria se nám jeví skutečně veliká, plná milosti, ozdobená všemi ctnostmi, hodna vši pocty a veškerého uctívání, jako první mezi pouhými tvory a královna nebes i země. Maria má moc i vůli býti naší prostřednicí u Ježíše, takový Syn neodepře ničeho takového Matce. Vzávějme ji tedy vždy s nepomíjející důvěrou; když nás chránila a nám pomáhala po dobu našeho života, otevře nám pak jednou bez prodlení rajskou bránu.

Duchovní kytice. Jsme také tak pozorní na vnuknutí, jichž se nám dostává od Boha, a následujeme jich také tak rychle jako svatí mudrcové, kteří se dali vésti hvězdou, jež byla jejich vůdcem? (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Mat. 2, 11.

17. Očišťování nejsvětější Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Příchod Mariin do chrámu. Maria přichází do chrámu s Ježíšem, Synem zaslíbení a Knížetem pokoje; její srdce tluče láskou i nadějí a pěje nové Magnificat. V Ježíši končí předobrazné náboženství a všechn lid bude moci od nynějška vstoupiti za ním do velesvatyně. Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom mohli vždy chovati Ježíše ve svém srdci věrným působením s milostí.

II. Maria jedná z poslušnosti. Maria zapomíná na své přednosti a pokorně se ztrácí v zástupu a poslouchá zákona tak, jak jest předeepsáno v patřičné chvíli. Chce takto zmizeti z úcty a ze srdcí lidských. Objevuje se ve chrámě jako chudá žena a obětuje se Bohu se svým Božským Synem. Abychom následovali své nebeské Matky, zachovávejme co možná nejpřesněji naše svatá pravidla.

III. Maria jedná z pokory. „Milost pozvedá Marii nad zákon“, dí svatý Augustin, „avšak pokora ji podrobuje zákonu“. Matka Krále slávy jeví se zde jako matka ubohého dítěte Adamova, tak zavrhuje její pokora všechnu strojenost i domýšlivost naší ješitnosti. Ustupujeme rádi před druhými do pozadí a radujme se, můžeme-li zůstávati nepozorováni.

Rozjímání.

Naplnili se dnové očišťování jejího podle zákona. (Luk. 2, 22.)

I. Příchod Mariin do chrámu. Čtyřicet dní po narození božského Dítěte odebrali se Josef i Maria z Betlema do Jerusalema, aby poslechli zákona Mojžíšova. Nesou s sebou božské Dítě, věnují mu nejněžnější péči a klaní se mu všemi schopnostmi své bytosti, neboť znají poklad svěřený jejich lásce.

Představme si pohnutí nejsvětější Panny Marie, když se blížila k chrámu a při pohledu na něj, kde se dříve obětovala Bohu, jako se nyní představí její božský Syn svému Otci tam, kde sama prožila své mládí. Její srdce tluče láskou i nadějí a pěje nové Magnificat. Na svých loktech nese Mesiáše, Syna zaslíbení, svatou Obět a Velekněze; v něm končí předobrazné náboženství a všechen lid bude moci od nyníška vstoupiti za ním do velesvatyně.

Prosme Marii za ustavičné její přispění, aby nám pomohla, bychom chovali vždy Ježíše ve svém srdci věrným působením s milostí.

II. Maria jedná z poslušnosti. Nejsvětější Matka Boží nebyla zavázána k zachovávaní zákona očišťování jako jiné matky. „Zajisté, o blahoslavená Panno“, volá svatý Bernard, „ty nemáš potřebí očišťování a pro tebe neplatí tento zákon. Měl však tvůj Syn potřebí obřízky? Budiž tedy mezi ženami jako jedna z nich, neboť Syn tvůj ráčil se zařaditi mezi dítky lidské.“

Pokorně ztrácí se Maria mezi davem, zapo-
míná na své přednosti a jest poslušna zákona tak, jak předepsáno a v patřičné chvíli. Chce takto zmizeti před úctou a ze srdcí lidských; objevuje se ve chrámě jako nejchudší žena a obětuje se Bohu se svým božským Synem.

„Jakou záminku najdeme, abychom se mohli vyhnouti zákonu,“ praví Bossuet, „když Panna Maria se očišťuje a se domnívá, že není omluvena svou andělskou čistotou od předpisu, jenž jest tak málo nutný pro ni? Jestliže zákon daný skrze Mojžíše, jenž byl jen sluhou Božím, vyžaduje takové přesnosti, čím přesněji musí-

me zachovávatí zákon, který stanovil sám Syn Boží! Po těchto důvodech a příkladech nemá naše vlažnost již žádné omluvy a náš odboj žádné záminky.“¹⁾

Náš svatý Otec nám praví: „Neuvádíte žádných důvodů, abyste se zprostiti konati to, co se vám poroučí? A když zevně i ústně žádných neuvádíte, nelibuje si váš duch v tom, že se zabývá často s důvody, které se mu zdají dobrými a jež pokládá za lepší a snadnější ku provedení, než co jest mu řečeno představeným? Dbejte toho, že ne rozumem máme poslouchati, nýbrž mřlostí a prostým názorem víry, a že ten, jenž poslouchá svého rozumu, jedná jako člověk a nikoli jako učedník poslušný hlasu Ježíše Krista, jenž mu nařizuje, aby jednal vždy podle ducha víry.“²⁾

Podle příkladu Mariina podrobme se s radostí vůli Boží, která se projevuje hlasem našich představených a předpisy našich svatých pravidel; zachovávejme je velmi přesně, aspoň když nemáme vážného důvodu, varujme se výjimek, zproštění a každého zaviněného přestoupení pravidel. Žijme život obvyklý, ale neobvyklým způsobem.

III. Maria jedná z pokory. „Milost“, dí svatý Augustin, „pozvedá Marii nad zákon, ale pokora ji podrobuje zákonu.“ Matka Krále slávy jeví se zde jako matka jednoho z nešťastných dítek Adamových, ona, jejíž výtečná milost převyšuje milost cherubínů. Takto odsuzuje její pokora všechnu strojenost i domýšlivost naší ješitnosti. Podle jejího příkladu zachovávejme

¹⁾ Kázání na den Očišťování. ²⁾ 9, rozjímání III.

pokorně přikázání a budme též dbalí evangelických rad, jak se sluší na náš stav.

Po očištném obřadu přináší Maria svou obět, obět to chudých, a nestydí se. Její pokora i její víra ji učí chápati drahocenné přednosti chudoby, kterou chtěl mítí Spasitel za svou nerozlučnou průvodkyni. Veliké to naučení pro nás řeholníky, kteří jsme slíbili chudobu v životě pokorném i skrytém.

Následujeme Marie v jejím odloučení od statků pozemských a v jejím pohrdání ctí světskou. Ustupujme rádi před druhými do pozadí a radujme se, můžeme-li zůstávati neznámi. Važme si chudoby, Ježíš a Maria ji konali hrdinně. Prosme jich o milost, abychom jich mohli následovati zvláště v této ctnosti.

Za tím účelem rceme s naším svatým zakladatelem: „Nejsvětější Panno, Matko Boží, která jsi nejvznešenější, nejsvětější, nejdokonalejší a nejvýtečnější ze všech tvorů a která jsi nicméně byla nejpokornější, neboť z pokory jsi se ponížila pod všechny a za odměnu za to jsi povýšena až k důstojnosti Matky Boží, snažně tě prosím pro tvou svatou pokoru a pro lásku, kterou chováš k této ctnosti, račiž mi laskavě vyprositi u svého božského Syna, abych miloval i konal tuto ctnost, jež ti byla vždy tak drahou a jež ti zjednala povýšení k tak veliké slávě“.¹⁾

Duchovní kytice. Učte se z příkladu Mariina, nechťti se v ničem lišiti od ostatních členů řeholní obce a nežádati, ani si nepřáti vyjímek v zachovávání pravidel (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Výklad metody rozjímací.

18. Obětování Ježíšovo v chrámě.

Krátký obsah.

I. Maria obětuje svého božského syna Bohu. Nejsvětější Panna Maria, první to kněz nové úmluvy, obětuje Bohu jménem svým a veškerého lidstva Mesiáše, jenž přišel na tento svět, aby smířil zemi s nebem, v pravdě působivá to oběť zápalná. Klaňme se a děkujme Bohu a vzývejme jej s Marií, obětujícíce mu své pokorné prosby skrze Ježíše, božského prostředníka mezi hříšným světem a jím.

II. Ježíš obětuje se sám Bohu. Tot' oběť nekonečně milá Pánu, Syn Boží stává se obětí, aby oslavil svého Otce a jemu se klaněl, aby vzdal důstojnou poctu jeho svrchované velebnosti a jeho nejvyšší svrchovanosti a aby sjednal jeho milosrdenství hříšníkům, jichž Vykupitelem se stane. Spojme se s Ježíšem, abychom dosáhli tím jistěji požehnání Nejvyššího pro náš institut, pro naše rodiny a pro naše žáky.

III. Hrdinnost oběti Marii. Ve svém božském Synu spatřuje Maria jedinou smírnou oběť, která jest schopna učiniti zadost za hříchy světa; obětuje Ježíše na smrt ke spasení lidstva. Tím, že jej obětuje Bohu, svoluje již předem k jeho obětování na Kalvarii. Obětujme se jako Ježíš Bohu skrze ruce Marii, abychom uskutečnili tím úplněji jeho božské záměry s námi.

Rozjímání.

Donesli jej do Jerusalema, aby ho představili před Hospodinem. (Luk. 2, 22.)

I. Maria obětuje svého božského Syna Bohu. „Provázena svým panenským snoubencem,“ dí svatý Alfons, „blíží se Maria k oltáři a tu celá proniknuta skromností, pokorou i zbožností, obětuje svého Syna Nejvyššímu.“ Svatý Tomáš z Villanovy vyjadřuje se takto: „Přišli k oltáři, Panna Maria padá na kolena, roznícená větší vroucností než nebeští serafové. Obětuje své milované dítě Bohu jako oběť libovonnou a takto se modlí: Všemohoucí Otče, rač přijmouti oběť, kterou ti přináším, já pokorná tvá služebnice,

za celý okrsek zemský. Přijmi tohoto Syna, jenž jest nám společný, můj v tomto času, tvůj pak od věčnosti. Vzdávám ti nesmírné díky, že jsi mě tak povýšil, že jsem se stala matkou toho, jehož jsi Otcem. Přijmi z rukou své služebnice tuto nejsvětější obět. Jest to kránní obět, která se stane později na oltáři kříže obětí večerní. Dobrotivý Otče, shlédni milostivě na mou obět a uvaž, zač ti ji obětuji. Jaké velké urážky proti tobě mohl se svět dopustiti a kterým hanebným zločinem mohl se proviniti, jenž by nemohl býti napraven takovouto obětí?“

Podle svatého Epifania jest Maria svatým oltářem, na němž jest položena obět našeho vykoupení; ona jest prvním knězem nové úmluvy, obětujiíc Bohu jménem svým i všeho lidstva Mesiáše, jenž přišel na tento svět, aby smířil zemi s nebem, vpravdě působivá to obět zápalná. Kľaňme se a děkujme Bohu i vzývejme jej s Marií, obětujiíce mu své pokorné prosby skrze Ježíše, božského prostředníka, mezi hříšným světem a jím.

II. Ježíš obětuje se sám Bohu. Obřad obětování byl vykonán knězem, jenž byl k tomu ustanoven. Dítka Boží jest obětováno, nebo lépe, obětuje se samo svému Otci. Obět nekonečně Pánu milá, Syn Boží obětuje se, aby oslavil svého Otce a jemu se klaněl i vzdal důstojnou poctu jeho svrchované velebnosti a jeho nejvyšší svrchovanosti. Děkuje mu za všechna dobra řádu přirozeného, za milost a slávu, která byla dána andělům, lidem a zvláště jeho nejsvětější Matce. Prosí svého Otce za milosrdenství hříšníkům, jejichž Spasitelem se stane, žádá za odpuštění jim pro zásluhy božské krve.

jejíž prvotiny vycedil a jejíž prolití dokončí na Kalvarii; prosí za zřízení, zachování a rozšíření jeho Církve. Spojme se s Ježíšem a prosme s ním jeho milosrdného Otce za sebe, za náš institut, za své rodiny a za své žáky; doporučíme mu všechny hříšníky.

„Víme,“ praví Bossuet, „že první skutek Ježíšův při příchodu na svět byl, že se obětoval Bohu a nahradil všechny oběti jakéhokoli druhu, aby vyplnil na každý způsob jeho vůli. Co činil v lůně Mariině rozpoložením svého srdce, to činí dnes skutečně svým obětováním v chrámě, odevzdává se Pánu, jako věc jemu náležející.“

Náš svatý zakladatel praví nám o tom: „Vy jste se obětovali Bohu, když jste opustili svět. Obětovali jste se mu však úplně a nepodrželi jste si tehdy ničeho ze své osoby? Nevzali jste později zpět část své oběti, kterou jste přinesli Bohu? Nesmíte se spokojiti tím, že jste se mu jednou obětovali, svou obět musíte každodenně obnovovati a zasvětit mu všechny své skutky, konající je jediné pro něho.“¹⁾ „Čím více dáte Bohu, tím více vám prokáže dobro, čím opovrženějšími budete před lidmi, tím většími budete před Bohem.“²⁾

III. Hrdinnost oběti Mariiny. Maria přináší Pánu hrdinnou obět. Obětování prvorozeného syna všemi ostatními matkami bylo obřadem, jenž neměl pro dítě žádných následků, neboť je ve skutečnosti vykoupily předepsaným darem; tomu však nebylo tak u Marie. Žádné dítě doposud obětované nebylo obětí Bohu milou. Ve svém božském Synu spatřuje Maria jedinou

¹⁾ 104. rozj. II. ²⁾ 104. rozj. II.

smírnou obět, která jest schopna učiniti zadost za všechny hříchy světa; obětuje Ježíše na smrt ke spasení lidstva. Tím, že jej obětuje Bohu, svoluje již předem k jeho krvavé oběti na Kalvarii.

Dítka Boží vykoupené Josefem i Marií zůstává obětí obětovanou smrti. „Nadejde den,“ dí svatý Bernard, „kdy bude obětováno již ne ve chrámě ani na loktech Simeonových, ale za městem a v objetí kříže. Přejde den, kdy nejen nebude vykoupen, ale kdy vykoupí lidstvo prolitím své vlastní krve. V obou případech uskutečňují se slova prorocká: „Obětován jest, protože sám chtěl“.¹⁾

Maria vydává tedy svého Syna božské spravedlnosti na odpykání hříchů světa a spojuje se s ním jako spoluvykupitelka lidského pokolení. Obětujme se jako Ježíš Bohu skrze ruce Mariiny, abychom uskutečnili jeho božské záměry s námi v tomto životě a zasloužili si věčné odměny, která jest přislíbena vytrvalosti.

Duchovní kytice. Obětujeme se Bohu, provádíme svou obět zmužilou vytrvalostí, naznačenou svatým Josefem, tělesnou zdrženlivostí, znázorněnou Marií, a pokorným duchem, jehož příklad nám dává Ježíš (Svatý Bernard).

¹⁾ *Isaiáš 53, 7.*

19. Předpověď starce Simeona.

Krátký obsah.

I. Radostné tajemství. Radost pro Simeona. Ve vytržení božského nadšení požívá neporovnatelné blaženosti, že může držeti ve své náruči dlouho očekávaného Mesiáše. Prorokyně Anna má účast na jeho štěstí, Josef a Maria radují se, když slyší velebiti božské Dítě. Radujme se podle jejich příkladu, když přijímáme Ježíše do svého srdce při svatém přijímání a rozmnožme pak svou vroucnost.

II. Bolestné tajemství. V prorockém duchu vidí Simeon budoucnost a zvěstuje Marii bolesti, jimiž bude zraněno její mateřské srdce při pohledu na utrpení jejího božského Syna. Vidí Marii spojenou s umučením Ježíšovým. Mějme účast na bolesti Matky Boží, která pozoruje již předem utrpení svého Syna a oplakávejme svých hříchů, jež jsou pravou příčinou jejich muk.

III. Maria jest v tomto tajemství naším vzorem. Aby si mohla zasloužiti názvu královny mučedníků, dává jí Bůh poznati předem budoucnost. V očekávání bolestného meče předpověděného Simeonem jeví se Maria podivuhodně odevzdána do nejsvětější vůle Boží. Očekávejme též trápení a odpor, prosme však Ježíše na přímluvu Mariinu, abychom jich využítkovali k svému posvěcování.

Rozjímání.

Tvou vlastní duši pronikne meč. (Luk. 2, 35.)

I. Radostné tajemství. Svatý stařec Simeon byl člověk spravedlivý a bohabojný a očekával potěšení Izraelova a Duch Svatý byl v něm. A on dostal zjevení od Ducha Svatého, že neužří smrti, leč by dříve uzřel Pomazaného Páně.¹⁾

A skutečně, z vnuknutí nebeského přišel do chrámu a měl převeliké štěstí, že mohl držeti na svých loktech tak dlouho očekávaného Mesiáše. Ve vytržení božského nadšení zvolal: „Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého podle slova

¹⁾ Luk. 2, 25 a 26.

svého v pokoji, neboť viděly oči mé spásu tvou, kterou jsi připravil před očima všech národů, světlo k osvětlení pohanův a k slávě lidu svého izraelského“.¹⁾

Prorokyně Anna, která přišla v téže chvíli do chrámu, sdílela tuto radost a chválila Hospodina se Simeonem. V těchto dvou svatých duších vidí Josef i Maria všechny potomky Abrahamovy, všechny spravedlivé zákona mojišského, oslavující Boha z vyplnění přípovědi dané patriarchům a tak často připomínané proroky. Slyší prohlašovati Ježíše za Pomazaného Páně, za Spasitele, jenž sestoupil s nebe, za světlo k osvětlení pohanům a za slávu lidu izraelského. Jejich srdce plesá radostí a evangelium dodává: „I divili se otec a matka jeho těm věcem, které byly praveny o něm“.²⁾

Radujme se i my podle jejich příkladu, když přijímáme Ježíše do svého srdce při svatém přijímání a rozmnožme tu svou zbožnost. Zdaž tu nepřevyšuje naše štěstí štěstí Annino a Simeonovo?

II. Bolestné tajemství. Brzy však ustupuje Simeonova radost žalosti, jeho srdce jest naplněno soustrastí. Prorockým duchem vidí svatý stařec budoucnost a zvěstuje Marii bolesti, jimiž bude zbodeno její mateřské srdce při pohledu na utrpení jejího božského Syna, neboť jí praví: „Aj, tento jest ustanoven ku pádu a ku povstání mnohých v Izraeli a na znamení, jemuž budou odpírati, a tvou vlastní duši pronikne meč, aby se zjevila smýšlení srdcí lidských“.³⁾

¹⁾ Luk. 2, 29-32. ²⁾ Luk. 2, 33. ³⁾ Luk. 2, 34 a 35.

Simeon se nemýlil; viděl, jak odpírají Spasiteli tisícovým způsobem po všechny věky jeho učení, jeho mravovědě, jeho Církvi a jeho učedníkům. Viděl dílo vykoupení, kterého velké množství vyžítkuje, jež však se stane, bohužel, příčinou zavržení pro tak mnohé, kteří zlobou zatvrzení odmítnou míti na něm účast a stanou se tím trestuhodnější v očích Soudce nejvyššího. Konečně viděl Matku Boží spojenou s útrapami Ježíšovými a snášející je ve své duši.

„Maria již sice věděla,“ dí svatá Terezie, že její Syn se musí obětovati za spásu světa, ale při slovech Simeonových vidí přecházeti všechny jednotlivosti jeho muk.“ A svatý Bernard dodává: „Od tohoto dne snáší smrt v každém okamžiku, neboť v každém okamžiku připomíná si utrpení Ježíšovo i jeho smrt“.

„Nedivte se,“ poznamenává náš svatý Otec, „sešle-li vám Bůh často příležitost k utrpení; čím více vám jich sesílá, tím více vám dosvědčuje svou lásku a tím spokojenější musíte býti; neboť zvláště utrpením vás očišťuje, abyste se pak stali jeho očím příjemnějšími. Utrpení jsou to také, která vás činí schopnými, abyste se uvarovali snáze hříchu a ku přijetí milostí Božích v hojnosti. Jednejte tak, abyste dosáhli užitku z utrpení, která snášíte.“¹⁾

Mějme účast na bolesti Mariině, jež pozoruje předem utrpení svého Syna, a spatřujme ve svých hříších příčinu jejích muk.

III. Maria jest v tomto tajemství naším vzorem. Svatý Alfons praví: „Z milosrdenství skrývá nám Bůh budoucí zla; ze smilování nechce, aby-

¹⁾ rozj. 3.

chom viděli kříže, které na nás čekají, tím nese-
me je jen jednou; s Marií však tak nejedná;
aby si zasloužila názvu královny mučedníků,
chtěl, aby již napřed věděla o budoucích bo-
lestech“.

Nejsvětější Panna Maria také úplně chápala
prorocství Simeonovo a již předem se jeví po-
divuhodně odevzdána do nejsvětější vůle Boží.

Pro nás, jakož i pro Marii má život své útě-
chy i své strasti. Očekávejme tedy zkoušky a
protivenství; prosme Ježíše na přímluvu Mariinu,
abychom jich mohli vyžítkovati ke svému po-
svěcování. Přijímejme je s odevzdaností, s du-
ševním klidem a v úplné shodě s vůlí Boží.

Náš svatý zakladatel nám praví: „Snášejte
rádi všechna protivenství, jichž se vám dosta-
ne, nermuťte se nad ničím a na nic si nestě-
žujte. Co jest vám snáseti od bližního, musíte
přijímati jako dar a dobrodiní Boží. Jen pravá
víra může vám vnuknouti takového smýšlení“ ¹⁾

Bychom jednou panovali s Ježíšem Kristem
v příbytku věčného míru, musíme podle pří-
kladu jeho nejsvětější Matky míti na zemi účast
na jeho kalichu, vystoupiti s ním na Kalvarii
a zůstatí tam až do konce. Pak budeme moci
říci v poslední své hodině: „Nyní propust, Pa-
ne, služebníka svého v pokoji“. Prosme též o
milost vytrvalosti až do konce pro své žáky.

Duchovní kytice. Maria byla více než mučed-
nicí vším, co trpěla na své duši (Svatý Jero-
nym).

¹⁾ 87. rozj. II1.

20. Útěk do Egypta.

Krátký obsah.

I. Na cestě do vyhnanství. Maria vidí na této cestě vyplnění proroctví Isaiášova: „Hospodin vstoupí na oblaku lehkém a vejde do Egypta, i pohnou se modly egyptské před tváří jeho.“ Lehký oblak nesoucí spasení národům novým, nejsvětější Panna. Podrobuje se zmužile i odevzdaně do vůle Boží. Následujeme Marie, když nám budou poslány prozřetelností Boží k našemu posvěcení zkoušky a protivenství.

II. Hrdinná poslušnost. Poslušnost Mariina září nejkrásnějším leskem při této bolestné zkoušce. Bez váhání věří nebeskému zjevení, které obdržel Josef, a poslouchá s prostou věrou a s důvěrou plnou rychlostí. Se svým svatým snoubencem přechá za tmy, aby vyplnila vůli Boží a zachránila božské Dítě. Podle příkladu Mariina jedneje velkomyslně podle vnuknuté milosti a neodpírejme Bohu ničeho.

III. Pobyť v Egyptě. Maria žije ve vyhnanství v zemi pohanské v ústraní a v nedostatku. Poskytuje božskému Dítěmu péče nejněžnější matky, pracuje a modlí se s Josefem, jenž jest hlavou svaté rodiny. Ve spojení s Ježíšem, Marií a Josefem žijme na zemi jako poutníci ubírající se k věčnosti.

Rozjímání.

Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta.
(Mat. 2, 13.)

I. Na cestě do vyhnanství. Aby bylo zachráněno božské Dítě před úklady Herodovými, zjevil se Josefovi anděl ve snách a pravil mu: „Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta... neboť Herodes bude hledati dítěte, aby je zahubil“. ¹⁾ Josef okamžitě vstává, oznamuje Marii rozkaz, který obdržel z nebe, a pak hned odchází s ní i s božským Dítěm do Egypta.

V této cestě vidí Maria vyplnění proroctví: „Z Egypta poslal jsem Syna svého“. ²⁾ „Hospo-

¹⁾ Mat. 2, 13, ²⁾ Oseáš 11, 1.

din vstoupí na oblaku lehkém a vejde do Egypta, i pohnou se modly egyptské před tváří jeho.“¹⁾ Lehký oblak, nesoucí spasení novým národům, nejsvětější Panna, odchází se svým božským Synem, neboť netoliko Judsko, nýbrž všechny národy mají býti požehnány v něm.

V této trapné zkoušce jeví Maria podivuhodnou zmužilost a odevzdanost, Bůh chce tento útěk v oné chvíli a takovým způsobem a to jí stačí, ona velebí za to Boha i důvěřuje v jeho prozřetelnost. Jsouc jista, že nezůstane bez pomoci, hledá Maria útěchy jen v Ježíši a laskání, úsměv i pohledy jejího božského Syna zaplavují nebeskou útěchou její mateřské srdce. Následujme Marie, sešle-li nám prozřetelnost Boží k našemu posvěcení zkoušky a protivenství.

II. Hrdinná poslušnost. Poslušnost Mariina září největším leskem při této zkoušce. Musí opustiti kraj svých otců, jedinou to krajinu, kde se klaní pravému Bohu, aby podnikla bez prostředků se všelikým strádáním i utrpením dlouhou i nebezpečnou cestu s božským Dítěm. Bez váhání věří nebeskému zjevení, jež obdržel Josef, a poslouchá s prostou věrou a důvěryplnou rychlostí. Ani ona, ani její svatý snoubenec nedovoluje si uvažování, reptání a stížností nad prostředkem, který prozřetelnost Boží zvolila, aby zachránila Dítě Ježíše před zuřivostí Herodovou. Bůh jim řekl: „Jděte“, a oni jdou; řekne jim: „Navraťte se“, a oni se vrátí.

Maria poslouchá pokorně i hbitě, aniž se mohla připraviti na tak dalekou cestu, odchází za tmy s úmyslem, aby zachránila božské Dítě

¹⁾ Mat. 2, 13,

ko a jednala podle úradků, jež s ní měl Nejvyšší.

Náš svatý zakladatel poznamenává: „Tak jednáva obyčejně Bůh, že zvrátí lidské záměry, a působí, že se stane právě opak toho, co si umínili, aby se naučili důvěřovati v Boha a úplně se odevzdali do jeho prozřetelnosti, neopodnikajíce ničeho sami ze sebe, jelikož mají chtíti jen to, co Bůh chce“.¹⁾

„Bůh chce nástroje vhodné své ruce, aby konaly jeho dílo, lidi, kteří jsou odumřelí sobě samým a prostí svého vlastního ducha, jednají jen pod vlivem jeho ducha a nemají jiného popudu, nežli ten, který jim dáti se mu zalíbí. Takovéhoho stavu odumření sobě samému snažil se dosíci náš svatý zakladatel. Všechna jeho péče směřovala k tomu, aby se stal mužem Božím. Tisíckráte bylo jej pozorovati, an doufá proti vši naději a odevzdává se božské prozřetelnosti jako neomylnému zdroji a odlučuje se naprosto ode tvorů. Jeho důvěra nebyla nikdy zklamána a v jeho životopise lze pozorovati, že tato ctnost mu pomohla k vítězství nad nejukrutnějšími pronásledováními, nad nejhroznějším hladem, nad dlouho trvajícím i nejcitelnějším nouzím a konečně nad světem i peklem.“²⁾

Jednejme velkomyslně podle vnuknutí milosti a neodpírejme Bohu ničeho. Ozbrojme se trpělivostí i odevzdaností ve svých křížích; bolest jest údělem všech pozemšťanů a vpravdě moudří snášejí ji jako ji snášela Maria i svatí. Nedejme se odstrašiti obtížemi. Když jsme učinili, co

¹⁾ 23. rozj. III. ²⁾ Blain, život, kn. II. hl. 12.

jsme mohli, spoléhejme na prozřetelnost Boží, tak, jako Ježíš v nebezpečnostech při útěku do Egypta držel klidně na klíně své božské Matky.

III. Pobyť v Egyptě V Egyptě, kraji pohan-
ském, žila Maria v ústraní i v strádání. Vě-
novala svému božskému Dítku péči nejněžnější
matky, pracovala i modlila se s Josefem, jenž
byl hlavou svaté Rodiny. Zdaž nemusila po-
máhati svému pracovitému snoubenci, aby o-
patřila vezdejší chléb? Modlí se za egyptské
národy a celé pohanstvo, prosí za jejich obrá-
cení a věnuje se tomu s horlivostí i s láskou

„Chudoba jest trapná všude,“ podotýká P.
Faber, „nejtrapnější však jest v cizině, kde ne
máme žádných práv a sotva práva na sym-
patii. V chudobě a v samotě Mariině bylo ně-
co nevyjádřitelného, v Heliopoli žila ve větší
samotě nežli poustevníci thebaidští; leč ona mi-
lovala hříšníky, modlila se za ně, a sloužila Je-
žíši a Josefovi.“

Ve spojení s Ježíšem, Marií a Josefem žijme
na zemi jako poutníci na cestě do věčnosti,
lnouce jen k Ježíši. Podle příkladu Mariina v
Egyptě setrvávejme v odloučení od světa, v
modlitbě, v sebranosti, v práci a ve spojení
s Bohem, abychom posvěcovali dny svého vy-
hnanství a zasloužili si býti povoláni k rado-
stem věčné vlasti.

Duchovní kytice. Při pohledu na Ježíše a Marii
kteří jdou takto světem jako bloudící a uprchlí-
ci, učme se, že i my se máme rozhodnouti k
tomu, že budeme žíti na zemi jako poutníci
a že poneseme velkomyslně svůj kříž, neboť na
tomto světě nelze žíti bez kříže (Svatý Alfons).

21. Dítě Ježíš v chrámě jerusalemském.

Krátký obsah.

I. Duch tohoto tajemství. Na důkaz svého božství nechává Dítě Ježíš tušiti svou nekonečnou moudrost a učinnost; poukazuje takto na své božské poslání a dává zazářiti v chrámě jerusalemském paprsku onoho velikého světla, jež má osvěcovati svět. Věnujme se bez výhrady a především službě Boží a duším, jak toho vyžaduje naše svaté povolání.

II. Ježíš se odloučil od Marie a Josefa. Po dnech svátečních zůstalo Dítě Ježíš v Jerusalemě. Josef a Maria toho zprvu nepozorují, poté ho hledají plni znepokojení, avšak neklezají na mysli při této zkoušce. Konečně je opět nalezájí v chrámě mezi učiteli. Hledejme Ježíše vždy v modlitbě, ve svatém přijímání a plněním svaté vůle Boží.

III. Naučení z tohoto tajemství. Ježíš pravil své Matce: „Já musím býti v tom, co jest otce mého“. Slova plná naučení! Ježíš zjevuje své božské synovství a prohlašuje, že jest od svého nebeského Otce pověřen nadpřirozeným posláním, jemuž musí býti obětovány všechny tělesné i pokrevní požadavky. Učme se od Ježíše obětovati vše, když jde o zájmy a slávu Boží.

Rozjímání.

Já musím býti v tom, co jest otce mého. (Luk. 2, 49.)

I. Duch tohoto tajemství. Již při svém narození dalo vtělené Slovo najevo své božství zjevením andělů pastýřům betlemským a zázračnou hvězdou, která vedla mudrce. Nyní, kdy vstoupilo do věku jinošského, chce je opět projeviti a nechává tušiti svou nekonečnou moudrost a učinnost, takto poukazuje na své božské poslání a dává zazářiti v chrámě jerusalemském paprsku onoho velikého světla, jež má osvěcovati svět. Prvním a hlavním zaměstnáním křesťanovým má býti sloužení Bohu. Tím více tedy my, řeholníci, musíme se věnovati bez vý-

hrady a především službě Boží a duší, jak toho vyžaduje naše svaté povolání.

Když přišla svatá Rodina do Jerusalema, odebrala se do chrámu a tam Ježíš, Maria i Josef poklekají, aby se klaněli Bohu, a dávají kněžími přinést zákonem předepsané oběti. Pokusme se čísti v Srdci Ježíšově, Jest v Jerusalemě, kde má býti obětován, vidí před svými zraky zabíjeti předobrazného beránka velikonočního, on, pravý Beránek velikonoční, svatá oběť, jejíž krvavé obětování zachrání lidi před mečem anděla hubitele a vyprostí je ze zajetí ďáblova ke svobodě dítek Božích.

V předobrazných obětech tuší Josef i Maria skutečnost, spojují se s Ježíšem, klaní se mu jako oběti, nabízí se státi se obětí s ním a zajiště se připravují k bolestné zkoušce, kterou jim připravuje prozřetelnost Boží.

Když jsme přítomni mši svaté, obětujme se též Bohu Otci ve spojení s Ježíšem, jenž jest obětí za naše hříchy.

II. Ježíš se odloučil od Marie i Josefa. Po dnech svátečních zůstalo božské Dítě v Jerusalemě. Josef a Maria, kteří již byli na zpáteční cestě, toho zprvu nepozorovali; Maria se domnívala, že jest s Josefem v družině mužů, a Josef předpokládal, že jest u Marie v družině žen. Když se večer sešli, shledali, že tam Ježíše není. Zarmoucení hledali ho mezi známými a jejich obava se stupňovala, neboť nikdo ho neviděl, nikdo jim nemohl dát zprávy.

Míra jejich lásky jest měrou jejich bolu. V té chvíli proniká srdcem Mariiným Simeonem předpověděný meč znova a znova. Dříve trpěli Josef i Maria s Ježíšem a přítomnost božského

Dítka jim byla útěchou. Nyní však trpí oba bez něho. Nicméně však skládají svou důvěru při této zkoušce v Boha.

Ježíše můžeme ztratiti hříchem a dobrovolnou nedbalostí. U Josefa a u Marie tomu tak není. Či nejsou naše duševní sklíčenosti příliš často zaviněny chybami, nedostatkem bdělosti a pevnosti?

Tyto trapné stavy mohou býti též zkouškami; tak jest tomu často u duší horlivých. Taková zkouška bývá mnohdy nutná k našemu očištění, k uchování nás v pokoře a k zabezpečení našeho duchovního pokroku. V takových případech děkujeme Bohu.

Ježíši se líbí, je-li hledán. Hledáme-li ho, jako Josef a Maria, pak jej netoliko brzy najdeme, ale ani jsme ho vlastně neztratili. Kdybychom přítomnost Ježíšovu znamenali vždy citelně, byli bychom vydáni v nebezpečí, že ho zanedbáváme, když se však občas skryje, když jsme zůstaveni sami sobě, chladní, suší, vyprahlí, roztržití, jak mnohem lépe si pak vážíme milostí Ježíšových! V takových chvílích bezutěšenosti musíme jednati a neklesati na mysli, hledati stále bez únavy a zvláště hledati Ježíše tam, kde jest.

Zatím Josef a Maria našli Ježíše v chrámě mezi učiteli, kteří žasli nad jeho moudrostí, převyšující jeho věk. Jak velké bylo jejich utrpení, tak veliká byla jejich radost. Hledejme i my Ježíše vždy v modlitbě, ve svatém přijímání a v plnění svaté vůle Boží.

III. Naučení z tohoto tajemství. V stesku, plném něhy a lásky vyjadřuje Maria Ježíši svou a Josefovou svízeľ: „Hle, otec tvůj a já s bo-

lestí hledali jsme tebe“.¹⁾ Napněme pozornost, abychom slyšeli první slova, která vyšla z úst vtěleného Slova; o nichž činí se zmínka v evangeliu. „Co jest, že jste mě hledali?“ odvětil jim. „Ždali jste nevěděli, že já musím býti v tom, co jest otce mého?“²⁾ Slova plná naučení! Ježíš se ohlašuje jako neomylná moudrost, zjevuje své božské synovství a prohlašuje, že je od svého Otce pověřen nadpřirozeným posláním, jemuž musí býti obětovány všechny tělesné i pokrevní požadavky. Svým příkladem nás učí, abychom obětovali vše, když jde o zájmy slávy Boží. Konečně chce připravit Marii, jež jest spoluvykupitelkou lidského pokolení, na bolestné rozloučení v budoucnosti.

„Jestliže se skryje mnohdy Pán našim zrakům,“ poznamenává svatý Alfons, „neodchází proto ještě z našeho srdce. Skrývá se, aby se dal s tím větší láskou hledati.“ Svatý Bernard vysvětluje přítomnost i nepřítomnost dobrého Mistra takto: „Přítomnost“, praví, „jest nám udělena k větší útěše, nepřítomnosti dostává se nám k větší zásluze. V přítomnosti má duše svou rozkoš v Ježíši, v nepřítomnosti má Ježíš svou rozkoš v duši.“

O Maria, vyžádej nám milosti, abychom neztratili nikdy Ježíše hříchem a zůstávali s ním spojeni v zármutku i v útěše až do dne, kdy s ním budeme věčně spojeni v ráji.

Duchovní kytice. O Maria, snažně tě prosím, vyžádej mi milosti, abych nikdy neztratil svého Boha, abych, zůstávaje s ním stále spojen v životě, měl při odchodu s tohoto světa štěstí v tomto svatém spojení (Svatý Alfons).

¹⁾ Luk. 2, 48.

²⁾ Luk. 2, 49.

22. Josef a Maria.

Krátký obsah.

I. Láska Mariina k Josefovi. Jejich vzájemná láska byla čistá i nadpřirozená. Bůh svěřil panenství Mariino Josefovi, proto také všechny myšlenky i skutky hlavy svatého Rodiny směřovaly k Ježíši a Marii. Pro ně snášel pokoření protivenství, únavu i utrpení. Ukažme se věrnými sluhy Ježíšovými, Mariinými i Josefovými tím, že se velkomyslně oddáme apoštolátu.

II. Smrt svatého Josefa. Maria přemáhá svou bolest a věnuje všechnu péči svému umírajícímu choti. Obdivujeme se její dojmavé i pečlivé lásce. Všim právem vzýváme nejsvětější Pannu pod názvem „Uzdravení nemocných“ a „Potěšení zarmoucených“. Přítomnost Ježíšova i Mariina v tomto posledním okamžiku naplňuje duši svatého Josefa nebeskou radostí a mírné úzkosti jeho smrtelného zápasu. Prosme Boha na přimluvu svatého patriarchy o milost, abychom umírali jako on s přispěním Mariiným i Ježíšovým.

III. Maria po smrti svatého Josefa. Víra i naděje Mariina zpřítomňují jí okamžik, kdy odejde přidružení se k svému svatému snoubenci v městě pokoje. Dokončí svůj pozemský život v ústraní, v modlitbě i v práci; věnuje jej bez výhrady službě Boží, upevňujíc dílo svého božského Syna. Vzávěme proto svatého Josefa, mocného ochránce Církve i našeho institutu, ale neodlučujme ho nikdy ve své pobožnosti k Marii a k Ježíši.

Rozjímání.

Odpočinu se svými otci. (Genes 57, 30.)

I. Láska Mariina k Josefovi. V úradcích Nejvyššího nebyl Josef určen, aby se stal, jako Maria, svědkem kázání Ježíšova a jeho oběti na Kalvrii. Jeho posláním bylo především, aby chránil božské Dítě a panenskou Matku, a to se mělo skončit před veřejným životem Spa-

sitelovým. Tato svornost byla stmelena vzájemnou čistou i nadpřirozenou láskou.

Bůh svěřil Josefovi panenství Mariino a myšlenky i skutky hlavy svaté rodiny směřovaly k Ježíši a k Marii. Z lásky k nim snášel pokorění, protivenství, únavu i utrpení. Jak by mu to nemělo odplatiti vděčné srdce Mariino? V této svornosti srdcí spočívá právě kouzlo svaté Rodiny, jako spočívá i v řeholních obcích, v nichž panuje horlivost i zachovávání pravidel.

Chovejme mezi sebou tohoto pravého rodinného ducha. Umějme se obětovati v prokazování služeb svým Bratřím. Buďme naplněni dobrotivostí a tichostí k nim. Pokud to závisí na nás, učiňme svou řeholní obec podobnou Rodině nazaretské. Ukažme se věrnými služebníky Ježíšovými, Mariinými a Josefovými, věnujíce se velkomyslně jejich službě v našem apoštolátě.

II. Smrt svatého Josefa. Vznešený patriarcha skončil své pozemské poslání a bila hodina jeho odměny. Maria přemáhá svou bolest, aby věnovala všecku péči svému umírajícímu choti. Obdivujme se její dojímové i pečlivé lásce, především jí však následujme. Vším právem byly dány Marii názvy „Uzdravení nemocných“ a „Potěšení zarmoucených“. Vzávějme ji často takto a vštěpujme tuto pobožnost svým žákům.

Maria se modlí za svatého Josefa, prosí svrchovaného Pána, aby odměnil věrnost svého sluhy, osladil jeho poslední okamžiky a dal mu již předem okoušeti zde na zemi blaženosti věčné. Přítomnost Ježíšova i Mariina v tomto posledním okamžiku naplňuje duši svatého Josefa nebeskou radostí a mírní úzkosti jeho

smrtného zápasu. Církev též praví: „Při smrtelném jeho loži Ježíš se svou matkou stojí, sílí v boji zesláblého, když se duše s tělem dvojí“.¹⁾

Maria chápe prevelikou milost, udělenou jejímu svatému choti, a přece jest trápena hlubokým bolem. Její srdce, nadané největší citlivostí, puká při pohledu na mrtvého Josefa a ona prolévá hořké slzy nad smutečným ložem svého životního společníka.

Jako vzor i ochranitelka lidí všech stavů a všech postavení musila zakusiti Maria i úzkosti posledního rozloučení s příbuznými, aby pak žila osaměle a v zármutku jako vdova. Ustanovena zvláště za ochranitelku umírajících, počala svůj úřad na této zemi u svého svatého snoubence, aby ho odměnila za jeho hrdinnou i vytrvalou obětovnost; razila takto cestu, kterou měly kráčet za ní tak mnohé velkomyslné duše, zasvětivše se ulehčování i potěšování nemocných a přípravě jich na odchod do věčnosti.

Uctívejme Marii, ona pomáhá umírajícímu Josefovi, a konejme ctnosti, jichž příklad nám dává. Projevujme tichou i přívětivou lásku při stykách s bližním. Věnujme s oddaností nemocným péči, které vyžaduje jejich stav. Pečujme zvláště o umírající a pomáhajme jim v oněch rozhodujících okamžicích spasení.

Pamatujme též sami na přípravu k své smrti, abychom jí nebyli překvapeni. Žijme tak, jako bychom měli dnes zemřít, a doporučujme již od nynějška svou smrt Ježíši, Marii a Josefovi. Prosme svatého Josefa, patrona šťastné smrti,

¹⁾ Responsorium Quicumque.

pro sebe i pro všechny své Bratry o milost, abychom mohli zemřít jako on za přispění Mariina i Ježíšova.

III. Maria po smrti svatého Josefa. Maria oplakává smrt svého panického snoubence. Tímto oprávněným požadavkem přirozenosti vyjadřuje spravedlivé politování a vzdává poctu hrdinné ctnosti svatého Josefa. Ježíš směl prolévat slzy nad hrobem Lazarovým, proto mohla se oddati i Maria zcela svatému zármutku.

Její oprávněný bol jest však zmí něn nadějí na příští shledání v příbytku věčném, kde blaženost nezná již odloučení. Smrt zajisté nezrušila nadpřirozených pohnutek její lásky k svatému Josefu. Její láska, vděčnost i úcta v ní zůstávají a vzpomínka na něho ji potěšuje. Víra ukazuje jí ho za hrobem a naděje jí zpřítomňuje chvíli, kdy se přidruží k svému svatému snoubenci ve městě pokoje. K tomu všemu sílí ji přítomnost Ježíšova.

Maria dokončuje svůj pozemský život v ústraní, v modlitbě i v práci; zahrnuje Ježíše svou nejněžnější péčí a po krvavém divadle kalvarského věnuje se bez výhrady službě Boží, upevňujíc dílo svého božského Syna.

Vzývejme často svatého Josefa, mocného ochránce Církve a našeho institutu, neodlučujme ho však nikdy ve své pobožnosti k Marii a k Ježíši.

Duchovní kytice. Pro přispění, kterého se dostalo svatému Josefu při jeho smrti, od Ježíše a Marie, má výsadu, že může vymoci pro své služebníky svatou i sladkou smrt. Když jej tyto vzývají při smrti, přijde, aby je posilnil a přinesl přispění Ježíšovo i Mariino (Svatý Alfons).

23. Maria na svatbě v Káně.

I. Mariina dobrotivost. Při svatební hostině se nedostávalo vína a novomanželé hleděli trapnému pokoření vstříc když Maria pozorovala jejich nesnáz. Jata soustrastí, přimlouvá se za ně u svého božského Syna. Svěťme všechny své zájmy Marii, ona nás nikdy neopustí.

II. Mariina prosba. Nejsvětější Panna spokojuje se jen říci Ježíši, jehož nekonečnou dobrotivost a všemohoucnost znala: „Nemají vína.“ Stačilo jí poukázat na nesnáz novomanželů a božský Spasitel uspíšil na její prosbu okamžik k zjevení svého božství, vyhovuje jejímu přání a dosvědčuje jí takto svou něžnou uctivost. Obnovuje svou důvěru v Marii, její prosba jest všemohoucí nad Srdcem jejího Syna Ježíše.

III. Zázrak. Na prosbu Mariinu působí Ježíš svůj první zázrak a proměňuje vodu ve víno; tím nám dává najevo moc přimluvy své Matky na své Srdce, již nechce odpírat. Maria nás chrání a miluje, následujme tedy její rady: „Cokoli vám můj Syn řekne, učiňte.“ Spoléhajíc na ochranu Mariinu ve všech svých potřebách, očekávejme s důvěrou i trpělivostí okamžiku prozřetelnosti Boží.

Rozjímání.

Byla svatba v Káně galilejské a byla tam matka Ježíšova
(Jan 2, 1.)

I. Mariina dobrotivost. Přítomnost Mariina přivedla, zdá se, i Ježíše, neboť evangelium praví napřed: „Byla svatba v Káně galilejské, a byla tam matka Ježíšova,“ a pak dodává, „byl pak pozván na svatbu také Ježíš a učedníci jeho“. ¹⁾ Božský Mistr nezjevil ještě své moci, byl znám pouze jako syn lidský, nikoli však jako Syn Boží.

¹⁾ Jan 2, 2.

Nedostávalo se vína¹⁾ při svatební hostině a novomanželé hleděli vstříc trapnému pokoření, když Marie pozorovala jejich nesnáz, měla soustrast s jejich obavou. „Jak by zajisté nebyla tu matka Ježíšova naplněna soucitem a soustrastí?“ praví svatý Bernard. „Ježíš jest milosrdenství samo, svatá Panna, od níž obdržel život, musila býti též naplněna milosrdenstvím i dobrotivostí.“ Proto spěchá, aby se přimluvila za novomanžely u svého božského Syna. Její soustrast zajisté není povrchní, vyvěrala z lásky a láska nezná mezí ve slitování nad utrpením jiných, hledí jim odpomoci a důmyslně nalézá k tomu prostředky. Její dobrotivost se obrací na dobrotivost Ježíšovu a její volání jest slyšeno.

II. Mariina prosba Nejsvětější Panna chce pomoci novomanželům a zbaviti je nesnáze, proto se obrací na všemohoucnost svého Syna. Maria nevyjadřuje předmětu své prosby, poukazuje pouze na nesnáz novomanželů. Zná Srdce Ježíšovo, jež jest hlubinou dobrotivosti a jehož vůle udělovati nám své milosti převyšuje nekonečně naše přání přijímati je; ona jest i jista, že se mu zalíbí a že mu způsobí radost, když mu dá příležitost projevit jeho štědrost. Maria se utíká k jeho nekonečné dobrotivosti a moci a praví mu: „Nemají vína“.²⁾ Stačilo jí poukázat na nesnáz novomanželů a božský Spasitel usplnil na její prosbu okamžik, kdy měl zjevit své božství stkvělým zázrakem.

Napřed se zdá, jako by Ježíš odmítl vyslyšení Mariiny prosby, a praví jí: „Ještě nepřišla hodina má“.³⁾ Neboť Ježíš hodlá jednati ni-

¹⁾ Jan 2, 3.

²⁾ Jan 2, 3.

Jan 2, 4,

koli jako syn Mariin a jen z čistě přirozených pohnutek, nýbrž jako Syn věčného Otce a z pohnutek zcela božského druhu. „Spasitel“, tak poznamenává svatý Ambrož, „neodmítá prosby své nejsvětější Matky, ale on ji musí podříditi velkému úřadu, jímž jej jeho nebeský Otec pověřil.“ Svatý Chrysostom poznamenává: „Ježíš řekl Marii: Ještě nepřišla hodina má“, ale pak přece vyhověl jejímu přání, aby ukázal jednak, že všechny jeho okamžiky jsou uspořádány a jednak, aby dosvědčil svou lásku i uctivost k své nejsvětější Matce“.

Ježíšova odpověď zdá se naznačovati prodlení v uskutečnění přání vyjádřeného Marií. Tato však zůstává nepohnutelná ve své důvěře a jedná hned. Předložila prostě stav věcí a sama odpověď jejího božského Syna upevňuje její naději. Ježíš mluvil jako Bůh, bude tudíž i jednati jako Bůh.

Tato moc Mariina nad Srdcem Ježíšovým děje se stále ku prospěchu jejích věrných služů. Obnovme tedy svou důvěru k nejsvětější Panně, neboť nejen že její modlitba jest všemohoucí, ale tato dobrá Matka neodmítne též nikdy přednésti Ježíši úpěnlivé prosby svých dítek.

III. Zázrak. Na prosbu Mariinu působí Ježíš svůj první zázrak a proměňuje vodu ve výtečné víno; tím nám ukazuje, jakou moc má na jeho Srdce přímluva Mariina, které nechce odpírat. Je-li nějaké ustanovení, podle něhož nepřišla ještě hodina jeho prvního zázraku, pak jest podřízeno jinému ustanovení, jímž se zavázal, že ničeho neodmítne své božské Matce.

Maria si vyložila velmi dobře odpověď svého Syna; počítajíc na jeho laskavost k ní a jsouc jista, že jest vyslyšena, praví služebníkům: „Cokoli vám řekne, učiňte“.¹⁾ Služebníci poslušni rozkazů Ježíšových, naplnili vodou štoudve, připravené k obvyklému umývání. Pak působí božský Mistr svou mocí zázrak a proměňuje všechnu tu vodu ve výtečné víno.-- Takto zjevuje své božství a upevňuje víru přítomných učedníků.

Maria oplývá radostí; konečně počíná doba velkého milosrdenství, oblak, do něhož se halí Slunce spravedlnosti mizí a příroda, jednající proti svým zákonům, hlásá svou naprostou odvislost od svrchované moci. Učedníci jsou více přesvědčeni a vidí ve svém Mistru pravého Mesiáše, Syna Božího, a jsou více nadšeni, aby jej učili znáti a ochotněji věnovati se jeho službě a pracovati na založení pravého náboženství.

„Budme ujištěni,“ dí svatý Bernard, „že tato milosrdná Matka povolí naší zbožné dotěrnosti a neodmítne nám svého přispění.“ Svatý František Saleský nám radí: „Nejsvětější Panna jest všemohoucí u svého Syna, utíkejte se k ní; chcete-li však, aby nad vámi bděla, poslechněte jejího rozkazu: Cokoli vám můj Syn řekne, učiňte“.

Spoléhajíce se na ochranu Mariinu ve všech svých potřebách, očekávejme s důvěrou i s trpělivostí hodinu božské prozřetelnosti.

Duchovní kytice. Chcete míti u Krista přímlovkyni? Utíkejte se k Marii, Syn vyslyší zcela určitě svou Matku (Svatý Bernard).

¹⁾ Jan 2, 5.

24. Maria za veřejného života Ježíše Krista.

Krátký obsah.

I. Maria provází Ježíše a poslouchá jeho naučení. S ostatními zbožnými ženami následuje Ježíše naslouchá hlásání jeho učení s nejúplnější věrou. V Ježíši klaní se nestvořené Moudrosti a Slovu osvěcujícímu rozum. Prosme Marii, aby nám pomohla k lepšímu pochopení a zvláště k velkomyslnějšímu provádění zásad a přikázání svatého evangelia.

II Život Mariin v onom období. Žena pozvedši hlasu v zástupu zvolala: „Blahoslavený život, který tebe nosil, a prsy, kterých jsi požíval!“ Takto blahoslavila matku Ježíšovu. Sláva Mariina však spočívá především v tom, že plnila se vši dokonalostí vůli Boží. Podle příkladu své Matky uskutečňujeme svým životem prosbu vyjádřenou v Otčenáši. „Bud vůle tvá, můj Bože, jako v nebi tak i na zemi!“

III. Maria jedná podle učení Ježíšova. Byla chudá, poslušná a čistá nade všechno, co si jen můžeme představit. Zachovávala úplně božská přikázání. Byla nejdokonalším vzorem v zachovávání evangeliokých rad.

Rozjímání.

Blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostríhají ho.

I. Maria provází Ježíše a poslouchá jeho naučení. Ježíš učí zástupy; židé překvapení a naplnění úžasem se táží, odkud má tu vědomost i moudrost. Někteří v něho věří, ale mnozí mu odpírají a milují více tmu nežli světlo; neboť skutkové jejich jsou zlé.¹⁾ Jeho božská Matka jej provází, podle svatého Tomáše z Villanovy, na jeho kazatelských cestách s ostatními zbožnými ženami; ona však jest první, nejpilnější a nejvěrnější ve slyšení jeho naučení. Naslouchá mu s nejúplnější věrou. V Ježíši klaní se nestvořené Moudrosti, Slovu osvěcujícímu rozum. A Maria přijímá jeho slova s tolikou vážností a s

¹⁾ Jan[3, 19

tolikerou úctou! Víť, že každé slovo, které vychází z úst jejího božského Syna, jest počátkem spasení lidstva, neboť všechna jeho slova pocházejí z jeho božského Srdce, jež se stravuje ohněm jeho lásky. Pochopuje je, vždyť každé jeho naučení jest pro duši nevyčerpatelným zdrojem čistých osvícení. Vidí již předem účinky evangelického slova na jednotlivce i na národy, jeho rychlé šíření od krajiny ke krajině, ano působí všude sjednocení vůle, mysli a srdce.

Maria naslouchá slovu svého božského Syna s láskou i s vděčností, zachovává je ve svém srdci, jedná denně podle něho a opakuje je denně svému okolí. Prosme ji, aby nám pomohla k lepšímu pochopení a zvláště k velkomyslnějšímu provádění zásad a přikázání svatého evangelia.

II. Život Mariin v onom období. Jednoho dne po Ježíšově zázraku pozvedla žena ze zástupu hlas a zvolala: „Blahoslavený život, který tebe nosil, a prsy, kterých jsi požíval“.¹⁾ Tím blahorečí Matce Ježíšově. Již třicet let před tím pravila jí Alžběta: „Blahoslavená, která uvěřila“.²⁾ Tak se naplňuje Mariino proroctví: „Blahoslaviti mě budou všechna pokolení“.³⁾ Církev jí vzdává tutéž chválu: „Zdrávas, Matko svatá, jež jsi nám dala, Rodičko, Krále, který nebem i zemí vládne na věky věkův“.⁴⁾

Kristus pak rozšiřuje toto blahoslavení na všechny pravé věřící, říká: „Ovšem blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho“.⁵⁾ I zde oslavuje Ježíš svou nejsvětější Matku, ne-

¹⁾ Luk. 1, 27.

²⁾ Luk. 1, 45.

³⁾ Luk. 1, 48.

⁴⁾ Introit *Salve sancta parens* ⁵⁾ Luk. 11, 28.

boť ona zaujímá prvé místo mezi věřícími dušemi; jako by pravil: její mateřství činí ji blahoslavenou, avšak její víra a ostatní její ctnosti činí ji hodnou této nevýslovné přednosti a jsou tedy ještě více pravým zdrojem její blaženosti. V témže smyslu řekne Ježíš: „Kdokoli činí vůli Otce mého v nebesích, ten jest mi bratrem i sestrou i matkou“¹⁾ Maria však zasluhuje jistě i po této stránce býti Matkou Ježíšovou, neboť nikdo neplnil ve všem lépe vůli Boží.

Známe přání Ježíšovo vzhledem k nám: řeholní pravidla, předpisy představených, vnuknutí všeho druhu, pokud jsou řádně řízena i potvrzena poslušností, toť právě tolik prostředků k poznání vůle Boží.

Podle příkladu Mariina uskutečňujme svým životem prosbu vyjádřenou v otčenáši: „Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi“.²⁾

III. Maria jedná podle učení Ježíšova. Nikdo nezachovával slova Božího s takovou dokonalostí jako „Panna věrná“. Příkázání Boží zachovávala úplně. Byla chudá, poslušná, nade vše čistá, co si jen můžeme představit. Nebyla konečně nejdokonalejším vzorem v zachovávání evangelických rad? Ježíš neměl a nebude mít jistě nikdy dokonalejšího učedníka.

Maria provázela svého božského Syna, ale ztrácela se i mizela v zástupu. Nicméně konala v něm skutečný apoštolát následování ctností Spasitelových. Chovala největší zájem pro učení svého božského Syna k slávě Boží a k spáse duší. Ježíš mohl ukázati všem ve své Matce ideální vzor a nikdo nemohl říci s takovou

¹⁾ Mat. 12, 50. ²⁾ Mat. 6, 10.

opravdivostí slova apoštolova: „Budtež následovníky mými, jakož i já jsem Kristovým“.¹⁾)

Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom se mohli státi dobrými řeholníky a dobrými učiteli, a dříve nežli začneme pracovati na posvěcování jiných, jednali napřed sami podle naučení Ježíšových. K tomu cíli zachovávejme svá svatá pravidla, věnujme se bedlivě svým zbožným cvičením, zvláště rozjímání. Naše osobní posvěcování musí míti vždy přednost před zevnějším apoštolátem a nesmí mu býti nikdy obětováno.

Modleme se za šíření evangelia a podle příkladu Mariina pomáhajme k tomu konáním všeho možného dobra na poli díla našeho svatého povolání. Snažme se uniknouti lidským zrakům; věnujme se však svému dílu bez okázalosti; Bůh vidí úsilí naší lásky i naší horlivosti a to stačí. Poslouchejme nábožně svaté slovo Boží, jež nám Bůh dává tolikerým způsobem slyšeti. Přijímejme je s láskou a plňme je věrně. Především následujme Marie v zachovávání evangelických rad.

Duchovní kytice. Mariin život může sloužiti všem za vzor, vynikáť nade všechny a v něm jsou zahrnuta všechna naučení o ctnosti (Svatý Jeronym).

¹⁾ 1. Kor, 4, 16.

25. Soustrast největší Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Příčina Mariiny soustrasti. Jsouc určena, aby se stala nejdokonalejším obrazem Ježíšovým, musela míti Maria účast na jeho kalichu hořkosti v míře, která velice převyšuje míru ostatních lidí. „Bolest tvá jest veliká jako moře,“ praví ji Církev svatá. Velikost její lásky označuje velikost její úzkosti. Prosme bolestnou Matku, aby nám pomohla snášeti oddaně naše bolesti, neboť jsou pro nás oprávněným prostředkem smiřovacím.

II. Hlavní bolesti Mariiny. Maria trpěla již v Betlemě kde se vidí odmítnuta ode všech a nucena utéci se do chléva. Pak si připomeňme Simeonovo proroctví, útěk do Egypta, ztrátu Dítka Ježíše v Jerusalemě, smrt svatého Josefa a zvláště pozdější nenávisť židů, kteří odpírali šíření evangelia, jež sahala až k bohovraždě. Utíkejme se k Marii ve všech svých zkouškách; když uzná za prospěšné, aby nás od nich nevysvobodila, vyžádá nám potřebných milostí, abychom z nich měli užitek.

III. Utrpení Mariina při umučení Ježíšově. Kterak vyličiti úzkosti a muky oněch hrozných dnů takovéto matky, jež trpěla mučení svého Syna? Svatý Bonaventura volá: „Spánek, o Maria, nedotekl se tvých víček a ty jsi bděla v slzách.“ Děkujme své dobré Matce, že se stala svým dobrovolným mučednictvím spoluvykupitelkou pokolení lidského

Rozjímání.

Schází bolestí můj život a má léta od úpění. (Žalm 30, 11)

I. Příčina Mariiny soustrasti. Matka Ježíšova, Maria, musila živě pociťovati odraz pokoření, strádání a muk svého božského Syna. Jsouc určena, aby se stala nejdokonalejším jeho obrazem, musila míti účast na jeho kalichu hořkosti v míře, která velice převyšuje míru ostat-

ních lidí. Celý svět ji zajisté pozoroval snášejíci neslýchané útrapy a nevýslovná utrpení, ale také naplněnou hrdinnou zmužilostí, pevnou trpělivostí a dokonale odevzdanou do vůle Nejvyššího. „Jako moře,“ praví Církev s prorokem Jeremiášem, „veliká jest bolest tvá.“¹⁾

Svatí mučedníci nalézali ve své lásce k Ježíši zmírnění svých bolů, s Marií jest však tomu jinak, čím více miluje a čím větší účast má na jeho utrpení, tím více pociťuje jeho útrapy. Velikost její lásky označuje velikost její úzkosti. Utrpení všech mučedníků nejsou ničím u přirovnání s jejím utrpením, proto jí také Církev právem přisoudila název „královnou mučedníků“.

Po celý svůj život se chvěla Maria o svého Syna, a opat Rupert klade jí na rty slova: „Duše Ježíšem spasené, nepatřte pouze na poslední hodinu, kdy jsem viděla umíratí svého Syna na kříži, již tehdy, kdy jsem jej chovala v náručí, kdy jsem jej tiskla na svou hrud, duch můj si jej představoval na kříži jeho oběti a byla jsem již předem přítomna všem útrapám jeho mučení“.

Prosme bolestnou Matku, aby nám pomáhala snášeti oddaně naše bolesti, neboť pro nás jsou oprávněným prostředkem smiřovacím.

II. Hlavní bolesti Mariny. Nejsvětější Panna trpěla v Betlemě, kde se viděla ode všech odmítnuta a nucena utéci se do chléva, jediného to útulku v její nouzi. Její srdce puká při pohledu na velikou chudobu narozeného Ježíše; prolévá slzy, když obvinuje plénkami božské Dítka a když je ukládá v jesle na hrst slámy.

¹⁾ Lament. 2, 13.

Od té chvíle bude Mariin život ustavičným soužením. Připomeňme si obřezání božského Spasitele, jeho obětování v chrámě a proroctví starce Simeona, útěk do Egypta, dlouhý pobyt svaté Rodiny v oné zemi zajetí, ztrátu Dítka Ježíše po slavnosti velikonoční, smrt svatého Josefa, zvláště pak pozdější nenávistné odpírání evangeliu se strany farizeů i saduceů, nenávist, která šla až k bohovraždě. Nebylo to vše pro Marii předmětem nepřetržitého i nevýslovného utrpení?

O Maria, ty jsi zajisté bolestná matka a též spolupracovnice na díle našeho spasení. S Davidem jsi mohla říci: „Schází bolestí můj život a má léta od úpění“.¹⁾ Na tebe lze též obrátiti proroctví Isaiášovo: „Korunuje, korunovati tě bude soužením“.²⁾

Utíkejme se k Marii ve všech svých zkouškách; když uzná za prospěšné, aby nás od nich nevysvobodila, vyžádá nám potřebných milostí, abychom z nich měli užitek. Kterak bychom si mohli ještě stěžovati, když na nás dolehne utrpení, přepomeneme-li si bolesti Mariiiny a Ježíšovy? Radujme se spíše, že se více podobáme svému božskému vzoru a své dobré Matce. Ve všech křížích i zkouškách tohoto života máme velmi působivý prostředek k odpykání svých hříchů a ušetření si v onom životě očištění.

III. Utrpení Mariina při umučení Ježíšově. „Aj, vstupujeme do Jerusalema,“ pravil Ježíš Kristus svým apoštolům, „a dokoná se tam všechno, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka; bude totiž vydán pohanům a budou se mu po-

¹⁾ Žalm 30, 11. ²⁾ Isaiáš 22, 18.

smívati a ho bičovati a na něj plivati, a když jej zbičují, zabijí ho.“¹⁾ Maria ví o tomto pro-roctví, brzy udeří pro jejího Syna hodina veliké oběti a ona jde do Jerusalema s úmyslem, aby trpěla s ním.

Nevýslovná úzkost mučí její duši v oné noci, kdy dovídá se o smrtelné úzkosti Ježíšově v zahradě Olivetské, o zradě Jidášově, o útěku ostatních apoštolů, o stání Spasitelově před soudem Annášovým i Kaifášovým, o urážkách, jimiž jest zahrnován, o ortelu velerady, která jej uznala hodným smrti a vydala Pilátovi.

Pak nastává pro Marii den největšího zármutku, vidí svého božského Syna, an jest pomlouván, rouhán, pokládán za blázna, uznán horším zločince, bičován, trním korunován a od souzen k nejohavnější popravě. Pak vystupuje s ním na Kalvarii, jest přítomna jeho ukřižování a stojí u paty kříže, na němž pní ve smrtelném zápasu Ježíš. O ní lze říci jako o nebeském Otci: „Tak milovala svět, že Syna svého jednorozeného dala, aby spasen byl svět skrze něho“.²⁾ A jestliže Ježíš a Maria tolik trpěli, stalo se to, aby učinili žádost za naše hříchy.

Děkujme své dobré Matce, že se stala svým dobrovolným mučednictvím spoluvykupitelkou lidského pokolení, a prosme ji, aby nám pomohla, bychom se varovali hříchu, jedině a opravdové příčiny jejich bolestí, jakož i bolestí jejího božského Syna Ježíše.

Duchovní kytice. O Rodičko, zdroji lásky! Přej mi svého bolu částky, s tebou ať se rozkvílím (Stabat Mater).

¹⁾ Luk. 18. 31-33. ²⁾ Jan 3, 16 a 17.

26. Maria na Kalvarii.

Krátký obsah.

I. Stoupání na Kalvarii. Láska Mariina k Ježíši má svou míru v účasti, kterou měla na jeho utrpení. Žádný tvor nemiloval Ježíše tak, jak jej milovala Maria. Byla mučednicí, praví svatý Bernard, bolem svého srdce; její zármutek jest nesmírný jako moře, avšak její zmužilost jest zvýšena jako nebesa. Prosme Marii, stoupající s Ježíšem na Kalvarii, abychom mohli chápati její bolest a oplakávali své hříchy, jež jsou příčinou jejich slz.

II. Maria svoluje k smrti Ježíšově Z lásky k nám obětuje Maria nebeskému Otci jménem celé Církve neposkvrněnou Oběť obtiženou našimi hříchy a prosí, aby měla celá země podíl na užitku velké oběti spásy. „Maria nás tak milovala“, praví svatý Alfons, že po tři hodiny, které prodléla u paty kříže, neustávala Ježíše obětovati ve svém srdci.“ Spojme se s Marií a obětujme s ní Otci nebeskému Ježíše, jenž zemřel na kříži, aby učinil zadost za naše hříchy.

III. Maria jest nám dána za matku. Ve chvíli, kdy nám dává takto Maria Ježíše, tím, že svoluje k jeho smrti na zadostiu inění za naše hříchy, dává nám umírající Ježíš Marii a ustanovuje ji za naši matku. Nezapomínejme nikdy za jakých okolností porodila nejsvětější Panna k životu nás, kteří jsme opravdovými dětmi její bolesti. Jak nevděční bychom byli, kdybychom v budoucnosti obnovovali bolesti naší dobré Matky novým upadnutím do hříchu.

Rozjímání.

Veliké jest jako moře potření tvé. (Sament. 2, 13.)

I. Stoupání na Kalvarii. Láska Mariina k Ježíši má svou míru nikoli v útěchách, ale v účasti, kterou dobrovolně měla na jeho utrpení. Žádný tvor nemiloval Ježíše tak, jak jej milovala Maria, nikdo také neměl se zúčastniti v takové míře jeho kalicha hořkosti.

„Byla mučednicí,“ praví svatý Bernard, „nikoli železem katanů, ale bolem svého srdce, neboť zakoušela při umučení Spasitelově úzkost, jež byly schopny usmrtiti ji nejen jednou, ale tisíckrát.“

Její zármutek jest nesmírný jako moře, avšak její zmužitosť jest vyvýšená jako nebesa. Maria uslyšela odsouzení svého božského Syna, spěchá na cestu, kudy bude kráčet, a brzy jej vidí, obtíženého těžkým křížem a obklopeného jeho katany. Jedním pohledem dosvědčují Matka i Syn vzájemně soustrast, bol i lásku svého srdce.

Následující Ježíše, vystupuje Maria na obětí horu, Kalvarii. První ze všech věřících kráčí bolestnou cestou, nazvanou od té chvíle cestou křížovou. Spojuje se se smýšlením Spasitelovým a klaní se stopám božské krve, jíž jest jeho cesta skropena. Prosme Marii, stoupající s Ježíšem na Kalvarii a trpící s ním za nás, abychom mohli chápati její bolest a oplakávat své hříchy, jež jsou příčinou jejích slz.

II. Maria svoluje k smrti Ježíšově. Bolestná Matka přichází na místo popravní. Vidí katany svlékati svého božského Syna, klásti jej na kříž a sleduje všechny děje jeho ukrutné popravky. Konečně tam zůstává, stojíc u kříže, na němž Ježíš umírá. Bude nám zlořečiti, nám hříšníkům, pro utrpení a smrt svého tak milovaného Syna?

Nikoli. z lásky k nám svoluje Maria k smrti svého Syna Ježíše; obětuje nebeskému Otci jménem celé Církve neposkvrněnou žertvu, obtíženou našimi hříchy, a prosí, aby celá země měla podíl na užitku velké oběti spásy. „Placnouc láskou,“ praví svatý Alfons, „přála si nejvyšší Panna, aby mohla zemřít za nás se svým božským Synem. Tak nás milovala, že po tři hodiny, které prodléla u kříže, neustávala jej obětovati ve svém srdci.“ Tu končí

splnění proroctví Simeonova: „Tvou vlastní duši pronikne meč“.¹) Konečně po dokonané oběti přijímá Maria do své náruče bezduché, s kříže sňaté, tělo svého božského Syna a snažně za nás prosí nebeského Otce jménem božské Oběti.

Když jsme přítomni oběti mše svaté, jež jest pravým obnovením oběti kalvarské, spojme se se smýšlením Mariiným, když stála u kříže, na němž umíral Ježíš. Klaňme se Bohu a škrze obět našich oltářů vzývejme vroucně a důvěrně jeho milosrdenství pro sebe, pro bližního a pro duše v očištění. Naše prosby budou účinnější, vložíme-li je napřed do rukou Mariiných. Připomínejme si utrpení Synovo i Matčino. Varujme se především hříchu, jenž jest jedinou a pravou příčinou všech jejich bolestí. Přičiňme se též, aby i naši žáci se vystříhali hříchu; vyličme jim utrpení Ježíšovo i Mariino, abychom jim vštípli velkou ošklivost před hříchem.

Připomeňme si slova našeho milovaného Otce: „Nechtíti zanechatí hříchu znamená, nechtíti, aby Ježíš přestal trpěti“.²) Dále nám praví: „Za tu zvláštní milost máme prositi nejsvětější Pannu, aby nás osvobodila od nákazy tohoto světa a aby nám vyprosila velkou čistotu srdce. Maria nám může velmi přispěti k jejímu zachování“.³)

Spojme se s Marií, bolestnou Matkou, a obětujme s ní Bohu Otci našeho Spasitele, jenž zemřel, aby učinil žádost za naše hříchy.

III. Maria jest nám dána za Matku. V té chvíli, kdy nám takto dává Maria Ježíše, tím, že svo-

¹) Luk. 2, 35. ²) 27. rozj. III. ³) 156. rozj. II.

luje k jeho smrti na zadostiučinění za naše hříchy, dává nám umírající Ježíš Marii a ustanovuje ji za naši Matku. Nezapomínejme nikdy, za jakých okolností porodila nejsvětější Panna k životu milosti nás, kteří jsme opravdovými dítkami jejich bolestí.

Blízek smrti doplňuje Ježíš svou závěť, kterou pro nás učinil ve večěradle; v osobě svatého Jana odevzdává nám Marii jako jejím dítkám: „Hle, matka tvá“.¹⁾ Ježíš mluví jako Bůh a jeho slovo jest vždy působící; od této chvíle stává se Maria skutečně matkou svatého Jana a v jeho osobě matkou naší a matkou všech křesťanů. Toto tajemství se dokonalo ve chvíli, kdy Ježíš umíral za spasení lidského pokolení.

Budme tedy opravdovými dítkami Mariinými, jako jest ona naší opravdovou matkou. Spojme se s jejími bolestmi, které jsme zavinili svými hříchy; jak nevděční bychom byli, kdybychom v budoucnosti obnovovali její bolesti novým upadnutím do hříchu!

Pozorujme Ježíše umírajícího na kříži a pak spočívajícího mrtvého na klíně Mariině a řecme se srdcem plným zkroušenosti: hle, dílo mé! hle, do jakého stavu přivedly mé hříchy mého Spasitele i Boha!

O soustrastná Panno, o Matko tak dobrá, shlédni milosrdně na nás a vyžádej nám svými nevýslovnými utrpeními odpuštění našich hříchů a milostí, abychom již nikdy do nich neupadli.

Duchovní kytice. Kdož by nechtěl slzy liti, na milostnou Matku zříti se Synem zarmoucenou (Stabat Mater).

¹⁾ Jan 19, 27.

27. Maria při vzkříšení Ježíše Krista.

Krátký obsah.

I. Maria očekává vzkříšení Ježíšovo. Víra jí poskytuje jistoty, že její božský Syn vstane třetího dne z mrtvých. Den ten bude po všechny věky dnem nejvýznamnějším, a Maria ho očekává s nejpevnější důvěrou. Aby odměnil její lásku a její soustrast, musil se jí Ježíš zjevití hned jakmile vstal z mrtvých. Prosme Marii o milost, abychom jí následovali v její víře, v její důvěře a v její lásce k Ježíši.

II. Maria vidí vzkříšeného Ježíše. Ježíš zjevil se své Matce v zářící slávě a řekl jí: „Pokož tobě!“ Kterak vyjádřiti nadšení její duše při pohledu na jejího božského, vzkříšeného a vítězoslavného Syna! Bez zázraku byla by Maria zemřela radostí. Viděla Ježíše krvácejícího a mrtvého a nyní živého a nemohoucího již nikdy trpěti! Radujme se s Marií a prosme ji o milost, abychom měli účast na jejich citech když nás navštíví Ježíš při svatém přijímání.

III. City Mariíny při vzkříšení Ježíšově. Zmrtvýchvstání Ježíšovo jest základem křesťanské víry, potvrzením naučení Mistrových, počátkem života národů, které jsou povolány k víře svatého evangelia; toho nikdo také tak nepochopil jako Maria. Ona vidí ve vzkříšeném Ježíši společnost vyvolených klaněti se s duší i s tělem v nebeském Jerusalemě vítězícímu Beránku a velebiti jej. Prosme Marii, aby nám pomohla, abychom svatě žili a takto si zasloužili slaviti jednou vítězství se Spasitelem.

Rozjímání.

Útěchy tvé potěšují mou duši. (Žalm 93, 19.)

I. Maria očekává vzkříšení Ježíšovo. Po pohřbu svého božského Syna očekává a doufá Maria. Ježíš pravil: „Syn člověka vstane třetího dne z mrtvých“.¹⁾ Tato slova se vyplní, Maria jest toho jista svou věrou. Tento den bude po všechny věky dnem nejvýznamnějším. Maria ho očekává s nejpevnější důvěrou. V označené chvíli vybavuje se Ježíš z objetí smrti, vychází ze svého hrobu, vítězí nad svými nepřáteli a při-

¹⁾ Mat. 17, 22.

pravuje konečně své Matce i svým učedníkům největší radost.

Evangelium ovšem nečiní zmínky o zjevení Ježíšově Marii; uvádí-li ostatní zjevení, stalo se to ku přesvědčení učedníků a skrze ně celé Církve. Marii nebylo třeba důkazů; čím více mohli býti přesvědčeni apoštolové o skutečnosti tajemství pohledem na vzkříšeného Mistra, tím a mnohem více byla již jistější svou věrou nej-
světější Panna, že uzří vyplnění proroctví.

Zbožné podání, mínění svatých, zvláštní zjevení, mezi nimi zjevení svaté Brigity, nenechávají však pochybnosti o tom, že po svém zmrtvýchvstání musil se Spasitel jistě zjevit napřed své Matce, aby odměnil její víru, její lásku a její soustrast a konečně, aby ji potěšil tou měrou, jakou byla sklíčena.

Prosme Marii, svou dobrou Matku, o milost, bychom jí mohli následovati v její víře, v její pevné důvěře a v její lásce k Ježíši.

II. Maria vidí vzkříšeného Ježíše. Na úsvitě třetího dne, všecka se chvějíc nadějí, vzpomínala nejsvětější Panna na zármutek uplynulých dnů. Tu najednou zjevil se Ježíš své Matce zářící slávou a řekl jí: „Pokoj tobě!“ Kterak vyjídřiti nadšení její duše při pohledu na jejího božského vzkříšeného a vítězoslavného Syna! Nikdo nezažíval bolesti umučení Ježíšova jako Maria a nikdo neměl větší radosti při vzkříšení jeho. Bez zázraku byla by Maria blahem zemřela.

Viděla svého milovaného Syna krvácejícího, znetvořeného a ranami rozdrásaného; držela jej na svém klíně mrtvého, vidouc jej před tím umíratí na kříži; pohřbila jej se srdcem napo-

jeným bolestí, avšak podporovaným věrou i nadějí. A nyní vidí státi před sebou téhož Ježíše živého a nemohoucího již nikdy trpěti, slyší ho, objímá ho a tiskne na své srdce. Ano, teď jest pln síly, milosti a slávy. Svou vlastní mocí vstal z mrtvých, svou všemohoucí rukou roztrhl pouta smrti, konečně vítězí nade všemi svými nepřáteli a jeho slavné vítězství potrvá věčně.

Oživme svou vroucnost i svou horlivost, abychom měli účast jako Maria a pomáhali, aby i naši bližní brali podíl na životě vzkříšeného Ježíše, což se má, jak praví svatý Pavel. „zjevití i na smrtelném těle našem“.¹⁾ Neustávejme svými modlitbami, dobrými příklady a svým vyučováním nabádati duše, aby se varovaly hříchu a konaly ctnosti. Radujme se s Marií a prosme ji o milost, abychom mohli mít účast na jejích citech, když nás navštíví Ježíš při svatém přijímání.

III. Cíty Mariiny při vzkříšení Ježíšově. Vidí oslavené tělo svého božského Syna. Toto tělo nejen že nezakusilo porušení hrobového, ono vyšlo z něho zářící leskem božského jasu, a tato sláva se zrcadlí i na ní, neboť tělo Ježíšovo jest v jistém smyslu tělem Mariiným. Ona se cítí předem vzkříšena s Ježíšem, novým Adamem a hlavou pokolení lidského. Zapomínajíc na sebe, pocituje největší radost, že vidí oslavu Boží, zřízení Církve a posvěcování duší zajištěné velkým zázrakem zmrtvýchvstání svého Syna Ježíše.

Maria shledává uskutečnění zázraku znázorněného Josefovým odchodem ze žaláře, Sam-

¹⁾ II. Kor. 4, 10 a 11.

sonovým vyjitím z města Gazy, Danielovým vystoupením z jámy lvové, Jonášovým vyjitím z velryby. Zmrtvýchvstání Kristovo jest základem víry křesťanské, potvrzením učení Mistrova, počátkem života národů pohřížených v temnostech bludu, které však jsou povolány k věření evangelia; to nepochopil nikdo jiný tak dobře jako Maria. Ona oceňuje vítězství dobyté nad ďáblem, tímto „vrahem od počátku“,¹⁾ prvním původcem smrti, v tomto okamžiku „potírá hlavu hadovu“.²⁾

Maria se klaní ve vzkříšeném Ježíši vítězi nad pluky pekelnými a velebí jej v jeho vítězoslávě. V něm spatřuje ve světle víry vzkříšené lidstvo, vítězného Beránka, jemuž se klaní a jehož velebí s tělem i s duší společnost vyvolených v nebeském Jerusalemě.

„Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom mohli svatě žítí a bez ustání činiti pokroky v dokonalosti, abychom vytrvalostí ve svém povolání, jakož i ve svém apoštolátě, až do konce, si zasloužili slaviti jednou vítězství v nebesích u naší dobré Matky s jejím Synem, našim Spasitelem.“

Duchovní kytice. Raduj se nebes Královno, neboť Syn tvůj, jehož jsi nosila, vstal z mrtvých, jak předpověděl (Regina coeli).

¹⁾ Jan 8, 44. ²⁾ Genes. 3, 15.

28. Maria při nanebevstoupení Ježíše Krista.

Krátký obsah.

I. Maria jest přítomna Ježíšovu nanebevstoupení. Pozoruje tuto nejvyšší vítězoslávu svého božského Syna, jenž na ni laskavě pohlíží. Přijímá jeho poslední doporučení, padá k jeho nohám a klaní se mu jako svému Bohu. Ježíš jí ještě jednou žehná, než zmizí jejich zrakům. Prosme Marii, aby nám pomohla kráčet bez únavy za Ježíšem na cestě k nebi.

II. Cítí Marii při nanebevstoupení Ježíšově. Toto tajemství bylo pro ni předmětem jednak veliké radosti, ale také hlubokého zármutku. Raduje se při pohledu na vítězoslavného Ježíše, jenž otvírá lidstvu znova rebeskou bránu. Avšak její bolest, že se ještě jednou musí odloučiti od svého milovaného Syna, není k porovnání. Jedině její velká víra i naděje, že jej brzy opět uvidí, jí utěšují. Prosme Marii, bránu nebeskou, aby nám pomohla svatě žít, abychom si zasloužili oslavovati ji u Ježíše ve věčné blaženosti.

III. Maria ve večeřadle. Po nanebevstoupení Ježíšově odebrala se Maria s učedníky do večeřadla, poučovala je, modlila se s nimi a připravovala je ku přijetí Ducha svatého. Maria předsedá založení Církve a plní svůj úkol jako prostřednice mezi nebem a zemí, mezi oslaveným Ježíšem a lidstvem. Prosme Marii, aby nám vyžádala, jako učedníkům milosti osvěcení i síly, jichž jest nám tak velice potřebí, abychom mohli vytrvati ve svém svatém povolání.

Rozjímání.

Pán Ježíš vzat jest do nebe. (Mar. 16, 19.)

I. Maria jest přítomna Ježíšovu nanebevstoupení. Apoštolé i učedníci provázeli naposled Ježíše na horu Olivetskou. Maria nechtěla opustiti svého božského Syna v této slavnostní hodině. Všichni shromáždění kolem vzkříšeného Ježíše chtějí býti svědky jeho slavného nanebevstoupení. Přítomnost dobrého Mistra působí radost shromáždění věřících, Církvi v jejích počátcích.

Maria pozoruje tuto nejvyšší vítězoslávu svého božského Syna a Ježíš pohlíží laskavě na ni. Pak přijímá jeho poslední doporučení, padá k jeho nohám a klaní se mu jako svému

Bohu. Spasitel loučí se se shromážděnými, tu bije hodina rozloučení. Žehná ještě své Matce i svým věřícím, pak se pozvedá od země a brzy mizí v oblaku, od něhož nemohou odvrátiti svých slzami zarosených zraků.

Kruté to odloučení zvláště srdci Mariinu! Jako ona, klaňme se i my Ježíši Kristu vystupujícímu na nebe a pozvedajícímu tam s sebou i naši přirozenost; neboť v jeho přesvaté osobě bude seděti na pravici Otcově nade všemi cheruby i serafy. Spasitel vstoupil na nebe, aby nám tam připravil místo; doufejme v tomto životě blaženost, jež jest nám přislíbena v onom životě, a řiďme se slovy svatého Pavla: „Těch věcí hledejte, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží“.¹⁾ Prosme svou dobrou Matku, aby nám pomohla kráčet bez únavy za Ježíšem na cestě k nebi jako ona.

II. City Marilyn při nanebevstoupení Ježíšově. Toto tajemství bylo pro ni předmětem jednak velké radosti, ale též hlubokého zármutku. Raduje se při pohledu na vítězoslavného Ježíše, jenž otvírá znovu lidstvu bránu nebeskou. Vidí jej pozvedati se vlastní mocí za provolávání slávy andělských sborů a za pění hymny vděčnosti všech spravedlivých Starého Zákona, kteří vstupují s ním a skrze něho do jeho slávy. Svaté človecství Spasitelovo tak pokořené za jeho umučení, jest nyní tím více povýšeno, jeho na kříži přibité tělo slaví dnes vítězství a stává se sluncem nového Jerusalema.

O, jak proniká Maria hlubokosti tohoto tajemství! Ježíš vystupující na nebe, toť věrné lidstvo, které nabylo opět blaženosti, ztracené

¹⁾ Kolos. 3, 1.

hříchem dědičným. Při pohledu na svého Syna, vítěze nad hříchem, smrtí i peklem, plesá její srdce nevýslovnou radostí.

Radujme se tedy s Marií, neboť oslavení Ježíšovo jest zárukou našeho oslavení, jestliže vyplníme věrně své pozemské poslání. Jak povzbuzující jest pro naši slabost výhled na tak nevýslovnou odměnu! Zkoušky a práce tohoto života jsou maličkostmi, přirovnáme-li je s věčnou blažeností.

Pro Marii jest však nanebevstoupení Ježíšovo také tajemstvím nevýslovné bolesti, neboť musí se ještě jednou odloučiti od svého milovaného Syna. Její úkol na zemi není ještě dokončen a ona musí zde prodloužiti své vyhnanství. Všechny tužby jejího srdce se odnášejí k nebi a největším jejím přáním jest, aby se mohla spojit s Ježíšem v nebi. Jediné její velká víra a naděje, že jej brzy opět uzří, mohou jí býti útěchou.

Klaňme se Ježíši Kristu, jenž vstupuje na nebe, a velebme jej s Marií; tužme po oné šťastné chvíli, kdy nám bude přáno spojit se s ním na věky. Oživme svou horlivost v tomto životě výhledem na slíbenou blaženost v životě onom a žijme tak, abychom si zasloužili tuto nejvyšší odměnu.

Prosme Marii, bránu nebeskou, aby nám pomohla svatě žíti, vytrvati v našem povolání a v našem apoštolátě, abychom si zasloužili oslavovati ji jednou u Ježíše ve věčné blaženosti.

III. Maria ve večeřadle. Po nanebevstoupení Ježíšově odebrala se Maria podle nařízení božského Mistra s učedníky do večeřadla. Tam je poučovala, modlila se s nimi a připravovala je ku přijetí Ducha svatého. Jaké to štěstí pro

učedníky Spasitelovy, kteří žili v ústraní po deset dní ve společnosti s Marií, jeho nejsvětější Matkou. Jak vzbuzují a udržují její příklad a její slova jejich vroucnost.

Duch svatý sestupuje na toto zbožné shromáždění. Maria již byla chrámem Boha lásky, neboť od jejího neposkvrněného početí přebýval v ní s plností svých darů, oslňoval ji svým světlem a rozněcoval ji svým ohněm. Božský Utěšitel rozvíjí v ní takřka do nekonečna své dary. Především rozlévá se na nás láska, jíž ji zaplavuje. Jako zástupkyně svého Syna miluje nás nevýslovnou láskou, jíž jej milovala; žádný člověk, ani největší hříšník není vyloučen z její mateřské lásky.

Maria předsedá takto založení Církve a plní od nynějška svůj úkol jako prostřednice mezi nebem a zemí, mezi oslaveným Ježíšem a lidstvem. Zůstávejme ve večeradle s naší dobrou Matkou, to jest, varujme se světa, zachovávejme mlčení, skromnost i sebranost, věnujme vroucímu i vytrvalému rozjímání veškeren čas zasvěcený pravidly tomuto tak důležitému i tak spasitelnému cvičení.

Prosme Marii, aby nám vyžádala, jako učedníkům, shromážděným ve večeradle, milosti osvětlení a síly, jichž jest nám k setrvání tak velice potřebí.

Duchovní kytice. O Maria, vyžádej nám milosti, abychom rádi snášeli z lásky k Ježíši všechny zkoušky tohoto života, využítkovali jich k zadostčinění za své hříchy a se posvěcovali, abychom si zasloužili darů Ducha svatého a onoho krásného nebe, kde nás očekáváš (Svatý Alfons).

29. Poslední léta Mariina na zemi.

Krátký obsah.

I. Maria po nanebevstoupení Páně. Zůstává se svými přivlastněnými dětmi, aby je osvěcovala i povzbuzovala v jistém smyslu nahrazuje nepřítomnost svého božského Syna. Jako on chodí i ona dobře činit. Její modlitby padají jako zúrodnující dešť na zemi, její příklady nabádají duše k zachovávaní přikázání a evangelických rad. Prosme Marii za ustavičné její přispění, aby nám pomohla k dobrému plnění našich povinností k Bohu i k lidem.

II. Maria zůstává se svatým Janem. Aby splnil poslední vůli Ježíšovu, vzal svatý Jan Marii do svého domu, ctil ji jako matku a s láskou o ni pečoval. Nejsvětější Panna pak poučovala milovaného učedníka, modlila se za něho a rozněcovala jeho srdce božskou láskou. Následujeme svatého Jana v jeho dětinné zbožnosti k Matce Boží a budme dětmi takové matky hodnými.

III. Vnitřní život Mariin. V mysli své vzpomíná na umučení Ježíšovo. Kolikrát vykonala křížovou cestu! Každého dne vidí při oběti mše svaté opětování strašného divadla kalvarského a její srdce zakouší znova smrtelných úzkostí svého stanoviště u paty kříže, na němž Ježíš umíral. Prosme Marii, aby nás naučila dobrému pochopení nauky svatého kříže a obnovme svou vroucnost, když jsme přítomni mši svaté a při svých svatých přijímáních.

Rozjímání.

Běda mně, můj pobyt v cizině se dluží.

I. Maria po nanebevstoupení Páně. Ježíš chtěl nechat svou nejsvětější Matku po nějakou dobu s apoštoly a s prvními učedníky, aby pomáhala při založení Církve; zůstává tedy se svými přivlastněnými dětmi, aby je osvěcovala, povzbuzovala, vzdělávala i těšila; konečně nahrazuje v jistém smyslu nepřítomnost svého božského Syna, a tak „nezůstává Církev bojující najednou sirotkem a zbavena pomoci“.¹⁾

¹⁾ Svatý Augustin

Jsouc nejdokonalejším obrazem Špasitelovým, chodí Maria jako on, dobře činíc. Očekává hodiny, kdy odejde spojit se s ním, a vyčerpává se v konání lásky a zbožnosti. Udržuje apoštoly v horlivosti a ve zmužilosti a pomáhá k zajištění dobrého úspěchu jejich kázání. Její modlitby padají jako zúrodnující dešť na zemi, její příklady nabádají duše mocně k zachováání přikázání a evangelických rad.

Její srdce se raduje nad počátkem obrácení světa a nad prvními plody stromu kříže. Jest přešťastna, když jí představují apoštoly nové věřící. Přijímá své dítky s přívětivostí a s něžností, miluje je nevýslovnou láskou a povzbuzuje je k vytrvání na oné cestě, jež jediná vede k nebi.

Prosme Marii za ustavičné její přispění, aby nám pomohla k dobrému plnění všech povinností k Bohu a k lidem. „Ze všech pobožností“, praví svatý Alfons, „dává Maria přednost pobožnosti, která nás nabádá utíkat se často k ní a prositi ji o milosti. Má velkou touhu nám pomáhati a prokazovati nám dobré.“

II. Maria zůstává se svatým Janem. Apoštolé, svaté ženy, ano, všichni věřící, si zajisté přáli míti Marii ve svém domě, leč tato milost byla vyhrazena samým Ježíšem svatému Janu. Aby splnil poslední vůli Mistrovu, vzal apoštol lásky Marii do svého domu, ctil ji jako matku a s láskou o ni pečoval. V osobě panického učedníka pomáhá Církev Marii, utěšuje a těší ji jako společnou Matku všech křesťanů. Svatý Jan slaví v její přítomnosti mši svatou a má nevýslovné štěstí podávati jí Tělo Páně.

Jeho věrnost i jeho láska přivedly jej jediného z apoštolů k patě kříže a božský Mistr jej za to odměnil tím, že mu svěřil svou milovanou Matku, Pannu věrnou, jež též jest zvána Matkou krásného milování.

Za jeho dětinnou lásku poučovala zase Maria milovaného učedníka, modlila se za něho a rozněcovala jeho srdce božskou láskou, plnila vůči němu povinnosti mateřské. Jak bychom neměli záviděti postavení tomuto přisvojenému synu, jemuž jest dána přede všemi taková přednost Matkou Boží! Ona jest však i naší matkou, následujme tedy svatého Jana v jeho dětinné zbožnosti a budme Marii dítkami hodnými takové matky.

Podle jejího příkladu řídme ve všem svou vůli podle vůle Boží; jsme na zemi, abychom jej oslavovali, nuže v křížích jej oslavujeme způsobem nejzáslužnějším. Umějme zřící se svých zájmů pro zájmy evangelia; pracujme ze vši své síly o to, abychom učili znáti, milovati a ve skutek uváděti náboženství, toť naší povinností. Konejme skutky milosrdenství v míře určené poslušností, čerpejme sílu k tomu v modlitbě, v rozjímání, v častém i horlivém přijímání svátostí. Pak budeme následovníky Mariinými a opravdovými jejími dítkami, připodobňující se každého dne Ježíši Kristu.

III. Vnitřní život Mariin. Když viděla vstoupiti svého božského Syna na nebe, neustávala Maria rozjímati ve svém srdci vzpomínky na umučení Ježíšovo, neboť na ně vždy myslila. Jak častokrát vykonávala za svého pobytu v Jerusalemě bolestnou cestu, cestu křížovou! Nemohla zapomenouti oněch tragických výje-

vů, jež byly tak hluboce vtisknuty do její duše. Ostatně každého dne viděla při oběti mše svaté opakovati se hrozné divadlo kalvarské a její srdce zakoušelo znova smrtelnou úzkost, kterou zažila u paty kříže, na němž umřel její Syn, Ježíš. Při této oběti, jež jest mystickým představením i pokračováním oběti na kříži, ukazovala jí její víra pod svátostnými způsoby božskou skutečnost těla i krve Ježíše Krista, jak viděla toto tělo hrozně zraněné na Kalvarii a tuto krev, jež se řinula před ní z ran božského obětního Beránka.

Při lámání chleba přijímala Maria posvátné tělo svého Syna, Pána i Boha, svůj život, odpočinek i svou radost. Klaní se mu ve svém srdci jako se mu klaněla v Betlemě a na Golgotě. Jediné zázrak zachránil, aby nepodlehla mocnému hnutí svého srdce, jež plálo láskou.

Maria velebí Boha za dobro způsobené úřadem apoštolským. S nevýslovnou útechou vidí uskutečňovati se slova svého božského Syna, jež se týkala založení Církve; ona působí spolu na tomto díle svými modlitbami a svou radou. Děkujeme jí za její mateřskou ochranu a prosíme ji, aby nás naučila dobrému pochoopení naučení svatého kříže, abychom se obnovili ve vroucnosti, když jsme přítomni mši svaté a při svatém přijímání.

Duchovní kytice. Staňme se hodnými něžnosti nejsvětější Panny, a abychom snadněji dosáhli od ní, čeho žádáme, obraťme se na svatého Jana, jako na jejího milého syna, jenž zastupoval Ježíše a jenž nám dosáhne od její dobroty toho, čeho nemůžeme dosíci sami ze sebe (Svatý J. Kř. z La Salle).

30. Smrt Mariina.

Krátký obsah.

I. Proč podlehla Maria smrti. Chtěla se podrobiti smrti, aby se více shodovala se svým božským Synem. Ježíš vešel do slávy smrti, po něm tam vejde Maria touž branou. Při této poslední zkoušce se projevuje její dokonalost. Naučme se od Marie, s jakým smýšlením máme opustiti tuto zemi a doporučíme jí svou poslední hodinu.

II. Maria přeje si zemřít, aby šla s Ježíšem. Maria toužila z celé své duše po spojení se svým božským Synem ve slávě nebeské. Její láska k Ježíši vnukla jí touhu po smrti. „Maria“, praví svatý Ilderons, „musila zemřít láskou“. Bez trvalého zármutku byla by již dávno podlehla, tak mocná byla hnutí jejího srdce. Následujme jí svatým životem a prosme ji, abychom s ní sdíleli její lásku k Ježíši.

III. Poslední chvíle Mariiny. Smrt jest ozvěnou života. Maria dospěla k cíli svého života se všemi ctnostmi a se vši dokonalostí možnou u tvora. U vytržení lásky vzlétla její duše k jejímu milovanému Synu a následuje ho do nebe za provolávání slávy andělů i svatých. Prosme Marii, aby nám přispěla ku pomoci v našich posledních okamžicích, a ona nám vyžádá na svém božském Synu milosti dobré smrti.

Rozjímání.

Mám tužbu odebrati se a býti s Kristem (Filip. 1, 23.)

I. Proč podlehla Maria smrti. Vtělené Slovo podrobilo se smrti, aby vykoupilo svět, také nejsvětější Panna se jí podrobila, aby se tím více shodovala se svým božským Synem. Ježíš vešel do slávy smrti, po něm tam vejde Maria touž branou. Ona k němu chovala nej-dokonalejší lásku, a láska vyvolává podobnosti, Maria tedy zemře, aby se více podobala Ježíši, jenž zemřel za naše spasení.

Jsouc určena za patronku dobré smrti, chtěla se Maria podrobiti této zkoušce, jež jest uložena všem lidem, aby nás naučila, s jakým smýšlením máme opustiti tuto zemi. Pamatujme na přípravu k této strašné cestě a roz-

množme svou vroucnost, když prosíme Marii ke konci pozdravení andělského, aby za nás prosila „v hodinu smrti naší“.

V Marii měla se setkat veškerá dokonalost svatých a veškery zásluhy pro nebe. Dokonalost svatých projevuje se jmenovitě při smrti a tato poslední zkouška jest příležitostí k velkým zásluhám. V Marii září a třpytí se pak tato dokonalost mnohem více ještě v celém svém lesku.

Snažme se následovati jejích ctností a prosíme ji, aby nám vyžádala potřebných milostí k přesnému plnění vůle Boží, k působení dobra, jež spadá do našeho povolání, k vítězství nad útoky nepřátel našich duší, ke kráčení od ctnosti k ctnosti podle jejího příkladu, abychom jako ona získali palmu vítězství.¹⁾

II. Maria si přeje zemřítí, aby šla za Ježíšem. Toužila z celé své duše po spojení se svým božským Synem ve slávě nebeské. „Ježíš, její poklad, byl v nebi“, praví svatý František Saleský, její srdce nebylo již tedy na zemi, podle slov svatého evangelia: „Kde jest poklad tvůj, tam jest i srdce tvé“.²⁾ Tam nahoře bylo „maso z jejího masa a kost z jejích kostí“.³⁾ Kterak mohla zůstávati na zemi ta, jejíž srdce, duše a život byl v nebi!

Její láska k Ježíši vnukala jí touhu po smrti a skutečně jí také přivodila smrt; neboť příčinou její smrti nebyla ani nemoc ani stáří, ale láska, již bylo zachváčeno její srdce. Všichni vyvolení umírají v lásce, mnoho z nich zemřelo pro lásku, „Maria“, praví svatý Ildefons, „měla jíti dále a zemřítí láskou“.

¹⁾ Stabat Mater. ²⁾ Mat. 6, 21. ³⁾ Gen. 2, 23.

Bez trvalého zázraku byla by již dávno podlehla, tak mocná byla hnutí jejího srdce, jež bylo úplně zachváčeno láskou. Zajisté jest její smrt přerušením zázraku, který trval od prvního okamžiku jejího života a jevil se vždy víc a více. Nejsvětější Panna, která vzrůstala v milosti, vzrůstala též vždy v lásce.

Vnikněme již od nynějška ve smýšlení Mariino, abychom se připravili k takové smrti jako ona, v lásce i v pokoji. Budeme-li podle jejího příkladu žít v konání všech ctností našeho svatého stavu, bude se podobati naše smrt smrti její. Prosme tedy tuto dobrou Matku, aby nám vyžádala všech potřebných milostí k přesnému plnění vůle Boží, ke konání dobrých skutků, jichž vyžaduje naše povolání a k vítězství nad útoky nepřátel našich duší, ke kráčení od ctnosti ke ctnosti a k ustavičnému pokroku v dokonalosti. Pak budeme moci i my bez domyšlivosti toužiti po smrti, abychom tím spíše mohli požívat věčné blaženosti. Za tím účelem následujme Marie svatým životem, velkomyslným i horlivým plněním svých řeholních i výchovatelských povinností a prosme ji, abychom mohli milovati Ježíše tak, jak jej milovala ona.

III. Poslední okamžiky Mariiny. Blíží se hodina, kdy Ježíš neodročí již účinků božského ohně lásky v duši své nejsvětější Matky a tehdy zbavena posledních pout vzlétne k svému středu, k nebi, kam tíhne ze všech svých sil.

Smrt jest ozvěnou života. Maria dospěla k cíli svého života se všemi ctnostmi a se vši dokonalostí možnou u tvora. Podle svatého Germana z Cařihradu a svatého Tomáše z Villá-

novy zvěstoval jí anděl konec jejího vyhnanství.

Přiblížila se hodina, kdy ji spojí božský její Syn se sebou ve svém království, kde ji očekávají andělé a svatí.

Vyhlídka na blízkou smrt nejsvětější Panny rmoutí hluboce apoštoly a věřící, kteří jsou s ní shromažděni. Vyjadřují jí svou bolest a prosí ji, praví svatý Jan Damascenský, aby jich nezanechala sirotek, ona jim však připomíná povinnost, která nás zavazuje podrobiti se vůli Boží, a slibuje jim, že jim bude pomáhati svou přímlovou u svého božského Syna a že jim bude vždy Matkou naplněnou něžností a ochotnou orodovnicí. Na jejich prosbu žehná jim podle příkladu Ježíše Krista v den jeho nanebevstoupení a v jejich osobě křesťanům všech věků. Církev, zastoupená apoštoly, sklání se pod slábnoucí rukou Mariinou; v okamžiku, kdy opouští své děti, svolává tato něžná Matka na ně nejhojnější a nejspasitelnější milosti.

U vytržení lásky vzlétla její duše k jejímu milovanému Synu a následuje ho do nebe za provolávání slávy andělů i svatých.

Prosme Marii, aby nám přispěla ku pomoci v našich posledních okamžicích a vyžádala nám od svého božského Syna milost dobré smrti, abychom mohli s ní požívat věčné blaženosti v nebesích.

Duchovní kytice. Vyžádej nám, čistá i neposkrvněná Panno, abychom žili a zemřeli v konání zásad svatého evangelia a došli jednou věčné blaženosti (Svatý J. Kř. z La Salle).

31. Nanebevzetí Mariino.

Krátký obsah.

I. Důvody tohoto tajemství. „Neposkvrněná Panna“, praví svatý Jan Damascenský, „nebyla dotknuta žádnou pozemskou náklonností, proto se neobrátila v prach, jako posvátná archa musila býti umístěna ve stánku nebeském.“ Spasitel nemohl zanechatí nejsvětějšího těla své božské Matky zhoubě smrti. Prosme Marii, aby nám pomohla žítí čistě bez poskvrny hříchu, abychom měli jednou účast na její slávě v nebi.

II. Nanebevzetí Mariino. Ve chvíli určené od Boha spojila se slavná duše Mariina se svým tělem a mocí svého božského Syna vyšla nejsvětější Panna z hrobu, živa a ozdobena vším leskem nebeským. Vítězoslavně přichází do nebeských síní, kde ji očekávají šťastní obyvatelé stánků věčných. Radujme se s Marií a prosme ji, aby nám pomohla působiti s milostmi Božími tak, jako ona, abychom též požívali jejího štěstí po celou věčnost.

III. Korunování Mariino v nebi. Otec dává své milované nevěstě korunu moci nad veškerým tvorstvem: Syn poskytuje své milé Matce koruny vědomosti a moudrosti; konečně obdržela Maria jakožto chrám Ducha svatého od něho korunu lásky a její srdce překypuje dobrotivostí k lidem a horlivostí pro jejich spásu. Doporučujme Marii svůj život, svou smrt i svou věčnost a žijme svatě, abychom si zasloužili býti korunováni jednou s ní v ráji.

Rozjímání.

Kdo je ta, která stoupá z pouště, rozkoší oplývající, opřena o svého milého? (Velepíseň 8, 5.)

I. Důvody tohoto tajemství. Když se duše Mariina vzletem lásky odloučila od těla, vzletěla nejprve k nejvyšším výšinám nebeským, kde požívala plného patření na božství. V zanícení nekonečného štěstí zvolala: „Našla jsem toho, ježž miluje duše má, chopila jsem jej a nepustila“. ¹⁾

¹⁾ Cant. 8, 5.

Leč duše této božské Matky nezůstala dlouho odloučena od svého těla, podle úradku Božího, spojila se znova se svým nejsvětějším tělem, aby je učinila účastným své blaženosti. „Za svého života“, poznamenává svatý František Saleský, „nedošlo toto tělo poskvrnění, nesmělo ho tedy zakusiti ani po smrti. Tato archa jest jako archa úmluvy z neporušitelného dřeva.“

„Neposkvrněná Panna“, dí svatý Jan Damascenský, „nebyla dotknuta žádnou pozemskou náklonností, a proto se neobrátil v prach; jak svatá archa musí státi v nebeském stánku. Kterak by mohlo uchvátiti porušení ono tělo, z něhož vzešel Život sám?“ „Zajisté,“ tvrdí svatý Augustin, „Spasitel nemohl ponechat zhroubě smrti nejsvětější tělo své božské Matky, v jejímž lůně přijal život, jejíž lokty jej nosily, jejíž oči bděly s takovou pečlivostí nad jeho dětstvím, jejíž rty tak často zulíbaly jeho božské čelo a vyslovovaly s takovou láskou jeho posvátné iméno, jejíž nohy se znemovaly v jeho službě, jejíž srdce tlouklo jen pro něho. Sdružená v práci, v utrpeních a ve smrti Ježíšově musila býti s ním sdružená i v jeho zmrtvýchvstání a v jeho slavném nanebevstoupení.“

Prosme Marii, aby nám pomohla žíti čistě bez poskvrny hříchu, abychom měli jednou účast na její slávě v nebi.

II. Nanebevzetí Mariino. Ve chvíli od Boha určené slavná duše Mariina se spojila se svým tělem a mocí svého božského Syna vyšla nejsvětější Panna z hrobu živa a ozdobena vším leskem nebeským. Jsouc určena státi se posvatém člověčenství Spasitelově první viditelnou

ozdobou nového Jerusalema, stoupá Maria do ráje, obklopena kůry andělskými, kteří proslavují její slávu: „Kdo je ta, která stoupá z pouště, rozkoší oplývající, opřena o svého milého?“¹⁾

Královna nebeská přichází vítězoslavně do nebeských síní, kde ji očekávají šťastní obyvatelé stánků věčných. S nadšením vítají Matku Spasitelovu, vždyť jí jsou povinnováni za své štěstí. Otec ji přijímá jako svou nevěstu, Syn jako svou matku a Duch svatý patří na ni jako na svůj chrám. Maria proniká do hlubokosti podstaty Boží, převyšujíc všechny anděly a svaté. Její sláva jest v poměru s milostí, jejímžto dovršením jest. Již při svém početí byla plna milosti, a tento poklad se v ní množil stále vzrůstajícím postupem, a tak spojovala tato požehnaná Panna v sobě veškeru spravedlnost andělů i svatých.

Blahopřejme své dobré Matce pro její panskou čistotu, která ji uchovala před ohavností hrobovou a učinila ji velmi milou Bohu třikrát svatému. Blahopřejme jí též pro její pokoru, pro její poslušnost, pro jejího ducha obětovnosti a vůbec pro všechny její ctnosti, ony všechny napomáhaly jí sjednotiti nesmírnou slávu a vítězství nade všechno porovnání. Následujeme své dobré Matky v konání ctností, chceme-li míti jednou účast na její slávě.

Radujme se tedy s Marií, a prosme ji, aby nám pomohla působiti tak věrně s milostmi Božími, abychom mohli požívatí též jejího štěstí na věčnosti.

III. Korunování Marie v nebi. V přítomnosti

¹⁾ Luk 1, 48.

nejsvětější Trojice velebí Maria Pána, že „vzhlédl na ponížení služebnice své“.) Otec dává své milované nevěstě korunu moci nad veškerým tvorstvem; Syn poskytuje své milé Matce koruny vědomosti a moudrosti, konečně obdržela Maria jako chrám Ducha svatého korunu lásky a její srdce překypuje dobrotivostí k lidem a horlivostí pro jejich spásu. Bůh ji ustanovil za královnu nebe i země, za ochranitelku Církve, za rozdatelku milostí a posadil ji na nejvyšší trůn po trůnu svého Syna.

„Maria“, dí svatý Jan Damascenský, „jest ve slávě a v plnění svého spasitelného úřadu. Andělé i archandělé ji oslavují svými hymny, cherubíni a serafíni hlásají její chvály.“ Ke zpěvům nebeským pojí se zpěvy pozemské, hymny to chvály a zároveň prosby. Věřící opěvují od věku do věku vítězství požehnané Panny: „O třikrát šťastná Matko, slávo panen, ty jsi zaměnila vetřelý šat smrtelnosti za skvoucí roucho nesmrtelnosti, račiž z nebe, kde jediný Bůh tě převyšuje, nakloniti ucha svého k našemu volání a přijmouti naše nejpokornější prosby“.¹⁾

Doporučme Marii svůj život a jeho skonání, svou věčnost, zvláště pak následujme této dobré Matky, abychom s ní byli jednou korunováni v ráji.

Duchovní kytice Proste nejsvětější Pannu, aby vám vyžádala milosti, aby vaše tělo mělo účast na životě vaší duše umrtvováním smyslů, nemělo na ničem pozemském záliby a žilo v jisté míře tak, jako by bylo v nebi (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Svatý Jan Damascenský,

II. CTNOSTI NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

32. Nejsvětější srdce Mariino.

Krátký obsah.

I. Výtečnost nejsvětějšího srdce Mariina. Pán obohatil neposkvrněné srdce Mariino se štědrostí, již není rovné. K jaké vznešenosti pozvedlo se stykem s božským Srdcem Ježíšovým? Nekonečné poklady jeho staly se bez míry podílem jejím. Prosme svou dobrou Matku o hojnou účast na těchto nekonečných pokladech.

II. Blíženská láska nejsvětějšího srdce Mariina. Její čistá, vroucí a vytrvalá láska učinila z něho nesmírnou výheň lásky blíženské. Jestliže plálo dokonalou láskou k Bohu, přetévalo též nejvelkomyslnější láskou k bližnímu. Maria má pro nás výtečné srdce mateřské. Z lásky k nám obětovala svého božského Syna, pracuje s ním na našem vykoupení, zdaž jí můžeme býti někdy s dostatek vděční?

III. Ctnosti nejsvětějšího srdce Mariina. Tato dobrá Matka jeví se nám jako zosobněná laskavost, pokora, dobrotivost a láska ke kříži. Maria konala všechny ctnosti nejsvětějšího Srdce svého Syna Ježíše. Prosme nejsvětější Pannu o milost k následování jí v konání ctností našeho stavu.

Rozjímání.

Všechna krása je králova dcera vnitř. (Žalm 44, 14.)

I. Výtečnost nejsvětějšího srdce Mariina. Pán vyzdobil i obohatil neposkvrněné srdce Mariino se štědrostí, již není rovné. Zdaž se nejeví toto požehnané srdce již od svého počátku jako vznešený svatostánek, hodný Krále králů? Pak působením milosti, jež v něm účinkovala se vši všemohoucností a s níž toto nejsvětější srdce působilo s naprostou věrností, pozvedlo se svým tak důvěrným stykem s božským Srdcem Ježíšovým k vznešenosti, které

není možno pochopiti. Srdce matčino bylo počátkem přirozeného života přesvatého Srdce jejího božského Syna a toto jí udělilo bez omezení nadpřirozený život, jehož jest zdrojem a plností. Při tomto úzkém spojení stávají se nekonečné poklady jednoho srdce údělem druhého.

Velebme Boha, že obohatil neposkvrněné srdce Mariino těmito nekonečnými poklady, k jejichž účasti jsme i my povoláni. Toto mateřské srdce, jež jest všem otevřeno, bude nám nevyčerpatelným zdrojem světla, síly, útěchy a života. Prosme Marii, aby udělovala v hojnosti z těchto milostí nám, našim Bratřím, našim příbuzným a našim žákům.

II. Blíženská láska nejsvětějšího srdce Mariina
Nejsvětější Panna zachovávala s přesnou věrností první přikázání: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým srdcem svým, vší duší svou a vší silou svou“.¹⁾ Její čistá, vroucí, působivá i vytrvalá láska učinila z jejího požehnaného srdce nesmírnou výheň lásky blíženské. Tato láska rozmnožena i zdokonalena útrapami byla první hybnou silou jejich tužeb a její vůle. Proto vztahuje Církev na ni slova: „Já jsem matka krásného milování, bázně, poznání a svaté naděje“.²⁾

Jestliže plálo srdce Mariino dokonalou láskou k Bohu, překypovalo též nejvelkomyslnější láskou k bližnímu. Tato tak velká láska ve svých počátcích vzrůstala neustále a dosáhla, možno-li tak říci, hranic nekonečnosti ve chvíli, kdy Ježíš, umíraje, ustanovil Marii za matku všech lidí.

¹⁾ Ecoli 24, 24. ²⁾ Deut. 6, 5.

Ano, tato dobrá Matka nás nosí všechny ve svém srdci. Vizme ji, ona stojí u paty kříže, oltáře to krvavé oběti, tu obětovala Bohu z lásky k nám Ježíše, obětního božského Beránka, obětovala svého Syna a působila s ním na vykoupení, zdaž jí můžeme býti někdy, dosti vděční?

Maria stala se skutečně naší matkou z vůle svého božského Syna, když umíral na kříži, a má pro nás výtečné mateřské srdce, jehož city byly utvrzeny, když v den seslání Ducha svatého obdržela Maria plnost darů Ducha svatého. Budme tedy opravdovými jejími dětmi a milujme ji jako opravdovou svou matku.

Utíkejme se často k její mateřské ochraně a prosme ji vroucně, aby se zajímala zvláště způsobem o naše posvěcování. Jdeme k Marii ve svých radostech i ve svých zármutcích, když jsme horliví i když jsme vlažní, ona nám vždy pomůže k pokroku ve svatosti a vymůže nám míru srdce. Prosme též skrze ni za obrácení hříšníků.

O srdce Mariino, výhni lásky, rozněť v nás božský plamen lásky bliženské a naše srdce, vykoupená milostí Spasitelovou, pohrdnou radostmi světskými a oddají se úplně Ježíši. Pomoz nám zmařiti záměry nepřítele, jenž zuří o zavržení naší duše, vyžádej nám konečně vytrvalosti v našem svatém povolání.

III. Ctnosti nejsvětějšího srdce Mariina. Tato dobrá Matka jeví se nám jako zosobnění všech ctností. S jak velkým právem může říci s božským Mistrem: „Učte se ode mne, neboť jsem tichá i pokorná srdcem“.¹⁾ V ní se skví sladká

¹⁾ Mat. 11, 29.

dobrotivost a úplné sebezapření, jest skutečně „děvečkou Páně“.¹⁾ Stejnou měrou má srdce Mariino trpělivost, odevzdanost a lásku ke kříži, trpěti ve spojení s trpícím srdcem Ježíšovým bylo celým jejím životem. „Nebot“, praví svatý Bonaventura, „nelze pochybovati o úzkostech a bolestech jejího srdce, jež nezměrně milovalo Ježíše a jež si též nezměrně přálo spasení lidstva.“ Jako královna mučedníků obětovala se nejsvětější Panna s Ježíšem v obět smírnou. Jako královna apoštolů přála si vřele oslavy Boží, šíření evangelia, pokroku Církve, zničení království hříchu, spásy duší a pokud toho od ní žádala prozřetelnost Boží, věnovala se tomu se stálou horlivostí.

Nejsvětější srdce Mariino bylo tedy vzorem srdcí, dokonalým obrazem Srdce Ježíšova, jehož ctnosti ukazovalo jako věrné zrcadlo. V nebi však se stravuje požehnané srdce naší něžné Matky ještě láskou k Bohu, a soustrastí s námi. Maria koná dále svůj milosrdný úkol vzhledem k svým dětem. Jest nám studnicí milostí a bezpečným útulkem před ranami božského hněvu. Ona nám vyžádá, budeme-li s ní o to prositi, milost, abychom jí následovali v konání ctností našeho svatého stavu. O Maria, naše dobrá Matko, dejž, abychom žili a zemřeli s tebou v lásce a pro lásku k Ježíši, abychom jednou panovali s ním i s tebou v blažené věčnosti.

Duchovní kytice. Prosíme tě, o Pane, rozněť v srdcích našich onen božský plamen, který uchvátil nevýslovným způsobem nejčistší srdce blahoslavené Panny Marie (Církevní modlitba).

¹⁾ Luk. 1, 38.

33. Víra Mariina.

Krátký obsah.

I. Dokonalost víry Mariiny. Duch svatý chválil víru nejsvětější Panny slovy Alžbětínými : „Blahoslavená, která uvěřila“. Tato ctnost dosáhla v Marii své dokonalosti; nikdy nebylo pozorovati na ní ani stínu pochybování nebo váhání. Prosme Marii, aby v nás upevnila i rozmnožila víru.

II. Zkoušky Mariiny v její víře. Přes zdánlivé nemožnosti věřila Maria slovu Božímu a žádná zkouška nemohla jí zviklati. Věřila slovu andělovu, jenž přišel, aby ji pozdravil jako panenskou Matku; věřila v božství Ježíšovo, jenž se narodil v chudém chlívě a zemřel jako obětní Beránek na Kalvarii. „Panna počala věrou,“ dí svatý Bernard, „a zůstala jediná stálou ve víře při umučení Páně.“ V pokušeních proti víře vzývejme Marii, Matku věřících; prosme ji též, aby zúrodnila náš apoštolát a zabezpečila víru našich žáků.

III. Jak žila Maria z víry. Víra nejsvětější Panny projevovala se skutky; její jednání bylo výrazem její víry, neboť vše v ní se řídilo nadřícenými pravdami; jediným jejím zřetelem byla sláva Boží skrze zavádění evangelia a spása. duší. Staňme se na přímluvu Mariinu hodnými dosažení odměny, která jest slíbená těm, kteří věřili.

Rozjímání.

Blahoslavená která uvěřila. (Luk. 1, 45.)

I. Dokonalost víry Mariiny. Duch svatý chválil víru nejsvětější Panny slovy Alžbětínými: „Blahoslavená, která uvěřila“. Tato ctnost dosáhla v Marii své dokonalosti; nikdy nebylo pozorovati na ní ani stínu pochybování nebo váhání.

V oboru zjevení věřila Maria všecky božské pravdy, zjevené anděly, patriarchy, proroky, a jimž pak učilo vtělené Slovo a Církev, uchovatelka i vykladatelka pravdy. Věří, když jí

zvěstuje archanděl Gabriel tajemství vtělení, když velebí svatá Alžběta její božské mateřství, když jí předvádí stařec Simeon její bolesti, když jí Josef oznamuje rozkazy, které obdržel z nebe. Souhlasí se vším, aniž žádá znamení, jako učinil Mojžíš, Gedeon a Zachariáš, Bůh řekl a to jí stačilo.

„Ženo,“ pravil Pán náš ženě kananejské, „veliká jest víra tvá.“¹⁾ Jak mnohem více ukázala se Maria vzorem této ctnosti! Apoštol chválí Abrahama, že uvěřil slovům andělů o mateřství Sařině v jejím stáří.²⁾ Jak mnohem podivuhodnější jest víra Mariina, která věří na slovo andělovo, že se stane panenskou Matkou Syna, jenž jest Bůh a spolu člověk. Prosme naši dobrou Matku, aby v nás upevnila i rozmnožila víru.

II. Zkoušky Mariiny v její víře. Když archanděl pozdravil jménem nebe nejsvětější Pannu, předložil jí tajemství, jež jsou k věření nejtěžší. Přes zdánlivé nemožnosti věřila Maria slovu Božímu a nic ji nemohlo zvíklati v její víře. Věřila slovu andělovo, jenž byl poslán od Boha Otce, aby jí zvěstoval, že působením Ducha svatého se vtěliti má Slovo, jehož Matkou se stane, aniž přestane býti pannou, podrobuje bez výhrady svůj rozum těmto neznámým zjevením.

Maria věřila v božství svého Syna Ježíše, jenž se narodil v chudém chlévě betlemském, klaněla se mu jako Tvůrci světa a Pánu andělů. A za skrytého života Spasitelova, když trávil své dny v chudé dílně jako obyčejný dělník, i tehdy klaněla se v něm Emanueli a očekávanému Mesiáši.

¹⁾ Mat. 15. 28. ²⁾ Řím. 4. 19.

Zvláště však na Kalvarii projevuje Maria pevnost víry své. Apoštolé zděšení dali se na útěk, jsouce trápeni pochybováním při pohledu na potupu i utrpení svého božského Mistra, „sotva jim zůstala jiskřička víry“, dí svatý Tomáš z Villanovy. Leč „Maria“, poznamenává svatý Antonín, „stojí, jsouc podporována svou věrou v božství Ježíše Krista“. Svatý Bernard praví rovněž: „Panna počala věrou a jediná zůstala stálou ve své víře při umučení Páně“. A tak udržela se Církev ve své celé víře skrze Marii. V Ježíši potupeném, ukřižovaném a umírajícím v zdánlivé bezmocnosti, uznává jeho božství a klaní se mu jako ve dnech jeho vítězoslávy, kdy dával slepým zrak a mrtvým život.

Važme si své víry, neboť jest nejdražším dědictvím a nejlepším dobrodiním Božím. Co by s námi bylo bez tohoto daru nebeského? Jako křehká loďka bez kompasu i bez kormidla, zmítající se při každém větru, byli bychom vydáni nebezpečí převrhnouti se do hlubin pochybování a zapření! Děkujeme Bohu, že nám dal i zachoval víru, jež jest zdrojem tolikेरých milostí. Oslavujme jako nejkrásnější den svého života onen den, kdy jsme se na křtu svatém stali dítkami Božími a dědici nebeskými.

V pokušeních proti víře vzývejme Marii, matku věřících. Prosme ji, aby zúrodnila náš apoštolát, zvláště při vyučování náboženství, a zabezpečila víru našich žáků.

III. Jak žila Maria z víry. Poněvadž víra nejvyšší Panny byla hlavně výkonná, jevila se skutky. Její jednání bylo výrazem její víry, neboť vše se v ní řídilo nadpřirozenými prav-

dami; jediným jejím zřetelem byla sláva Boží skrze hlásání evangelia a spása duší. Víra byla podnětem jejích myšlenek, tužeb, slov, skutků a celého jejího života. Mariina víra jest též naší víry vzorem.

Tato ctnost zjednala jí klid mysli, duševní radosti a mír srdce; skrze ni dosáhla pokroku ve vědě dobra, nabytí pravdy a onoho poznání Boha i Ježíše Krista, v němž záleží podle slov božského Mistra samého život věčný.¹⁾

Děkujeme Bohu, že svou štědrou milostí dopřál, aby zazářilo našim očím světlo pravdy. Tolik nešťastníků ztratilo víru, nebo jí nikdy neobdrželo! Politujeme jich, modleme se za ně a děkujeme Bohu, že nás uchránil tohoto neštěstí. Staňme se na přímluvu Mariinu hodnými odměny, která je slibována těm, kteří věřili. Koruna jedna z nejkrásnějších bude koruna z duší, v nichž jsme rozvíjeli a utvrzovali víru náboženským vyučováním. Snažme se tedy bez ustání o vzrůst v duchu víry a o to, aby všechny naše myšlenky, náklonnosti, tužby a skutky staly se nadpřirozenými, neboť jen potom budeme opravdovými apoštoly a dobrý Mistr požehná skutečně našemu apoštolátu.

K tomu cíli rozjímejme o slovech našeho svatého zakladatele: „Jen v té míře budete přispívat ve svém úřadě k blahu Církve, pokud budete míti plnost víry a pokud se budete řídit duchem víry, jenž jest duchem vašeho stavu.“²⁾

Duchovní kytice. Maria jest mnohem šťastnější, že obdržela víru Kristovu, nežli že počala tělo Kristovo (Svatý Augustin).

¹⁾ Jan 17, 3. ²⁾ 139. rozj. II.

34. Naděje Mariina.

Krátký obsah.

I. Maria vzorem naděje. Naděje Mariina byla dokonalá a její důvěra v Boha byla silná i úplná, neboť nikdo neměl tak velké víry v dobrotu, moc i věrnost Boží a v zásluhy Ježíše Krista. Prosme Marii, aby upevnila v nás i v našich žácích svatou naději.

II. Důvěra Mariina podrobena zkoušce. Při svatbě v Káně zkoušel Ježíš naději své Matky zdánlivým odepřením vyslyšení její prosby. Mariina důvěra se však nedala zviklati a ona rozkázala služebníkům, aby uposlechli příkazu jejího Syna. Oživme svou svatou naději, když se zdá všechno ztraceno, neboť tehdy bije hodina Boží, a Maria nás nikdy neopustí.

III. Vlastnosti Mariiny naděje. Mariina naděje byla vždy stálá, rozhodná i pevná. Jsouc opatrná a činná, opírala se o Boha, nezanedbávala však se své strany možné snahy. Naděje Mariina byla čistá šlechetná a vznešená ve svém předmětu. Oslavujme Boha s naší dobrou Matkou a rozšiřme ještě více svou důvěru v nekonečnou dobrotu Boží; utíkejme se k Marii, zvláště když nás ponouká ďábel k malomyslnosti a k zoufalství.

Rozjímání.

Já jsem Matka svaté naděje. (Eceli. 24, 24).

I. Maria vzorem naděje. Naděje se zakládá na víře. Čím více prospívá duše v pravé pokoře a v nedůvěře v sebe samu, tím více se zveličuje její naděje, a když jí nečiní srdce žádných výtek, tu má ona duše právo spoléhati na štědrost Boží. Tak tomu bylo u nejsvětější Panny. Nikdo zajisté neměl tak velké víry v dobrotu, moc i věrnost Boží a v zásluhy Ježíše Krista. Mariina naděje byla tudíž dokonalá a její důvěra v Boha silná i úplná.

Duch svatý sám chválil víru Mariinu. A neoslavuje sama ve svém chvalozpěvu nade všechno tuto dobrotu, moc i věrnost Boží? Neopěvuje božské milosrdenství pro zásluhy Spasitelovy na všechna pokolení?

Neméně vynikala Maria v pravé pokoře a v nedůvěře v sebe samu. Matka Boží se zdobí jménem služebnice. Jsouc bez hříchu počata a neznajíc nikdy ani stínu hříchu, jak by neměla požívatí míru srdce? Nezakusila pozornosti prozřetelnosti Boží na sebe a moc svých modliteb na Boha? Prosmě ji, aby upevnila v nás i v našich žácích svatou naději.

II. Důvěra Mariina podrobena zkoušce. Nejsvětější Panna viděla svou naději podrobenu zkoušce samým Ježíšem Kristem při svatbě v Kaně. Mariina důvěra nedala se však zviklati zdánlivým odepřením vyslyšení její prosby a ona rozkázala služebníkům, aby poslechli rozkazů jejího Syna.

V celém svém lesku září naděje nejsvětější Panny ve dnech umučení Spasitelova. Při pohledu na potupu i bolesti svého božského Mistra jsou učedníci sklíčení a malomyslni. Maria vidí Ježíše ukřižovaného mezi dvěma lotry, slyší jásající židy jemu se rouhati a radovati se nad jeho popravou, pozoruje jej položeného mrtvého v hrobě, a přes všechno to pozvedá se její duše ve světle víry důvěrou nad tuto smutnou skutečnost, ona vidí již Ježíše, jak zmařil úklady svých nepřátel a zdrtil je pod své nohy zázrakem svého zmrtvýchvstání.

Nanebevstoupení Spasitelovo přivádí Mariinu naději nové zkoušky. Vidí novou Církev pronásledovanou, ona však nepochybuje o dob-

rém úspěchu hlásání evangelia ani o jeho vítězství nad veškerým odporem světa i pekla, jak to zaslíbil její božský Syn. Její nepřemožitelná naděje posiluje naději prvních věřících a musí oživovati i naši naději, neboť hodina Boží bije vždy, když se zdá všechno ztraceno, a Maria, naše dobrá Matka, nás nikdy neopustí.

Oživme tedy svou důvěru v Boha. Za tím účelem pronikněme se víc a více o jeho nekonečné dobrotě, o jeho všemohoucnosti a o jeho věrnosti ve splnění jeho zaslíbení. Připomeňme si nesčetná dobrodiní, jimiž nás zahrnul dobrý Mistr a jaké místo zaujímáme v jeho Srdci. Jest vůbec nějaká milost, které nám nezískala Maria a svatí svou přímlovou, když jsme je za ni prosili?

Zkoušek nám nebude nikdy scházeti na tomto světě, můžeme však pochybovati o posilující podpoře naší dobré Matky a o jejím mocném prostřednictví u jejího božského Syna? Naděje, tato tak útěchy plná ctnost, rozmnoží naše síly v boji proti zlu a v konání dobra. Neupadněme do domyšlivosti, ale neklesejme též na mysli z nedostatku důvěry. Odpudme hned spočátku veškeré znepokojení a odevzdejme se do prozřetelnosti Boží. „Bůh jest věrný a nedopustí nás pokoušeti nad to, co můžeme snést.“¹⁾ Pracujme zmužile na jeho díle, to jest na svém posvěcování a v našem apoštolátu. Povzbuzujme své žáky, aby měli účast na naší naději, spoléhali vždy na dobrotivost Boží a na ochranu Mariinu.

III. Vlastnosti Mariiny naděje. Mariina naděje byla vždy stálá, rozhodná i pevná. Od první-

¹⁾ Kor. 10, 13.

ho tlukotu jejího srdce až do posledního jeho úderu nepřestávala se v něm rozvíjeti naděje. Bez nejmenšího ochabnutí spoléhala nejblahoslavenější Panna na přispění nebeské zvlášť v těžkých i trapných okolnostech, které prozřetelnost Boží na ni seslala. V tak mnohých zkouškách bývaly by podlehly i duše nejsilnější a nejmužilejší, Maria se však nikdy neznepokojovala a doufala proti vší naději.

Jsouc opatrná i činná a úplně prosta vší domýšlivosti a falešné jistoty, opírala se o Boha, nezanedbávala však nikterak možné snahy. I když naprosto spoléhala v prozřetelnost Boží, jednala nicméně tak, jako by všechno záviselo na její osobní činnosti, a nezanedbávala ničeho, co mohlo vésti k dobrému úspěchu, neboť Bůh chce, abychom působili spolu s jeho božskou pomocí.

Naděje Mariina byla čistá, šlechetná i vznešená ve svém předmětu. Jediné dobra milosti a věčné slávy byla cílem její naděje plné lásky a ovocem její lásky k Bohu, jehož něžnost znala, proto také odpočívalo její srdce v něm s nejvytrvalejším klidem.

Oslavujme Boha s Marií a rozšiřme ještě více svou dětinnou důvěru v nekonečnou dobrotivost Boží. Utíkejme se k Marii, zvláště když nás ponouká ďábel k malomyslnosti a k zoufalství. Naše dobrá Matka nám vždy pomůže, jmenovitě však v hodinu smrti, jsme-li věrni, a uvede sama naši duši do ráje.

Duchovní kytice. Nejjistější nadějí na spasení jest, když берeme útočiště k Marii, neboť ze všech nebešťanů vyslyší ji Bůh nejdříve (Svatý Petr Damian).

35. Láska Mariina k Bohu.

Krátký obsah.

I. Zdroj její lásky. Maria má v nevýslovném stupni účast na citech svého božského Syna Ježíše, jenž prohlásil: „Miluji Otce a tak činím, jak mi Otec přikázal.“ Proto miluje i ona Boha láskou, o níž nám nic nemůže dátí přesné představy. Se vši opravdovostí může říci: „Můj milý jest můj a já jsem jeho.“ Podle příkladu Mariina milujme Boha z celého srdce svého, neboť i on nás miluje nekonečně přes naši slabost i nevděčnost.

II. Láska nade všechnu jinou lásku. „Kde vládne čistota,“ dí svatý Anselm, „tam vládne s ní i láska.“ Žádné srdce se v čistotě nevyrovnalo čistotě neposkvrněné Panny, proto se jí také nikdo nevyrovná v lásce. Jediná Maria vyplnila hlavní přikázání, a proto zasloužila názvu Královna lásky. Prosme na přímluvu Mariinu o lásku k Bohu, a abychom naučili své žáky milovati Boha tak, jak jej milovala ona.

III. Láska stále činná. Ze zvláštní výsady neznala Maria žádného přerušení své lásky k Bohu, a mohla-li jej milovati takto, aniž zemřela, pak se to dalo ustavičným divem. Její láska nejen že neochabovala, ale ona též nepřestávala vzrůstat. Žádný tvor nezasloužil větší měrou názvu „Matky božské lásky“. Snažme se podle příkladu Mariina Boha víc a více milovati, neboť svatý Bernard praví, že pravý způsob milovati jej jest, milovati jej bez míry.

Rozjímání.

Já jsem matka krásného milování (Eceli 24, 24).

I. Zdroj její lásky. Láska nejsvětější Trojice k Marii, milované nevěstě Otcově, velebné matce Synově a svatyni Duchu svatého převyšuje každou jinou lásku. Nikdo také nemiloval Boha tak, jako tato požehnaná Panna, kterou staví Církev křesťanům za vzor nejdokonalejší lásky pod názvem „Matka krásného milování“.

Jsouc ze zvláštní milosti nadána božskou lás-

kou, působila s ní Maria vši měrou, neboť jednala s ní v celém rozsahu úradků Božích s ní a zasloužila si takto největších milostí. Neustále se věnovala rozjímání o svatých dokonalostech Božích myslí upřímnou a osvícenou největším světlem, srdcem úplně prostým každé pozemské náklonnosti a tak podvolila se vlivu nestvořené Krásy vždy staré a vždy nové, jejíž roztomilost jest nekonečná.

Maria měla v nevýslovném stupni účast na citech svého božského Syna, jenž prohlásil: „Miluji Otce a tak činím, jak mi Otec přikázal“.¹⁾ Proto miluje i ona Boha láskou, o níž nám nic nemůže dáti přesné představy. Se vši opravdovostí může říci: „Můj milý jest můj a já jsem jeho“.²⁾

Podle příkladu Mariina milujme Boha z celého srdce svého, neboť i on nás miluje nekonečně přes naši slabost i nevděčnost.

II. Láska nade všechnu jinou lásku „Kde vládne čistota,“ dí svatý Anselm, „tam vládne s ní i láska.“ Žádné srdce se však v čistotě nevyrovnalo čistotě neposkvrněné Panny, proto se jí také nikdo nevyrovná v lásce. To lze též posouditi z jednoty, která byla mezi Marií a Slovem, jež se stalo jejím Synem. „Bůh, jenž jest láska sama,“ praví svatý Jeronym, „přišel na svět, aby roznítil v srdci lidstva oheň své lásky, nikdo však nebyl zachvácen tímto plamenem tak, jako srdce nejsvětější Matky, jež byly prosto vši pozemské náklonnosti a otevřeno úplně tomuto božskému žáru.“ A svatý Anselm dí: „Tato láska převyšuje již od počátku lásku největších světců na konci jejich

¹⁾ Jan 14. 31. ²⁾ Mat. 22. 17.

života, byla větší než láska všech andělů dohromady, ano, kdybychom spojili lásku všech pouhých tvorů v jedno, nevyrovnala by se přece lásce její“.

Jediná Maria vyplnila hlavní přikázání: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své“.¹⁾ I sami serafové mohli se učit od Marie milovati Boha. Žádná rozumová síla nemůže proniknouti a žádná výmluvnost nemůže hodně velebiti dokonalosti lásky k Bohu, kterou se stravovalo toto panenské srdce. Proto zasloužila Maria názvu „Královna lásky“.

Chceme-li následovati své dobré Matky v její lásce k Bohu aspoň v té míře, jak jest od každého z nás žádáno, odstraňme každou překážku k dosažení a k rozmnožení božské lásky ve svých duších, varujme se vši nevěrnosti a veškeré dobrovolné nedokonalosti. Milujeme-li upřímně, projevujeme svou lásku plněním zákona a to celého zákona; pro nás řečelníky jsou naším zákonem naše pravidla a předpisy našich představených, neboť jsou pro nás výrazem vůle Boží. Jelikož má býti Bůh první, jemuž sloužíme, a jemuž nejlépe sloužíme, proto jej musíme též nejvíce milovati. Naše láska musí se jeviti nikoli ve slovech více nebo méně upřímných, ale ve skutcích, jež se shodují s úradky Božími s námi.

Prosme na přímluvu naší dobré Matky o milost, abychom Boha milovali a naučili své žáky milovati jej tak, jak jej milovala ona.

III. Láska stále činná Ze zvláštní výsady neznala Maria ani ochabnutí ani přerušení své

¹⁾ Mat 22, 37

lásky k Bohu. Touto stále činnou láskou pozvedala se ustavičně nad sebe a spojovala se víc a více s původem svaté lásky. Mohla-li však takto milovati, aniž zemřela, dalo se to ustavičně trvajícím divem. „Její obvyklá zaměstnání“, praví svatý Petr Damianský, „netrpěla v ničem konáním její lásky, a její láska nebyla nikterak zdržována starostí o její život.“ Svatý Bernardin dodává: „Po celou dobu svého života žila v milování Boha“. Ani spánek jí nebyl překážkou, neboť nikdo nemohl lépe říci s nevěstou Velepísň: „Spala jsem, ale mé srdce bdělo“.¹⁾ Jsme daleci této dokonalosti v lásce, snažme se aspoň, za přispění Mariina a podle jejího příkladu, milovati. Boha víc a více, neboť, jak se vyjadřuje svatý Bernard, opravdový způsob milovati jej jest, milovati bez míry.

Žár její lásky nejen že se nezmenšoval, ale on též nepřestával se vzmáhati a její nejsvětější duše dosáhla nejvyššího stupně čisté lásky, kdy opustila své tělo a ponořila se v Boha, jenž byl jediným předmětem jejich náklonností. Žádný tvor nezasloužil také více názvu „Matky božské lásky“. Prosme skrze Marii o milost milovati Boha z celého srdce v tomto životě a dosvědčovati mu svou lásku skutky, abychom jej mohli milovati s ní po celou věčnost.

Duchovní kytice. Maria byla celá zachváčena božskou láskou; svatý oheň, jímž plálo ustavičně její srdce, a svaté opojení nebeské lásky nenechaly v něm místa pozemským náklonnostem (Svatý Antonín).

¹⁾ Cant. 5, 2.

36. Mariina láska k Ježíši.

Krátký obsah.

I. Láska mateřská. Ze všech přirozených citů jest láska matčina k jedinému synu nejvšelejší, nejživější a nejsilnější. Matky nejvíce milující nemohou však býti ani přirovnány k Marii; neboť ona jest Matkou a zároveň pannou a její jediný Syn jest nejkrásnější z dítek lidských. Maria jest i naší Matkou, ukažme se být tedy jejími opravdovými dítkami.

II. Láska nadpřirozená. V Marii dosáhla láska k Bohu nejvyššího stupně a láska, kterou se stravují serafové před trůnem Beránkovým, jest u přirovnání s její láskou jako jiskřička proti výhni. Maria znala Ježíše nejlépe, a proto jej také nejvíce a nejlépe milovala. Prosme Marii, svou dobrou Matku, aby nás naplnila vždy víc a více láskou, jíž se stravovalo její mateřské srdce pro Ježíše, jejího božského Syna.

III. Láska, jíž není rovné. Láska Mariina k Ježíši byla pevná a ona mohla ještě s větším právem říci nežli apoštol: „Nic mě nebude moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši.“ Tato silná, zmužilá i obětovná láska jevila se životem práce i oběti. Vzývejme Marii, abychom dosáhli na její přímluvu, abychom milovali Ježíše víc a více a dosvědčovali mu svou lásku úplným podrobením jeho svaté vůli.

Rozjímání.

Pane, ty víš, že tě miluji. (Jan 21, 15.)

I. Láska mateřská. Ze všech přirozených citů jest láska matčina k jedinému jejímu synu nejvšelejší, nejživější a nejsilnější. Taková byla zajiště láska Mariina k jejímu božskému Synu Ježíši. Žádný tvor na světě nemohl s větším právem opětovati veřejné osvědčení lásky knížete apoštolského: „Pane, ty víš, že tě miluji.“¹⁾ Matky nejvíce milující nemohou býti zajiště ani přirovnány k Marii; neboť mezi všemi ženami jest ona jediná pannou a zároveň Matkou a její jediný Syn jest nejkrásnější z dítek lidských.

I když uvážíme lásku Mariinu k Ježíši jen z

¹⁾ Jan 21, 17.

prostého přinoženého hlediska, dosahuje její láska stupně, jemuž není rovného. Jest Matkou, ale Matkou vyvolenou z tisíců, a moc něžnosti, kterou mají všechny ostatní matky dohromady, nedosahuje její něhy. Jedinečnou výsadou jest panenskou Matkou, a podle vyjádření svatého Anselma spojuje v sobě veškeru lásku, o níž se dělí u jiných dítek otec s matkou.

Srdce Mariino se úplně shoduje se Srdcem jejího božského Syna, a její mateřská láska vzrůstá den ze dne, když viděla, an Ježíš „prospíval moudrostí a věkem a milostí“.¹⁾ Úzké styky takovéto Matky s takovýmto Synem trvaly přes třicet roků! Láska Synova k Matce rozněcovala denně lásku Mariinu k Ježíši.

Když se stala nejsvětější Panna naší Matkou, přenesla na nás svou mateřskou lásku, když nás jí odevzdal Ježíš s kříže, budme tedy k ní opravdovými dítkami.

II. Láska nadpřirozená. V Marii dosáhla láska k Bohu nejvyššího stupně a láska, kterou se stravují serafové před trůnem Beránkovým, jest u přirovnání s její láskou jako jiskřička proti výhni. Neboť Ježíš jest Bůh, a veškerá láska nejsvětější Panny k Bohu obrátila se též v lásku k Ježíši.

Maria znala Ježíše nejvíce, a proto jej také nejlépe milovala. V malém Dítěti položeném na slámě, právě tak jako v Pacholeti, jemuž se učitelé obdivovali; v chudém Dělníku, jenž konal svou denní práci, právě tak jako v Divotvůrci, obklopeném zástupy; v krvavé Oběti kalvarské právě tak jako v Kristu vítězi nad smrtí milovala svého Syna a zároveň svého Boha,

¹⁾ Luk. 2, 52.

Láska budí lásku. Ježíš, odlesk Otcův a předmět všeho jeho zalíbení, miloval Marii, svou nejsvětější Matku, nezměrnou láskou. Kterak by neměla býti požehnaná, jsouc roznícena toutéž láskou k svému božskému Synu? Milovala jej pro jeho božské dokonalosti, pro jeho synovskou lásku a pro jeho nesčíslná dobrodiní; milovala v něm Vykupitele lidstva.

Podle příkladu naší dobré Matky učinme všechny své náklonnosti nadpřirozenými, milujme Boha a milujme též bližního v Bohu a pro Boha.

Naše láska k Bohu bude opravdová, budeme-li zachovávat zákon, jestliže s příkázáními budeme též zachovávat evangelické rady v míře, v jaké toho od nás žádá dobrý Mistr naším svatým povoláním; jestliže budeme rádi s ním rozmlouvat, jej navštěvovat v jeho vězení lásky a přijímat v jeho svátosti lásky; budeme-li žít z něho i pro něho s jedinou touhou jemu se zalíbiti; bude-li naším nejvroucnějším přáním viděti, že jest víc a více poznáván, milován, oslavován, a že se mu víc a více slouží; budeme-li se věnovat bez výhrady jeho službě, nedávajíce se sklíčiti a zastrašiti námahami a obtížemi; jestliže ve zkouškách zůstane-me státi s Marií u paty kříže. Bůh nás tolik miloval, jak bychom neměli i my jej milovati?

Prosme Marii, svou dobrou Matku, aby nás naplnila vždy víc a více láskou, již se stravovalo její mateřské srdce pro Ježíše, jejího božského Syna.

III. Láska, již není rovné. Maria milovala Ježíše v každé době, v každé okolnosti, v každém stavu, v němž jej pozorovala. Její pevná lás-

ka se neomezovala jen na jeho božskou osobu, Maria milovala též pro Ježíše nevýslovnou láskou věřící, kteří tvoří jeho mystické tělo, zvláště pak děti, chudé, nemocné a slabé. Milovala jeho díla, jeho slova, jeho učení a jeho svaté jméno. Mohla tvrditi, ale s větší příčinou, jako apoštol: „Nic mě nebude moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši“.¹⁾

Láska Mariina k Ježíši byla vytrvalá, silná i obětovná; jevila se v celém jejím životě plném odříkání, práce i oběti. Milovala Ježíše okrášleného dětskou i jinošskou spanilostí, milovala jej, když se jevil podle slov prorockých „jako malomocný a ubitý od Boha“.²⁾ Připomeňme si Betlem, Egypt, Nazaret, Jerusaleml, všude prokazuje Matka lásky služby Bohu lásky, jenž se stal jejím Synem, jejím štěstím jest trpěti pro něho a s ním.

Jestliže milujeme opravdově Ježíše podle příkladu Mariina, budeme plniti ve všem jeho svatou vůli, jediným naším přáním bude jemu se zalíbiti a naší nejvroucnější tužbou viděti, že jest poznáván, milován i oslavován. Jedním slovem budeme se pro něho obětovati bez výhrady.

Vzývejme Marii, aby vyžádala svou mateřskou i všemohoucí přímluvou, bychom Ježíše víc a více milovali a osvědčovali mu svou lásku úplným podrobením jeho svaté vůli.

Duchovní kytice. Všichni, kteří milují Ježíše a jsou od něho milováni, uctívají velmi Marii a jsou vzájemně zcela zvláště milováni Matkou Boží (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Řím 8, 38. a 39. ²⁾ Isaiáš, 53, 4.

37. Láska Mariina k bližnímu.

Krátký obsah.

I. Její zdroj. Láska Mariina k bližnímu plyne z její lásky k Bohu a poněvadž nikdo nemiloval Boha v takovém stupni jako ona, proto také žádný tvor nemiloval lidi více nežli ona. Maria vyplnila v celém jeho rozsahu přikázání: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“ Prosme Marii o milost, bychom lépe zachovávali přikázání Boží.

II. Její rozmnožení na Kalvarii. Na kříži ustanovil Ježíš Marii za naši Matku a dal nás jí za děti v osobě svatého Jana. Od té chvíle stala se Matka Boží matkou naší a její láska k bližnímu dosáhla v ní stupně nade všechno přirovnání. Tato láska se rozvila ještě více v den letnic působením Ducha svatého. Milujme opravdově Marii, naši matku, milujme též ostatní lidi, kteří jsou jejími dětmi jako my.

III. Její hlavní vlastnosti. Maria milovala bližního láskou všeobecnou i ustavičnou; milovala i nepřátele svého božského Syna. Její láska nebyla povrchní náklonností, neboť Maria nás milovala tak, že svolila i k smrti Ježíšově za naše spasení. V nebi stala se její bliženská láska ještě působivější. Dosvědčujme svou lásku k bližnímu modlitbou, dobrým příkladem a konáním lásky bratrské.

Rozjímání.

Jeť jako smrt mocné milování (Velep. 8, 6).

I. Její zdroj. Láska Mariina k bližnímu plyne z její lásky k Bohu. Podle učení všech učitelů církevních, čím více milujeme Boha, tím více milujeme bližního. Nikdo nemiloval Boha tak, jako Maria, neboť její láska dosáhla nejvyššího stupně; žádný tvor nemiloval lidí více nežli

ona. Maria vyplnila zajisté v celém jeho rozsahu přikázání: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“.¹⁾ Srdce Mariino, jež plálo láskou k Ježíši, shodovalo se nejvíce s jeho božským Srdcem, jež plálo láskou k lidem; ona v nich viděla bratry svého božského Syna a údy jeho mystického těla. Jak by jich neměla milovati, když viděla Spasitele, jak vycedil z lásky k nim svou krev až do poslední kapky!

Jsouc určena raziti křesťanům cestu evangelické dokonalosti, působila Maria vyplněním významného přikázání zákona s působením Ducha svatého, jenž byl nejvyšším pánem jejího srdce; pod vlivem této stále vzrůstající milosti, jež jí byla nesmírně udělována v odměnu za její poslušnost, s níž jednala podle jejího popudu, vzrůstala Maria v lásce bliženské tak, jako vzrůstala v lásce k Bohu. Nikdo také nezachovával lépe přikázání Spasitelova: „Toto jest přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako jsem já miloval vás“.²⁾

Prosme Marii o milost, bychom lépe zachovávali přikázání Páně, zvláště ke svým představeným, ke svým spolubratřím a ke svým žákům.

II. Její rozmnožení na Kalvarii. U paty kříže nabyła láska Mariina k nám rozměrů takřka neomezených, když ji ustanovil Spasitel za naši matku a nás jí odevzdal za dítky v osobě svatého Jana. Od té chvíle stala se Matka Boží skutečně matkou naší a projevuje nám smýšlení nejlepší matky v míře, jíž není rovné.

Její bliženská láska rozvila se ještě více v

¹⁾ Mar. 12, 31. ²⁾ Jan 15, 12.

den letnic působením Ducha svatého. Tím, že rozmnožila skutky této trvalé lásky v letech zasvěcených jejímu úřadu duchovního mateřství na zemi, přivedla ji na nejvyšší stupeň. Tato ctnost dosáhla svého vrcholu ve chvíli, kdy Matka Boží žehnala plačícím apoštolům i věřícím a skončila svůj život. Jak je milovala na zemi, tak je miluje v nebi.

Milujme opravdově nejsvětější Pannu, naši dobrou Matku, podle příkladu jejího Syna Ježíše. Milujme ostatní lidi, kteří jsou dítkami Mariinými a bratry Ježíšovými a tudíž i našimi bratry. Blíženská láska má vládnouti v řeholníkově srdci. Náš Otec všech v nebesích jest podstatně láska, naše Matka, požehnaná Panna, jest s Ježíšem lidské zosobnění této lásky. Následujeme té i oné, dosvědčujeme bližnímu čistou i srdečnou náklonnost. Odpouštějme svým bratřím, jakož sami prosíme Boha, aby nám odpustil. Snášejme trpělivě jejich chyby, či nemusí snášeti i oně chyby našich? Nežli žádáme na nich dokonalosti, snažme se napřed, abychom se stali sami dokonalými. Maria musila tak mnoho trpěti na Kalvarii od nepřátel svého božského Syna; zlořečila jim? Pokora nám pomůže státi se jí podobnými, zdaž jsme museli také tolik snášeti jako ona? Kéž zadrží tato úvaha naši mstivost, zmírní náš odpor a utiší naši nedůtklivost! Duch víry naučí nás spatřovati v bližním Ježíše a vnukne nám, jak si máme počínati ve styku s ním.

III. Její hlavní vlastnosti. Maria milovala bližního láskou všeobecnou i ustavičnou. Její náklonnost zůstávala zajisté v pořádku a odnášela se hlavně k osobám, které jí stály blíže

svazky pokrevními, k těm, jež měla podle výslovného předpisu zákona milovati před jinými; nikdo však nebyl vyloučen z jejího srdce. Její láska zahrnovala celý svět a šířila se na všechna pokolení. Milovala dokonce i nepřátele Ježíšovy, svého božského Syna, a to i ve chvíli, kdy jej ukřižovali!

Blíženská láska Mariina přispěla velmi k oné svornosti prvních věřících, o nichž je psáno: „Obec věřících však měla jedno srdce a jednu duši“.¹⁾

Maria milovala bližního vzrůstající láskou a nikoli jalovou náklonností, neboť jevila se horlivostí, jejíž velkomyslnosti nebylo rovné, a hrdinnou i stálou obětovností. Je-li největší známkou lásky, když dá někdo svůj život, pak sahala láska Mariina dále, neboť nás milovala tak daleko, že svolila k smrti Ježíšově, svého božského Syna, za naše spasení.

Svatý Bonaventura praví, že Maria neztratila v nebi ničeho ze své lásky k nám. A svatý Alfons tvrdí, že měla-li tak veliké slitování s nešťastnými za svého vyhnanství, jak působivější se stalo toto milosrdenství teprve ve vlasti.

Podle příkladu Mariina dosvědčujme svou lásku k bližnímu modlitbou, příkladem, denním prokazováním lásky bratrské, velkou blahovůlí, dobrým jednáním a ochotou v prokazování služeb. Zvláště pak zachovávejme dobře svá pravidla po této stránce.

Duchovní kytice. Maria vyslyší vždy laskavě prosby těch, kteří ji vzývají, ke všem jest plna dobroty a milostivosti (Svatý Bernard).

¹⁾ Skut. Apošt. 4, 32.

38. Pokora Mariina

Krátký obsah.

I. Původ Mariiny pokory. „Pokora,“ praví svatý Augustin, „toť láska k Bohu sahající k pohrdání sebou samým. Láska Mariina k Bohu převyšovala však lásku všech andělů i všech svatých. Obohacena všemi dary nebeskými, poznamenává také svatý Alfons, přece se nevyvyšovala nikdy nad nikoho. Prosme Marii, aby nám pomohla k vzrůstu v lásce Boží podle svého příkladu, abychom byli vždy pokornějšími a pokornějšími.“

II. Dokonalost Mariiny pokory. Nikdy neměl žádný tvor nižšího smýšlení o sobě. „Pokora Mariina,“ praví svatý Bernard, „způsobila, že byla vyvolena za Matku Boží.“ To dovědčuje sama slovy: „Hospodin vzhledl na ponížení služebnice své“. Podle příkladu Mariina pokládejme se za poslední ze všech a nebudeme nikdy žádným pohrdati.

III. Pokorné činy Mariiny. Když v ní pozdravil archanděl Gabriel Matku Boží, odpověděla mu: „Aj, já dívka Páně.“ Podrobila se zákonu očišťování nejsouc k tomu vázána, vyatoupila na Kalvarii, aby se zúčastnila pokoření svého božského Syna. Vystříhejme se pochval, abychom následovali Marie v její pokoře, a přijímejme jako pocházející z ruky Boží urážky ješitnosti, pokořování a pohrdání.

Rozjímání.

Hospodin vzhledl za ponížení služebnice své (Luk. 1, 48).

I. Původ Mariiny pokory. „Pokora,“ praví svatý Augustin, „toť láska k Bohu sahající až k pohrdání sebou samým.“ Láska Mariina k Bohu převyšovala však lásku všech andělů a všech svatých. Pokora toť dále spravedlnost, neboť záleží jednak v tom, že vzdáváme Bohu, jako jemu příslušící poctu své naprosté závislosti, jednak pak, že si osobně nic nepřipisujeme z darů Božích. Maria nám dala nejdokonalejší příklad této ctnosti a Církev ji pozdravuje jako „Zrcadlo spravedlnosti“.

A dále, nebyla velká láska Mariina k Ježíši, jejímu božskému Synu taková, že jí vnukala vyhledávati ponížení, žízni po pokoření a po

pohrdání? Jak dobře pochopila jeho naučení: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“. ¹⁾ Po celý svůj život řídila se tímto naučením. Když pozorovala v Betlemě a v Nazaretě Syna Božího, jenž se stal člověkem, v jeho ponížení, zvláště pak když jej pozorovala na Kalvarii zahrnutého potupou, „proniklo jí“, praví svatá Terezie, „božské světlo o velebnosti Boží a nabádalo ji ponižovati se a velebiti jej za jeho dary“. Svatý Alfons poznamenává: „Ačkoliv obohacena všemi dary nebeskými, přece se nevyvyšovala nikdy nad nikoho“.

Prosme Marii, aby nám pomohla k vzrůstu v lásce Boží podle svého příkladu, abychom byli vždy pokornějšími a pokornějšími. Radujme se, když se nám naskytne příležitost konati tuto ctnost.

II. Dokonalost Mariiny pokory. „Nikdy neměl žádný tvor nižšího smýšlení o sobě“, praví svatý Bernardin Siennský, „a přece nebyl nikdy žádný tvor vyvýšenější.“ Ona si zajisté nezatajovala význačných milostí, jimiž ji Bůh obdařil, ale pohlížela na ně v jejich původci a pokládala je jediné za účinek jeho dobroty a štědroty. Rozeznávala podíl milosti a podíl jejího vlastního působení a pravila, co se týkalo dobra, které vykonala, jako prorok: „Ne nám, Hospodine, ne nám, ale jménu svému čest zjednej“. ²⁾

Vše na Marii ukazuje nám její pokoru. Zdaž není celý její život tato ctnost v činnosti? Při každé příležitosti pozorujeme ji, ona připisuje Bohu dobro i milost, vyhýbá se chválám, vystříhává se poct, prokazuje bližnímu čest, ona Královna andělů i lidí, konečně miluje i vy-

¹⁾ Mat. 11, 29. ²⁾ Žalm 113, 9.

hledává ponížení. Svatý Bonaventura poznamenává: „Čím nižší jest údolí, tím více vody může pojmuti, svou pokorou ponížila se však Maria pod všechny, a proto stala se schopnou, že mohla obdržeti plnost milostí“. Svatý Bernard dí: „Maria byla malá ve svých očích, ale velká v očích Páně,“ líbila se mu svou čistotou, avšak její pokora způsobila, že byla vyvolena za jeho Matku“. Maria sama to dosvědčuje: „Hospodin vzhlédl na ponížení služebnice své“. ¹⁾ Opakujme po svatém Alfonsu: „Ó, pokoro Mariina, Ó ctnosti, hodná vši pocty! neboť tím, že způsobila příchod Boha Spasitele, vyrvala naše duše peklu a otevřela nám ráj!“

Abychom následovali své dobré Matky, pokládejme se za poslední ze všech a nebudeme nikdy žádným pohrdati; budme pokorní ve svých myšlenkách, citech, slovech i skutcích.

Chovejme jen jedinou touhu, státi se totiž víc a více podobnými božskému Ukřižovanému, jenž jest vzorem vyvolených, abychom si takto zasloužili míti jednu účast v nebi s naší dobrou Matkou na věčné slávě, která jest přislíbená pokorným.

III. Pokorné činy Mariiny. Když v ní pozdravil archanděl Gabriel Matku Boží, odpověděla mu: „Aj, já dívka Páně“. ²⁾ Předešla Alžbětu a pozdravila ji napřed, ta ji chválila pro její víru a pro její přednost, avšak Maria ji přerušila a připisovala jediné Bohu veliké věci, které jí učinil. ³⁾

Nejsvětější Panna zachovává mlčení o darech, které obdržela z nebe, nedává poznati

¹⁾ Luk. 1, 48. ²⁾ Luk. 1, 38. ³⁾ 1, 49.

lidem své vědomosti, své moudrosti a své svatosti; zamlčela i svatému Josefu tajemství svého božského mateřství. Evangelium zaznamenává jen málo jejích slov, a ta všechna projevují pokoru. Skrze Gabriele i Alžbětu pravily jí nebe i země: „Požehnaná's ty mezi ženami“, ¹⁾ ona však se jeví pozorlivější, aby se vyhnula vší poctě. :

[V Betlemě snáší Maria odmrštění ode všech a jest nucena hledati útulku v chudém chlěvě a to ve chvíli, kdy má dáti zemi Boha Spasitele. Podrobuje se zákonu očišťování, nejsouc k tomu vázána; vystupuje na Kalvarii, aby se zúčastnila pokoření svého Syna a aby slyšela, jak jí zlořečí a zahrnují urážkami, a aby viděla, jak na ni ukazují prstem, jako na matku popraveného.

Abychom následovali Marie v pokoře, vystříhejme se pochval, varujme se všeho podivínství a zanikejme v obyčejném životě. Z ničeho se nermuťme, přijímejme jako pocházející z ruky Boží s klidem i s odevzdaností chladnost, odmrštění, urážky ješitnosti, pokorování i pohrdání. Radujme se, že se tím více podobáme Spasiteli Ježíši, svému božskému vzoru. Konečně vzdávejme díky a chválu Bohu v tomto životě za všechno dobro, které působí v nás i skrze nás, abychom odešli jednou děkovati mu a oslavovati jej v nebesích.

Duchovní kytice. Bůh jednává obyčejně s lidmi, kteří mu slouží s pokorou, jak dosvědčuje nejsvětější Panna ve svém chvalo zpěvu, tak, jak jednal s ní, čím jsou pokornější, tím více činí v nich velké věci (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Luk. 1, 28 a 42.

39. Poslušnost Mariina.

Krátký obsah.

I. Zdroje Mariiny poslušnosti. Maria přinesla Pánu v obět' svou vlastní vůli, neboť byla proniknuta velikostí Boží a jeho svrchovaného panství nad veškerým tvorstvem. Ustavičně mohla říkat se svým božským Synem: „Můj pokrm jest, abych činila vůli toho, jenž mě poslal, a dokonala dílo jeho.“ Aby se stala naše poslušnost opravdově řeholní, následujme své dobré Matky a spatřujme vždy ve svých představených Boha samého, jenž jest počátkem vši mocnosti.

II. Vlastnosti Mariiny poslušnosti. Nejsvětější Panna poslouchala, aby jednala podle milosti a podle vnuknutí Duha svatého, s úmyslem, aby se Bohu zalíbila a aby následovala božského Spasitele. Poslouchala ve všem, podrobila autoritě svůj rozum, svou vůli a své náklonnosti. Uskutečňovala v celém rozsahu svůj pokorný projev: „Aj, já dívka Páně.“ Abychom následovali Marie, budme poslušni nikoli jako otroci a námezdníci, nýbrž jako dítky Boží.

III. Maria jest vzorem poslušnosti. Jako služebníci této svaté Panny uctívejme ji následováním jejích ctností a jmenovitě její poslušnosti. Podle jejího příkladu poslouchejme rozumem i vůlí, s pokorným, srdečným, všeobecným, prostým i neomezeným podobením, aby se uskutečnilo na nás příslibení Písma svatého: „Muž poslušný mluvití bude vítězství.“ Prosme na přímluvu Mariinu o milost dokonalého podobení vůli Boží, jež jest nám projevena zvláště našimi pravidly a rozkazy našich představených.

Rozjímání.

Aj, já dívka Páně (Luk. 1, 38).

I. Zdroje Mariiny poslušnosti. Proniknuta velikostí Boží a jeho svrchovaného panství nad veškerým tvorstvem, přinesla mu Maria od svého neposkvrněného početí obětí své vlastní vůle poctu poddanosti, která převyšuje poslušnost dobrých andělů, když vyšli z tvůrčí ruky, ba i v okamžiku jejich zkoušky. Stále mohla říkat se svým božským Synem: „Můj pokrm jest,

abych činila vůli toho, jenž mě poslal, a dokonala dílo jeho“.¹⁾

Nová Eva, Maria, napravila svým působením s novým Adamem hřích první ženy a jeho žalostné následky; ona vyplnila úplně rozkazy Boží tím, že podrobila ve všem úplně jeho vůli vůli svou. Svatý Jan Damascenský proto dí: „Šťastná poslušnost Mariina napravila pohromy neposlušnosti Eviny, zvítězila nad svůdným hadem a zjednala lidstvu nesmrtelnost“.

Ze všech tvorů byla Maria nejposlušnější Nejvyššího. Odbojný anděl pravil: „Nebudu sloužiti“.²⁾ Celý život Mariin, spoluvykupitelky pokolení lidského, jest shrnut ve slovech opaku slov ďáblových: „Aj, já dívka Páně“.³⁾ Jsouc osvěcena největším světlem víry, pronikla nejvíce tajemství vtěleného Slova, jež sebe samo zmařilo, přijavši způsobu služebníka, ponížilo se, stavši se poslušným až k smrti, a to k smrti kříže.⁴⁾ Ježíš sám byl poddán⁵⁾ jí a Josefovi, neboť spatřoval ve své Matce a ve svém pěstounu zástupce svého Otce nebeského. Jak by mohla Maria v takové škole nebýti poslušna s takovými úmysly víry?

Abychom měli opravdově řeholní a nadpřirozenou poslušnost, spatřujme podle příkladu Mariina vždy ve svých představených Boha samého, jenž jest počátkem vší moci.⁶⁾ Svatý Jan Křtitel z La Salle praví, že tvorové musí býti poddáni jen Bohu. Proto při konání této ctnosti nesmí míti na nás vlivu žádný jiný zřetel než na Boha a jen tento musí býti pohnutkou poslušnosti.⁷⁾

¹⁾ Jan 4, 34. ²⁾ Jan 2, 20. ³⁾ Luk. 1, 38. ⁴⁾ Filip. 2, 7 a 8.

⁵⁾ Luk. 2, 51. ⁶⁾ Řím 13, 1. ⁷⁾ Sbírka str. 86.

II. Vlastnosti Mariiny poslušnosti. Nejsvětější Panna poslouchala z pohnutek náboženských, za účelem nadpřirozeným, aby jednala podle milosti a vnuknutí Ducha svatého, s úmyslem, aby se zalíbila Bohu, následovala božského Spasitele a zachovávala jeho příkazy a rady. Ve vrchnostech, i když byly nižší co do milosti i důstojnosti nežli ona, spatřovala Boha samého a z toho důvodu podrobila jim svou vůli i svůj úsudek.

Maria poslouchala vytrvale. Její vůle požívala svobody, která převyšuje svobodu Adamovu i Evinu před jejich pádem a andělů ve chvíli jejich stvoření, a přece od svého početí až do své smrti podrobila vždy bez výhrady tuto svobodu vůli Boží. Božská vůle vyjádřena zástupci pravoplatné vrchnosti byla pravidlem všeho jejího jednání, nařízení kněží chrámových, rozkazy archanděla Gabriele, přání svatého Josefa, edikty císaře Augusta nalezly ji ve všem poslušnou.

Maria poslouchala rychle i přesně. Svatý Bernard praví, že nikdy neváhala, ani nedělala překážek. Šlo-li o to, aby utekla do Egypta, nečinila žádných námitek, poslouchá jako Josef bez váhání a v témž okamžiku, kdy byl rozkaz dán. Poslouchá s láskou a skrze lásku, a to i v nejtrapnějších okolnostech. Poslouchá velkomyslně a obětuje, je-li třeba, svou vůli i své náklonnosti. Uskutečňuje v celém rozsahu své pokorné vyjádření: „Aj, já dívka Páně“.

Abychom následovali své dobré Matky, budme poslušní nikoli jako otroci a námezdníci, nýbrž jako opravdové dítky Boží,

III. Maria jest vzorem poslušnosti. „Jak velice musí nás nabádati příklad Mariin“, praví svatý František Saleský, „k naprostému a bezvýhradnému podrobení k zachovávaní netoliko toho, co jest přikázáno, ale též toho, co se nám pouze radí.“ Při všech příležitostech zářila zajiště ctnost poslušnosti v Marii vším svým leskem. Jsme dítkami této nejsvětější Panny, uctívejme ji následováním v této ctnosti. Podle jejího příkladu poslechejme rozumem i vůlí s pokorným, srdečným, všeobecným, prostým i neomezeným podrobením.

Jsme-li dokonale poslušni, tak ujišťuje svatý Alfons, zalíbíme se zcela zvláštním způsobem naší dobré Matce, zakusíme jako ona i všichni svatí dobrotivosti Boží k jeho sluhům, neboť on se nedá překonati ve velkomyslnosti a již v tomto životě budeme moci uskutečniti tak těchplné přislíbení Písma svatého: „Muž poslušný mluvití bude vítězství“.¹⁾ Stane se tak, jestliže naše ješitnost, naše zbabělost, naše osobní choutky a vliv jiných nebudou klásti naší poslušnosti mezí.

Prosme na přímlovu Mariinu o milost dokonalého i trvalého podrobení vůlí Boží, jež jest nám projevena zvláště našimi pravidly a rozkazy našich představených. Takové jednání získá nám hojnost nebeských milostí a zaslouží nám, že budeme jednou velebiti s Marií v nebi Boha, jehož svatou vůlí jsme takto na zemi věrně plnili.

Duchovní kytice. Jako při svatbě v Káně ukazuje nám Maria svého božského Syna a radí nám: „Cokoli vám řekne, učiňte“ (Jan 2, 5).

¹⁾ Přísł 21, 28.

40. Chudoba Mariina.

Krátký obsah.

I. Důvody proč chtěla býti Maria chudou. Maria majíc ducha osvětleného světlem víry a rozumu, poznávala nicotnost i nebezpečí statku pozemských. Věděla též, jaké duchovní přednosti přináší stav chudoby. Proto čím více si vážila a hledala statků nadpřirozených, tím více opovrhovala statky jinými. Čím více se odloučíme ode tvorů podle příkladu Mariina, tím snadněji se budeme moci odevzdati cele Bohu.

II. Maria následovala příkladů Ježíšových. Příklady Ježíšovy a jeho slova rozvíjely v Marii podivuhodně lásku k chudobě a ona ji přivedla k nejkrajnějším mezím. Pohled na jejího božského Syna, jenž ležel v jeslích a později těžce pracoval jako obyčejný dělník, dával jí ještě lépe pochopiti jeho naučení, a ona zasloužila požívati nevýslovně blaženosti zaslíbené chudým. Radujme se jako Maria v nedostatecích chudoby při vzpomínce na věčnou odměnu.

III. Dokonalost Mariiny chudoby. V nedostatecích i v krutosti chudoby zůstávala Maria v míru i v radosti. Nestyděla se, že byla a že se jevila chudá. Ve své činné i pracovitě chudobě pracovala Maria bez znepokojení s dětinnou důvěrou v prozřetelnost Boží. Přilneme-li ze srdce k chudobě, požehná Bůh našemu apoštolátu u chudých dítek a zúrodní jej.

Rozjímání.

Znám tvé soužení a tvou chudobu, ale jsi bohat (Apoc. 2, 9).

I. Důvody, proč chtěla býti Maria chudou. Maria byla chudá na statky pozemské a pro účinky jejího svatého rozpoložení mysli byl jí tento stav hojným zdrojem veškerých milostí. Proto mohl zvláště jí říci Pán: „Znám tvé soužení a tvou chudobu, ale jsi bohata“.¹⁾ Majíc ducha osvětleného světlem víry a rozumu, poznávala Maria nicotnost i nebezpečí statků pozemských, zdrojů znepokojení a roztržitosti a vedoucích

¹⁾ Apoc. 2, 9.

tak snadno na cestu nespravedlnosti a pýchy. S druhé strany viděla, jaké duchovní přednosti přináší stav chudoby a jak četné a vzácné poskytuje příležitosti, abychom dokázali Bohu svou opravdovou lásku a dosáhli před ním zásluhy. Proto čím více si vážila a hledala statků nadpřirozených, tím více pohrdala statky ostatními.

Vnuknutí Ducha svatého nabádala Marii k největší svatosti, poslušna milosti zřekla se již předem všeho, jak radil její božský Syn všem věřícím: „Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej, co máš, a dej chudým, a pojď a následuj mne“.¹⁾

Čím více se odloučíme ode tvorů podle příkladu Mariina, tím snadněji se budeme moci odevzdati cele Bohu a věnovati se neomezeně plodnému apoštolátu.

II. Maria následovala příkladů Ježíšových. Příklady Ježíšovy a jeho slova rozvíjely podivuhodně v Marii lásku k chudobě a ona ji přivedla k nejkrajnějším mezím. A zajisté, pohled na Krále králů, jenž se narodil ve chlévě, ležel v jeslích, byl obvinut plénkami, povolal pokorné pastýře, aby se mu první klaněli, později těžce pracoval se svatým Josefem jako obyčejný dělník, aby vydělal na denní chléb, poskytl jí ještě většího pochopení jeho naučení. Toto vážení chudoby ještě vzrůstalo, když slyšela svého božského Syna, jenž neměl přístřeší, an pravil: „Lišky mají doupata a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavy položil“;²⁾ když jej slyšela blahoslavit chudé a říci bohatým: „Běda vám!“³⁾ zvláš-

¹⁾ Mat. 19, 21. ²⁾ Mat. 8, 26. ³⁾ Luk. 6, 24.

tě však, když jej viděla na Kalvarii, kde se mu nedostávalo ani kapky vody a on umíral, vida, jak se rozdělili o jeho šat a jak o jeho roucho metali los. Tím zasloužila požívati nevýslovně již v tomto životě blaženosti, zaslíbené chudým.¹⁾

Při nedostatcích chudoby radujme se s Marií při vzpomínce na věčnou odplatu. Následujeme své dobré Matky na této cestě, budme chudí netoliko na zevnějšek zachováváním slibu chudoby a předpisů našich pravidel a této tak důležité věci řeholního života, ale též náklonností, tím že snášíme chudobu, ano, že se i radujeme ve svém nedostatku, neboť, tak poznamenává svatý Bernard, „něstačí, abychom byli ve stavu chudoby, my musíme tento stav i milovati“.

III. Dokonalost Mariiny chudoby. Svaté Brigitě pravila: „Již za svého dětství učinila jsem slib, že nebudu míti ničeho na tomto světě. Vše jsem rozdala chudým a nechala jsem si jen to, čeho bylo nezbytně třeba k mému nejnужnějšímu živobytí“.

V nedostatcích i v krutosti chudoby zůstávala Maria v míru i ve vnitřní radosti. Jejím jediným zaměstnáním bylo klaněti se z lůna své chudoby Pánu nebe i země a velebiti i chváliti jeho prozřetelnost. Podle svatého Augustina nestyděla se, že byla a že se jevila chudou ve svých prostých šatech a ve svém skromném domku, ve své obyčejné stravě, která sloužila jen k udržení života, nikoli však, aby dráždila chut. Šlapajíc nohama marnivé předsudky světské, nepohrdla spojití se s chudým ře-

¹⁾ Mat. 5, 3.

meslníkem, a v den svého očišťování spokojila se přinést obět chudých. Chudoba má mnohdy svá trpká i bolestná pokoření, to však bylo pro podivuhodnou Pannu tím větší pohnutkou, aby milovala chudobu. V Betlemě viděla se všude i ode všech odmrštěna se svým svatým snoubencem pro chudobu.

V této činné a pracné chudobě pracovala Maria bez ustání, aby zjedнала živobytí sobě i svaté Rodině. Věděla, jakým nepořádkem jest líná chudoba; avšak ona pracovala bez znepokojení a s dětinnou důvěrou v prozřetelnost Boží; plnila vše, co mohla. Maria jest nám tedy dokonalým vzorem evangelické chudoby. Abychom následovali své dobré Matky, pozvedněme své duše k velkým myšlenkám víry, pohrdejme pomíjejícími statky pozemskými a přilneme ke statkům věčným, suďme o všem podle naučení a podle příkladů Ježíšových i Mariiných. Jestliže přilneme srdcem k chudobě jako oni, budeme-li zachovávatí dokonale svůj slib a svá pravidla, týkající se chudoby, pak zúrodní Bůh náš apoštolát a zasloužíme si požívatí jednou bohatství a blažeností věčných.

Duchovní kytice. Snažte se následovati nejsvětější Panny v jejím úplném odloučení ode všeho a prostě Boha na její přímluvu o milost dobré smrti (Svatý J. Kř. z La Salle).

41. Maria vzorem vděčnosti.

Krátký obsah.

I. Podstata vděčnosti. Vděčností oceňujeme dobrodiní děkujeme za ně dárci a oddáváme se mu. Tato ctnost, jež jest odlišujícím znakem upřímných duší, jest důsledkem spravedlivého smýšlení, pokory a náboženství, Ora se musí rozvíjeti v srdcích, která se věnovala Bohu, a jest jednou z nejkrásnějších ozdob vyvolených v ráji. Velkomyslnou obětovností ve službě Boží ukažme se vděčnými za nesčetná dobrodiní, jimiž nás obdaří.

II. Vděčnost Mariina. Od prvního okamžiku svého života byla Maria v plném užívání svého rozumu i děkovala Bohu za dobrodiní stvoření a za plnost milostí, jimiž byla její duše naplněna. Ve všech okolnostech a ve spojení se svým božským Synem pravila jako on: „Děkuji ti, Otče svatý, že jsi mne miloval před věky a že jsi miloval ty, které jsi mi dal za dítky.“ Podle příkladu Mariina musíme se z vděčnosti tím více věnovati službě Boží, čím více jsme od něho obdrželi.

III. Dokonalost Mariiny vděčnosti. Nikdy nedosáhla vděčnost v žádném jiném stvoření tak znamenitého stupně, jako byla vděčnost, již plála nejsvětější Panna pro svého Boha. Proto také pěla ve svém srdečném nadšení: „Velebí duše má Hospodina, a duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém.“ Pějme s Marií svou vděčnost Bohu, projevujme ji netoliko slovy, nýbrž zvláště ctnostnými skutky.

Rozjímání.

Veliké věci učinil mi ten, jenž jest mocný (Luk. 1, 49).

I. Podstata vděčnosti. Vděčností oceňujeme nějaké dobrodiní, děkujeme za ně dárci a oddáváme se mu. Tato ctnost, jež jest odlišujícím znakem upřímných duší, jest přímým důsledkem spravedlivého smýšlení, pokory a nábo-

ženství. Maria byla nejdokonalejším jejím vzorem.

Vždyť nikdo nemiloval spravedlnosti tak, jako nejsvětější Panna Maria, která tak případně jest nazvána od Církve „Zrcadlem spravedlnosti“. Ona byla však také nejpokornější, neboť, ačkoli byla Matkou Boží, nazvala se pouze „dívkou Páně“. Ve kterém srdci vládlo náboženství tak, jako v jejím? Jediné srdce Mariino podrobilo se vlivu Ducha svatého v celém rozsahu.

Vděčná duše pozvedá se k Bohu a vzdává mu díky za jeho dobrotu. Srdce Mariino mohlo mu říci se vší opravdovostí: „Spravedlivě i rozumno jest vzdávati tobě díky, o Pane, Bože všemohoucí, neboť jsi mě uchránil od propasti a zahrnul dobrodiním“. Zúčastněme se tohoto smýšlení, uvážíme-li jednak svou nicotnost, své zkažené náklonnosti a své hříchy, jednak dobrotivost, péči a štědrost Boží k nám.

Z toho důvodu musí se rozvíjeti vděčnost v srdcích, která se věnovala Bohu, a ona jest jednou z nejkrásnějších ozdob vyvolených v ráji. Nebudme nevděční, ale velkomyslnou obětovností ve službě Boží ukažme se vděčnými za nesčetná dobrodiní, jimiž nás obdařil.

II. Vděčnost Mariina. Jsouc od prvního okamžiku svého života v plném užívání svého rozumu, děkovala Maria za dobrodiní stvoření a za plnost milostí, jimiž byla její duše naplněna. V tomto smýšlení nepřestávala pokračovati za svého dětství a za svého mládí. Což neviděla každodenně obětovati v chrámě děkovné oběti? Neslyšela téměř bez přestání hlaholiti děkovné hymny a nezpívala jich též sama? Neslavila četných svátků, jimiž synové izraelští chválili Hos-

podina za ochranu, kterou prokázal národu? Takto vnikala Maria vždy dokonaleji v ducha Božího kultu, jehož tak značná část jest zasvěcena vděčnosti k Bohu.

Tato ctnost rozvíjela se v Marii ještě více od chvíle vtělení Slova. Děkovala Bohu, že vzhlédl na ponížení služebnice své¹⁾ a že ji povýšil k důstojnosti Matky Boží; chválila jej pro jeho veliké milosrdenství k lidem, neboť zajímala se velice o jejich spasení. Její srdce překypovalo obdivem i láskou při patření na Syna Božího, jenž se stal synem lidským, aby vyprostil ze zajetí pekelného nešťastné potomstvo Adamovo, z její duše vystupovaly k nebi nejvroucnější modlitby děkovné. Ve všech okolnostech a ve spojení se svým božským Synem pravila Maria jako on: „Děkuji ti, Otče svatý, že jsi mě miloval před věky a že jsi miloval ty, které jsi mi dal za dítky“. Podle příkladu naší dobré Matky máme se z vděčnosti tím více věnovati službě Boží, čím více jsme od něho obdrželi a tím více musíme též učití své žáky poznávati a milovati Ježíše i Marii a jim sloužiti.

III. Dokonalost Mariiny vděčnosti. Nikdy nedosáhla v žádném jiném tvorů vděčnost tak znamenitého stupně, jako byla vděčnost, jíž plála tato božská Matka pro svého Boha. Proto když oslavovala z vnuknutí Božího Alžběta velikost Mariinu a prohlásila ji za požehnanou mezi všemi ženami, tu nejsvětější Panna, vždy tak pokorná, přerušila ji a zapěla sama vznešeným způsobem svou vděčnost: „Magnificat! Velebí duše má Hospodina, a duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém... Veliké věci učinil mi ten,

¹⁾ Luk. 1, 48.

jenž jest mocný; a svaté jest jméno jeho a milosrdenství jeho trvá od pokolení do pokolení, těm, kteří se ho bojí... Ujal se Izraele, služebníka svého, aby byl pamětliv svého milosrdenství, jakož byl mluvil k otcům našim s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho na věky“.¹⁾

Mariina vděčnost, jež byla tak čistá ve svém zdroji a tak krásná ve svých výrazech, byla všeobecná ve svém předmětu, byla vytrvalá a stále vzrůstající. Čím více se množily nevýslovné dary, jimiž ji Bůh obdařil, tím více vzrůstala v ní vděčnost, obětovnost pro jeho slávu a horlivost pro jeho uctívání, jakož i láska k lidem.

Děkujeme se vší možnou vroucností Pánu tak dobrému i velkomyslnému k nám, kteří jsme od něho tak štědře obdařeni. Spojme se s Ježíšem Kristem, jenž jest děkovnou obětí našich oltářů. Pějme s Marií svou vděčnost, zvláště pak uvádějme ji podle jejího příkladu ve ctnostné skutky, k tomu máme znamenitý prostředek v blíženské lásce. Vzdělávejme své žáky k vděčnosti k Bohu, k Církvi, k jejich rodičům a dobrodincům.

Náš život musí býti nepřetržitým díkůvzdáním, neboť milostí Božích nepřestává se nám dostávatí skrze Marii. Takto budeme míti v hodině smrti naději, že budeme moci jíti neprodleně zpívat věčně svou vděčnost v nebesích.

Duchovní kytice. Maria, pozorujíc Boha a jeho dary v sobě, a vidouc, jak štědře jest obdarována, byla proniknuta vděčností a byla přesvědčena, že vše v ní musí mu vzdávati úctu (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Luk. 1, 46-55.

42. Maria vzorem trpělivosti.

Krátký obsah.

I. Nutnost trpělivosti. Trpělivost zdokonaluje vůli a dodává jí síly k opanování náruživostí. V tomto údolí zla i bojů jest nám naprosto nutna. Nic není na zemi tak důležitého jako utrpení; Pán náš praví: „Vezmi kříž svůj každodenně a následuj mne.“ Přijímejme práce, strasti a všechny kříže tohoto života v duchu zadostčinění za své hříchy.

II. Trpělivost Mariina. Svatý Alfons dí: „Bůh postavil nám Marii za vzor všech ctností, zvláště pak za vzor trpělivosti.“ Když viděla tato bolestná Matka Ježíše korunovaného trním, obtíženého křížem, tu přijala utrpení za přítelkyni a nerozlučnou družku. Podle příkladu Mariina přijímejme všechny kříže jako přicházející z ruky Boží.

III. Maria královnou mučedníků. Celý její život plynul v strastech a se vši pravdou bylo lze jí říci: „Veliké jest jako moře potření tvé.“ Její obět na kříži projevuje podivuhodně její rekovnou odevzdanost převyšující vždy její kříže. Trpělivostí spasíme své duše; prosme Marii o milost k následování jí v každodenním konání této ctnosti.

Rozjímání.

Vytrvalost však měj dílo dokonalé (Jak. 1, 4).

I. Nutnost trpělivosti. Podle svatého Bonaventury záleží trpělivost v tom, že zachováváme klid i mlčení v křížích, zdržujeme se reptání i všeho stěžování a odmítáme hned s počátku každou myšlenku a každý cit, pocházející z nedostatku odevzdanosti. Tato ctnost zdokonaluje vůli a dodává jí síly k opanování náruživostí.

Trpělivost jest nám v tomto údolí slz i bojů, kde kříž následuje za křížem bez ustání, naprosto nutna; neboť zde na zemi přichází na nás utrpení v každé podobě a doléhá na nás všemi způsoby, neopouští nás téměř od počátku našeho života až do hodiny naší smrti;

proto také všichni svatí se cvičili v trpělivosti a konali ji v dokonalém stupni.

Nic není v tomto životě tak důležitého jako utrpení. Proto nám doporučuje Pán náš tak naléhavě: „Vezmi kříž svůj každodenně a následuj mne“. ¹⁾ Nemíti dostatek odevzdanosti znamená nejednati jako učedník dobrého Mistra.

Dávejme najevo svou trpělivost v celém svém chování, zvláště my řeholníci a vychovatelé, či nevyvolili jsme si cesty evangelických rad? Zdaž budeme moci přinášeti opravdově užitky spasení u dítek, nevynikáme-li trpělivostí? Radujme se tedy, když nás Bůh, jehož díla jsou vždy založena na kříži, navštíví utrpením.

II. Trpělivost Mariina. Na žádném pouhém tvoru nestkvěla se trpělivost tak, jako na Marii, v celé své kráse; proto praví svatý Alfons: „Bůh nám postavil Marii za vzor všech ctností, zvláště však za vzor trpělivosti. Působením milosti, jejíž plnost měla, vnikla naše dobrá Matka do záměrů prozřetelnosti Boží. Navštíví-li nás Bůh strastí, činí tak, aby cvičil i zdokonalil naši ctnost a rozmnožil takto naše zásluhy pro nebe; aby nám poskytl příležitosti, bychom mu dosvědčili svou dobrou vůli, že jsme jeho pro něho samého a nikoli jediné pro sebe, že mu sloužíme pro něho a nikoli pro jeho dary.

Když tato bolestná Matka viděla Ježíše, svého božského Syna, trpěti v Betlemě, v Egyptě, v Nazaretě, zvláště pak, když jej pozorovala korunovaného trním, obtíženého křížem, trpícího zároveň všechny bolesti tělesné, i duševní, tu trpěla s ním bez útěchy, avšak přijala utrpení jako přítelkyni a nerozlučnou družku.

¹⁾ Luk. 9 23.

Na Marii se nikdy nejevil odpor uražené ješitnosti, skrytá nevole, znepokojení a malomyslnost, anebo i některá z oněch slabostí, z oněch žalostných důkazů naší zkažené přirozenosti, jež jest nepřítelkyní všeho nepohodlí a všeho protivnosti.

Podle příkladu naší dobré Matky přijíme všechny kříže jako pocházející z ruky Boží. Obracejme se ve svých utrpeních vždy k němu a nikoli k sobě nebo k lidem. Prosme snažně Marii, „Potěšení zarmoucených“, aby nám přispěla i pomohla v našich strastech. Opětujeme se svatou Terezií: „Posilni mou zmužilost, Pane, aby má duše přijímala v těchto smutných okolnostech bez stěžování rány, jež na mne padají, neboť přes svou zbabělost chci je snášeti s tvým přispěním, i kdyby mě to stálo zdraví, čest i život, jestliže toho vyžaduje tvá služba i tvá sláva“.

Prosme na přímluvu Mariinu o milost, abychom mohli úplně vniknouti do tohoto smýšlení.

III. Maria královnou mučedníků. Celý život nejsvětější Panny plynul v strastech. Trpěla v Nazaretě, v Betlemě, v Egyptě, v Jerusalemě, všude. Maria snášela zimu i horko, hlad i žízeň, odmrštění i posměch, opuštěnost i vyhnanství; zvláště trpěla pro svého božského Syna a se vši pravdou bylo lze jí říci: „Veliké jest jako moře potření tvé“. ¹⁾ Proto jí klade na rty Církev prorocká slova: „Ó, vy všichni, kteří jdete cestou, pozorujte a vizte, jest-li bolest jako bolest má“. ²⁾

„Ježíš jest nazýván králem mučedníků.“ praví svatý Alfons, „neboť jeho utrpení převyšují

¹⁾ Lament. 2, 13. ²⁾ Lament 1, 12.

utrpení všech mučedníků dohromady. Maria má právo býti nazvána jejich Královnou, či nezasloužila si tohoto názvu svým utrpením, jež jest největším utrpením po utrpení jejího božského Syna? Umučení a smrt Ježíšova, tak praví dále, stačily, aby z ní učinily mučednici trpělivosti. Její přítomnost na Kalvarii projevuje podivuhodně obět její odevzdanosti, ona však přinášela tuto obět po celý svůj život.“ U paty kříže, na němž dokonával Ježíš, velebí tato rekovná Matka se srdcem ponořeným do propasti bolestí nebeského Otce ve spojení s božským obětním Beránkem, obětovaným za spásu lidu.

Prosme na přímluvu Mariinu o milost, bychom mohli konati tuto ctnost ve svých křížích, „vytrvalostí svou získáme duše své“. ¹⁾ Přijímejme utrpení jako poslaná od Boha. Zůstávejme pak v duševním klidu a opětujeme s naším svatým Otcem: „Bůh budiž veleben!“ Spatřujeme ve všech svých strastech bezpečný prostředek k zadostčinění za své hříchy a tím i prostředek k ukrácení našich muk očišcových a působivý prostředek k obohacení četnými nadpřirozenými zásluhami. Povzbuzujeme se vzpomínkou na onu přenesmírnou, plnovážnou míru slávy věčné, ²⁾ kterou odměňuje náš nejvyšší Odplatitel vezdejší utrpení, jestliže je bohabojně snášíme.

Duchovní kytice. Všechna ukrutnost vykonaná na tělech mučedníků jest maličkostí, ba spíše ničím, přirovnáme-li ji s utrpením Mariiným, ona nesmírná bolest probodla její srdce, jež bylo plné lásky (Svatý Anselm).

¹⁾ Luk. 21, 19. ²⁾ II. Luk. 1. 38.

43. Maria vzorem horlivosti.

Krátký obsah.

I. Podstata horlivosti. Když působí v nás láska Boží a nabádá nás k náklonnosti k němu všemi schopnostmi naší bytosti, pak jsme horliví. Horlivost, toť rychlá i velkomyslná obětovnost ve službě Boží, horoucnost v konání dobra a zálibení ve věcech Božích. Buďme tedy horliví duchem srdcem i vůlí, neboť sloužíme svému Bohu.

II. Mariina horlivost. Obdivujme na nejsvětější Panně znaky pravé horlivosti. Láska Boží se zmocnila celé její bytosti a vnuká jí každý její čin. Myslet na Boha, toužit po Bohu, milovat Boha, to bylo podle svatého Tomáše z Vilanovy zaměstnáním jejího celého života, nebo spíše vlastním jejím životem. Prosme Marii o rozmnožení lásky Boží v nás a o horlivost ve službě Boží.

III. Horlivá modlitba Mariina. Její modlitba byla ustavičná i vytrvalá, nic neodvracelo její duše od pozornosti na Boha. S jakou horlivostí se modlila, když držela svého božského Syna v náručí v Betlémě, a zvláště když stála u kříže a spojovala se s jeho obětí, aby prosila snažně Otce nebeského, aby odpustil lidem. Nejlepším prostředkem k uctívání Pauny Marie, jež jest „nádobou vznešené pobožnosti“ jest následovati její horlivosti.

Rozjímání.

Duchem buďte vroucí sloužící Pánu (Řím. 12, 11).

I. Podstata horlivosti. Když působí v našem srdci láska Boží a nabádá nás k náklonnosti k němu všemi schopnostmi naší bytosti a spojuje nás s tímto dobrem nejvyšším, s naším mírem a s naší blažeností, pak jsme horliví.

Horlivost, toť rychlá i velkomyslná obětovnost ve službě Boží. Horlivá duše může vždy se vši opravdovostí říci: „Hle, tu jsem, Bože můj, činit vůli tvou.¹⁾ Aj, já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého“.²⁾ Jsme v takovém rozpoložení mysli?

Horlivost, toť nadšená energie v konání dobra, duše zbožnosti, duch modlitby a rozjímání, zálibení ve věcech božských. Horlivost, toť vůle

¹⁾ Žalm 39, 8. ²⁾ Luk. 1, 38.

člověka, která jest úplně podrobena vůli Boží, toť píle vzdorující veškeré námaze a nejtěžším obětím s úmyslem zjednávat slávu Nejvyššího a pomáhati Spasiteli v díle spasení lidstva.

Horlivostí směřují naše myšlenky bez ustání k Bohu, jedinému to předmětu veškerého našeho chování, naše slova snaží se učiti jej znáti a milovati, naše skutky jsou všechny zasvěceny jeho službě i jeho slávě, tužby naše odnášejí se k nebi, abychom se lépe spojili s dobrým Mistrem, jedním slovem, naším heslem jest heslo svatých: Jediné Bůh! Vše pro Boha! Sloužíme Bohu, jak nás musí nabádati tato myšlenka k horlivosti! Podle rady svatého Pavla, budme „vroucí duchem“¹⁾ srdcem i vůlí. Tato horlivost projeví se především dokonalým zachováváním pravidel.

II. Horlivost Mariína. Obdivujme se na nejsvětější Panně znakům pravé horlivosti. Láska Boží zmocnila se celé její bytosti a vnukala jí každý její čin. Duch její jako „Matky krásného milování“ zůstával povznesen k Bohu lásky, její srdce plálo čistým plamenem k jedinému předmětu její lásky, její duše vzlétala k nestvořené Kráse a snažila se bez ustání o nejdokonalější spojení s ní. Mysleti na Boha, toužiti po Bohu, milovati Boha, to bylo podle svatého Tomáše z Villanovy zaměstnáním celého jejího života nebo spíše vlastním jejím životem. Jedinou její hybnou pákou bylo zalíbení i sláva Boží a plnění jeho božské vůle.

Ve svém velkomyslném zanícení nedala se Maria zdržeti obtížemi, ale čerpala z nich spíše pohnutku k většímu podrobení úradkům Nej-

¹⁾ Řím 12, 11,

vyššího s ní. S podivuhodnou silou vůle oddala se konání nejvzácnějších ctností. Ve věku sotva tří let opustila všechno, aby se zasvětila Bohu v chrámě. Později provázela všude svého božského Syna, ano, i na Kalvarii, stála u kříže, na němž umíral, jako oběť i spoluvykupitelka lidského pokolení. Povzbuzujme se ve svých obětech jejím příkladem a budme velkomyslní.

Horlivost jest zdravím a bujarostí duševní, s ní koná se všechno dobře i snadno, bez ní však všechno vadne, chřadne a hyne. Čerpejme jako Maria horlivost z jejího pravého zdroje. Milost nám ukazuje dobré a povzbuzuje nás k jeho uskutečnění, jednejme věrně i velkomyslně podle ní. Neodpírejme nikdy vnuknutím Ducha svatého a poslouchejme ho s úplnou dobrou vůlí. Rozmnožme horlivost zvláště při svých duchovních cvičeních, v tak drahocenném čase rozjímání, při přípravě k svatému přijímání a při díkůvzdání po něm, v apoštolské práci o posvěcování sebe i bližního.

Prosme naši dobrou Matku, aby v nás rozmnožila božskou lásku a horlivost ve službě Boží.

III. Horlivá modlitba Mariina. Horlivost se projevuje předně v modlitbě, neboť modlitba jest nejpůsobivější k dosažení nutné síly shůry ke konání jejich úkonů. „Ze všech tvorů“, tvrdí svatý Alfons, „plnila Maria nejdokonaleji přikázání božské: „Jest potřebí vždycky se modliti a neustávati.“¹⁾ Od první až do poslední chvíle jejího života byla její modlitba ustavičná i vytrvalá, sebraná i prostá úplně každé roztrži-

¹⁾ Luk. 18, 1,

tosti. Její duše vždy s Bohem spojená neopouštěla nebeských krajů, nepřístupných vezdejšími nepokojům, a nic jí neodvracelo od její pozornosti na Boha.

Maria se modlila bez přestání jak v myšlenkách, tak i ve slovech a skutečích. Její obyčejné práce nepřekážely jejímu spojení s Bohem. Jako první uskutečnila již předem slova svého božského Syna: „Přichází hodina, a nyní jest tu, kdy praví ctitelé budou se klaněti Otci v duchu a v pravdě“.¹⁾ S jakou vroucností se modlila, když držela ve své náruči svého Boha v Betlemě, zvláště pak, když stála u kříže a spojila se s Ježíšem, snažně prosíc nebeského Otce, aby odpustil lidstvu! Kterak popsati její vroucnost, když byla přítomna nekrvavé oběti oltářní, když při lámání chleba její srdce rozplývalo se láskou v srdci jejího Syna a jejího Boha? Její modlitby stávaly se pak modlitbami božskými, neboť v tomto dokonalém spojení modlil se Ježíš v Marii a skrze Marii.

Uctívejme naši dobrou Matku, jež jest vzorem horlivosti a „Nádobou vznešenou pobožnosti“, následující jí jak nejlépe můžeme; toť nejlepší prostředek ukázati, že jsme jejími věrnými dětmi, a těžiti z její přímluvy. Vštěpujme toto smýšlení svým žákům a budme jim vždy vzory, abychom zajistili jejich vytrvalost v dobrém, jakož i vytrvalost svou.

Duchovní kytice. Maria byla celá zachvácená ohněm lásky Boží; svatý oheň, jímž plálo její srdce bez přestání a svaté opojení nebeskou láskou nezůstavily v ní žádného místa pro náklonnosti pozemské (Svatý Antonín).

¹⁾ Jan 4, 23.

44. Maria vzorem skrytého života

Krátký obsah.

I. Skrytý život vnuknutím Božím. Když si vyvolí Bůh duši, aby učinil skrze ni velké věci, praví jí svým povoláním; „Vyjdi ze své země, příbuzenstva i z domu otce svého a pojď do země, kterou ti ukáži.“ Mojžíš, Samuel, Eliáš, apoštolé a tak mnohé vyvolené duše, přede všemi pak Maria, slyšeli tuto božskou výzvu. Proste Boha na přímluvu naší dobré Matky o zalíbení v životě vnitřním i skrytém.

II. Maria vzorem skrytého života. V samotě svého skromného domu nazaretského jako předtím v chrámě trvala Maria v pozornosti na Boha a na božské věci. Láska k odloučenosti byla vždy jedním z jejích odlišných rysů a nenajdeme lepšího jejího vzoru. Zjednejte si tedy podle příkladu nejsvětější Panny co největší vnitřní pozornosti, neboť jest to výtečný prostředek k posvěcování vašich skutků.

III. Proč dávala Maria přednost životu skrytému. Bůh toho od ní žádal, ona chápala výhody onoho života a chtěla se řídit příklady i naučeními svého Syna, Ježíše. Následujeme-li Marie v jejím skrytém životě, vymůžeme si hojných milostí k pokroku ve ctnosti a tím si zasloužíme nejkrásnější koruny v nebi. Prosme naléhavě tuto dobrou Matku o milost, abychom pochopili a vedli jako ona skrytý život v Bohu.

Rozjímání.

Povedu ji na poušť a mluvití budu k srdci jejímu (Oseáš 2, 14).

I. Skrytý život vnuknutím Božím. V každé době, když si vyvolí Bůh duši, aby vykonal skrze ni veliké věci, volá ji do samoty milostí zvláštního povolání a praví jí jako Abrahamovi: „Vyjdi ze své země, příbuzenstva i z domu otce svého a pojď do země, kterou ti ukáži“.¹⁾ Tak tomu bylo s Mojžíšem, Samuelem, Eliášem, Elišem, Janem Křtitelem, s apoštoly, pokud to dovoľoval jejich úřad, a s množstvím vyvolených duší, které zalidnily pouště, kde ůdaly rozkvétati nejpodivuhodnějším ctnostem,

¹⁾ Genes. 12, 1.

Tím více stalo se tak s nejsvětější Pannou. Pán měl s ní největší záměry a chtěl na ní splniti slova prorocká: „Povedu ji na poušť a mluvití budu k srdci jejímu“.¹⁾ Napřed ji povolal, aby se mu zaslavila v samotě chrámové. Jsouc poslušna jeho hlasu, odpověděla Maria: „Hle, tu jsem, činit vůli tvou“.²⁾ „Mně, ježto je velká tvá milost, dovoleno vjít do tvého domu; smím se klanět u tvé svatyně v uctivé bázni před tebou.“³⁾ „Přebývati budu v domě Hospodinově všechny dny života svého.“⁴⁾ Když ji navštívil v její samotě nebeský posel a ona dala svolení k uskutečnění svatých úradků Božích s ní i stala se Matkou Boží, prohlásila se Maria pokorně za dívku Páně;⁵⁾ když pak navštívila svou příbuznou, Alžbětu, vzdávala slávu Bohu a zvolala: „Veliké věci učinil mi ten, jenž jest mocný“.⁶⁾

Následujme i my vždy věrně hlasu Božího a prosme Boha na přimluvu Mariinu o velké zalíbení v životě vnitřním i skrytém.

II. Maria vzorem skrytého života. Když opustila Maria z poslušnosti ve svém patnáctém roce věku chrám, aby se zasnoubila s Josefem, mužem spravedlivým,⁷⁾ zaměnila pouze samotou za samotou. Musí-li z nutnosti a z povinnosti vystupovati ve světě, tu jej navštěvuje jen zřídka a zůstává od něho odloučena myslí i srdcem.

Ve svém chudém domku nazaretském žila nejsvětější Panna v sebranosti i v mlčení, trvá ve vnitřní pozornosti na Boha a věci božské. Její čas jest rozdělen modlitbě a práci. Bez okázalosti koná nejrekovnější ctnosti; jediná její

¹⁾ Oseáš 2, 14.

²⁾ Žalm 39, 8 a 9.

³⁾ Žalm 5, 8.

⁴⁾ Žalm 29, 4. ⁵⁾ Luk. 1, 38. ⁶⁾ Luk. 1, 49. ⁷⁾ Mat. 1, 19.

pozornost ve všem se odnáší k tomu, aby se zalíbila Bohu a plnila jeho svatou vůli, aniž se znepokojuje marnivými posudky lidskými.

Láska k odloučenosti byla vždy jedním z jejích odlišných rysů. Maria se stranila pokud mohla jeviště světského, ačkoli hrála na něm úlohu nade vše přirovnání. Unikala stále projevům obdivu i vděčnosti s touhou, aby žila zapomenuta od lidí. Ve chvíli, kdy měla dokončiti své pozemské poslání, mohla si Matka Boží dáti svědectví, že žila vždy jen pro Boha.

Maria zůstává tedy pro nás vzorem skrytého života, a nemůžeme naléztí lepšího vzoru, vyjma jejího božského Syna. Podle příkladu naší dobré Matky přičiňme se pokud můžeme o největší vnitřní pozornost, toť výtečný prostředek k posvěcování všech našich skutků a ku pokroku v dokonalosti. Milujme život v řeholní obci a zůstávejme i při vykonávání svého apoštolátu pokorní a skrytí zrakům světa, neboť náš svatý zakladatel označuje nám jej jako nejnebezpečnějšího nepřítele řeholníkova.

III. Proč dávala Maria přednost životu skrytému. Bůh toho na ní žádal a jí velmi na tom záleželo, aby co nejpřesněji plnila jeho svatou vůli ve všem. Maria dále chápala předobře nesmírné výhody sebraného i odloučeného života, věděla, jak se tím usnadňuje zbožnost, duch rozjímání a díkůvzdání, jak tu zakouší duše vnitřní útěchy v obcování s Bohem. Maria znala slovo Ducha svatého, že Bůh není v hluku, a vážila si velmi tohoto klidného stavu, neboť požívala takto úplně přítomnosti svrchovaného Dobra.

Maria žila skryta lidským zrakům, aby se řídila příkladem i naučeními svého Syna, Ježíše; viděla jej, an žije svých prvních třicet roků tento odloučený i nepoznaný život; snažila se proto napodobovati tento božský vzor vyvolených trys za rysem a následovati jeho rad: „Prodej, co máš, a pojď, následuj mne“.¹⁾ „Kdo opustí dům neb bratry neb sestry, neb otce neb manželku neb dítky neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane.“²⁾ Podle jejího příkladu nezabývejme se světskými záležitostmi, neboť se v nich nachází hojný zdroj roztržitostí, znepokojení a pokušení.

Zvláště pak zachovávala Maria mlčení, aby byla tím pozornější na hlas milosti, neboť vtělené Slovo jevílo se v ní jedinečným způsobem. Následujeme-li Marie v její lásce k životu skrytému, sebranému i mlčelivému, jakož i v jejím spojení s Bohem, snažíme-li se plniti přesně všechny své povinnosti vychovatelské i řeholní, vymůže nám hojných milostí k pokroku ve ctnosti a k pochopení i k vedení skrytého života v Bohu jako ona. Pod její mateřskou ochranou, s věrností ve službě dobrého Mistra, s obětovností při vykonávání našeho apoštolátu a s dokonalým i ustavičným zachováváním pravidel zasloužíme si svaté vytrvalosti a věčné odměny, která jest přislíbena služebníkům dobrým i věrným.

Duchovní kytice. O svatá Panno, vyžádej nám lásky k rozjímání a k samotě, abychom, odloučivše se ode tvorů, mohli toužiti jen po Bohu a po nebi (Svatý Alfons).

¹⁾ Mar. 10, 21. ²⁾ Mat. 19, 29.

45. Mariina skromnost.

Krátký obsah.

I. Podstata skromnosti. Tato ctnost jest zevnějším projevem pokory a čistoty, jakož i úcty povinné k Bohu i lidem. Ona řídí naše pohledy, řeči, chování a jednání. Skromnost sídlí ve vůli; skromností zdokonalená vůle vládne duševními city a udržuje je ve spravedlnosti. Přečtěme si častěji naše svatá pravidla o tomto tak důležitém předmětu, abychom je lépe zachovávali.

II. Výtečnost Mariiny skromnosti. Maria byla vždy a ve všem skromná. „Pohledy Mariiny,“ praví svatý Tomáš z Villanovy, „patřily sotva povrchně na věci pozemské, tak byla duše její zabrána do pozorování věcí nebeských.“ Svatý Ambrož prohlašuje: „Maria byla pokorná srdcem, vážná ve své mluvě, opatrná ve svých záměrech, mluvila málo, měla úctu ke každému a prchala před marností.“ Střezme se dávatí bližnímu svému špatný příklad svými pohledy, slovy a skutky.

III. Proč byla Maria skromná. Byla skromná předně z opatrnosti, aby zachránila poklad své čistoty a své svatosti. Především byla Maria skromná, aby se zalíbila Bohu, aby jej uctívala svým zevnějškem a svou shodou s božským Ježíšem. Skromnost jest nejkrásnější ozdobou osob zasvěcených Bohu. Prosíme Marii, aby nám pomohla, bychom vynikali v konání této ctnosti.

Rozjímání.

Odměna ponížené bázně Páně jest bohatství a sláva a život (Přisl. 22, 24).

I. Podstata skromnosti. Tato ctnost jest výrazem a zevnějším projevem pokory a čistoty, jakož i úcty povinné Bohu i lidem. Ona řídí především naše pohledy, naše slova, naše chování i jednání a celý náš zevnějšek, neboť všechno se má v něm jeviti důstojným i zdržlivým. Maria byla v tom dokonalým vzorem, následujme ji.

Skromnost sídlí ve vůli; zdokonalená a touto ctností řízená vůle ovládá duševní city a udržuje je ve spravedlnosti.

„Stav duše lze vyčisti z držení těla“, praví svatý Ambrož a dodává: „Na skromnosti obdivujeme zvláště duševní klid, zalíbení v jemnosti, dar mírnosti, pilné konání ctností a péči o slušnost“. Svatý Jan Křitel z La Salle nám rovněž praví: „Všechno na vás, jak zevnějšek, tak i nitro musí zračiti svatost, k níž vás zavazuje vaše povolání. Váš zevnějšek má býti svatý, poněvadž má býti vzdělávající; musíte býti tak sebraní, tak skromní i zdrželiví, že se pozná, že Bůh jest skutečně ve vás a že při svém jednání máte jen jej na zřeteli“. ¹⁾ Taková skromnost jest zajisté jedním z nejodlišnějších zjevů řeholníkůvých.

Přečtěme si častěji naše svatá pravidla o tomto tak důležitém předmětu, abychom je lépe zachovávali; jsou shrnuta ve slovech: „Všecky posunky a pohyby vašeho těla dějte se tak, aby mohly sloužiti ke vzdělání“. ²⁾

II. Výtečnost Mariiny skromnosti. Nejsvětější Panna vynikala ve skromnosti, neboť vynikala v ostatních ctnostech, jež jsou na ní založeny. Nikdo se nevyrovnal Marii v pokoře. Jsouc Matkou Boží nazývá se dívkou Páně. ³⁾ Rovněž jest tomu tak s čistotou, neboť Bůh sám řekl Panně panen: „Všecka jsi krásná, přítelkyně má, poskvrny není na tobě“. ⁴⁾ Nikdo se nevyrovnal Marii v úctě k Bohu, neboť se stále udržovala v jeho svaté přítomnosti a v citech nejhlubšího klanění. Ona měla v úctě lidi, kteří jsou obrazem Božím; měla v úctě i samu sebe a děkovala Bohu za velké věci, které v ní učinil. Jestliže nikdo nemohl převyšovati nejsvětější Panny, ba ani se jí rovnati v pokoře, v čisto-

¹⁾ 60. rozj. II. ²⁾ Sbírka str. 94. ³⁾ Luk. 1, 38. ⁴⁾ Cant. 4, 7.

tě a v úctě, pak jí nemohl převyšovati ani se jí rovnati nikdo ve skromnosti, jež jest výrazem oněch ctností, neboť ona ji zachovávala z nejčistších pohnutek rozumových a náboženských.

Byla-li Maria podivuhodně skromná vždy, byla též skromná ve všem. „Pohledy Mariiny“, dí svatý Tomáš z Villanovy, „patřily sotva povrchně na věci pozemské, tak byla duše její zabrána pozorováním věcí nebeských.“ Jak prohlašuje svatý Ambrož „byla Maria pokorná srdcem, vážná ve své mluvě, opatrná ve svých záměrech, mluvila málo, měla úctu ke každému a prchala před marností“.

Budme tedy skromní v každé době, a ve všech okolnostech, ať jsme sami nebo ve společnosti, neboť jsme vždy před zraky Božími. Bděme nad svými pohledy a nemějme strachu, že jsme příliš opatrní a obezřelí. Mnozí řeholníci bohužel upadli v záhubu, poněvadž zanedbávali těchto tak podstatných opatření.

Střezme se dávat bližnímu špatný příklad svými pohledy, slovy a skutky. Svou skromností a svými dobrými příklady nabádejme naopak své spolubratry a své žáky k milování a konání ctností.

II. Proč byla Maria skromná. Předně byla skromná z opatrnosti, aby uchránila vzácný poklad své čistoty a své svatosti. V milosti počata, v milosti zrozena a v milosti utvrzena nemusila se ničeho strachovati pro svou ctnost, a přece učinila všechna předepsaná i doporučená opatření v této věci.

Především byla Maria skromná, aby se zalíbila Bohu, aby jej uctívala zevně, jako se mu

klaněla vnitřně, a aby byla poslušna zákonu Božího. Byla dále skromná ze spravedlnosti, neboť skromnost tvoří podstatnou část vzdělávání, kterým jsme povinni bližnímu, a pořádek vyžaduje, abychom dbali ve všem slušnosti svého stavu.

Konečně byla Maria skromná ze shody se svým Synem, Ježíšem, jehož pohled, slova i jednání zrcadlily krásu jeho božské duše a vyjadřovaly city jeho božského Srdce, jež jest svatyní všech ctností. Právě-li svatý Pavel věřícím: „Napomínám vás skrze tichost a mírnost Kristovu“,¹⁾ označuje nám tuto ctnost jako odlišný znak Spasitelův. Maria však věnovala veškerou svou píli, aby probadala tento božský vzor a stala se mu podobna.

Podle příkladu naší dobré Matky dávejme svým zevnějškem najevo city zbožnosti, pokory a úcty, jimiž máme býti proniknuti. Skromnost jest nejkrásnější ozdobou řeholních osob; na ně se jmenovitě hodí ono doporučení apoštolo-
lovo: „Vlídmost vaše budiž známa všem lidem“.²⁾ Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom vynikali v zachovávání tohoto tak důležitého přikázání pro duše zasvěcené Bohu. Tak se staneme vzorem vzdělávání bližního a zasloužíme si ustavičným konáním ctností našeho svatého povolání věčné odměny, která jest přislíbena dobrým i věrným služebníkům.

Duchovní kytice. Modlete se růženec, jdouce ulicemi, s velkou zbožností, toť prostředek k udržení očí na uzdě, k ustálení mysli, zvláště pak k získání milostí Božích (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ II. Kor. 10, 1. ²⁾ Filip. 4, 5.

46. Maria vzorem spojení s Ježíšem Kristem.

Krátký obsah.

I. Spojení Mariino s Ježíšem před narozením Spasitelovým. Již před svým vtělením žilo božské Slovo v Marii v její mysli, v jejím srdci a v její duši. Proto když ji pozdravil archanděl Gabriel pravil jí: „Pán s tebou,“ Maria se pak s ním spojovala věrným působením s jeho milostmi. Prosme naši dobrou Matku, aby nám pomohla žítí jako ona ve spojení s Ježíšem.

II. Spojení Mariino s Ježíšem žijícím na zemi. Spojení Mariino s Ježíšem jest úplné v myšlenkách i v citech. Oba jsou jedno srdce, jedna vůle, jedna duše, tak dokonalé bylo jejich spojení. Maria žila vždy skrze Ježíše a životem Ježíšovým. Toto spojení utvrdilo se ještě více ve chvílích umučení Ježíšova. Budme podle příkladu nejsvětější Panny vždy spojeni s Ježíšem ve svých myšlenkách, slovech, tužbách i skutečích.

III. Spojení Mariino s Ježíšem po nanebevstoupení Páně. V posledních dnech Ježíšových, když jej byla viděla vystupovati na nebesa, zůstávala Maria s ním spojena svými tužbami; největším jejím přáním bylo, aby s ním byla spojena navždy. V očekávání věčného spojení v nebi spojovala se každého dne se svým božským Synem účastenstvím na lámání chleba. Jednejme při všem z pohnutek nadpřirozených tím, že uskutečňujeme vší měrou náš řeholní pozdrav: Žij Ježíši v našich srdcích! Na věky.

Rozjímání.

Žiji pak nikoli více já, nýbrž žije ve mně Kristus (Galat 2, 20).

I. Spojení Mariino s Ježíšem před narozením Spasitelovým. Již před svým vtělením žilo božské Slovo v Marii, žádný jiný tvor ani lidský ani andělský neměl účasti na tak úzkém spojení se Synem Božím. Žil v její mysli, osvěcuje ji největšími osvíceními, v jejím srdci, naplňuje je ohněm nejvřelejší lásky, v její duši, pronikaje ji svými nejhojnějšími milostmi a odívaje ji svým leskem. Proto když ji pozdravil archanděl Gabriel, pravil jí: „Pán s tebou“.¹⁾

Maria pak se spojovala s ním věrným působením

¹⁾Luk. 1, 28.

bením s jeho milostmi všemi schopnostmi své bytosti, neboť chápala velmi dobře, že jen on jest naším životem, naším světlem a naší silou a že všechny věci, poněvadž jsouce stvořeny skrze něho, nemohou se vrátiti k svému Tvůrci a plniti svého určení bez spojení s ním.

Jak užším stalo se však toto spojení Mariino se Slovem, když sestoupilo Slovo samo s nebe a vtělilo se v panenském jejím lůně! Táž krev proudí v ní i v něm a týž duch rozněcuje v nich oheň. Syn Boží, jenž se stal člověkem, měl později říci svým učedníkům: „Jako jsem já v Otci a Otec můj jest ve mně, tak jste i vy ve mně a já ve vás“.¹⁾ Tím více to mohl říci své přesvaté Matce, když s ní sdílel svůj božský život.

Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom mohli žíti jako ona ve spojení s Ježíšem. Odstraňme překážky tohoto spojení, zvláště nejnebezpečnější ze všech, hřích.

II. Spojení Mariino s Ježíšem, žijícím na zemi. Po narození Ježíšově, kdy žila Maria se svým Bohem, jenž se stal jejím synem v době určené k zjevení Mesiáše, jenž byl lidem zaslíben, bylo spojení Mariino s vtěleným Slovem úplné v myšlenkách i v citech. Oba tvořili v nejvyšším stupni jedno srdce, jednoho ducha, jednu vůli, tak dokonalé bylo jejich spojení. Když na příklad věnuje v Betlemě svou mateřskou péči božskému Dítku, jest celé její srdce pohříženo v jejího božského Syna, jenž jest jediným jejím pokladem. Maria žila vždy v Ježíši a životem Ježíšovým. Její tužby, její náklonnosti, její vůle, její radosti i žalosti, její city mísí se takřka s

¹⁾ Jan 14, 20

oněmi Syna Božího, tak velice se s nimi shodují.

Toto tak úzké spojení utvrdilo se, možno-li říci, ještě více v době utrpení a smrti Spasitele. Když při umučení Páně opustili apoštolé svého božského Mistra, když byl Ježíš opuštěn zemí i nebem,¹⁾ zahrnut hanbou, přibit na potupný kříž, vydán všem potupám a všem bolestem, jest Maria blízko něho, sdílejíc s ním zcela dobrovolně jeho utrpení; ve své duši jest ukřižována s ním, její srdce jest zbodeno se Srdcem Vykupitelovým a umírá na zadosučinění za naše nepravosti. Nejsvětější Panna má rovněž účast na radostech vzkříšení Páně a požívá s rozkoší přítomnosti svého božského Syna před jeho slavným nanebevstoupením.

Následujeme Marie v tomto úzkém spojení s Ježíšem? Podle jejího příkladu budme spojeni s božským Spasitelem v myšlenkách, slovech, tužbách i skutcích.

III. Spojení Mariino s Ježíšem po nanebevstoupení Páně

V posledních dnech Ježíšových, když jej viděla vystupovati na nebesa, aby se vrátil k svému Otci, zůstávala Maria s ním spojena svými tužbami; největším jejím přáním bylo, aby s ním byla spojena na věčnost. K nebi směřují výlučně její myšlenky i její náklonnosti. Poněvadž se však nemohla spojit s Ježíšem ve slávě nebeské, a v očekávání šťastného okamžiku, kdy toto odloučení skončí smrtí, spojuje se Maria s ním každého dne pod závojem eucharistickým. Tu, když má svého božského Syna ve svátosti lásky, když její mateřské srdce jest v přímém styku s božským Srdcem Ježí-

¹⁾ Mat. 27, 46.

šovým, jež jest ohniskem lásky, nevyrovná se žádnému spojení jejímu spojení. Proč není tomu tak i s námi, když požíváme nevýslovného štěstí, že můžeme přijmouti Ježíše při svatém přijímání!

Život Mariin jest skryt v životě Ježíšově, on v ní a skrze ni myslí, miluje, chce a jedná. Matka Boží může s nekonečně větší opravdovostí říci slova apoštola: „Žij nikoli více já, nýbrž žije ve mně Kristus“.¹⁾ Toto spojení dosáhlo vrcholu dokonalosti. Maria má takto účast na všech duchovních pokladech svého Syna. Jak velice udržovalo i zdokonyvalo v ní toto nepřírovnatelné spojení lásku! Kéž bychom se mohli blížiti svou horlivostí víc a více tomuto ideálu!

Podle příkladu Mariina snažme se tedy zůstávati spojeni s Ježíšem, hlavou naší; jediné skrze něho zvítězíme nad nepřítelem našich duší a naše dobrá Matka nám neodepře nikdy svého přispění. Obětujeme nebeskému Otci skrze Ježíše žijícího v nás své myšlenky, svá slova, své tužby i své skutky, Maria naše prostřednice bude se za nás přimlouvati. Žijme spojeni s Ježíšem úplným podrobením své vůle jeho vůli, totiž přesným zachováváním našich svatých pravidel a úplnou poslušností svých představených. Jednejme při všem z pohmutek nadpřirozených, tak že uskutečňujeme vši měrou náš řeholní pozdrav: Žij Ježíš v našich srdcích! Na věky!

Duchovní kytice. Na Marii se především vztahuje pravidlo, které pronesl svatý Tomáš Akvinský: „Čím více se spojí Bůh se svým tvorem, tím více působí v něm svou mocí“.

¹⁾ Galat. 2, 20.

47. Maria vzorem opatrnosti

Krátký obsah.

I. Podstata opatrnosti. Opatrnost záleží v rozeznávání a užívání nejvhodnějších prostředků, které nás vedou k našemu cíli. Tato ctnost činí rozum zdravým a vůli odhodlanou v jednání podle všeobecných i zvláštních zásad. Prosme Boha na přímělu Mariinu o ducha rozeznávání.

II. Maria vynikala v opatrnosti. Ve světle Ducha svatého jevil se Bůh Marii jako její jediný cíl. Poslušně následovala výzvy: „Zanechte dětinství, abyste byli živi, a chodili po cestách opatrnosti; nabud' opatrnosti, jeť nad stříbro drahá. Neodcházejme s cesty vytčené našimi pravidly a našimi představenými, to jest s cesty vytčené Bohem samým, pak budeme opravdově opatrnými.

III. Vlastnosti Mariiny opatrnosti. Tato ctnost byla jí opatrností obezřelou a nikdo nejednal v tak vysokém stupni podle evangelických zásad: „Bděte a modlete se; bděte, neboť nevíte dne ani hodiny; buďte opatrní jako hadové a prostí jako holubice.“ Následujme naší dobré Matky v konání opatrnosti, zvláště ve svých stycích se světem.

Rozjímání.

Zanechte dětinství, abyste byli živi a chodili po cestách opatrnosti (Přisl. 9, 6).

I. Podstata opatrnosti. Opatrnost záleží v rozeznávání, volení a užívání nejvhodnějších prostředků, které nás vedou k našemu cíli a opatřují nás proti všem překážkám, které jsou způsobily bránit nám v jeho dosažení. Tato ctnost činí úsudek správný v odhadnutí okolností, zdokonaluje rozum a vnuká mu spravedlivé i správné představy o cíli, který má sledovati, a pak dodává vůli odhodlanosti k bedlivému jednání podle všeobecných zásad, které řídí život, a podle zvláštních zásad v jednotlivých případech.

Křesťanská opatrnost jest nadpřirozená ctnost a řídí tedy podle světla víry užívání smyslů, schopností ducha i srdce, životních statků, vztahy k bližnímu a veškeré naše chování. Pomáhá

nám varovati se bludů, které by nás mohly odvésti od dobré cesty, nezřízených tužeb, jež jsou zřídlem tolikerého znepokojení a tolikerých zmatků, bouří schopných zviklati i nejpevnější duše, zahálky, jež jest matkou všech neřestí, světa, jenž jest plný nebezpečí a léček, klade-ných nevinnosti.

Opatrnost nás konečně nabádá, abychom těžili ze své vlastní zkušenosti a ze zkušeností jiných s úmyslem vystříhati se úskalí, vyskytujících se na naší cestě, a dosíci jednou cíle, to jest spasiti svou duši pro věčnost.

Opatrnost jest tedy velmi nutná řeholníkům. Prosme Boha na přímluvu Mariinu o tohoto ducha rozeznávání.

II. Maria vynikala v opatrnosti. Maria vynikala v této ctnosti; od prvního užívání rozumu nepřestávala směřovati k Bohu nejkratší cestou. Její srdce otvíralo se vždy vnuknutím milosti, neboť ve světle Ducha svatého jevil se jí Bůh jako jediný její cíl. Pokládala za nutné, užitečné i výhodné vše, co ji mohlo jemu přiblížiti, a měla za škodlivé vše, co ji mohlo od něho vzdáliti. Podle těchto zásad řídila celé své chování. Proto ji vzývá také Církev podle jménem: „Panno nejmoudřejší“.

Maria zachovávala přikázání i rady Páně, z nichž většina se odnáší k opatrnosti. Poslušně jednala podle výzvy: „Zanechte dětinství, abyste byli živi a chodili po cestách opatrnosti“.¹⁾ „Získej si moudrost a za vše jmění zjednej si opatrnost,²⁾ jeť nad stříbro drahá.“³⁾ „Je-li bohatství statek v životě žádoucí, co jest bohatšího nežli moudrost.“⁴⁾

¹⁾ Přisl. 9, 6. ²⁾ Přisl. 4, 7 ³⁾ Přisl. 16. 16. ⁴⁾ Moudr. 8, 5.

„Maria neprosila o bohatství, ani o čest, ani o moc,“ praví svatý Bernard, „ale prosila vroucně o milost, jež jediná nás může spasiti a jež zasluhuje, abychom po ní toužili a zvláště ji hledali nad všechno jiné.“ Proto jí pravil archanděl: „Nalezla jsi milost u Boha“.¹⁾ Na ni lze tedy obrátiti slova, která přenesl její božský Syn o sestře Lazarově: „Maria nejlepší stránku vyvolila“.²⁾

Prosme na přímluvu Mariinu o milost, abychom kráčeli vždy cestou vytčenou našimi svatými pravidly, to jest, cestou vytčenou Bohem samým, jehož vůli vyjadřují. Mnoho duší upadlo bohužel v záhubu, poněvadž zneužívaly zákonů opatrnosti, které nám předpisují. Ne-následujme jich v jejich zaslepenosti a nemějme obavy, že jsme až příliš věrni oněm tak moudrým předpisům k zabezpečení svého povolání.

III. Vlastnosti Mariiny opatrnosti. Tato cnost nej-světější Panny byla především opatrností obezřelou, a jest důležité, abychom na ni patřili s tohoto hlediska. Žádná opatrnost se nevyrovná její opatrnosti, nikdo nejednal v tak vysokém stupni podle zásad evangelia: „Bděte a modlete se“.³⁾ „Bděte, neboť nevíte dne ani hodiny.“⁴⁾ „Budte opatrní jako hadové a prostí jako holubice.“⁵⁾ Ve chvíli, kdy ji pozdravil archanděl Gabriel jako milostiplnou a požehnanou mezi ženami, setrvává Maria v mlčení a uvažuje, jaký by to byl pozdrav.⁶⁾ Zmocnil se jí pocit strachu a nebeský posel ji musil ubezpečovati; dává teprv tehdy svůj souhlas, až jest ubezpečena

¹⁾ Luk. 1, 30.

²⁾ Luk. 10, 42.

³⁾ Mat. 26, 41.

⁴⁾ Mat. 25, 13.

⁵⁾ Mat. 10, 16.

⁶⁾ Luk. 1, 29.

o možnosti, že zůstane pannou, když se stane Matkou Boží.

Při všech okolnostech svého života počínala si Maria s toutéž moudrostí i obezřelostí. Ačkoli byla bez hříchu počata, v milosti upevněna, úplně prosta útoků a neměla ničeho z naší mravní bídy a z našich nezřízených chtíčů, užívala přece, ačkoli toho neměla nikterak potřebí, všech záchranných opatření, jež jsou tak nutná naší křehkosti a tak naléhavě doporučená naší opatrností. „Maria“, dí svatý Ambrož, „nemusila se ničeho obávati a obává se všeho!“ Jaké to naučení pro nás, kteří jsme tak slabí a příliš často neopatrní, když se musíme strachovati všeho!

Jsouce obklíčení tolikerým nebezpečím na tomto světě, vydáni osidlům ďáblovým, tak slabí a tak nedbalí v boji proti svému bídnému tělu, utíkejme se k Marii ustavičnou modlitbou, zvláště v pokušení; následujme své dobré Matky v konání opatrnosti, jmenovitě při svých stycích se světem. Tak se nám podaří vystříhati se překážek spasení, nebezpečství světa, léček ďáblových, zlých náklonností naší zkažené přirozenosti a přemoci je. Tím dosáhneme pak jistě s mocným přispěním Královny nebeské, že budeme s ní míti věčně Pána, jenž jest naším nejvyšším cílem, neboť jen v něm nalezneme na tomto světě a mnohem více ještě na světě onom míru a štěstí.

Duchovní kytice. Utíkejte se k Marii, ona vás osvítlí a pomůže vám poznati vůli Boží s vámi, prostě ji tedy často, aby osvítila vašeho ducha a učinila jej poslušným pravdy (Svatý J. Kř. z La Salle).

48. Maria vzorem tichosti.

Krátký obsah.

I. Zdroje Mariiny tichosti. Tato ctnost vyplývá u Marie z jejich vztahů ke každé ze tří božských osob. Jako obraz dobrotivosti Boží „pořádá vše s tichostí.“ Následuje naučení svého božského Syna: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“. Duch svatý vládne v ní jako ve svém chrámě a uštěďruje jí všechny své dary. Pochopíme nutnost a krásu tichosti a učme se jí z příkladů Ježíšových a Mariiných.

II. Tichost Mariina v jejích řečech, Evangelium uvádí nám málo slov Mariiných, tato však stačí, aby nám odhalila roztomilost i mírnost jejího srdce. Nikdo také neuvedl plnou měrou ve skutek slova Spasitelova: „Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou,“ Prosme naši dobrou Matku, aby nám pomohla následovati její tichosti ve všech našich řečech.

III. Tichost Mariina v jejích skutcích. Jsouc předurčena státi se matkou lidstva, útočištěm hříšníků, útěchou zarmoucených, musela se nám jeviti Maria zcela naplněna dobrotivostí, láskou bliženskou i tichostí, aby nám dodala důvěry a vypudila z našeho srdce všechnu obavu. Vyzývejme Marii při každé příležitosti, abychom dosáhli na její přímluvu milosti, bychom vždy jednali s tichostí.

Rozjímání.

Oblect se v srdečnou milosrdnost, dobrotu, pokoru, mírnost, shovívavost (Kolos. 3, 12).

I. Zdroje Mariiny tichosti. Tato ctnost vyplývá u Marie z jejich vztahů ke každé ze tří božských osob. Jest nevěstou Otce, Matkou Syna a chrámem Ducha svatého. Žádný tvor nebyl dokonalejším obrazem dokonalostí Otcových, zvláště jeho dobrotivosti, jeho mírnosti a jeho milosrdenství. Maria, nanejvýš moudrá Panna, měla plnost vlastností připisovaných Moudrosti. „Jeť v ní duch rozumný, svatý, jemný, libý, dobromilovný. Jeť zrcadlo bez poskvrny síly Boží a obraz dobrotivosti jeho.“¹⁾ „Sahá moc-

¹⁾ Matuch, 7, 22 a 28.

ně od konce vesmíru do konce a řídí všechno líbezně.“¹⁾

Jako Matka Syna podobala se co nejvíce Ježíši, jenž jest roven svému Otci, jenž však se ráčil ponížiti a přijal naši přirozenost a nazval se Beránkem Božím. Nejsvětější Panna následovala výborně naučení daného dobrým Mistrem, když velebil tichost, blahoslavl tiché²⁾ a učil této ctnosti svým příkladem: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“.³⁾ Se svým božským Synem modlila se za jeho kataný a odpustila jim na Kalvarii.

Jako svatyně Ducha svatého, nadána milostí lásky blíženské působila s ní nejsvětější Panna s dokonalou i ustavičnou věrností. Duch lásky vládl v jejím neposkvrněném srdci jako ve svém chrámě a uštědřil jí všechny své dary v jejich plnosti: lásku, pokoj, trpělivost, dobrotivost, tichost.⁴⁾

Pochopme nutnost i krásu tichosti. Rozjímejme často o této ctnosti a učme se jí z příkladů Spasitelových a jeho nejsvětější Matky.

II. Tichost Mariina v jejích řečech. Evangelium nám uvádí málo slov Mariiných, tato však úplně stačí, aby odhalila roztomilost i mírnost jejího srdce.

Ať mluví k archandělu Gabrielu, k Alžbětě nebo k Ježíši v chrámě jerusalemském i při svatbě v Káně, vždy plyne s jejích požehnaných rtů líbeznost. O ní bylo lze říci jako o ženě silné: „Ústa svá otvírá v moudrosti, učení vlídné má na rtech“.⁵⁾

Maria získala všechna srdce a žádné neuvedlo

¹⁾ Moudr. 8, 1.

²⁾ Mat. 5, 4.

³⁾ Mat. 11, 29.

⁴⁾ Galat. 5, 22 a 23.

⁵⁾ Přísł. 31, 26.

tak plnou měrou ve skutek slova Spasitelova: „Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou“.¹⁾ Svatí Otcové praví, že nikdy nebylo na ní znáti ani nejmenšího znamení netrpělivosti. Byla zneuznána, haněna i odmrštěna, její blíženská láska však neochabovala; a kdyby bylo lze nahlédnouti do hloubí jejího srdce ve chvíli, kdy bylo na Kalvarii tak hrozně zbrodeno mečem bolesti, o němž předpověděl Simeon, bylo by lze spatřiti její dobrotivost a něžnost i ke katanům Ježíšovým, jejího božského Syna, jenž byl před jejími zraky ukřižován.

Podle příkladu Mariina bděme nad svými slovy, abychom nikdy neporušili blíženské lásky. Dobrou radou, srdečným slovem utišme roztrpčené duše. Bezohlednost odplácejme mlčením a dobrodiním. Budme naplnění přívětivostí a blahovůlí k bližním vůbec, zvláště však ke svým Bratřím a ke svým žákům. Dosvědčujme tichost i k osobám méně sympatickým. Jsme-li nuceni kárat, napomínati nebo odmítnouti nějakou službu, zpřijemněme svá slova tichostí. Jmenovitě se varujme sudílkování a sporů. Když budeme dobře zachovávat pravidlo o mlčení, pomůže nám k uvarování přčetných chyb proti blíženské lásce. Snažme se tedy žiti se všemi v dobré shodě a za tím účelem prosme naši dobrou Matku o milost, bychom následovali její tichosti ve všech svých řečech.

III. Tichost Mariina v jejích skutcích. Jsouc předurčena státi se matkou lidstva, nástrojem božského milosrdenství a nebeské milosti, naší obhájky u nejvyššího Soudce, útočištěm hříšníků

¹⁾ Mat. 5, 4.

a potěšením zarmoucených, musela se nám jeviti Maria zcela naplněna dobrotivostí, láskou blíženskou a tichostí, aby nám dodala důvěry a vypudila z našeho srdce všechnu obavu. Zdaž neplnila dokonale evangelickou radu: „Milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří pronásledují a pomlouvají vás“. ¹⁾)

Po celý svůj život, zvláště však za posledních svých let, nepřestávala Maria jednati s největší tichostí. Podle příkladu Ježíšova milovala všechny lidi a dosvědčovala jim svou mateřskou péči a působila spolu na jejich spasení, neboť jest spoluvykupitelkou pokolení lidského. Ve chvíli, kdy se měla odloučiti od svých přisvojených dítek, aby se spojila se svým božským Synem v jeho slávě, loučila se s nimi s plnou něžností, žehnala jim a slíbila jim, že se bude za ně modliti a jim pomáhati, konečně pak sama spokojeně zemřela.

Církevní učitelé velebili tedy vším právem tichost Mariinu a Církev ji vzývá pod jménem: Zdravas, sladká Panno, přívětivá Panno, oroduj za nás. O nejsladší Panno mezi všemi pannami, vyžádej nám tichosti a čistoty. ²⁾) Vzývejme Marii při každé příležitosti, abychom dosáhli na její přimluvu milosti, abychom mohli jednati vždy s tichostí. Konejme tuto ctnost zvláště při styku s žáky.

Duchovní kytice. Maria je naplněna laskavostí k chudým, něžností k těm, kteří ji milují; jest plná tichosti, líbezności a milosrdenství (Svatý Bernard).

¹⁾ Mat. 5, 44. ²⁾ Ave maris stella.

49. Maria vzorem osob Bohu zasvěcených.

Krátký obsah.

I. Maria si váží řeholních ctností vůbec. Maria jest ozdobena všemi řeholními ctnostmi, všechny se stkví na ní největším leskem. Ve věku tří let opustila svou rodinu, aby se zasvětila Bohu a po celý svůj život pracovala bez ustání o své dokonalosti. Prosme Boha skrze Marii o milost, abychom si vážili všech ctností našeho svatého povolání a konali je jako ona.

II. Láska Mariina ke ctnostem slibním. Maria byla dobrovolně chudá a přijímala v duchu víry důsledky svého stavu. Jest výtečně neposkvrněná panna, panenská matka a královna panen. Její poslušnost oživovaná věrou ukazovala jí Boha samého v jejích představených. Prosme Boha na přímluvu Mariinu o milost vytrvalosti v zachovávání našich svatých slibů.

III. Láska Marina k ostatním ctnostem potřebným řeholním osobám. Náš řeholní život musí se též vyznačovat konáním pokory, spojení s Bohem a opravdovou apoštolskou horlivostí. Maria jest nám v tom dokonalým vzorem. Podle jejího příkladu konejme všechny ctnosti našeho svatého stavu s úmyslem, abychom oslavovali Boha. Vyzýváme Marii, abychom jí každého dne lépe následovali vším svým chováním.

Rozjímání.

Kdo mě následuje, nebude choditi ve tmách (Jan 8, 12).

I. Maria si váží řeholních ctností vůbec. Ježíš Kristus chtěl dáti v Marii vzor výsadním duším, které jsou vyvoleny, aby se věnovaly jeho službě v životě řeholním. Mohou na ni patřiti ozdobenou všemi ctnostmi svého svatého stavu, neboť všechny září na ní největším leskem. Jsouc milosti plná snažila se Maria vždy víc a více, aby se zalíbila Bohu dokonalým a stálým konáním těchto ctností.

Jsouc povolána žíti odloučena od světa, vážila si nejsvětější Panna svého povolání a oceňovala je, prospíšila si žíti podle něho, neboť dobré jest nésti jeho Páně od mladosti své.¹⁾ Proto od třetího roku svého věku opustila svou rodinu, aby se zasvětila Bohu a oddala se zcela upřímně a navždy tomuto nejvyššímu Pánu; v tomto myšlení zůstávala, aniž jí přišla myšlenka odstoupiti někdy od své oběti. Sloužila Pánu s největší věrností v jeho chrámě a po celý svůj život pracovala bez ustání o své dokonalosti; všude přinášela s sebou ducha modlitby, mlčení a sebranosti chrámové. Tím dávala najevo, že si váží ctností, které přísluší řeholnímu životu. Nikdo nezachovával tak jako ona ústraní a věrnost ve věcech malých. Nikdo si nevytknul tak svatých i šlechtných cílů, jež byly nejvíce hodny zalíbení Pána nejvyššího. Maria nejen že vytrvala v konání všech těchto ctností, ona v nich též neustále prospívala. A tak jeví se nám jako vzor svatosti, jež přísluší výsadním duším, jež jsou povinány k životu dokonalému. Prosme Boha skrze Marii o milost, abychom si vážili jako ona všech ctností našeho svatého povolání a je konali.

II. Láska Mariina ke ctnostem slibným. Nejsvětější Panna zdála se míti zvláštní zalíbení k hlavním třem ctnostem řeholním, jež jsou předmětem našich slibů. Jak zjevila svaté Brigité, učinila Maria Bohu slib, že nebude míti ničeho na tomto světě. V dobrovolné chudobě snášela s duchem víry a odevzdanosti, ano i se svatou radostí důsledky svého stavu. Milovala chudobu v oděvu, ve stravě, v ubytování i v nábytku;

¹⁾ Lament. 3, 27.

všechno tu bylo prosté, obyčejné a zračící pohrdání bohatstvím a odpor k přepychu. Žila chudá v chrámě, v Nazaretě, v Betlemě, kde nemohla nalézt ani přístřeší. Vždy měla radost v nedostatku statků tohoto světa, aby se podobala Ježíši, jenž byl chudý z lásky k nám a to tak dalece, že mohl říci: „Syn člověka nemá, kde by hlavu položil“.¹⁾

Maria, panna neposkvrněná, panenská matka a královna panen, bez hříchu počatá i uchráněná zlé žádostivosti, učinila přece všechna ochranná opatření předepsaná opatrností, aby zachovala v naprosté neporušenosti svatou ctnost, jež byla nejkrásnější z jejích výsad. Proto také nedošlo její panenské tělo porušení hrobového a nyní skví se v nebi jako nejzářivější hvězda po svatém člověčenství Spasitelově.

Maria vynikala v poslušnosti. Její důstojnost staví ji nad veškeren zákon, a ona přece jest zákona poslušna. Podrobuje se svým rodičům, svým představeným v chrámě a svatému Josefu, svému snoubenci. Oživena věrou spatřovala ve svých představených Boha. Její poslušnost byla proto rychlá, přesná, prostá, srdečná i velkomyslná, jako jest vzorem poddaných, tak jest i vzorem představených všech stupňů, pro všechny vrchnosti svým podivuhodným jednáním s Ježíšem, jejím božským Synem. Všichni tedy bez výjimky můžeme a máme následovati ctností Mariiných, velké ochránitelky našeho institutu.

Prosme Boha na přímluvu Mariinu o milost vytrvalosti v přesném zachovávání našich svatých slibů, a abychom si ji více zajistili, ko-

¹⁾ Mat. 8, 20.

nejme slibní ctnosti ve všech jejich dokonalostech.

III. Láska Mariina k ostatním ctnostem potřebným řeholním osobám. Náš řeholní život má se též vyznačovati konáním pokory, spojením s Bohem a v pravdě apoštolskou horlivostí. Maria jest nám dokonalým vzorem těchto ctností. Její pokora se jeví ve všem jejím chování, a ona se vždy ukazuje jako dívka Páně. Mnohem lépe než Maria, sestra Lazarova, vyvolila si nejsvětější Panna nejlepší stránku, spojení s Bohem. Její život byl ustavičnou modlitbou; církevní učitelé praví, že spojovala s rozjímavým životem Mariiným činný život Martin a pracovala podle míry svých sil a s úmysly víry, aby se zalíbila Bohu a plnila jeho svatou vůli.

Její horlivost pro slávu Boží jevila se předně jejím příkladem, ale též její neustálou modlitbou, jak to dala najevo při svatbě v Káně. Její ctnosti, praví svatý Ambrož, učinily z jejího života pravidlo pro všechny stavy. Podle jejího příkladu konejme tedy ctnosti našeho svatého stavu s úmyslem oslavovati Boha. Dobrý Mistr nás zahrnul svými milostmi, vzdávejme mu lásku za lásku a dávejme mu podle jeho darů. S Mariinou pomocí pracujme o své dokonalosti; vzývejme každého dne tuto dobrou Matku, abychom následovali jejích ctností a zasloužili si míti takto jednou účast na její slávě v nebesích.

Duchovní kytice. Chcete-li náležitě ctíti Matku Ježíše Krista, následujte její tichosti, pokory, čistoty těla i duše, neboť bez toho nemůžete nikdy nabýti úplné a upřímné zbožnosti k ní. (Svatý Bonaventura).

50. Dokonalost i svatost Mariina.

Krátký obsah.

I. Mariina dokonalost milosti. „K dosažení cti, že mohla počítí věčné Slovo“ praví svatý Řehoř, „musila Maria zvýšiti velikost svých zásluh nade všechny kůry andělské až k samému trůnu božství.“ „Jsouc neposkvrněná ve svém početí,“ praví svatý Vavřinec Justiniani, „vstoupila Maria do života nadána všemi dary nebeskými.“ Radujme se, že máme tak svatou Matku a rozmnožme svou důvěru v její všemocnou přímluvu.

II. Dokonalost Mariiných ctností. Maria obdržela plnost milostí a neustále působila, že přinášely užitek. Ostatní svatí vynikali v určitých ctnostech, Maria je konala všechny, a to v nejvyšším stupni. Převyšovala věrou patriarchy, horlivostí proroky, vytrvalostí mučedníky, nevinností panny, ano i serafíny láskou. Snažme se napodobiti ctnosti Mariiny a prosme ji, aby nám pomáhala prospívati v dokonalosti.

III. Neustálý pokrok Mariin ve svatosti. Obdržela mnoho hřiven, ale vždy jimi těžila. Její život na zemi byl stále rychlejším a rychlejším kráčením na cestě svatosti. Jako platan na břehu vod, tak vzrůstala nepřetržitě ve spravedlnosti, jsouc neustále zvlažována plností milostí Božích. Podle příkladu Mariina, naší dobré matky, musíme se my, řeholníci, snažiti o neustálý vzrůst ve svatosti.

Rozjímání.

Zalíbilo se Hospodinu v tobě (Isaiáš 62, 4).

I. Mariina dokonalost milosti. „Když se chtělo božské Slovo státi člověkem, aby spasilo člověka“, praví svatý Augustin, „musilo si zvoliti matku, jejíž ctnosti byly hrdinnější a dokonalější než ctnosti všech ostatních tvorů.“ Svatý Tomáš učí, že Bůh dává každému milost, jež jest ve shodě se stavem, k němuž jej povolal,

a s okolností, ke které jej určil, a poněvadž důstojnost Matky Boží převyšuje nade všechno přirovnání vše, co jest nejvyššího na lidech i andělech, musila býti Maria nadána větším bohatstvím milostí než andělé a lidé dohromady. „Důstojností svého vyvolení a svatostí svého života“, tvrdí svatý Řehoř, „převyšovala duše Bohu nejmilejší a od něho nejvíce milostmi nadané. Aby mohla míti čest počítí věčné Slovo, musla zvýšiti velikost svých zásluh nade všechny kůry andělské až k samému trůnu božství.“

Podle všeobecného mínění Církve převyšuje milost, kterou obdržela Maria ve chvíli svého neposkvrněného početí všechny milosti, jež byly uštědřeny svatým a blaženým duchům. Od prvního tohoto okamžiku byla nejkrásnější v očích Stvořitelových a hodnější jeho lásky nežli všichni předurčení. Proto také vstoupila do života nadaná všemi dary nebeskými, praví svatý Vavřinec, a vše, co si lze představití o zásluze, o milosti a o slávě, nachází se na ní.

Radujme se, že máme tak svatou Matku, a rozmnožme svou důvěru v její všemocnou přímluvu. Vštěpujme i svým žákům toto smýšlení.

II. Dokonalost Mariiných ctností. Maria obdržela plnost milostí, které obdrželi ostatní předurčení jen v jisté míře, ona však z nich vždy těžila a působila, že přinášely užitek, s bedlivostí a s věrností, jež byly ve shodě s oněmi milostmi a takto neustávala vzrůstatí podivuhodným způsobem ve svatosti a na zásluhách.

Ostatní svatí vynikali jen v některých ctnostech, jedni mají jako rozlišovací znak horlivost o spásu duší, jiní lásku k samotě i k mlčení, druzí ducha modlitby a t. d.; Maria vynikala

mnohem více, neboť konala všechny ctnosti v nejvyšším stupni. Proto převyšovala patriarchy a proroky ve víře a v naději, apoštoly v obětovnosti a v horlivosti, mučedníky ve stálosti a v zmužilosti, panny v nevinnosti, vyznavače ve zbožnosti a ve věrnosti, ano i samé serafíny v lásce. „Ona jest“, praví svatý Bernard, „nebem Božím a zasluhuje toho názvu, neboť ona sama měla více milostí, darů a ctností, než všichni ostatní blahoslavení dohromady.“

Podle svatého Ambrože jest Maria vzorem pro všechny lidi a pro všechny stavy. Jest vzorem mládeži, věku pokročilému i stáří, apoštolům víry, jakož i lidem rozjímajícím na poušti, osobám řeholním i lidem žijícím ve světě. Jsouc vždy poslušna bez výjimky rozkazů Božích, vyhověla Maria věrně jeho hlasu a klaněla se jeho prozřetelnosti, obnovujíc veškeru svou slávu a všechno své snažení k tomu, aby si zasloužila zalíbiti se mu vším svým chováním.

My řeholníci zavázali jsme se, že budeme bez ustání pracovat o své dokonalosti konáním ctností našeho svatého stavu; plníme svůj závazek? Mnoho nám dal Bůh a mnoho též od nás požádá. Nebude nám Pán vytýkati, že jsme promrhali hřivny jeho milostí, místo abychom jimi těžili vždy častějšími a horlivějšími ctnostnými činy? Snažme se tedy napodobiti ctnosti Mariiny a prosíme ji, aby nám pomohla, bychom prospívali v dokonalosti.

III. Neustálý pokrok Mariin ve svatosti. „Od první chvíle svého neposkvrněného početí až do poslední chvíle svého života“, praví Otec Lejeune, „konala Maria ustavičně úkony lásky podle rozsahu i působivosti milosti. Jestliže, jak učí uči-

telé církevní, souvisí každý stupeň milosti s novým stupněm slávy, jestliže věrné působení s pomáhající milosti dosahuje rozmnožení milosti, jestliže, jak mnozí se domnívají, duše zběhlá ve ctnosti vykoná skutek rovnající se mohutnosti této zběhlosti a nabývá takto pokaždé zásluhy, rovnající se množství zásluh již dosažených, zdaž pochopíme někdy nadpřirozený součet milostí a zásluh, kterého dosáhla nejsvětější Panna v době třiašedesáti let svého života?“

¶ Maria obdržela mnoho hřiven, a ona jimi vždy těžila. Její pozemský život byl stále rychlejším a rychlejším kráčením na cestě svatosti. Jako platan na břehu vod tak vzrůstala nepřetržitě ve spravedlnosti, jsouc neustále zvláštěvána plností milostí Božích. A přesvatá smrt korunovala tento život plný zásluh, přidávajíc k tomuto pokladu ještě i zásluhy smrti samé.

„Žádný tvor nepodobal se Bohu více,“ dí svatý Bernard, „ona ozařuje naše temnoty leskem svých ctností. Požehnaná Panno, přinováme-li tě k nebi, tys ještě vyvýšenější. Nazvu-li tě královnou národů, tím tě dostatečně nevychválím. Nazvu tě tedy královnou andělů, neboť máš veškeré právo na tento slavný název.“

¶ Podle příkladu Mariina, naší dobré Matky, musíme se my, řeholníci a vychovatelé, snažiti, abychom stále rostli ve svatosti, abychom mohli býti vzory svým žákům a vésti je s sebou do ráje.

Duchovní kytice. Žádná svatost, žádná spravedlnost, žádná dokonalost nescházela Marii, byla naplněna darem všech milostí, neboť vyvýšena jsouc nad všechny anděly, převyšuje všechny smrtelníky zásluhami (Svatý Petr Damiánský).

III. VZNEŠENOST MARIINA.

51. Svaté jméno Mariino.

Krátký obsah.

I. Význam jména Mariina. Toto požehnané jméno znamená: „osvícená, hvězda mořská, paní, královna, moře hořkosti,“ a každý tento název přísluší nejsvětější Panně, jež jest červánkem Slunce spravedlnosti, hvězdou spásy, Královnou nebe i země a Matkou bolestnou. Vzávejme rádi a často s úctou i s láskou svaté jméno Mariino a nabádejme své žáky k této pobožnosti tak působivé pro spasení.

II. Svaté jméno Mariino zdrojem milostí. Toto požehnané jméno jest postrachem ďáblů, sráží je jako ohnivý šíp, praví svatý Tomáš Akvinský, a můžeme ho použítí se vší důvěrou s dobrým úspěchem proti jejich útokům. Osvěcuje rozum, obveseluje srdce, dodává zmužilosti k oběti a lásky ke ctnosti. V pokušeních vzávejme vždy svaté jméno Mariino.

III. Důvěra ve svaté jméno Mariino. Náš pozemský život jest nebezpečnou plavbou, dí svatý Bernard, nechceme-li utonouti, neztrácejme s očí hvězdy mořské. Když zuřivost pokušení proti nám se rozpoutá, patřme na hvězdu, volejme: Maria. Prosme Marii o milost, abychom mohli vzývat s důvěrou její svaté jméno zvláště v hodině své smrti.

Rozjímání.

Jméno Panny bylo Maria (Luk. 1, 27).

I. Význam jména Mariina. Svatý Alfons připisuje tomuto požehnanému jménu nebeský původ, neboť svatý Joachim a svatá Anna je dali svému dítěti z výslovného rozkazu Božího.

Jméno Maria značí: osvícená, osvěcující, hvězda mořská, paní, královna, moře hořkosti, a přísluší vhodně nejsvětější Panně v každém tom-

to významu. Jako červánky Slunce pravdy a spravedlnosti zrcadlí Maria na celou zemi božský jas. V našich nebezpečnostech vede a těší nás i povzbuzuje naši důvěru jako hvězda spasení. Jako Královna nebes i země jest vyvýšena nad každé pouhé stvoření. Konečně vidíme ji zkoušenou zármutkem za jejího smrtelného života a hodnou názvu „Matky bolestné“.

„Toto jméno,“ praví svatí učitelé církevní, „jehož význam jest „hvězda mořská“, přísluší dokonale Panně, Matce Boží. Bývá přirovnávána k hvězdě a to vším právem, neboť ona jest onou hvězdou vyšlou z Jakoba,¹⁾ jejíž paprsek osvětluje svět, jehož lesk naplňuje nebesa, proniká peklem a rozněcuje i sám svět, kde dává počátek i vzrůst ctnostem a hubí nepravosti. Ona jest onou hvězdou stojící nad širým mořem světa, jež září svými dobrodiními a osvětluje stopami, jež za sebou zůstává.²⁾ Jako polárka pomáhá plavcům, aby dospěli přístavu, tak vede nás Maria do slávy nebeské.“³⁾

Vzývejme rádi často s úctou i s láskou svaté jméno Mariino a nabádejme své žáky k této tak působivé pobožnosti k spasení. Když si na to zvykneme, budeme toho pamětlivi i v hodině smrti.

II. Svaté méno Mariino zdrojem milosti. Velké jest jméno Mariino svým významem, velké jest však též duchovním prospěchem, který nám zjednává. Jestliť postrachem ďáblů, neboť je sráží jako ohnivý šíp, praví svatý Tomáš Akvinský, a můžeme ho použítí vždy s dobrým úspěchem proti jejich útokům. Vysloveno s věrou, důvěrou i s vroucností činí jejich zuřivost bezmocnou a odpu-

¹⁾ Num. 24, 17. ²⁾ Svatý Bernard ³⁾ Person,

zuje je od nás. Mravně můžeme býti ujištěni, že jsme nezhřešili, tvrdí svatý Petr Chrysolog, uvědomíme-li si, že jsme vzývali toto svaté jméno v návalu pokušení. „O Maria“, zvolal svatý Anselm, „kéž jest tvé jméno se mnou v mých nebezpečnostech a v mých úzkostech i v mé radosti. Dosáhnou-li této milosti, pak se nestraчуji, že zahynu, a kdybych již takřka padal k branám pekelným, ruka tvá mě zadrží.“

„Sladké jméno Mariino“, prohlašuje svatý Alfons, „osvětluje rozum, obveseluje srdce, dodává zmužilosti k oběti a lásky ke ctnosti. Podle zaslíbení učiněného svaté Brigitě uděluje Ježíš Kristus těm, kteří se chtějí polepsiti ze svých chyb a skládají svou důvěru v Marii a vzývají její svaté jméno, lítost nad jejich hříchy, prostředek k zadostčinění božské spravedlnosti, sílu k vytrvalosti a konečně království nebeské.“¹⁾

Praví věřící, tak pěje Církev svatá, skládají svou radost ve jméno Mariino.²⁾ Toto svaté jméno jest jako jméno Ježíš křesťanu zvláště spasitelné v hodině smrti, „O sladká smrt,“ volá svatý Alfons, „o drahocenná smrt, je-li chráněna těmito spasitelnými jmény!“

Ano, podle příkladu svatých, utíkejme se k Marii s věrou, důvěrou a láskou; chránění pomocí tohoto milostiplného jména uvarujeme se všelikého nebezpečí a nabudeme za svého života a zvláště při smrti sladké zkušenosti, že nejsvětější Panna nezamítne nám nikdy své mocné přímluvy u svého božského Syna.

Vzývejme tedy často svaté jméno Mariino, jmenovitě v pokušeních.

¹⁾ Svatý Liguori. ²⁾ Hodinky církevní za svátek svatého jména Mariina.

III. Důvěra ve svaté jméno Mariino. Svatý Bernard doporučuje tuto důvěru všem bez výjimky. „Váš život na zemi“, praví, jest nebezpečnou plavbou za vichřice a bouře. Nechcete-li utonouti, neztrácejte s očí hvězdy mořské. Když zuřivost pokušení se rozpoutá proti vám, pohleďte na hvězdu, volejte: Maria. Když budete sklíčení velikostí svých hříchů, zahanbeni ohydlnými ranami svého srdce, poděšení strachem před tresty, když se cítíte zahaleni mrakem zádušného smutku a blízce upadnutí do propasti otevřené pod vašima nohama, pohleďte na hvězdu, volejte: Maria. Kéž nikdy není daleko toto jméno od vašich úst, nikdy daleko od vašeho srdce. Abyste však měli účast na milostech, jimiž jest naplněno, neopomínejte nikdy příkladů, které vám připomíná.“

Vzdávejme věrně a rádi svatému jménu Mariinu kult úcty a vzývání. Vyslovujme je a navykněme též své žáky, aby je vyslovovali s úctou, zbožností, důvěrou i láskou. Následujme svatých v této pobožnosti; chráněni jako oni tímto milostiplným jménem, uvarujeme se nebezpečností, zakusíme moc tohoto vzývání ve svých bojích proti zlým duchům a ve své snaze o stálé prospívání na cestě dokonalosti.

Prosme Marii o milost, abychom vzývali s důvěrou její svaté jméno a jméno jejího božského Syna každého dne svého života, zvláště pak v hodině smrti.

Duchovní kytice. Nikdy nevzýváme Marie, abychom z toho neměli největší prospěch; její jméno má především moc k rozptýlení a ku přemožení pekelných pokušení (Sv. Bonaventura).

52. Nejsvětější Trojice a Maria.

Krátký obsah.

I. Bůh Otec a Maria. Syn Boží od věčnosti zplozený od Otce pojal Marii za Matku a Otec učinil ji svou nevěstou. Tato hodnost nevěsty věčného Otce, jíž není rovné, provází hodnost Matky Boží a staví takto Marii nade všechno stvoření vyjímaje Boha člověka jenž jest jejím božským Synem. Děkujeme Bohu za nevýslovné přednosti, jimiž poctil Marii.

II. Bůh Syn a Maria. Když se stalo božské Slovo jejím synem, uctívalo ji dětinnou poslušností po třicet roku. Milost učinila z Marie živý obraz Ježíšův, neboť, praví svatý Bernardin Sienský, božské mateřství musilo býti v Marii založeno do jisté míry na účastenství na dokonalostech Božích. Rozmnožme svou důvěru v Marii, jež jest spoluvykupitelkou, a doporučujeme jí své věčné spasení.

III. Duch svatý a Maria. Jako chrám Ducha svatého má Maria účast na plnosti jeho darů, jest ozdobena leskem nejvyšší svatosti, její neposkrvněné srdce jest nejžhavějším ohniskem lásky Boží, její rozum jest osvětlen největším světlem. Maria jednala vždy věrně podle záměrů Božích s ní. Oslavujeme tuto dobrou Matku ve spojení s Církví a dosvědčujeme jí dětinnou zbožnost následováním jejích ctností.

Rozjímání.

Maria, nalezla jsi milost u Boha (Luk, 1, 30).

I. Bůh, Otec a Maria. Jak velice povýšil věčný Otec Marii, že ji vyvolil, aby se stala v čase Matkou božského Slova, Syna od věčnosti zplozeného od Otce. Tato důstojnost zahrnuje v sobě všechny ostatní důstojnosti, praví svatý Bernardin Sienský, hodnost nevěsty věčného Otce provází hodnost Matky Boží a staví takto Marii nade všechno stvoření, vyjímaje Boha člověka, jenž se stal jejím Synem.

„O, člověče,“ volá svatý Anselm, „pozoruj a žasni. Věčný Otec má jediného Syna, stejné podstaty jako on, rozděluje se o něho s Ma-

rií, a ona se stává skutečně jeho Matkou na zemi jako on jest jeho Otcem na nebi.“ A Bossuet volá: „O svatá Panno, kdybych měl rozum andělský, a to rozum anděla nejvyšší hierarchie, byla by má chápavost ještě příliš malá, aby mohla pochopiti nejdokonalejší spojení Otcovo s tebou! On tě přidružil k svému věčnému plazení a učinil tě se sebou Matkou téhož Syna, O díve, o hlubíně lásky! Který rozum mohl by vystihnouti svou úvahou nepochopitelné zalíbení Otcovo v tobě!“

Jen Bůh zná Mariinu hodnost, praví svatí učitelé církevní; on ji povýšil k stupni dokonalosti, jenž hraničí s božstvím. Odhadněte, můžete-li, milosti a duchovní bohatství, jimiž obdařil Bůh všechny ostatní svaté, shrňte všechny tyto zásluhy a všechny tyto milosti, tedy přece svou nesmírnou láskou k Marii, své milované nevěstě, udělil jich jí Bůh mnohem více již v prvním okamžiku jejího neposkvrněného početí.

Děkujeme Pánu se všemi anděly a svatými za nevýslovné přednosti, jimiž poctil naši nebeskou Matku.

II. Bůh, Syn a Maria. Všechno bylo stvořeno Slovem Božím a toto Slovo stalo se Synem Mariiným; ono si ji přidružilo k dílu našeho vykoupění, stalo se na ní závislým, uctívalo ji dětinou poslušností po třicet roků, učinilo ji Matkou všech lidí a povýšilo ji konečně v nebesích nejvýše.

Syn Boží přijal od ní své svaté člověčenství a tím se jí zevně podobá, chtěl ji však z lásky a z vděčnosti učiniti podobnou sobě v možné míře, aby z ní utvořil živý obraz sebe samého;

neboť, praví svatý Bernardin Sienský, božské mateřství musilo býti založeno v Marii na účastenství na dokonalostech Božích, a to v poměru, kterého prostý tvor byl jen schopen. Aby ji Bůh k této důstojnosti pozvedl, udělil jí jakýsi druh rovnosti se sebou sdělením téměř nekonečné milosti a dokonalosti. Proto také žádný člověk, ba ani anděl nebyl obdařen tolikerými dary nebeskými, tolikerými milostmi a nebyl ozdoben takovými vlastnostmi jako Maria. Pro ni jedinou utvořil zvláštní svět, daleko nad tento vesmír a převyšující i hierarchie blahoslaivených duchů.

Radujme se z jejích nevýslovných předností a oslavujme Pána pro veliké věci, které v ní učinil. Matka Boží jest zároveň i naší dobrou Matkou, její vznešenost jest tudíž i naší vznešeností, jako jsou statky rodičů též statky dítek.

Spojme rádi svůj hlas s hlasem Církve svaté a blahopřejme jí k jejímu vyvolení za Matku Boží, a při vzpomínce na převeliké milosti, jimiž ji zahrnula nejsvětější Trojice, připomeňme si též ony milosti, které jsme sami obdrželi, zvláště milost křtu svatého, skrze niž jsme se stali přivlastněnými dítkami Otce nebeského, bratry Ježíše Krista, údy jeho mystického těla a chrámy Ducha svatého. Zdaž se nám nedostalo všech těchto milostí skrze mocné prostřednictví naší nebeské Matky?

Rozmnožme tedy svou důvěru v Marii, jež jest spoluvykupitelkou, a doporučíme jí své věčné spasení a věčné spasení našich žáků. Navykněme je, aby vzývali často Ježíše, Marii a Josefa, pod touto trojí ochranou vytrvají na cestě dobra až do smrti.

III. Duch svatý a Maria. Jako chrám Ducha svatého měla požehnaná Panna účast na plnosti jeho darů, jest ozdobena vším leskem nejvyšší svatosti, její neposkvrněné srdce jest nejžhavějším ohniskem božské lásky a její rozum jest osvícen největším světlem. Maria jednala vždy věrně podle úradků Božích s ní, následovala vždy vnuknutí Ducha svatého a jednala vždy podle milosti. Proto také nepřestávala v Marii dokonalost nikdy vzrůstat a učinila z ní nejslavnějšího a nejsvětějšího tvora; její místo jest hned po božství, sice pod božským člověčenstvím Spasitele Ježíše Krista, ale nade všemi anděly a nade všemi svatými.

Oslavujme Marii ve spojení s Církví svatou jako živý obraz božských dokonalostí. Dosvědčujme jí dětinnou zbožnost, zvláště následováním jejích ctností. Uctívejme ji všemi u nás obvyklými pobožnostmi, jednak modlitbami k naší dobré Matce po všechny dni, jakož i vroucím rozjímáním svatého růžence a zbožnou oslavou jejích svátků. Svými dobrými příklady a povzbuzováním vštěpujme tuto dětinnou zbožnost i svým žákům. Maria jest ochranitelkou našeho institutu a my ji vzýváme každodenně pod tímto názvem, svěřme jí tedy zájmy našeho institutu a našeho apoštolátu. Kéž bychom si na její mocnou přímluvu zasloužili oslavovati s ní nejsvětější Trojici ve vlasti věčné!

Duchovní kytice. Obdržela-li Maria tak velkou hojnost milostí, stalo se to proto, aby z nich udílela lidem, kteří se k ní utíkají. Využítkujte tedy svou péčí o její uctívání a svým utíkáním pod její ochranu oné výhody, které můžete z toho nabýti (Svatý J. Kř. z La Salle).

53. Božské mateřství.

Krátký obsah.

I. Vznešenost božského mateřství. Titul Matky Ježíšovy obsahuje nejkrásnější vlastnosti. Tato hodnota jest vyššího řádu nežli každá jiná hodnota, následuje hned po hodnotě Boží a povyšuje Marii nade všechny tvory, vyjímaje člověčenství Spasitelovo. Vzávejmo často a s nepomíjející důvěrou Matku tak dobrou k nám.

II. Sláva Matky Boží. Jediné Bůh zná dokonalosti Marii, milosti a dary vylité v hojnosti do její duše. Svým božským mateřstvím stala se nejsvětější Panna nevěstou Otce, matkou Syna a chrámem Ducha svatého. Pro tuto trojí vlastnost jest královnou nebe i země. Obnovme se v dětinné zbožnosti k Marii a za tím účelem snažme se následovati jejích ctností.

III. Maria jest také naší Matkou. Spojme se s Církví na zemi i s Církví na nebi, abychom uctívali božské mateřství: je-li však Maria Matkou Boha Spasitele, jest též Matkou naší, neboť Ježíš dal nám ji za Matku, a my jsme skutečně jejími přivlastněnými dítkami. Dosvědčujme Marii vždy naprostou důvěru a povzbuzujme k tomu i své žáky.

Rozjímání.

Maria, z nížto se narodil Ježíš (Mat. 1, 16).

I. Vznešenost božského mateřství. „Nesmíme se tomu diviti,“ praví svatý Tomáš z Villanovy, „že evangelisté mluví tak obšírně a s takovými podrobnostmi o svatém Janu Křtiteli, o svaté Magdaleně, a tak málo vypravují o Marii. Označili Marii jen jako Matku Boží a tato vlastnost stačí, neboť v sobě obsahuje nejkrásnější vlastnosti a zavírá je v sobě všechny.“ Svatý Albert Veliký pak dí: „Ježíš Kristus jest Bůh, Maria jako jeho Matka jest tudíž skutečně Matkou Boží; tato hodnota jest však vyššího řádu než každá jiná hodnota, a následuje hned po hodnotě Boží“. A zajisté, Panna stala se Matkou a to Matkou Pána i Boha svého! Věčný,

Nesmírný, Nekonečný chtěl přijmouti od ní svůj život a všechnu péči, kterou vyžadoval stav, který vzal na sebe, přijav přirozenost lidskou. Již proto jest Maria touto jedinečnou i neslýchanou předností vyvýšena nade všechny tvory, vyjímaje člověčenství Spasitelovo.

Tato hodnost Matky Boží staví nejsvětější Pannu nade všechny možné tvory. K bytostem již stvořeným může Bůh připojiti jiné mnohem dokonalejší, leč i když si je myslíme jakkoli dokonalé, jsou přece jen jeho služebníky a otroky, a proto, jak poznamenává svatý Jan Damascenský, zůstane vždy mezi nimi a Marií nesmírná vzdálenost, jako jest nezbytně velká vzdálenost mezi matkou nějakého pána a mezi otroky téhož pána. Nejvyšší a nejslavnější ze serafů jsou v řadě sluhů Mariiných: mezi ním a Bohem jest místo, podle libosti Boží, pro množství tvorů ještě dokonalejších, žádný však nedosáhne hodnosti Božího mateřství.

Vzývejme často a s nepomíjející důvěrou Matku tak mocnou a tak dobrou k nám.

II Sláva Matky Boží. Tato sláva vyplývá z přednosti božského mateřství samého. Když si ji vyvolil Syn Boží za Matku, zavázal se jednati s ní jako s takovou, že ji tedy bude ctíti, uctívati, milovati, jí sloužiti a činiti účastnou svých nekonečných pokladů. Maria má nad svým božským Synem pravomoc, jež jest nerozlučna od její vlastnosti jako Matky a vykonává nad ním všechna svá práva. Jako však Bůh uděluje ve své moudrosti své dary ve shodě s hodností, k níž povznáší nějakého tvora, tak ví jediné on a může jen on pochopiti milosti udělené v hojnosti oné duši vyznamenané přede všemi.

Pro své božské mateřství vstupuje Maria do opravdového spojení se třemi božskými osobami nejsvětější Trojice, stává se nevěstou Otce, Matkou Syna a chrámem Ducha svatého. Pro tuto trojí vlastnost jest Maria královnou nebe i země. „Naše dobrá Matka jest nejvyšší paní všech tvorů,“ praví svatý Bernardin Sienský, „nazýváme ji však raději Matkou Boží, neboť tato vlastnost jest kořenem i zdrojem všech ostatních.“ Svatý Chrysolog dodává: „Jiným byla dána milost jen po částech, Marii však byla dána veškerá plnost milosti“. A svatý Bernard dí: „Co jest podivuhodnějšího, blahovolné uctívání Synovo, nebo nejvznešenější hodnost Matčina? V obou případech musíme žasnouti, neboť Bůh jest poslušen ženy, což nemá podobného pokorení, žena vykonává moc mateřskou, a to moc nad Bohem, což jest povýšení, jemuž není rovného“.

Oslavujme Marii, že zasloužila — zásluhou přiměřenosti — božského mateřství, poněvadž se k němu připravila věrným jednáním podle milosti a konáním všech ctností. Obnovme se v dětinné zbožnosti k této dobré Matce a za tím účelem snažme se především následovati jejích ctností.

„Uctívejme Marii,“ jak nám radí svatý Bernard, „se vší něžností svého srdce, se vší mocí své lásky, že všech svých přání, neboť toť jest vůle toho, jenž chtěl, abychom nabyli všeho skrze Marii.“

III. Maria jest také naší Matkou. Spojme se s Církví na zemi a s Církví na nebi, abychom uctívali nejsvětější Matku Boha Spasitele. Zdaž

nehlásala a neslavila Církev po všechny doby tuto slavnou přednost božského mateřství? hájila ji proti všem bludům a učinila je předmětem zvláštního svátku. Pějme s Církví: „O Maria, svatá Panno, tys šťastná a vši chvály hodná, neboť z tebe vyšel Kristus, náš Bůh, náš Spasitel a náš Vykupitel. Ten, jenž vládne nebem a zemí, chtěje se státi člověkem, uzavřel se v lůno tvé. Tys požehnaná od Boha, neboť nám dáváš ovoce života. Učiň, abychom oslavujíce tvé svaté mateřství, zaskoužili též přispění tvé ochrany.“¹⁾

Nezapomínejme však nikdy, že když jest Maria Matkou Boha Spasitele, jest též naší Matkou, neboť Ježíš dal nám ji za Matku, umíraje na kříži; jsme tedy zajisté skutečně jejími přisvojenými dítkami a bratry Ježíšovými. Prosme ji, aby přednesla svému Synu naše vroucí prosby a naše lkání, on neoslyší hlasu své Matky a bude dbáti jejího přání, neboť jí nemůže ničeho odmítnouti.

Vzývejme zvláště o přispění této nejsvětější Panny v hodině své smrti; jako Matka nejvyššího Soudce vymůže nám jeho milosrdenství a věčnou blaženost. Vzbuzujme ve svých žácích tytéž city lásky a důvěry k Matce Ježíšově i naší. Kéž bychom došli všichni na její přímluvu milosti vytrvalosti až do konce!

Duchovní kytice. O svatá Panno, snažně tě prosíme pro přednost tvého božského mateřství, vyžádej nám svou přímluvou u Boha, jenž se stal skrze tebe účastným našich béd, aby nás učinil účastnými své slávy ve věčné blaženosti (Svatý Anselm).

¹⁾ Hodinky na svátek Mariina mateřství.

54. Podobnost Mariina s Ježíšem.

Krátký obsah.

I. Ježíš i Maria byli zaslíbeni, prorokováni, a předobrazeni. Podle proroctví Isaiášova: „Panna počne a porodí Syna a nazváno bude jméno jeho Emanuel.“ Obracuje se k Marii dříve svatý Ondřej Krétský: „Všichni tlumočníci Ducha svatého mluvili o tobě, Matko Boží.“ Ježíš i Maria byli předobrazeni osobami i symbolickými předměty. Můžeme říci svým žákům: „Buďte následovníky mými jako jsem já následovníkem Mariiným a Kristovým?“

II. Podobnost Ježíšova i Mariina. Ježíš Kristus jsa Bůh má všechny dokonalosti, a když si vyvolil Marii za Matku, zahrnul ji všemi svými dary. Pro svou božskou přirozenost jest Ježíš Kristus prost všeho hříchu, jeho Matka byla zvláštní výsadou rovněž uchována od hříchu. Podle příkladu Mariina a na její přímluvu varujme se hříchu a konejme ctnosti našeho svatého stavu, abychom se víc a více podobali Ježíši.

III, Shodnost Mariina s Ježíšem. Když stvořil Bůh novou Evu, měl na zřeteli nového Adama. Stvořena podle vzoru svého božského Syna jest Maria nejdokonalejším obrazem Ježíšovým. zrcadlem ukazujícím nejpřesněji jeho božské tahy, ve všem svém chování měla úplnou shodnost srdce se vzorem předurčených. Snažme se utvořiti sebe i své žáky k podobenství svého Pána; prosme na přímluvu Mariinu za tuto shodnost srdce s ní a s Ježíšem.

Rozjímání.

„Jeť zrcadlo bez poskvrny síly Boží a obraz dobrotivosti jeho (Moudr. 7, 26).“

I. Ježíš i Maria byli zaslíbeni, prorokováni a předobrazeni
Když byl Ježíš Kristus zaslíben, prorokován a předobrazen, byla s ním a pro něho zaslíbena, prorokována i předobrazena též Maria. Když předpovídá Genesis příchod Vykupitelův, mluví zároveň o ženě, která rozdrtí hlavu hadovu,¹⁾ aby napravila hřích Evin. David pozoruje na pravici Krále nejvyššího královnu, jejíž všechna krása jest vnitř a za níž spěchají panny, aby se zasvětily Bohu v chrámě.²⁾ Isaiáš

¹⁾ Genes. 3, 15, ²⁾ Žalm 44, 14-16.

zvěstuje Achazovi velký div moci a milosrdenství, jež se stane v době, kterou naznačil Hospodin: „Panna počne a porodí syna a nazváno bude jméno jeho Emanuel“.¹⁾

„Jako bylo potřebí připravit prorocstvími lidi na nevýslovné tajemství vtělení Slova,“ praví svatí učitelé církevní,²⁾ „tak bylo potřebí připravit prorocstvími lidského ducha, aby věřil v matku pannu, v pouhého tvora jako v Matku Boží.“ Proto obraceje se k Marii praví svatý Ondřej Krétský: „Všichni tlumočníci Ducha Svatého mluvili o tobě, Matko Boží, tys obvyklým předmětem jejich předpovědí“.

Ježíš Kristus byl předobrazem všemi spravedlivými muži Starého Zákona, jako byla Maria předobrazena svatými ženami. Ježíš Kristus byl přebrazen symbolickými předměty: stromem života, duhou, hořícím keřem, zlatým svícem, zápalným oltářem, holí Aronovou. Tak bylo tomu i s Marií; tytéž symboly vztahují se i na ni; proto neváhají církevní učitelé, zvláště svatý Efrem, nazývat ji stromem života, duhou, archou úmluvy.

Můžeme opravdově říci svým žákům: „Buďte následovníky můmi, jakož i já jsem Mariiným a Kristovým“?³⁾

II. Podobnost Ježíšova i Mariina. Ježíš Kristus jest Bůh a má sám od sebe všechny dokonalosti, nad sebou nezří nikoho, jest podstatně moc, moudrost a dobrotivost. Maria jest Matkou Boží, zahrnuta dary Božími a jedině on jest nad ní; ona jest takřka nekonečnou hlubinou moci, moudrosti a dobrotivosti.

¹⁾ Izaiáš, 7, 14. ²⁾ Svatý Chrysostom a svatý Řehoř Nazianský. ³⁾ I. Kor. 4, 16.

Ježíš Kristus jest beze hříchu pro svou božskou přirozenost, Maria byla uchráněna ode všeho hříchu zvláštní výsadou. Ježíš Kristus jest zdrojem milostí, Maria jest jejich průlivem. Ježíš Kristus, Slunce spravedlnosti, osvěcuje a činí spaseno lidstvo, Maria tajuplný měsíc odráží paprsky tohoto tělesa nebeského a má jimi na duše velmi sladký a spasitelný vliv.

Ježíš Kristus nás miloval tak, že za nás zemřel na kříži, Maria, spoluvykupitelka lidského pokolení, svolila ke smrti svého božského Syna z lásky k nám. Ježíš Kristus jest tichost, pokora a čistota sama, Maria jest jejich zosobněním, neboť „ve všech ctnostech“, dí svatý Tomáš z Villanova, „byla Matka opravdově obrazem i odleskem Synovým, jako byl Syn typem i vzorem Matčíným“.

Ježíše Krista nazýváme Králem, Mistrem a Pánem, Marii nazýváme královnou, paní a vládkyní. Klaníme se Ježíši Kristu, jenž jest moudrost nestvořená, Marii uctíváme pod názvem „Stolice moudrosti“. Ježíš Kristus jest naším obhájcem i útočištěm, naší útěchou i nadějí. Maria jest naší obhajitelkou, útočištěm hříšníků a potěšením zarmoucených. Církev spojuje ve svém uctívání Marii úzce s Ježíšem, neodlučujeme jich tedy ve své pobožnosti.

Podle příkladu Mariina a na její přímlovu varujme se každého hříchu a konejme ctnosti svého svatého stavu, abychom se víc a více podobali Ježíši.

III. Shodnost Mariina s Ježíšem. Maria se podivuhodně shodovala s Ježíšem a to ve stupni nejvyšším, jehož pouhý tvor může jen dosáhnouti, Matky jsou obyčejně živým typem svých

dítek a dávají jim jakousi shodu v tazích i náklonnostech. Tento zákon byl zachován i na Marii, avšak s podstatným rozdílem, Matka byla totiž učiněna podle vzoru Synova. Když Bůh stvořil novou Evu, měl na zřeteli nového Adama. Maria jest nejdokonalším obrazem Ježíšovým, zrcadlem ukazujícím nejpřesněji jeho tahy. Aniž mluvíme o fysické podobnosti mezi Pannou nade vše porovnání a nejkrásnějším ze synů lidských, jest ještě tak mnoho shodných vztahů mezi Matkou i Synem. Není hlediska, s něhož bychom nemohli pozorovati Ježíše a zároveň Marii, neboť nejsvětější Panna měla ve všem svém chování naprostou shodnost srdce se vzorem i hlavou předurčených.

Oslavujme nejsvětější Pannu pro její spojení a podobnost s jejím božským Synem, velebme ji, že tak dobře rysovala na sobě život Kristův, jenž jest vzorem vyvolených. Snažme se utvořiti sebe i své žáky k jeho podobenství; prosme na přímluvu Mariinu za úplnou shodnost srdce s ním a s Ježíšem. Následovati našeho dobrého Mistra a rozjímati za tím účelm o jeho myšlenkách, slovech a skutcích, abychom jim přizpůsobili své myšlenky, slova i skutky, toť základní cíl křesťanského a tím více ještě celého řeholního života. Pravá láska snaží se o podobnost s bytostí milovanou a bez ustání o to pracuje. Abychom se dostali do nebe, tvrdí svatý Pavel, musíme býti podobni Ježíši Kristu¹⁾

Duchovní kytice. Maria byla šťastna, nejen že nosila Ježíše Krista ve svém lůně, ale mnohem šťastnější byla ještě, že jej nosila velmi dokonalým způsobem ve své duši (Sv. Bonaventura).

¹⁾ Řím, 8, 29.

55. Sláva Mariina v nebi.

Krátký obsah.

I. Sláva Mariina převyšuje slávu ostatních svatých.
„Maria,“ praví Gerson, „má vyšší hodnost i slávu než serafové, než cherubínové a všechny kúry andělské, proto tvoří také sama v sobě hierearchii, druhou to hned po nej-světější Trojici Boží“ Maria jest takto povýšena pro svou pokoru, již není rovné, následujme jí v této ctnosti, chceme-li býti s ní oslaveni na věčnosti.

II. Sláva Mariina jest ve shodě s jejími přednostmi.
Jsouc počata beze hříchu, nadána plností milostí, ozdobena leskem Ducha svatého, kterak by neměla býti na nejvyšším trůně v příbytku svatých? Již jediná vlastnost jako Matky Boží staví ji nad anděly, kteří jsou jen posly Božími, a nad svaté, kteří jsou jeho služebníky. Podle příkladu Mariina působme věrně s dary Páně, zvláště s milostmi našeho svatého povolání.

III. Sláva Mariina jest ve shodě s jejími ctnostmi.
Sláva nebeská jest odměnou ctnosti, Maria však byla dokonalým vzorem všech ctností, její odměna musí se tedy shodovati s jejími zásluhami. Bůh ji zahrnul svými dary, ona však vzdávala mu dokonalým působením s těmito milostmi největší slávu; proto jest také její odměna nejvyšší. Krádejme v šlépějích své dobré Matky následující její ctnosti, abychom se stali jednou účastni její odměny v nebesích.

Rozjímání.

I ukázalo se veliké znamení na nebi: Žena oděná sluncem.
(Apok. 12, 1.).

I. Sláva Mariina převyšuje slávu ostatních svatých.
Ježíš Kristus pravil: „V domě Otce mého jest příbytků mnoho“.¹⁾ O každém z těchto příbytků lze říci: „Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují“.²⁾ Jak nám bude tedy možno pochopiti nesmírnou slávu svatých a duchů andělských, kteří

¹⁾ Jan 14, 2. ²⁾ I. Kor. 2, 9.

stojí nejbližší Nejvyššího? Kterak si představíme jmenovitě slávu nejsvětější Panny Marie, Matky Boží a královny nebeské?

Mezi nejvyšším serafem a Bohem jest nekonečná řada stupňů, na něž by mohl tento svrchovaný Pán postavit nesčetné tvory, převyšující daleko anděly; nejsvětější Matka Boží trůní na nejvyšším z těchto stupňů. „Panna Maria“, dí Gerson, „má větší důstojnost i slávu než serafové, než cherubové a všechny kůry andělské, proto tvoří také sama v sobě hierarchii, druhou to hned po nejsvětější Trojici Boží. Svatý Anselm praví rovněž: „Po Bohu není nic vyššího nad ni. O vládkyně má, ty převyšuješ vznešeností a mocí apoštoly, mučedníky, vyznavače a panny; tys královna všech svatých a všech duchů andělských, neboť jsi Matkou našeho Spasitele a nevěstou Boha samého.“

„Sláva, které požívá,“ podotýká svatý Jan Damascenský, „převyšuje chápavost nejbystřejšího rozumu, nebe ji bude věčně obdivovati, ale nepochopí jí nikdy.“ Maria jest takto vyvýšena pro svou pokoru, již není rovné; následujme jí v konání této ctnosti, chceme-li býti oslaveni s ní.

II. Sláva Mariina jest ve shodě s jejími přednostmi. Jsouc počata beze hříchu jedinečnou výsadou, nadána plností milostí, ozdobena leském Duha svatého, jenž v ní sídlí, předmětem zalíbení Otcových, převyšujíc od prvního okamžiku svého bytí svatostí největší světce na konci jejich života, prospívajíc neustále v dokonalosti po dobu šedesáti let, kterak by neměla býti na nejvyšším trůně v příbytku svatých, hned za třemi božskými osobami nejsvětější Trojice? Jsouc první mezi všemi pouhými tvory, nejvíce

zahrnuta dary Nejvyššího za svého života, ano již na počátku svého života, zdaž mohla klesnouti s tohoto stupně po své smrti a po své nanebevzetí? Jestliže ji uctívali andělé na zemi, říkáce jí ústy jednoho z nich: „Zdravas buď, milosti plná“,¹⁾ kterak by jí neměli vzdávati poctu v nebi, kde Bůh odměňuje slávu ve shodě s milostí?

Aby nám vyjádřil velikost Ježíše Krista, praví apoštol: „On se stal tím přednějším nad anděly, čím znamenitější jméno zdědil nežli oni. Neboť, kterému z andělů řekl kdy Bůh: „Syn můj jsi ty“?²⁾ Nemůžeme však též dodati: Kterému andělu řekl kdy Bůh: „Tys má matka“? Maria jest tedy vyvýšena nad anděly a svaté již pro poměr, jímž převyšuje hodnost Matky Boží hodnost posla a sluhy Božího.

„O Maria,“ praví jí svatý Anselm, „tys byla povýšena nad kůry andělské, ty jásáš v radosti nebeské a v lesku nebeském, odkud chráníš ty, kteří uctívají a vzývají pokornými modlitbami tvé navždy požehnané jméno.“

Chceme-li se státi jednou účastnými její slávy, prosme Marii, aby nám pomohla následovati jí věrným působením s milostmi Páně; zvláště s milostmi našeho svatého povolání.

III. Sláva Mariina jest ve shodě s jejími ctnostmi. Sláva nebeská jest odměnou ctnosti; Maria však byla dokonalým vzorem všech ctností. Nikdo také nevynikal tak v lásce Boží, v lásce bliženské, v pokoře, v tichosti, v čistotě, v poslušnosti, v odloučení ode tvorů a ve všech ctnostech; nikdo nebyl v tak vysokém stupni

¹⁾ Luk. 1, 28. ²⁾ Žid. 1, 4. a 5.

spravedlivý a nezrcadlil tak dokonale jako nejvěrnější zrcadlo spravedlnost samého Boha.

„Míru dobrou a natlačenou a natřesenou a vrchovatou dají v lůno vaše,“¹⁾ pravil Ježíš Kristus. Tato slova vztahují se přesně na Marii a jediné na ni, neboť ona neustávala obětovati Bohu dobrou a natlačenou míru věrnosti a lásky. Božský Spasitel pravil dále: „Kdokoli by podal píti jednomu z maličkých těchto číši vody studené toliko ve jménu učedníka, amen pravím vám, neztratí odplaty své.“²⁾ Nuže, Maria mu dala vše bez výhrady, čím větší bude tedy její odplata! Marii přísluší nejlépe slova nejvyššího Odplatitele, jež otevrou spravedlivým chrám věčný: „Pojďte, požehnaní Otce mého... neboť jsem lačněl, a dali jste mi jísti, žíznil jsem, a dali jste mi píti.“³⁾

Sláva Mariina v nebi jest ve shodě s jejími zásluhami, kterých dosáhla na zemi. Bůh ji zahrnul dary, ona však mu vzdávala dokonalým působením s těmito milostmi největší slávu, proto bude také její odměna tím větší, neboť každý stupeň ctnosti jest ve shodě se stupněm slávy ve věčné blaženosti.

Nabádejme své žáky, aby kráčeli s námi ve šlépějích Mariiných, jež jest dobrou Matkou všech, následováním jejích ctností, aby se stali jednou s námi účastni její odplaty v nebesích.

Duchovní kytice. Čím více převyšovala Maria na zemi ostatní tvory, tím více se skví v nebi zvláštní slávou; abyste si zasloužili přispění jejích proseb, snažte se následovati jejích ctností (Svatý Bernard).

¹⁾ Luk. 6, 38. ²⁾ Mat. 10, 42, ³⁾ Mat. 25, 34 a 35.

56. Sláva Mariina na zemi.

Krátký obsah.

I. Prvotní Církev oslavovala Marii. Všichni první věřící vydávali ozvěnu slov andělových, jenž pozdravil Marii jako milosti plnou, a slov Alžbětiných, která ji prohlásila za Matku Pána svého a dodala: „Blahoslavená jsi, že jsi uvěřila.“ Všichni učitelé církevní a všechny církevní sněmy oslavovali nejsvětější Pannu. Vzdělávejme své žáky zvláště svým příkladem, aby žili jako skutečné dívky Mariiny, to bude nejlepší způsob její oslavy.

II. Stále trvajcí a všeobecné uctívání Mariino. Ze všech dob Církve velebily duše nejsvětější Panně oddané její přednosti, její zásluhy, její slávu a zvláště její milostnou dobrotivost. Po celé zemi jest Maria chválena, obdivována, milována i následována. Pobožnost k této dobré Matce jest vším právem považována za záruku předurčení. Obnovme se ve zbožnosti k Marii zvláště následováním jejích ctností.

III. Jak jest oslavována Maria na zemi. Všude jsou zbudovány chrámy Matce Boží a jejích věrných ctitelů jest na tisíce. Dětinná důvěra přivádí zástupy na její poutě. Chvalozpěvy a písně díky zaznívají k její poctě. Nesčetné knihy jsou sepsány, aby ji učily znáti a milovati, nesčetné duše jsou zasvěceny její službě. Maria jest ochranitelkou naší kongregace, uctívejme ji svým prospíváním v dokonalosti a svou horlivostí v apoštolátě.

Rozjímání.

Blahoslaviti mě budou všechna pokolení (Luk. 1, 48).

I. Prvotní Církev oslavovala Marii. Pronoctví Mariino: „Blahoslaviti mě budou všechna pokolení“, uskutečnilo se již od prvních dob kře-

stanských; všichni věřící snažili se ji ctíti a jejích chvály byly ozvěnou slov andělových, jenž pozdravil Marii slovy: „Milosti plná“,¹⁾ a slov Alžbětiniých, která ji prohlásila za Matku Pána svého a dodala: „Blahoslavená, která uvěřila“.

Pochodeň rozžatá k její cti neustávala zářiti na světě; všechna bludařská i ďábelská úsilí, aby ji zhasila, byla bezmocným zaváním větru a pomáhala k rozmnožení její záře. Není žádného období, v němž Církev církevními sněmy a svými učiteli neoslavovala panenskou Matku. Svatý Irenej, Tertulián, svatý Ambrož, svatý Augustin, svatý Efrem a všichni Otcové neustávají ve chvalořečech o Marii.

Na církevním sněmu efeském na příklad zvolali svatý Cyrill Alexandrijský a ostatní Otcové: „O Maria, Matko Boží, velebíme tě, poklade všehomíra, pochodni, která nemůže zhasnouti, koruno panenství, žezlo zdravého učení, nerozborný chrám, příbytku toho, jehož žádný příbytek nemůže obsáhnouti. Ty nosila ve svém vždy panenském lůně Nesmírného, Nepochopitelného; skrze tebe jest vzdáno Trojici klanění a oslavování; skrze tebe jest drahocenný kříž Spasitelův povýšen a uctíván; skrze tebe slaví nebe vítězství, andělé se radují, ďáblové jsou vymítnuti a pokušitel přemožen.“

Spojme se s tímto chválu prozpěvujícím sborem a učme své žáky zvláště svým příkladem, aby žili jako pravé dívky Mariiny, tot nejlepší způsob jejího oslavování.

II. Stále trvající a všeobecné uctívání Mariino.
Za všech dob Církve duše oddané nejsvětější Panně velebily s nadšením její přednosti, její

¹⁾ Luk. 1, 28, ²⁾ Luk. 1, 45,

vznešenosti, její slávu, její ctnosti, její zásluhy a zvláště její milosrdnou dobrotivost. Církevní učitelé všech věků opakovali jako jejich předchůdcové chvály Matky Boží. Svatý Anselm, svatý Bernard, -svatý Bonaventura, svatý Bernardin Sienský, svatý Petr Damianský, svatý Alfons a tak mnozí sdíleli smýšlení svatého Jana Damascenského v té neb v jiné podobě; všichni ji vzývali s ním jako „naději křesťanů“ a prosili ji, aby „nás učinila účastnými své slávy a své blaženosti v nebesích“. Svatý Jan Křtitel z La Salle ctil také sám Marii, „pokládaje ji za veledílo rukou Božích“ a my ji uctíváme jako svou hlavní ochranitelku.

Všude na zemi jest Maria chválena, obdivována, milována i následována, ve městech i v hájích a pustinách jest uctívána chvalozpěvy; po všech krajích jest její uctívání ve veliké vážnosti a vším právem jest tato pobožnost pokládána za záruku předurčení.

Již samo jméno Mariino jest předmětem zvláštního uctívání; jeho svátek se slaví v Církvi a po nejsvětějším jménu Ježíšově nepřenáší se žádné jiné jméno od věku do věku s tak čistou a s tak zářící aureolou. Její nespočetné obrazy jsou umístěny v našich chrámech hned vedle obrazů Syna Božího a uctívány ode všech.

Obnovme se tedy v pobožnosti k naší dobré Matce zvláště následováním jejích ctností a především oněch ctností, jichž vyžaduje náš svatý stav.

III. Jak jest oslavována Maria na zemi. Sláva Matky Boží, tak ustavičná a tak všeobecná, jest neméně podivuhodná, patříme-li na ni v jejích projevech. Zdaž melze v tomto případě

řící: „Touto ctí jest omilostěn, koho král chce ctíti“.¹⁾ Po lidsku řečeno jde zajisté o prostou dceru Judovu, neznámou pannu, snoubenku chudého tesaře, a přece jest jí vzdávána čest nade vše přirovnání, k níž sláva našich nejmnocnějších vládců přirovnána není ničím.

Chrámý jsou zbudovány Matce Boží po celém okrsku zemském, její věrní ctitelé v klášteřích i ve světě počítají se na tisíce a miliony. Dětinná důvěra přivádí celé zástupy na její pouti. Jest katolický kostel, v němž nemá svého oltáře? Na jak četných místech jsou vystaveny její obrazy a sochy veřejnému uctění! Bez přestání zaznívají její chvalozpěvy a děkovné písně. Nesčetné knihy učí ji poznávati a milovati. Nesčetné jsou též duše, zasvěcené zcela zvláštním způsobem její službě.

Maria jest ochranitelkou naší kongregace; uctíváme ji náležitě svým prospíváním v dokonalosti a svou horlivostí v apoštolátě? Ukažme se obětovnými šířiteli jejího uctívání a zbožnosti k ní, zvláště u žáků. Pro nás řeholníky jest však prvním prostředkem k uctívání naší dobré Matky, když opravdově pracujeme o to, abychom napodobovali ve svém chování její spravedlnost, její pokoru, její čistotu, její opatrnost, její moudrost a všechny její ctnosti. Utíkejme se k jejímu přispění s dětinnou důvěrou zvláště v pokušení a v hodině smrti.

Duchovní kytice Spravedlivo jest, aby ta, která zasluhuje býti chválena anděly, docházela po cty lidské, a aby došla po Bohu velebení celého světa, poněvadž jest celému světu zdrojem spásy (Svatý Petr Damianský).

¹⁾ Mat. 28, 18.

IV. OCHRANA MARIINA.

57. Moc Mariina.

Krátký obsah.

I. Zdroj Mariiny moci. Ježíš Kristus, jenž jest svou přirozeností všemohoucí, učinil svou božskou Matku všemohoucí milostí. Maria mu ničeho neodřekla za dnů jeho smrtelného života, Ježíš Kristus jí zase ničeho neodříká v nebi, proto převyšuje její vliv vliv všech svatých. Prosme naši dobrou Matku, aby přednesla všechny naše prosby svému božskému Synu, a budeme jistě vyslyšeni.

II. Všemocná přímmluva Mariina. „Paní naše,“ volá svatý Bernard, „ty jsi jista, že dosáhneš vyslyšení všech svých proseb od Pána našeho Ježíše Krista.“ K jejich vyslyšení stačí zajisté, aby jen žádala, proto jí klade svatý Albert Veliký na rty slova: Proste mě, abych chtěla, neboť co chci, stane se.“ Utíkejme se k Marii s úplnou důvěrou, neboť ona nás vždy vyslyší, neklademe-li tomu překážek.

III. Maria královnou nebe i země. V nebi jsou jí poddáni andělé a svatí, ona jest povýšena nad ně jako jejich královna. Tím více jest jí poddána země, ano i peklo, neboť ona jest nejvyšší panovnicí nad celým vesmírem a jen Bůh ji převyšuje. Doporučme Marii všechny své zájmy duchovní i časné, své rodiny, žáky, celou církev a zvláště náš institut.

Rozjímání.

Žádej, matko má, nebo nemohu tebe zamítnouti
(III. Král. 2, 20).

I. Zdroj Mariiny moci. Jsouc povýšena k důstojnosti Matky Krále králů, jest Maria účastna jeho pravomoci a do jisté míry může říci jako on: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi“.) Svatý Bernard praví, že od chvíle, kdy svolila k božskému mateřství, zasloužila si, aby obdržela panství nad veškerým tvorstvem a žezlo zemské bylo jí dáno do ruky.

¹⁾ Mat. 28, 18.

Ježíš Kristus, jenž jest všemohoucí svou přirozeností, učinil svou božskou Matku všemohoucí milostí. Maria mu ničeho neodřekla za dnů jeho smrtelného života, Ježíš Kristus jí zase ničeho neodříká v nebi, jak to zjevil svaté Brigitě; proto převyšuje její vliv vliv všech svatých. „Ó svatá Panno,“ volá svatý German Cařihradský, „ty máš u Boha mateřskou moc a není možno, abys nebyla vyslyšena.“ Gerson vysvětluje rozsah její moci a praví: „Jako Matka Boží obdržela Maria plnost milosti nejen pro sebe, ale i pro všechny lidi“.

Poznamenejme se svatým Alfonsem, že nejsvětější Panna musí býti svému Synu Ježíši nekonečně vděčna za to, že si ji vyvolil za Matku, avšak i Spasitel učinil jí jakýsi závazek pro své svaté človecčství, které z ní přijal, a odplácí jí za toto dobrodiní, ctí ji, a oslavuje ji tím, že vyslyší její prosby. Svatý Metoděj dí: „Zajisté má jen Maria tu přednost, že Pán všech věcí jest jejím dlužníkem“.

Prosme naši dobrou Matku, aby přednesla všechny naše prosby Ježíši, a budeme jistě vyslyšeni.

II. Všemohoucí přísmluva Mariina. Nic nemůže tedy omezovati panství Mariina, neboť Bůh jí nechce ničeho odmítnouti. Jestliže Abraham, otec věřících, a Mojžíš, největší z proroků, rozkazovali takřka Hospodinu svými prosbami, čím více činí tak Maria, Matka Boží, svými prosbami; vším právem bývá tedy nazývána přísmluvčí všemohoucností. Nestačí jí, aby jen chtěla, aby dosáhla vše od Boha, neboť on se stal jejím Synem? A jako jí byl poddán na zemi, tak jest jí poddán i v nebi a vyslyší

všechny její prosby. Prosby Mariiny jsou prosbami matčinými, jež nemohou býti odmítnuty. Jako nový Šalomoun posadil ji po pravici své a ustavičně jí praví: „Žádej, Matko má, a budeš vyslyšena. Otvírám ti poklady všech svých milostí, budiž jejich rozdatelkou. K prosbě tvé změním svůj hněv v milostivost i v milosrdenství, odložím svou pomstu, zadržím své rány, odzbrojím smrt, spoutám ďábly, ušetřím své dary lidem a konečně otevru celé nebe tvým věrným ctitelům.“

Vše jest poddáno panství Mariinu, praví svatý Bernardin Sienský, neboť její božský Sym vyslyší její prosby, jako kdyby byly rozkazy. „Paní naše,“ volá svatý Bernard, „ty jsi jista, že dosáhneš vyslyšení všech svých proseb od Pána našeho Ježíše Krista.“ Proto jí klade svatý Albert Veliký na rty slova: „Proste mě, abych chtěla, neboť co chci, stane se“. Jak bychom neměli skládati všechnu svou důvěru v Matku tak mocnou i tak dobrou? Nikdy nebylo slýcháno, že by ji někdo byl vzýval na darmo.¹⁾

Utíkejme se tedy k Marii při každé příležitosti s naprostou důvěrou, neboť ona nás vždycky vyslyší, neklademe-li tomu překážek.

III. Maria královnou nebe i země. V nebi jsou jí poddáni andělé a svatí, ona jest vyvýšena nad ně jako jejich královna. „Tvá koruna, o svatá Panno,“ praví jí blahoslavený Amadeus, „dává ti slavné právo rozkazovati i v nebi.“ Svatý Efrem ji nazývá nejvyšší panovnicí nade všemi tvory, nad celým vesmírem, jedině Bůh ji převyšuje. Jako královně nebeské jest jí tím

¹⁾ Memorare,

více podržena země, ano i peklo jest jí podřízeno.

Když mluví svatý Alfons o moci Mariině, Matky Boží, připisuje jí tato slova: „Síla jest mým údělem, Bůh mi jí dal, abych jí podělovala své služebníky. Skrze mě panují nad svými smysly a vládnou svým náruživostem, aby se stali hodnými panovati věčně v nebi“. Týž svatý učitel církevní dodává: „Maria jest onou věží, s níž visí na tisíc štítů“,¹⁾ a skutečně, když její ctitelé utíkají se k ní ve svých bojích, jest jako nedobytná pevnost, opatřená všemi výbojnými i obrannými zbraněmi, jichž jest nám potřebí v bojích a v odporu proti ďáblům“. Proto volá svatý Cyril: „Skrze tebe, o Maria, Matko Boží, bývá pokušitel přemožen, modlářství zničeno, církve založeny a národy přivedeny ku pokání“.

Rceme Marii se svatým Janem Damascenským: „O Matko Boží, má naděje v tebe činí mě nepřemožitelným. Silen tvým mocným přispěním zvítězím nad svými nepřáteli, stoje proti nim s tvou ochranou jako se štítem proti každé zkoušce“.

Doporučme Marii, své dobré Matce, s dětinnou důvěrou všechny své duchovní i časné zájmy, své rodiny, své žáky, své dobrodince, celou Církev a zvláště náš institut. Jednou z radostí nebeských bude, že jí budeme děkovati.

Duchovní kytice. O Maria, rozdávatelko všech milostí Božích, jestliže tě Bůh učinil tak mocnou, bohatou i dobrotivou, učinil to proto, abys nám pomohla ve všech našich bédách (Svatý Alfons).

¹⁾ Cant. 4, 4.

58. Dobrotivost Mariina.

Krátký obsah.

I. Dobrotivost Mariina, již není rovné. Srdce Mariino shoduje se s nejsvětějším Srdcem jejího božského Syna, Ježíš však jest dobrotivost sama, a Bůh sám ví, v jaké míře následovala ho nejsvětější Panna v této ctnosti. Nazýváme jí vším právem „dobrou Matkou,“ neboť žádná pozemská Matka nemůže býti k ní přirovnána. Rozmnožme svou důvěru k Marii, naší dobré Matce, ona nás nikdy neopustí.

II. Maria, matka milosrdenství. „Když se stala Maria Matkou Boží, praví svatý Tomáš Akvinský, rozdělil se s ní Ježíš o své království; Maria jest královnou milosrdenství, jako jest její Syn králem spravedlnosti.“ Pozdravujme s Církví nejsvětější Pannu: Matko milosrdenství, živote sladkosti a naděje naše.“ Vštěpujme svým žákům důvěru k Marii a navykněme je, aby se utíkali k této dobré Matce ve všech svých duchovních i časných potřebách.

III. Dobrotivost Mariina se vztahuje na všechny. „Maria se stala všem vším,“ praví svatý Bernard, a svou nesmírnou láskou učinila se dlužnicí všech lidí. Církev ji vzývá pode jménem: „Matko přemilá, Panno dobrotivá, Uzdravení nemocných. Útočiště hříšníků, Potěšení zarmoucených, Pomocnice křesťanů.“ Utíkejme se k Marii s dětinnou důvěrou ve svých utrpeních, ve svých pokušeních, zvláště pak v hodině smrti.

Rozjímání.

Ona jest obraz dobrotivosti Boží (Moudr. 7, 26).

I. Dobrotivost Mariina, již není rovné. Svatý Bernard opěvuje, navykněme je, st Mariinu, jejíž neposkvrněné Srdce ve všech svých shoduje s nejsvětějším Srdcem jejího božského Syna, jenž jest dobrotivost sama. „Jestliže se zvedají větry protivnosti proti vám,“ praví tento veliký učitel církevní, „strachujete-li se, že narazíte na úskalí pokušení, vzývejte Marii. Jestliže vaše křehká loďka jest unášena vlnami pýchy, ctižádosti, pomluvy a závisti, vzývejte Marii. Jestliže slabá lodička vaší duše jest zmítána hněvem, lakomstvím a tělesnými chťíci, pohledte na Marii.

Jste-li zastrašeni ohromností svých hříchů, zahánbeni nečistotou svého svědomí, zděšení hrůzou soudu, a jestliže se již cítíte vlečeni do hlubiny zármutku a do propasti zoufalství, myslte na Marii. V nebezpečnostech a v pochybnostech vzývejte Marii; když ona vám přispěje, neupadnete, když ona vás chrání, nemusíte se strachovati. Nikdy ji neprosili nešťastníci nadarmo za útěchu, zajatci za vysvobození, odsouzenci za propuštění, konečně všichni za své spasení. Ať nemluví o tvé dobrotivosti, o blahoslavená Panno, člověk, najde-li se takový, jenž tě marně vzýval v těžké okolnosti!“

Skutečně jen Bůh ví, jakého stupně dosáhla nejsvětější Panna ve ctnosti dobrotivosti. Vším právem ji nazýváme „dobrou Matkou“, neboť žádná matka v řádu přirozeném nemůže býti přirovnána k ní.

Rozmnožme tedy svou dětinnou důvěru k Marii, své dobré Matce, neboť ona nás nikdy neopustí.

II. Maria, Matka milosrdenství. „Když se stala Maria Matkou Boží,“ praví svatý Tomáš Akvinský, „rozdělil se s ní Ježíš o své království; Maria jest královnou své dobré vůle, jako jest její Syn králem spravedlnosti.“ Svatý Anselm hlásá takto svou důvěru v nejvyšší Pannu: „Pozoruji anděly, proroky, žány, nikdo však se mi nezdá dosti mocným a dosti milosrdným, aby mohl býti přirovnán k Matce Páně, proto jsem si ji zvolil za ochranitelku“.

Svatý Alfons praví rovněž: „Maria jest královna plná sladkosti i dobrotivosti a vždy zaměstnána ulehčováním béd svého lidu. Ona jest královnou milosrdenství, aby odpouštěla, nikoli však královnou spravedlnosti, aby trestala. O

požehnaná Panno, my ubozí zajímáme se zvláště o tvé milosrdenství a vzýváme je nejčastěji. Nikdo nezměří jeho rozměrů, neboť ono se rozkládá po všech stoletích a země jest jím naplněna“.

Rceme Marii se svatým Bernárdem: „My, služebníci tvojí, blahopřejeme tobě pro tvé ostatní ctnosti, pokud však jde o tvé milosrdenství, blahopřejeme pro ně sobě samým. Ono nám přichází nejčastěji na pamět a nejčastěji je též vzýváme“.

Týž světec dodává: „Maria jest královna milosrdenství, odpuštění hříšníků, naděje zoufalících a síla slabých; její milosrdenství rozněcuje nejvíce naši lásku. Pějme s Církví: „Zdrávas, královno, matko milosrdenství, živote, sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnání synové Evy; k tobě vzdycháme, lkající a plačící v tomto slzavém údolí. I protož, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči a Ježíše, který jest požehnaný plod života tvého, nám po tomto putování ukaž, o milostivá, o přívětivá, o přesladká Panno Maria“.¹⁾

Vštěpujme svým žákům důvěru v její milosrdenství, navykněme je, aby se utíkali k této dobré Matce ve všech svých duchovních i časných potřebách.

III. Dobrotivost Mariina se vztahuje na všechny. Všechno hlásá její dobrotivost, toť všeobecné smýšlení věřících, neboť vždy si představují nej-světější Pannu v rysech sladkosti, blahovůle, lásky nejspanilejší, svatí učitelé církevní velebí všichni tuto její vlastnost; nesčetné děje do-svědčují všude její mateřskou péči o lidi.

¹⁾ Antifona *Salve regina*.

„Maria se stala všem vším“, praví svatý Bernard, „a svou nesmírnou láskou stala se dlužnicí všech lidí. Všem otvírá své srdce plné milosrdenství, aby dala všem z jeho plnosti; konečně všechny potřeby nacházejí v ní srdce přetéající láskou a smilováním.“

O tom ujišťuje Maria sama svatou Brigitu slovy: „Jsem královna nebeská a matka milosrdenství, jsem radostí spravedlivých a pomocná brána, kterou přicházejí lidé k Bohu. Svě slitování neodříkám nikomu na zemi, všichni dosáhli milosti na mou přímluvu, i kdyby to byla jen milost, že jsou méně prudce pokoušeni od ďábla.“

Církev vzývá nejsvětější Pannu jmény: „Matko přemilá, Panno dobrotivá. Uzdravení nemocných, Útočiště hříšníků, Potěšení zarmoucených, Pomocnice křesťanů“. Oživme tedy v sobě naprostou důvěru. „Utíkejme se k této dobrotivé královně,“ praví svatý Alfons, „spěchejme k jejímu trůnu, odkud se nám dostane spasení. Pohled na naše hříchy nesmí nás od ní vzdalovat, neboť byla-li korunována na královnu milosrdenství, stalo se tak, aby spasila svou mocnou ochranou všechny hříšníky bez výjimky.“

Obracejme se na Marii, svou dobrou Matku, s dětinnou důvěrou ve svých utrpeních, ve svých pokušeních a zvláště v hodině smrti.

Duchovní kytice. Chovejme velkou úctu a něžnou zbožnost k nejsvětější Panně; skrze tuto dobrou Matku obdržíme všechna dobra, neboť Duch svatý rozdává skrze ni všechny své dary, všechny své milosti a všechny ctnosti (Svatý Dominik).

59. Maria naše Matka.

Krátký obsah.

I. Duchovní mateřství Mariino. Podle těla, praví svatý Augustin, jest Maria Matkou Ježíše Krista, jenž jest naší hlavou, podle ducha jest též Matkou údů této hlavy, to jest nás všech. Maria měla účast na našem spasení, jako měla Eva účast na naší záhubě, prohlašuje Bossuet; Eva jest Matkou smrtelníků, Maria pak matkou živých. Ukažme, že jsme skutečně dítkami Mariinými, a plňme za tím účelem všechny povinnosti k ní.

II. Kterak se stala Maria naší Matkou. Tato požehnaná Panna, praví svatý Bernard, stala se naší Matkou ve chvíli, kdy zasloužila, že počala v lůně svém Syna Otce věčného, dále nás porodila podle milosti, kdy se srdcem zbořeným bolestí obětovala na Kalvarii svého jediného Syna věčnému Otci jako obět zápalnou za naše hříchy. Nejlepší způsob uctívání naší dobré Matky jest následování jejích ctností.

III. Mateřská láska Mariina k nám. Maria nás miluje jak nikdy žádná matka neprokazovala něhy svému dítěti. Pravila svatému Alfonsu Rodriguezovi a může to říci všem: „Má láska k tobě převyšuje tvou lásku tak, jako převyšuje nebe zemi.“ Milujme svou dobrou matku tak, jak ji milovalo Dítě Ježíš a povzbuzujme též své žáky, aby ji milovali synovsky.

Rozjímání.

Hle, matka tvá! (Jan 19, 27.).

I. Duchovní mateřství Mariino. „Podle těla“, praví svatý Augustin, „jest Maria Matkou Ježíše Krista, jenž jest naší hlavou, podle ducha jest též Matkou údů této hlavy, to jest nás všech, neboť svou láskou působila ke zrození věřících v Církvi.“ Svatý Efrein a svatý Anselm dodávají: „Maria dala život světu, ona jest zároveň Matkou života a Matkou žijících, Matkou smíření a Matkou smířených, Matkou Vykupitelovou i Matkou vykoupených“.

Svatý Alfons praví rovněž: „Maria jest oprav-

dově naší Matkou, nikoli podle těla a aby nám dala život tělesný, nýbrž podle ducha a aby nám dala život duševní, ten jsme ztratili hříchem a nabýváme ho skrze Ježíše Krista“.

„Nemůžeme o tom pochybovati,“ učí Bossuet, „že nejsvětější Panna jest blahoslavenou Evou nové úmluvy a měla účast na našem spasení, jako Eva na naší záhubě; Eva jest matkou smrtelníků, Maria pak Matkou živých.“ Také svatý German Cařihradský jí praví: „Ty jsi, milovaná Matko, po Bohu nebeskou rosou, která jediná může osladiti naše slzy, světlem rozptylujícím temnoty mého ducha, mou vůdkyní na mé pozemské pouti, mou silou v mých slabostech, mou útěchou v mých slzách a iným útočištěm v nebezpečích.“

Buďme skutečně dítkami Mariinými a na dovědčení své dětinné lásky plňme všechny povinnosti k ní.

II. Kterak se stala Maria naší Matkou. „Tato požehnaná Panna“, vysvětluje svatý Bernard, „stala se naší Matkou v okamžiku, kdy zasloužila, že počala ve svém lůně Syna Otce věčného. Svým souhlasem ke vtělení Slova přispěla nejúčinnějším způsobem k dílu našeho vykoupení a tím samým souhlasem věnovala se našemu spasení a nosila od té chvíle ve svém lůně všechny lidi jako matka své dítky.“

Maria nás porodila podle milosti za jiné okolnosti, když totiž se srdcem zbodeným bolestí obětovala svého jediného Syna věčnému Otci jako obět zápalnou za naše hříchy. Ježíš blízek jsa smrti na kříži, ukázal Marii milovaného učeníka, jenž zastupoval všechny věřící, a tu jako Bůh pravil své Matce: „Ženo, hle, Syn

tvůj“. Pak se obrátil Spasitel na svatého Jana, poukázal na nejsvětější Pannu a dodal: „Hle, matka tvá“.¹⁾ Slovo Boží jest však všemohoucí a působí to, co označuje. Maria jest tedy skutečně naší Matkou a my jsme opravdově jejími dětmi.

Maria přijala svatého Jana za svého syna a tím přijala též všechny ostatní lidi. Svatý Jan pak jednaje ve jménu Církve přijal Marii za svou matku a plnil synovsky své povinnosti k ní. Nenaplnuje myšlenka, že máme Matku Boží za Matku, naši duši radostí a důvěrou? Jako Matka Boží má nad ním všechnu moc, jako Matka lidstva chce jen naše blaho a naše spasení. Toto dvojí mateřství božské a lidské tvoří mezi námi most milosrdenství, my přicházíme k němu a on toutéž cestou přichází k nám.²⁾

Uctívejme svou dobrou Matku dětinnou zbožností a projevujme to následováním jejích ctností, zvláště ctností příslušících našemu svatému povolání.

III. Mateřská láska Mariina k nám. Povinnosti dobré matky jest, aby své děti milovala, starala se o všechny jejich potřeby, je živila, poučovala, chránila a obětovala se pro jejich štěstí. Pochopme z těchto vlastností, jak odůvodněnou máme příčinu prohlásiti Marii za svou dobrou Matku. Ona nás miluje, jako nikdy neprokazovala žádná matka něhy svému dítěti. Zajisté, když se stala naší Matkou, miluje nás vši možnou měrou, jako milovala Ježíše. Pravila svatému Alfonsu Rodriguezovi a může to říci všem: „Má láska k tobě převyšuje lásku svou ke mně tak, jako převyšuje nebe zemi“.

¹⁾ Jan 19, 26 a 27. ²⁾ A. Nicolas, a...

Žádná matka nedávala najevo takové péče o své děti. Skrze Marii dostává se nám všech darů nebeských, jí jsme zavázáni za všechny zvláštní milosti, jimiž nás Bůh obdařil, zvláště za nevýslovnou milost povolání k životu řeholnímu. Její mateřská láska pomáhá našim duším, osvěcuje je a působí jim radost. Naše dobrá Matka hájí nás před nepřáteli našeho spasení a tito nás nikdy nebudou moci přemoci, vzýváme-li ji s vroucností a s důvěrou.

„Při nejneopatrnějším nebezpečí“, dí svatý Alfons, „volají děti svou matku. Maria nás žádá, abychom se k ní také utíkali jako děti, volali ji na pomoc a běželi skrýti se do jejího lůna.“

Při každé příležitosti, ale zvláště v hodině smrti vzývejme o přispění Mariino, prosme ji snažně, aby se tu „ukázala býti naší Matkou“, ¹⁾ přijala naši duši při odloučení od těla a uvedla ji do nebe. K dosažení vytrvalosti až do konce, radí nám svatý Bonaventura, snažme se následovati Marie pokud možno nejvíce ve všech skutcích svého života. „Tím“, praví, „ukážete se hodnými jejími syny a zároveň si zasloužíte, aby vás uznala za své opravdové děti a tak s vámi i jednala.“ Milujme tedy svou dobrou Matku tak, jak ji milovalo Dítě Ježíš, a nabádejme též své žáky, aby ji milovali synovsky.

Duchovní kytice. O nejsvětější Panno Maria, račiž mi uděliti srdce opravdového dítěte k tobě, něžnou důvěru ve tvou mateřskou dobrotivost a všechny potřebné mi vlastnosti k nejmilější matce (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Hymna Ave maris stella.

60. Ochrana Mariina.

Krátký obsah.

I. Příčina Mariiny ochrany. Tato ochrana jest vlastně vykonáváním jejího mateřství, jest to její mateřská ochrana jak v řádu přirozeném, tak zvláště v řádu milosti. Skrze Marii jsme obdrželi počátek milosti a skrze ni se nám dostává též různých milostí v rozmanitých stavech života křesťanského. Dosvědčujeme této dobré Matce největší vděčnost za tolikera dobrodiní, za něž jsme jí zavázáni, a zvláště za nevýslovnou milost našeho svatého povolání.

II. Výtečnost Mariiny ochrany. Ochránce, patron, musí míti moc i vůli činiti dobré a znáti potřeby svých chráněnců. Maria zná v nejvyšším stupni tyto potřeby, má tuto moc a onu dobrou vůli k nám. Její mocná přímluva jest neomezená, jakož i její milosrdná dobrotivost. Patronka jest též vzorem, prosíme Marii, aby nám pomáhala následovati jejích ctností, abychom si tím více zasloužili její ochrany.

III. Rozsah Mariiny ochrany. Její všemohoucí ochrana vztahuje se na všechny lidi i na všechny jejich potřeby. Jest patronkou křesťanských křesťanů, jest patronkou Církve a řeholních řádů; naše kongregace vzývá ji jmenovitě jako svou zvláštní ochranitelku. Utíkejme se k Marii s důvěrou ve všech potřebách duchovních i časných; doporučme jí své žáky, své rodiny, dobrodince, náš institut, naši vlast a celou Církev.

Rozjímání.

Synům svým vdechuje život a přijímá ty, kteří ji vyhledávají (Eceli. 4, 12).

I. Příčina Mariiny ochrany. Mariina ochrana jest vlastně vykonáváním jejího mateřství, její péče o Boha Spasitele, jenž se stal jejím Synem, a o nás, kteří jsme přijatými jejími syny;

jest to její mateřská ochrana jak v řádu přirozeném, tak především v řádu milosti, ochrana hodná obdivu naším vděčným srdcem, ochrana velebená i oslavovaná o závod svatými učiteli církevními.

Ochrana Mariina má tedy svou příčinu v jejím božském mateřství. „Bůh, jenž neželí darů¹⁾ a jenž nám ráčil jednou dáti Ježíše Krista skrze Marii,“ praví Bossuet, „nemění již tohoto pořádku; skrze ni obdrželi jsme počátek milosti, jí dostává se nám též různých milostí v rozmanitých stavech křesťanského života. Její mateřská láska přispěla k našemu spasení v tajemství vtělení, jež jest všeobecným počátkem milosti, a přispívá v něm ustavičně ve všech ostatních působeních, která na něm závisí.“

Pochopme podstatu i nutnost ochrany Mariiny; jednejme při všem, všude a vždy tak, abychom si zasloužili její mateřské ochrany. Jaký by byl náš úděl zde na zemi a zvláště na onom světě, kdyby se nám této ochrany nedostávalo? Maria jest prostřednicí u Ježíše, našeho nejvyššího Soudce, neboť jako Matka Boží jest nejvýtečnější naší patronkou. Dosvědčujme tedy této dobré Matce největší vděčnost za tolikrát dobrodiní, za něž jsme jí zavázáni, a zvláště za nevýslovnou milost našeho svatého povolání.

II. Výtečnost Mariiny ochrany. Ochránce, patron, musí míti moc i vůli činiti dobré a znáti potřeby svých chráněnců. Maria však jako Matka Boží i Matka lidí zná tyto potřeby v nejvyšším stupni a má tuto moc i dobrou vůli.

¹⁾ Řím. 11, 29.

Jako prostřednice mezi pokolením lidským a Bohem jest opatrovnící všech jeho pokladů a průlivem všech jeho milostí; jako Matka Ježíše Krista má nad jeho božským Srdcem téměř neomezenou přimluvčí moc; jako dokonalý obraz tohoto milého Spasitele obnovuje jeho slitovnou dobrotivost, jeho něžnost a štědrotu; jako Matka lidí chce více naše blaho nežli my sami chtíi můžeme; osvícena leskem božského světla má pochopení přemnohých potřeb našich duší.

Jsme slabí a bídni, Maria však jest všemohoucí i bohatá a ještě více, ona jest všemohoucí i bohatá pro nás. „Hojnost milosti jest v ní nezměrná,“ praví svatý Tomáš, „netoliko jest jí naplněná, ale ona jí může obohatiti všechny lidi. V každém nebezpečenství můžeme naléztí skrze ni spásy a ve všech bojích přispění.“ Maria jest tedy naší mocnou patronkou, dosvědčujme jí naprostou důvěru.

Zbožný jeden spisovatel nechává mluvití Pána našeho tato potěšitelná slova: „Dítky Adamovy, které jste obklíčeny tolikerými nepřáтели a podrobeny tolikerým strastem, uctívejte se zvláštní zbožností mou i vaši Matku, dal jsem ji světu, aby vám byla bezpečným útočištěm ve všech útrapách. Nikdo se nesmí obávati ani strachovati přistoupiti k ní, neboť jsem ji stvořil plnou dobrotivosti a milosrdenství; ona vás ani nemůže odmítnouti, když ji vzýváte, ani vám odřící své pomoci, jestliže ji za ni prosíte.“

Patronka jest též vzorem, prosme tedy Marii, aby nám pomáhala následovati jejích ctností, abychom si tím více zasloužili její ochrany.

III. Rozsah Mariiny ochrany. Její všemohoucí ochrana zahrnuje všechny lidi a všechny jejich potřeby a nikdy nám nebude scházeti. Poslyšme útěchyplná slova svatého Bernarda: „Následujete-li Marie, nezboudíte, prosíte-li ji, neztratíte důvěry, podporuje-li vás, nemůžete padnouti, chrání-li vás, nemáte se čeho obávat, vede-li vás, stane se vám cesta snadnou, je-li vám nakloněna, dojdete šťastného cíle své plavby, to jest, přístavu spásy. Nikdo jí nevzýval ve svých potřebách, aby nebyl vyslyšen, neboť její láska k nám a její moc nemá mezí.“

Ochrana Mariina vztahuje se též na společnost. Církev ji prohlašuje za svou patronku a připisuje jí vítězství nade všemi bludy a konečné vítězství ve všech bojích. Jest patronkou křesťanských říší, jakož i všech řeholních řádů; všechny jí vzdávají poctu za své ústavy, za své zachování a za svůj pokrok. Maria jest zvláště patronkou naší kongregace; každého dne ji vzýváme jako svou zvláštní ochranitelku a na důkaz své dětinné zbožnosti slavíme s největší možnou slávou svátek jejího Neposkvrněného Početí a její ochrany.

Utíkejme se tedy ve všech svých duchovních i časných potřebách, zvláště pak až se přiblíží hodina naší smrti; doporučujme jí konečně své žáky, své rodiny, své dobrodince, náš institut, naši vlast a celou Církev.

Duchovní kytice. Naše pobožnost k nejsvětější Panně musí býti ustavičná, proto jest pravidlem a obyčejem v našem institutu, že ji vzýváme ve svých nejnaléhavějších potřebách jako svou první orodovnici u Boha po Ježíši Kristu (Svatý Jan Křtitel z La Salle).

61. Maria naše orodovnice.

Krátký obsah.

I. Maria jest náš prostředník u Ježíše. Ježíš, náš prostředník u svého Otce, přidružil k sobě svou svatou Matku. Měli jsme potřebí prostřednictví u božského Prostředníka, jenž bude jednou naším soudcem, a touto prostřednicí je Maria. Ona bude vyslyšena od svého Syna a Ježíš bude vyslyšen od svého Otce. Prosme svou dobrou Matku, aby přednesla sama naše modlitby svému božskému Synu, a budeme jistě vyslyšeni.

II. Prostřednictví Mariino jest všeobecné. „Lidé mají jen jednu orodovnici v nebi,“ dí svatý Augustin, „a touto orodovnicí plnou lásky jest Maria.“ Jako orodovnice neodmítá nikoho a všichni mají užitek z její milosrdné přimluvy. Nakloňme si Marii svými vroucími modlitbami a snažme se jí zalíbiti zvláště přesným a vytrvalým plněním všech svých řeholních i vychovatelských povinností.

III. Maria jest velkomyslnou i všemohoucí prostřednicí. „Děkujeme Pánu,“ volá svatý Bonaventura, že nám dal za orodovnici nejmocnější ze všech svatých, nejhorlivější, nejnežnější a nejvelkomyslnější ze všech.“ Když nám dal Bůh Ježíše Krista za orodovníka u sebe, dává nám ještě Marii za orodovnici u svého Syna, aby vyčerpal své milosrdenství v náš prospěch, praví svatý Alfons Liguori. Utíkejme se k Marii v utrpeních a ve zkouškách, v strastech, i v pokušeních a ve všech svých potřebách a nabádejme své žáky, aby také tak činili.

Rozjímání.

Naše blaho jest v tvé moci. (Genes. 47, 25).

I. Maria jest náš prostředník u Ježíše. Ježíš Kristus jest naším prostředníkem u svého Otce a může nám zajisté dostačiti, nechtěl však zůstat sám v tomto úřadě lásky a přidružil k sobě při něm svou nejsvětější Matku. „Když patří lidé na něho,“ praví svatý Bernard, „stra-

chují se před jeho velebností, neboť velebí-li prorok jeho milosrdenství,¹⁾ hlásá též jeho spravedlnost,²⁾ a jestliže, jak ujišťuje apoštol,³⁾ naučil se býti slitovným a milosrdným svým utrpením, má nicméně moc nás souditi. Proto máme potřebí prostřednictví u Prostředníka samého a toto prostřednictví se děje skrze Marii. Pán neopomíjí ničeho, aby nás zbavil naší bídy, a proto chtěl tím, že ustanovil tuto sladkou Pannu za naši prostřednici, rozpustiti naše obavy a zapuditi všechnu naši nedůvěru.“

„Lidé, strachujete se snad“, pokračuje týž učitel církve, „přistoupiti k Otci nebeskému a lekáte se jako Adam jeho hlasu a jste nutkáni utéci před jeho přítomností; nuže, v Ježíši Kristu dal vám zcela milosrdného prostředníka. Snad se oostýcháte utéci se přímo k tomuto Bohu Spasiteli, jenž zůstal Bohem, když se stal vaším bratrem, utíkejte se tedy k Marii. Budeť vyslyšena Synem a Syn Otcem, toť žebřík hříšníků, toť má velká, má opravdová, má jediná naděje.“

II. Prostřednictví Mariino jest všeobecné. „Lidé mají jen jednu orodovnici v nebi,“ říká svatý Augustin, „a touto orodovnicí plnou lásky jest Maria.“ Její prostřednictví se vztahuje na všechny lidi; může dosíci všech milostí, neboť jest prosebnicí všemohoucí.

„Osušte své slzy, jste-li v útrapách,“ praví svatý Tomáš z Villanovy, „budte dobré, myslí vy bojácní a malomyslní, mocná Panna, Matka Ježíšova, Matka Vašeho Soudce a vašeho Boha, jest též orodovnicí lidského pokolení a dovede užiti všech prostředků k usmíření roz-

¹⁾ Žalm 144, 9. ²⁾ Žalm 110, 3. ³⁾ Žid. 4, 5, 5, 8.

hněvaného Boha; jako všeobecná orodovnice neodmítne nikoho a všichni mají užitek z její milosrdné přímluvy.“

Jestliže tedy při vzpomínce na své hříchy a na přísnost božské spravedlnosti jest naše duše naplněna strachem, místo abychom klesali na mysli, utíkejme se k Marii. Prosme jí se svatým Alfonsem: „Když ty mi pomůžeš, nestрахuji se svých hříchů, neboť vymůžeš mi jejich odpuštění; nebojím se ďáblů, neboť jsi mnohem mocnější nežli celé peklo; neobávám se ani svého Soudce, Ježíše Krista, neboť jediná tvá prosba dostačí k jeho usmíření. Bojím se jen, že přestanu z nedbalosti doporučeti se tobě a tím půjdu vstříc své záhubě, O Paní má, vyžádej mi odpuštění mých hříchů, lásku k Ježíši Kristu, vytrvalost v dobrém až do konce a milost, abych se vždy utíkal k tobě.“

Nakloňme si Marii svými vroucími modlitbami, snažme se jí zalíbiti zvláště pevným i vytrvalým plněním všech svých řeholních i učitelských povinností.

III. Maria jest velkomyslnou a všemohoucí prostřednicí. „Děkujeme Pánu,“ praví svatý Bonaventura, „že nám dal za orodovnici nejmocnější ze všech svatých, nejhorlivější, nejněžnější a nejvelkomyslnější ze všech.“ Podle krásného výroku svatého Germana, nemůže se Maria nabážiti naší obhajoby.

Při pohledu na svět, zpustošený tolikerými zločiny, žasneme, máme-li víru, se svatým Chrysostomem, že nevidíme sršeti blesků nebeských se všech stran na člověka. „Ano,“ praví P. Le Jeune, „sršely by, kdybychom neměli v Ma-

rii orodovnice dosti mocné k ukonejšení hněvu jejího Syna, k odročení jeho pomsty a k odvrácení metly jeho spravedlnosti.“ Prostřednictvím Mariino mezi božskou spravedlností a všemi nešťastnými dítkami Adamovými má nepřírovnatelně větší působivost nežli prostřednictvím Abrahamovo, jenž žádal za odpuštění Sodomě a Gomoře, a nežli prostřednictvím Mojžíšovo, jenž se přimlouval za lid izraelský.

Když nám dal Bůh Ježíše za orodovníka u sebe, dává nám ještě Marii za orodovnici u svého Syna, aby vyčerpal své milosrdenství v náš prospěch, praví svatý Alfons. V oddanosti své dětinné důvěry pravil jí: „O prostřednice mezi hříšníky a nejvyšším Soudcem, vyplň na mně povinnosti svého úřadu. Nepokládej mou obžalobu za příliš těžkou, neboť pro tebe není těžké obžaloby. Největší hříšník bude spasen, ujměš-li se jeho obhajoby, a vím, že jsi příliš milosrdná, než abys odepřela vzítí mou obhajobu na sebe.“

„Když Maria prosí za nás, zdá se,“ praví svatý Petr Damianský, „že neprosí, ale že diktuje zákony a že jedná jako královna a nikoli jako poddaná.“

Utíkejme se k Marii v utrpeních a zkouškách, v strastech i pokušeních a všech svých potřebách. Nabádejme též své žáky, aby činili totéž, abychom jí mohli společně poděkovati v nebi za všechna její dobrodiní.

Duchovní kytice. Ze svého vyhnanství vyslali jsme Marii, naši orodovnici, která jako Matka Soudce a Matka milosrdenství přivede svými prosbami záležitost našeho spasení k dobrému konci (Svatý Bernard).

62. Maria pomocnice křesťanů.

Krátký obsah.

I. Maria nevyhnutelná pomocnice křesťanů. Milosti docházíme skrze Marii, bez milosti však nemůžeme ničeho v řádu spasení. Maria nám uštědřuje ovoce zásluh Ježíše Krista a tyto jsou vši naší nadějí. Zahynuli bychom tedy neodvratně, kdyby nám přestala pomáhati naše dobrá Matka. Děkujme Bohu, že nám dává skrze Marii všechny potřebné milosti k našemu posvěcování, a prosme jej o ně vždy na přímluvu této dobré Matky pro své žáky i pro sebe.

II. Maria pomocnice křesťanů proti peklu. Hrozná jsouc jako šik připravený k boji může Maria sama o sobě zvítěziti nade všemi pluky pekelnými. Její svaté jméno zahání ďábly na útěk; vzýváme-li Marii, překonáme i nejurputnější pokušení, unikneme všem duševním nebezpečstvím a často i tělesným. Vzývejme tedy Marii ve všech okolnostech, v křížích i pokušeních, zvláště však v hodině smrti.

III. Maria všeobecná pomocnice pokolení lidského. K dosažení Mariiny pomoci stačí, abychom ji prosili. Její mateřská péče pomáhá Církvi, chrání a hájí ji. Národy, města, rodiny, jež stojí pod její ochranou, vzývají ji jako svou nejlepší pomocnici. Ona jest jí také řeholním řádům a zcela zvláště našemu institutu. Každý z nás může vždy spoléhati na její pomoc. Šířme pobožnost k Marii mezi svými žáky a hlásejme ji především příkladem.

Rozjímání.

Skrze tebe přivedl Pán na nic nepřátele naše (Jud. 13, 22).

I. Maria nevyhnutelná pomocnice křesťanů. Maria jest naší nevyhnutelnou pomocnicí, neboť milost nám bývá dána skrze ni, bez milosti však nemůžeme naprosto ničeho vykonati v řádu spasení. Maria nám uštědřuje ovoce zásluh Ježíše Krista a tyto jsou vši naší nadějí. Zahynuli bychom tedy neodvratně, kdyby nám přestala pomáhati naše dobrá Matka. Jsouce tak slabí, tak málo osvědčení o dobru, obklopeni to-

likerými nebezpečími, kráčeli bychom cestou neřesti, zabloudili bychom do temnoty zla, byli bychom po dobu svého života hříčkou ďáblů a po smrti společníky jejich muk.

„Není-li kámen udržován,“ praví svatý Alfons, „řítí se z propasti do propasti, tak také když ztratí duše podporu Mariinu, padá do hříchu a jest ztracena.“

„Novorozeně nemůže žít bez matčiny péče,“ říká svatý Bonaventura, „podobně též nikdo z nás nemůže se spasit, jestliže ho nechrání Maria. Jako dítky Mariiny zůstávejme tedy u ní a neodcházejme od ní, dokud jsme neobdrželi jejího požehnání v nebesích.“

Vzývejme tuto dobrou Matku s vroucností a s důvěrou, neboť ona má veškeru moc nad Srdcem svého božského Syna; ona čerpá podle libosti z pokladu nekonečného milosrdenství a neunavuje v jeho rozdávání. Děkujme Bohu, že nám popřál skrze Marii potřebných milostí k našemu posvěcování, a prosíme ho vždy za ně na její přímluvu pro naše žáky i pro sebe.

II. Maria pomocnice křesťanů proti peklu. Vzývejme svou dobrou Matku v každé době, ale především v pokušeních, neboť její prosby, jak učí svatý Ondřej Kretský, dosáhnou všech milostí, jichž jest nám třeba ke konání ctnosti a k odpírání neustávajícím i zuřivým útokům nepřátel našich duší.

Hrozná jsouc jako sešikované vojsko,¹⁾ vítězí Matka Boží sama o sobě nade všemi pluky pekelnými.²⁾ Její svaté jméno zahání je jako blask³⁾ na útek; vzýváme-li Marii, překonáme i nej-urputnější pokušení, unikneme všem nebezpe-

¹⁾ Cant. 6, 4. ²⁾ P. Olier. ³⁾ Svatý Tomáš.

čím duševním a často i tělesným. Proto také obracejí církevní učitelé na ni slova: „Požehnal tebe Pán mocí svou, nebo skrze tebe na nic přivedl nepřátele naše.“¹⁾

Jak mnoho duší zakusilo účinků jejího milosrdného přispění! Jak mnohé našly v nejtrapnějších pokušeních u stupňů jejího oltáře jako svatý František Saleský vítězství nad nepřitelem spasení a míru srdce!

„Když jako draví ptáci“, dí svatý Tomáš z Villanovy, „pustí se na nás ďáblové, následujeme kuřátek, která při spatření káně utíkají se zachránit pod křídla své matky. Nezastavujeme se, abychom se dali do hovoru s myšlenkami, které nám vnukají, ale pospěšme se utéci do bezpečí pod plášť Mariin.“

Vzývejme naši dobrou Matku v každé okolnosti, v křížích i v pokušeních, ale zvláště v hodině smrti.

III. Maria všeobecná pomočnice lidského pokolení.
K dosažení Mariiny pomoci stačí, abychom ji prosili, neboť nikdy neodmítne dobré prosby. Její opravdově mateřská péče pomáhá Církvi, chrání a hájí ji, jak hlásá Církev. Nejednou viděl lid křesťanský, když byl obklíčen nepřátelskými vojsky, sestupovati mocnou Pannu s nebe a přicházeti mu na pomoc. Staré památníky našich předků to praví, trofeje; zdobící naše chrámy to potvrzují právě tak, jako zbožné slavnosti, které se každoročně slaví: Utlíkali jsme se k Marii, jež jest naší pevnou nadějí, ona nám pomohla a byli jsme vysvobozeni.²⁾

¹⁾ Jud. 13, 22. ²⁾ Církevní bodinky na svátek Panny Marie, pomočnice křesťanů.

Maria jest pomocnicí národů, měst, společností a rodin, které stojí pod její ochranou, uchovala a vysvobodila je od přemnohého zla! V řeholních řádech a zvláště v našem institutu bývá uctívána jako ochranitelka, ona vzdaluje od nás vše, co by nám mohlo skutečně škoditi, získává nám statky milosti, ano i statky časné, jichž jest celé kongregaci potřebí, aby mohla trvati a plniti v Církvi svůj úkol, který jí prozřetelnost Boží svěřila.

Maria jest též pomocnicí každého z nás osobně, a my všichni můžeme opravdově tvrditi, že Maria nás zahrnula znaky své mateřské dobrotivosti, a že dobrodiní, jež nám uštědřila jsou nesčetná. Ovšem, pomoc její se vždy neshoduje s naším přáním, ona však zná mnohem lépe než my naše pravé potřeby a vyslyší nás vždy k našemu největšímu prospěchu. Často i předejde naše prosby, jako to učinila snoubencům v Káně. Nikdy nebyl nikdo opuštěn, když ji vzýval o pomoc.¹⁾ „Nejsvětější Panna,“ praví náš svatý Otec, „má velikou moc u Boha a může nám velmi pomoci k našemu spasení a ve všech potřebách svou přímlovou, které neodmítá těm, kteří ji za ni prosí s upřímnou zbožností a se srdcem prostým vši náklonnosti ke hříchu.“²⁾ Šiřme pobožnost k Marii u svých žáků a hlásejme ji především příkladem.

Duchovní kytice. „Všichni, kteří milují Ježíše a jsou jeho miláčky, uctívají velmi Marii a jsou zcela zvláště milováni Matkou Boží“ (Svatý J. Kř. z La Salle).

¹⁾ Memorare ²⁾ Duch a ctnosti.

63. Maria ochranitelkou našeho institutu.

Krátký obsah.

I. Svatý Jan Křtitel z La Salle svěřil svůj institut Marii. Jako věrný a horlivý sluha Mariin vykonal náš svatý Otec pout' k Panně Marii Liesské se svými Bratry, aby se tam zasvětil Královně nebeské. Jeho nástupci obnovovali toto zasvěcení a my vzywáme Marii každodenně jako ochranitelku naší kongregace. Děkujeme své dobré Matce za její ustavičnou ochranu a utíkejme se k ní se vši důvěrou podle příkladu našeho svatého zakladatele

II. Maria chrání vždy náš institut. Kterak oceníme to, čím jest náš institut zavázán od svého založení mateřské péči naší ochranitelky? Náš svatý Otec se potkával s tolikerými překážkami, s tolikerým odporem při svém díle a díky Marii, zvítězil nad nimi. Její ochrana nám od té doby nikdy nescházela a neustává se jeviti při každé příležitosti. Uctívejme Marii opravdovým kultem uctívání, vděčnosti, vzywání a zvláště následování.

III. Maria chrání každého z nás. Každý z nás jest předmětem zcela zvláštní péče této něžné Matky, zraky její jsou ustavičně upřeny na nás řeholníky, kteří jsme jejími milovanými dětmi. Jí jsme zavázáni za své svaté povolání, za svůj pokrok ve ctnosti, za své vytrvání a za dobrý úspěch v apoštolátě. Vzývejme Marii netoliko za sebe, ale též za své představené, za své Bratry, za noviciáty, za žáky, za příbuzné a dobrodince.

Rozjímání.

Vysvobodila ode všech bolestí ty, kteří jí sloužili.
(Moudr. 10, 9.).

I. Svatý Jan Křtitel z La Salle svěřil svůj institut Marii. Jako věrný a horlivý služebník Mariin znal náš svatý Otec nesmírnou lásku nejsvětější Panny, jakož i nutnost její pomoci pro nás; proto ji vždy uctíval i uctívati učil a staral se o to, aby dal nově založený institut pod její

ochranu. Za tím účelem vykonál hned na počátku se svými Bratry pouť k Panně Marii Lieskové, aby se tam zasvětil Královně nebeské, prosil ji za její přímluvu u Boha a vyvolil ji za ochranitelku i představenou kongregace. Napotom nepřestával obnovovati toto zasvěcení, onu prosbu a ono vyvolení, neboť o tom není pochybnosti, že to bylo hlavním předmětem jeho vroucích modliteb k Marii. Tak často ji prosil úpěnlivě se slzami, aby se ukázala býti Matkou jemu i jeho Bratrům, aby jim pomáhala v jejich potřebách, žehnala jejich dílu a zahrnovala je svými dary. Nikdy nepodnikl ničeho, aby jí toho byl napřed nedoporučil, a nic neskončil, aby nebyl úspěch toho nesvěřil její ochraně.

Po našem svatém zakladateli obnovovali jeho nástupci a všechny generální kapituly toto zasvěcení institutu Marii. Každodenně vzýváme též tuto dobrou Matku tak zaslouženým názvem „Ochranitelky naší kongregace“, neboť ona uskutečňuje podivuhodně jeho význam. Uchovává v ní zajisté plnění pravidel, horlivost a jednotu; tím jí přivádí četná i vážná povolání, jež jsou zřejmými znaky požehnání Božího a odměnou za naši věrnost.

Prosme na přímluvu Mariinu o milost, abychom vždy zachovali ducha našeho svatého zakladatele a následovali ho v jeho dětinné zbožnosti. Děkujeme naší dobré Matce za její ustavičnou ochranu a podle příkladu našeho svatého Otce utíkejme se k ní se vší důvěrou.

II. Maria chrání náš institut. Kterak oceníme to, čím jest náš institut zavázán od svého založení ma-

teřské péči naší ochránitelky? Svatý zakladatel se potkával při svém díle s tolikerými překážkami a s tolikerým odporem a, díky Marii, zvítězil nad nimi. Její ochraně má náš institut též co děkovati, že stále prospíval a se rozvíjel. Jestliže nepodlehł ranám revoluční bouře, která zavinila tolik zřícenin, a jestliže znovu povstal hned v prvních dnech uklidnění, aby se věnoval obrozenskému dílu, jež se stalo hlavní potřebou moderní společnosti, vděčí za to Marii. Konečně jestliže za naší doby přes ukrutná pronásledování šíří se náš institut víc a více po celém světě, zdaž to není s pomocí Mariinou? Ano, její mateřská ochrana nám nikdy nescházela a nepřestává se jeviti při každé příležitosti.

Maria mluvila k výsadním duším, vyvoleným to Páně, aby jim pomohla k pochopení volání Božího, aby opustily svět, oddaly se životu dokonalému a věnovaly se cele Bohu. Ona žehnala našim ústavům, zdaž nezakusily všechny, jsouce založeny pod její ochranou, účinků její mateřské péče? Zvláště naše noviciáty vděčí této dobré Matce za svůj zdar a za svou horlivost.

Vážme si milosti této všemohoucí i účinné ochrany. Děkujme svému dobrému Mistru, že nám dal svou nejsvětější Matku za ochránitelku. Uctívejme Marii opravdovým kultem uctívání, vděčnosti, vzývání a zvláště následování.

III. Maria chrání každého z nás. Každý z nás jest předmětem zcela zvláštní péče této něžné Matky, neboť její zraky jsou ustavičně upřeny na nás řeholníky, kteří jsme jejími milovanými dítkami. Jestliže ji prosíme, přichází nám

hned na pomoc, a když jí neprosíme, vnuká nám sama, abychom ji prosili, tak velice si přeje prokazovati nám dobro.

Když se k ní utíkáme ve svých utrpeních, těší nás a dodává nám mysl; nechá-li trvati příčinu našich slz, činí je méně hořkými a působí, že slouží k našemu posvěcení. Uděluje nám v hojnosti všechny milosti osvícení a síly, jež jsou nám potřebné k plnění povinností našeho svatého stavu, ku prospívání v dokonalosti, k zachovávání našich slibů i pravidel, ke konání ctností, příslušících řeholním vychovatelům, ku přinášení užitku spasení v duších a konečně k jednání podle úradků Božích s námi. Jí jsme zavázáni za své povolání, za svůj pokrok ve ctnosti, za své vytrvání a za svůj dobrý úspěch v apoštolátu.

Utíkejme se k ní vroucími modlitbami, oživenými citem našich potřeb a důvěrou v její všemohoucí ochranu. Vzávejme ji nejen za sebe, ale též za naše představené, za naše Bratry, za naše noviciáty, za naše žáky, za naše příbuzné i dobrodince. Prvním prostředkem k zajištění ochrany Mariiny jest, když žijeme jako praví řeholníci, to jest, když zachováváme svá pravidla a svá příslibení a konečně, když svou zbožností, svou přesností a svou poslušností dáváme dobrý příklad svým Bratřím a jsme oporou své kongregace.

Duchovní kytice. Jest pravidlem a obyčejem v našem institutu, že pokládáme nejsvětější Pannu za hlavní ochranitelku naší společnosti, že se každodenně utíkáme pod její ochranu a že v ni skládáme veškeru svou naději (Svatý J. Kř. z La Salle).

64. Maria útočiště hříšníků.

Krátký obsah.

I. Maria otevřeným útočištěm kajících hříšníků. Naše duše bývá jata hrůzou při myšlenkách na spravedlnost Boží a při vzpomínkách na počet i velikost našich hříchů. Kajícím hříšníkům jest Maria bezpečným a snadno přístupným útlukem; jejího mateřského milosrdenství nám nebude nikdy chybět, leč naší vinou. Utíkejme se k Marii v každé době, ale zvláště ve chvílích pokušení a po svých, bohužel vždy možných pádech, abychom se uvarovali hříchu a dosáhli odpuštění.

II. Maria vždy a ve všem otevřeným útočištěm. „Když mě zapudí můj Vykupitel daleko od sebe pro mé hříchy,“ řekl svatý Bonaventura, „půjdu se vrhnouti k nohám jeho Matky a nevstanu dříve, dokud mi nevymůže odpuštění, ona nemůže nemít soustrasti s mou bídou a její útrpnost nakloní k odpuštění Srdce jejího Syna,“ To jest vždy pravdivé pro všechny. Prosme Boha na přímluvu Mariinu, abychom mohli přijmouti každého týdne svátost pokání s žádoucí přípravou a se všemi jejími užitky.

III. Maria otevřeným útočištěm největších hříšníků. „Maria bývá nazývána Matkou milosrdenství,“ praví svatý Bernad, „poněvadž otvírá podle libosti poklady božského milosrdenství; proto každý hříšník, ať jsou jeho hříchy sebe větší, může se spasiti její ochranou.“ Doporučme Marii všechny ubohé hříšníky a vštěpujme svým žákům pevnou důvěru v její mateřské milosrdenství.

Rozjímání.

Ty jsi milost moje a tvrz má (Žalm 143, 2.).

I. Maria otevřeným útočištěm kajícím hříšníkům Naše duše bývá jata hrůzou při myšlence na spravedlnost Boží a při vzpomínkách na počet i velikost našich hříchů. Kající hříšníci mají však bezpečný a snadno přístupný útulek, a vše nás zve i nabádá, abychom se do něho uchýlili. Tímto útlukem jest Maria, milostivá Panna, která, jak praví svatý Chrysostom, jest od věčnosti vyvolena, aby zachránila milosrdenstvím ty, jimž v přísnosti své spravedlnosti nemůže dát její Syn milosti. Jejího mateřského milo-

srdenství nebude nám nikdy scházeti, leč naší vinou.

Představme si panovníka, jenž pronásleduje odbojníka, tento zavčas upozorněn uteče se k panovnickově matce, vrhne se jí k nohám a svými úpěnlivými prosbami i svými slzami pohne její srdce a dosáhne její ochrany. Tu přichází panovník, avšak při pohledu na svou matku, která drží své ruce nad provinilcem a za něho se přimlouvá, zastaví se, mateřská prosba konejší jeho hněv, on odpouští odbojníku a přijímá jej opět na milost.

Hle, toť slabý obraz divů, které se denně odehrávají skrze Marii ve smyslu duchovním. Jak mnozí hříšníci, aby ušli hněvu nejvyššího Krále, utíkají se k jeho božské Matce a docházejí skrze ni milosti u něho. Či nenabyli jsme snad sami této šťastné zkušenosti? Kde bychom byli bez Mariiny ochrany, kdyby nás zasáhla nemilosrdně božská spravedlnost, aniž nám poskytl čas k lítosti, jak to učinila s Luciferem a jeho anděly?

Utíkejme se tedy k Marii v každé době, ale zvláště ve chvílích pokušení a po svých, bohužel vřdv možných, pádech, abychom se uvarovali hříchu a dosáhli jeho odpuštění.

II. Maria vždy a všem otevřeným útočištěm. Maria vyplňuje zcela význam tohoto jména nám tak útěchyplného, a můžeme říci se svatým Bonaventurou: „Budu hledati Pána Ježíše, vniknu do jeho ran, abych unikl jeho hněvu. Když mě odpudí můj Vykupitel daleko od sebe pro mé hříchy, půjdu se vrhnout k nohám jeho Matky a nevstanu dříve, dokud mi nevymůže odpuštění; ona nemůže nemíti soustrastí s mou

bídou, a její útrpnost nakloní k odpuštění Srdce jejího Syna.“ To jest vždy pravdivé pro všechny.

Jednaje o témž předmětu, pravil svatý Anselm: „Blahoslavená Panna byla povýšena sice na Matku Boží pro spravedlivé, ale mnohem více ještě pro hříšníky, jest tedy zavázána díkem za své mateřství hříšníkům, kterak bych tedy mohl někdy zoufati nad svým odpuštěním? A volá: O smířitelko světa, slituj se nade mnou anebo ukaž mi milosrdnější srdce nežli jest tvé, k němuž bych se mohl utéci, anebo větší moc nežli jest tvá, která by lépe vyhovovala mé důvěře.“

„O nejsvětější Panně jest psáno,“ dí svatý Alfons, „učení vlídné má na rtech,¹⁾ a každá prosba vycházející z jejích úst jest jako zákon od Pána, jímž se zavazuje uděliti milosrdenství těm, za něž se přimlouvá.“

Kdyby se nám přihodilo, což jest bohužel vždy možné, že bychom měli neštěstí a urazili jejího božského Syna, spěchejme úpěnlivě prositi naši dobrou Matku, aby se nad námi slitovala a dosáhla nám odpuštění našich provinění a milost k neprodlenému návratu ke ctnosti. Prosme Boha na její mateřskou přimluvu, abychom mohli přijmouti každého týdne svátost pokání s náležitou přípravou i se všemi jejími užitky.

III. Maria otevřeným útočištěm největších hříšníků. Připomeňme si útěchyplná slova svatého Bernarda: „Ať jest hříšník sebe ohavnější, ty, o Maria, ho nezapudíš, jestliže vzdychá k tobě a prosí-li tě se srdcem kajícím o tvou slad-

¹⁾ Přisl. 31, 26.

kou přímluvu. A není divu, milostivá Královno, že jest svatyně tvého srdce zvlažována olejem milosrdenství, neboť nevýslovné dílo milosrdenství, o němž Bůh rozhodl před věky pro naše spasení, bylo napřed vykonáno na tobě.“

Tělesná matka rozmnožuje svou péči o nemocné a choré dítě, kterak by tedy neměla naše Matka podle milosti pomáhati těm nejnešťastnějším z nás? „Maria jest nazývána Matkou milosrdenství,“ praví svatý Bernard, „ponevadž otvírá podle libosti nekonečné poklady božského milosrdenství; proto každý hříšník, ať jsou jeho hříchy sebe větší, může se spasiti její ochranou.“

Kdyby nějaká matka postřehla mezi dvěma svými syny nepřátelství na smrt, zdaž by nevyvalila vše, aby je usmířila? Nuže, Matka Ježíšova jest také Matkou hříšného člověka, a proto hledá bez ustání, aby je sblížila, víť zajisté, že Bůh nechce smrti hříšníkovy, ale jeho obrácení.¹⁾

Události hlásají o pomoci Mariině hříšníkům. Jak mnohým těmto nešťastníkům připravila návrat k Bohu! Jak mnozí byli zadrženi její milosrdnou rukou na okraji propasti zoufalství! Utíkejme se tedy se vši důvěrou k jejímu mateřskému srdci; doporučme jí všechny ubohé hříšníky. Vštěpujme svým žákům tuto pevnou důvěru v milosrdenství naší dobré Matky.

Duchovní kytice. Není možno, aby Mariin ctitel, jenž jí zůstává věren a ji vzývá, mohl býti zavržen. Proto také ďábel, když způsobil hříšníkům ztrátu milosti, usiluje, aby je přivedl též ke ztrátě pobožnosti k Marii (Svatý Alfons).

¹⁾ Mat. 9, 3.

65. Maria potěšení zarmoucených.

Krátký obsah.

I. Maria potěšením Ježíše Krista. Na zemi úpíme pod tíží všelikých soužení duševních, tělesných a zármutků svého srdce; budeme šťastni, jestliže v těchto žalostných bídách obrátíme své oči k Marii, neboť Bůh ji ustanovil za těšitelku světa, praví svatý Alfons. Ježíš chtěl snášeti všech na tato utrpení, aby nás spasil, Maria jej při tom těšila a hude těšiti též věřící, kteří jsou údy jeho mystického těla. Tak mnoho nešťastníků snáší na zemi bídy tělesné a více ještě duševní; prosme Ježíše skrze Marii na jejich úmysl.

II. Maria potěšením všech lidí. Svým božským mateřstvím má Maria všechnu moc nad Srdcem Ježíšovým, a když se stala též Matkou všech lidí, užívá této moci ve prospěch svých přisvojených dětí. Nikdo není vyloučen z její mateřské něžnosti, neboť, praví svatý Efrem, ona jest zdrojem pravé útěchy a studnicí všech milostí. Vštěpujme svým žákům a rozvíjme v sobě dětinnou důvěru v Marii: doporučíme jí též všechny své drahé.

III. Maria potěšením ve všech utrpeních. Maria má nejlepší balzám na všechny rány našeho srdce. Jak mnoho znepokojených i těžce zarmoucených duší přišlo lkáti k jejím nohám a spatřily, podobně jako svatý František Saleský; konec svých úzkostí. Důkazem toho jsou nesčetné votivní dary jejich výsadních svatyní. Ve všech svých křížích zkouškách a utrpeních utíkejme se k Marii, své Matce, buďto nás od nich vysvobodí anebo nám pomůže, abychom z nich čerpali užitek ke svému posvěcení. Doporučujeme jí též ubohé duše v očistci.

Rozjímání.

Já sám potěším vás. (Isaiáš 51, 12).

I. Maria potěšením Ježíše Krista. „Jako dítky Evi-ny a spoluvinníci jejího hříchu“, dí svatý Alfons, „bloudíme v slzavém údolí jako vyhnanci ze své vlasti, sklíčení a lkající pod těžkým jhem všelikých strastí tělesných, duševních i svého srdce; budeme šťastni, jestliže v těchto žalostných bídách obrátíme své oči k Marii, neboť Bůh ji ustanovil za těšitelku světa. On ji na-

plnil svým duchem dobrotivosti i lásky a předurčil ji, aby léčila zkroušené srdcem.“¹⁾)

Když se stalo vtělené Slovo jejím Synem, ustanovilo ji za svou těšitelku, neboť úkolem matčiným jest mírniti pokud jen možno bolesti jejich dítek. Ježíš chtěl snášeti veškerá utrpení, aby nás spasil. Božské Dítě plakalo v jeslích, prolévalo tam podle výrazu svatého Františka Saleského ne sice déšť, ale rosu svých slz, a ruka jeho přesvaté Matky je utírala. S Josefem²⁾) těšila je Maria ve vyhnanství a přinášela nejlepší ulehčení jeho zkormoucenému Srdci při pohledu na poblouzení lidstva. Jako dítě i jako jinoch přicházel Ježíš hledat v náruči i na srdci své milované Matky Marie úlevu ve všech útrapách své duše.

Podobně jest tomu v den jeho oběti na Kalvarii, v oné chvíli největší úzkosti, kdy zvolal hlasem velikým: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil“;³⁾) neboť tehdy utkvěl jeho zrak na Marii, která snášela se svatým Janem jeho bolesti.

Jako těšitelka Ježíše Krista měla býti těšitelkou údů Spasitelových, totiž věřících, kteří tvoří jeho mystické tělo; Vykupitel je pokládá za sebe samého, a proto ustanovil nejsvětější Pannu za Matku všech křesťanů ve chvíli, kdy byl blízek vejíti konečně do své slávy a neměl již osobně potřebí, aby byl potěšován.

Tak mnoho nešťastníků snáší na zemi bídy tělesné a více ještě bídy duševní; prosme Ježíše skrze Marii na jejich úmysl.

II. Maria potěšením všech lidí. Svým božským mateřstvím má Maria všechnu moc nad Srdcem

¹⁾ Isaiáš, 1. ²⁾ Responsorium Quicumque. ³⁾ Mat. 27. 46.

Ježíšovým, a když se stala též Matkou všech lidí, užívá této moci ve prospěch svých přisvojených dítek. Nikdo není vyloučen z její mateřské něžnosti, neboť praví svatý Efrem, ona jest zdrojem pravé útěchy a studnicí všech milostí.

Když svěřil Ježíš s kříže všechny lidi své nejsvětější Matce v osobě Janově, svého miláčka, pronikl ji k nim onou láskou a onou soustrastí, kterou jemu věnovala, a od té chvíle chtěla tato dobrá Matka konati nám všechno možné dobré, jako činila svému božskému Synu. Proto se snaží mírniti naše utrpení, povznášeti naše sklíčená srdce a oživovati naši zmužilost i naši důvěru; její horlivost v tomto láskyplném úkolu jest tak veliká, že jí praví svatý Bonaventura: „O Maria, ty máš takovou mateřskou péči o nešťastné, že se zdá, jako bys neměla jiného přání, než jim pomáhati, a jiného zaměstnání, než je těšiti.“

Svatý Alfons dí: „Naše dobrá Matka má s námi tak velikou útrpnost a tak velkou něžnost k nám, že nečeká ani na naše prosby, aby nám přispěla na pomoc“. Nikdy nebylo slýcháno, že by se k ní utíkala zarmoucená duše a nebyla potěšena.¹⁾

Vstěpujme svým žákům a rozvíjejme v sobě dětinnou důvěru k Marii, jež jest těšitelkou zarmoucených; utíkejme se k ní ve svých utrpeních a zkouškách, doporučme jí též všechny nám drahé.

III. Maria potěšením ve všech utrpeních. Maria má proti všem bolestem, nemocem, protiven-

¹⁾ Modlitba Memorare.

stvím, pokušením a nebezpečenstvím, na všechny rány našeho srdce nejlepší balzám; ona je mírní, když ji za to prosíme, není-li ovšem toto zmírnění překážkou našeho většího dobra.

Jak mnoho těžce zarmoucených duší přišlo lkáti k jejímu požehnanému obrazu a spatřily, jako svatý František Saleský, konec svých úzkostí! Jak mnoho nešťastných prosilo ji snažně a ona setřela jejich slzy! Důkazem toho jsou nesčetné votivní dary, jimiž jsou posety stěny jejích svatyní.

Mariina soustrast sahá až za hrob. Tato milosrdná královna pomáhá duším svých ctitelů, jež jsou drženy v očištění, a přispívá k ulehčení a k ukrácení jejich útrap tím, že jim uděluje z přispění věřících. Svatý Bernardin ze Sienny praví, že ona má jistou moc nad tímto vězením, kam sestupuje, aby těšila své dítky a mírnila jejich utrpení. Doporučujeme jí proto též ubohé duše v očištění.

Věřící nepřestávali nikdy uctívati Marii vzýváním „Potěšení zarmoucených“ a utíkati se k ní o mateřskou soustrast ve svých zkouškách. Utíkejme se též k této něžné Matce ve svých křížích a útrapách, svěřme jí své zneklidnění i své obavy, ona nás od nich buď osvobodí, anebo pomůže nám, abychom z nich čerpali užitek ke svému posvěcení, a pomůže nám takto k zasloužení slavnější odplaty v nebi.

Duchovní kytice. Člověče, ať máš jakékoli protivenství; když tě rmoutí tvé hříchy, když tě trápí pronásledování, když tě znepokojují pokušení, hledej útulku, hledej útočiště u Marie (Svatý Tomáš z Villanovy).

66. Maria naše naděje.

Krátký obsah.

I. Naděje zakládající se na dobrotivosti i moci Mariině. Nejsvětější Panna jest nejdokonalejším obrazem dobrotivosti Boží; žádný tvor neobdržel od něho moci podobné její moci; neboť jest Matkou Boží, aby všeho dosáhla a Matkou lidí, aby vše uštědřila. Nepochybujeme nikdy o mateřské něžnosti Mariině a vštěpujme tuto pevnou důvěru i svým žákům.

II. Naděje Církve a svatých. Všechny modlitby Církve svaté k Matce Boží jsou prodechnuty nadějí na milosti, jichž jest rozdatelkou, a důvěrou v její všemohoucí přímluvu. Všichni svatí prohlašovali Marii za naději lidí a vždy v ni skládali veškeru svou důvěru. Doufejme ve svou dobrou Matku, zvláště když nám všechno schází od lidí a všechno se zdá býti zoufalé, ona nám pak určitě přispěchá na pomoc.

III. Naděje potvrzená skutky. Jak mnoho zázraků v řádu přirozeném a více ještě v řádu milosti musíme připsati ochraně Mariině! Podle svatého Bernarda nevzývá nikdo nadarmo tuto milostivou Pannu. V ni vždy doufali rodiny, města, křesťanští národové a hlavně řeholní řády. Doporučme svou vytrvalost jakož i vytrvalost svých žáků Marii, jež jest ochranitelkou naší kongregace

Rozjímání.

Já jsem matka svaté naděje (Eceli. 24, 24).

I. Naděje zakládající se na dobrotivosti i moci Mariině. Svátá Panna jest nejdokonalejším obrazem dobrotivosti Boží; její srdce plane láskou, jako plane láskou Srdce jejího božského Syna. Jsouc ustanovena umírajícím Ježíšem za naši Matku, milující nás láskou i něžností, jejichž rozsahu nezměří žádný rozum. „Tato něžná Mat-

ka má nesmírnou touhu činiti všem lidem dobré," praví svatý Alfons, „proto se má za uraženu, jestliže ji neprosíme o milosti, poněvadž jí v takovém případě neposkytujeme příležitosti k vykonávání její štědroty.“

Žádný tvor nedosáhl od Boha moci podobné moci Mariině. Vznešená Královna nebeská jest povýšena nad anděly, na první trůn po trůnu svého Syna, a její prosby bývají vždy vyslyšeny v celém rozsahu. Pán ji vyvolil za nástroj svého milosrdenství a své milostivosti. Bůh může vše pro svou přirozenost i pro své právo, Maria může též vše pro milost a pro jedinečnou výsadu, proto bývá právem nazývána podivuhodným jménem „prosící všemohoucnost“.

Jako Matka Boží může dosáhnouti všeho a jako Matka lidí může uštedřiti vše, a takto jest Maria opravdově nadějí křesťanů. Naše důvěra v ochránce se zakládá na jeho dobré vůli k nám a na jeho moci; čím větší význam má tato dobrá vůle a tato moc, tím větší jest také naše důvěra. Podle této zásady nesmíme nikdy ztráceti naději v mateřskou něžnost Mariinu, která jest vždy tak dobrá i tak mocná, a vštěpujme tuto pevnou důvěru svým žákům.

II. Naděje Církve a svatých. Všechny modlitby Církve svaté k Matce Boží jsou prodechnuty nadějí na milosti, jichž jest rozdatelkou, a důvěrou v její všemohoucí přímluvu. Své prosby k Ježíši vkládá do rukou nejsvětější Panny, jako vysílá své prosby k Bohu prostřednictvím Spasitelovým.

Všichni svatí prohlašovali Marii za naději lidí a skládali v ni svou veškeru důvěru. Slyšme, jak opěvují slávu této dobré Matky. „Poklady

všech milostí byly svěřeny Marii.¹⁾ Ježíš Kristus uděluje nám své dary skrze ruce nejmilostivější své Matky.²⁾ Maria jest archou, do níž se utíkáme, abychom unikli věčnému utonutí.³⁾ Ona jest jako nebeský žebřík, skrze ni sestoupil Bůh na zemi a skrze ni mohou lidé vystoupiti do nebe.⁴⁾ O požehnaná Panno, ty jsi naší nadějí a naším statkem, neboť máš v rukou poklady božského milosrdenství.“⁵⁾

„Jako hříšník neodvážuji se zdvihnouti očí k tomu, jehož jsem urazil, proto se utíkám k tobě, o Maria, která jsi mou útěchou a mým útočištěm; neboť jako Matka milosrdného Spasitele a Matka má, máš vůli i moc přispěti mi na pomoc. Po svém božském Synu jsi jedinou nadějí svých ctitelů, naší oporou i naší radostí.“⁶⁾ O Matko svaté naděje, láskyplná prostřednice, tvým prosbám nebývá nic odřeknuto, jestliže ty mě budeš chrániti, nemohu upadnouti v záhubu. Na tom mi nezáleží, jsem-li ode všech opuštěn, jen když ty mě neopustíš.“⁷⁾

Všichni svatí prohlašovali takto svou důvěru v Marii. Podle jejich příkladu důvěřujme své tak mocné i tak dobré Matce, zvláště když nám všechno schází od lidí, když všechno se zdá zoufalé, ona nám určitě pomůže.

III. Naděje potvrzená skutky. Nejčetnější události dosvědčují, jak odůvodněná jest naděje v Marii. Nesčetné jsou zajisté zázraky v řádu přirozeném a více ještě v řádu milosti, jež musíme připsati její ochraně, neboť podle svatého Bernarda nevzývá nikdo tuto milostivou Pannu nadarmo.

¹⁾ Svatý Ildefons. ²⁾ Sv. Bernardin. ³⁾ Sv. Alfons ⁴⁾ Sv. Fulgence ⁵⁾ Sv. Petr Damianský. ⁶⁾ Sv. Efren ⁷⁾ Sv. Alfons.

Předmětem naděje křesťanů v Marii jsou především statky nebeské, avšak ona se vztahuje i na statky časné, od její účinné ochrany můžeme všechno očekávat, ona nám neodřekne nic, co jest nám prospěšné a nutné ke spasení. „Prosíme-li ji o něco, co se protiví našim opravdovým zájmům, i tehdy nás vyslyší její mateřská něžnost tím, že nám udělí jiné mnohem lepší milosti.

Obnovme svou zbožnost a obnovme svou horlivost četnými modlitbami k Marii, jimiž naplníme své dny. Modleme se zvláště zbožně a při tom rozjímající modlitbu růžencovou, každodenní to daň odváděnou nejsvětější Panně v našem institutu.

V ni vždy doufali rodiny, města, křesťanští národové a zejména řeholní řády, všichni se honosí, že jsou jí oddáni a dosvědčují svou důvěru v její přispění všelikerým způsobem. Doporučme svou vytrvalost, jakož i vytrvalost svých žáků Marii, jež jest ochranitelkou naší kongregace. Ve svých zkouškách i obavách upevněme svou důvěru v tuto dobrou Matku. Doufejme v ni po celý svůj život, zvláště pak až se přiblíží smrt, ona nás neopustí v tomto posledním okamžiku, jestliže vložíme od nynějška svou duši do jejích rukou; ona pak zapudí od nás pekelné duchy a představí sama naši duši Ježíši, vymůže jí milosrdný soud a uvede ji do ráje.

Duchovní kytice. Jestliže jest Maria tak dobrá ke všem, ano i k nedbalým a k nevďečným, kteří ji málo milují a zřídka se k ní utíkají, čím více bude milovati ty, kteří ji milují a kteří ji často vzývají! (Svatý Alfons).

67. Maria nová Eva.

Krátký obsah.

I. Maria má všechny přednosti první ženy. Když vyšla Eva z rukou Stvořitelových, byla čistá i nevinná, Maria pak byla beze hříchu počata. Eva jest matkou všech lidí v řádu přirozeném, Maria jest jejich Matkou v řádu milosti. Při dědičném hříchu působí spolu žena, Eva, a strom, totiž strom vědění dobrého i zlého, při vykoupení působí spolu Maria a strom kříže. Milujme věrně novou Evu, naši dobrou Matku Marii a konejme zbožně cvičení ustanovená k její počtě v našem institutu.

II. Maria jest pravou Matkou živých. Zlořečení pro nesené nad Evou, praví svatý Augustin, změnilo se skrze Marii v požehnání. Jako zavinila Eva sobě a všemu pokolení lidskému smrt, podotýká svatý Irenej, tak byla Panna Maria sobě a všemu pokolení lidskému příčinou spásy. Uctívejme Marii pode jménem Matky života, Matky božské milosti a prosme ji, aby nám pomáhala následovati jejich ctnosti.

III. Maria stala se Matkou všech živých svou věrností k Bohu. Nejsvětější Panna, praví svatý František Saleský, získala svou pokorou opět to, co ztratila naše matka Eva svou pýchou a marnivostí. Eva věřila pekelnému hadu a Maria uvěřila andělu Božímu. Eva nám podala ovoce smrti. Maria pak ovoce života. Podle příkladu Mariina a na její všemohoucí přímmluvu působme věrně s milostí a vytrváme ve službě Boží.

Rozjímání.

Ona se stala matkou všech živých. (Genes, 3, 20.).

I. Maria má všechny přednosti první ženy. Když vyšla Eva z rukou Stvořitelových, byla čistá i nevinná, Maria pak byla beze hříchu počata a od prvního okamžiku svého bytí hodna laskavých zraků třikrát svatého Boha. Po Adamovi jest Eva nejvýtečnějším viditelným tvorem, Maria pak jest nejvíce vyvýšená a nejdokonalejší mezi všemi pouhými tvory.

Eva jest matkou všech lidí v řádu přirozeném a v tomto smyslu uskutečňuje význam svého jména „matka všech živých“. Maria jest Matkou všech lidí v řádu milosti a naplňuje takto nejpodivuhodněji význam jména Evy.

„Při našem pádu“, poznamenává svatý Chrysostom, „působila spolu žena, Eva, a strom, totiž strom vědění dobrého i zlého. Při našem vykoupení účinkuje též žena, Panna Maria, a strom, totiž strom kříže. Takto vítězí Pán oněmi prostředky, jichž užil ďábel, aby nás přemohl, a užil jeho vlastních zbraní k jeho porážce.“ Proto bývá nejsvětější Panna nazvána „Pomocnicí při vykoupení“.¹⁾ A skutečně, podle Suarez, „působila Maria při našem spasení spolu svou svatostí, neboť tato učinila ji hodnou božského mateřství, svými ustavičnými modlitbami za jejího pozemského života a svým svolením k oběti svého božského Syna, jenž byl obětován za naše spasení“.

Milujme tedy dětinně svou dobrou Matku a konejme zbožně cvičení ustanovená k její počtě v našem institutu. Šířme také tuto pobožnost u svých žáků.

II. Maria jest pravou Matkou živých. „Zlořečení pronesené nad Evou“, podotýká svatý Augustin, změnilo se skrze Marii v požehnání. Matka pokolení lidského přinesla světu trest, Matka Boha našeho přinesla světu spásu. Eva zavinila naši smrt, Maria nám zjednala život; Eva nás zranila, Maria vyhojila.“

„Jako zavinila Eva sobě a všemu pokolení lidskému smrt,“ prohlašuje svatý Irenej, „tak

¹⁾ Svatý Albert Veliký.

byla Panna Maria sobě a všemu pokolení lidskému příčinou spásy.“ Tertullian dí rovněž: „Lživé slovo přinášející smrt vniklo do srdce Evina, slovo pravdivé přinášející život proniklo srdce Mariino, a to, co bylo ženou ztraceno, bylo ženou spaseno.“

Svatý Bernard vyjadřuje podobnou myšlenku: „Eva byla k nám ukrutnou, neboť skrze ni pustil odvěký had svůj jed do srdce jejího muže; náhradou za to můžeme však všeho doufati od Marie, neboť nám zjednala všemocný spasitelný protijed. Eva byla nástrojem svádění, Maria jest nástrojem smíření, Eva z nás učinila zpronevřence, Maria nám zjednala naše vykoupení.“

Maria jest opravdovou Matkou živých uctívejme ji jako Matku života a Matku božské milosti a prosme ji, aby nám pomáhala následovati jejích ctností. Nebudme, následující Evy, nikdy příčinou pádu pro někoho, ale podle příkladu nejsvětější Panny pomáhejme Ježíši Kristu při jeho díle, pracujme na spáse duší svými příklady, svými napomenutími, svými modlitbami a obětmi.

III. Maria stala se Matkou živých svou věrností k Bohu. „Nejsvětější Panna Maria,“ praví svatý František Saleský, „přišla na svět, aby získala svou pokorou to, co naše matka Eva ztratila svou pýchou a marnivostí.“

Tak tomu učí církevní učitelé. Hle, jak podivuhodně to shrnuje Bossuet: „Anděl temností mluví k Evě a vnuká jí odbojný úmysl, anděl světla mluví k Marii a přemlouvá ji k poslušnosti. Eva věřila pekelnému hadu, a Maria uvěřila andělu Božímu, takto, praví Tertullian,

shlazuje zbožná víra hřích opovážlivé lehkověrnosti. Dílo naší zkázy počalo Evou a dílo naší nápravy Marií; slovo smrti bylo proneseno nad Evou, slovo života pak nad Marií; Eva byla ještě pannou, Maria zůstala vždy pannou; zlořečení bylo vyřknuto nad Evou, nad Marií však požehnání; Eva nám podala ovoce smrti, avšak Maria nám nabízí ovoce života.“

„Nelze tedy pochybovati,“ dovozuje z toho učený biskup Meauxský, „že by Maria nebyla blahoslavenou Evou nové úmluvy, že by neměla účasti na našem spasení, jako měla první žena účast na naší zkáze, že Eva jest matkou všech mrtvých a že by nebyla Maria Matkou všech živých.

Velebme nejsvětější Pannu a Matku Boží a rceme jí s Církví: O nejslavnější z panen, ty nám vracíš skrze své božské Dítě přednosti, o něž nás Eva nešťastně připravila“.¹⁾

Podle příkladu Mariina a na její přímluvu působme věrně s milostí a vytrváme ve službě Boží. Nejvěrnější matka nemůže neslyšeti prosebných hlasů svých dítek. Jako nová Eva má svým prostřednictvím všechnu moc nad novým Adamem a skládá v to své štěstí, může-li čerpati z nebeských pokladů, aby nás obohatila milostmi, jichž jest rozdávatelkou; jestliže s nimi věrně působíme, unikneme nástrahám ďáblovým a budeme konečně připuštěni k Ježíši a k Marii v zahradě věčných rozkoší.

Duchovní kytice. O Maria, podivuhodná panno a požehnaná ženo, nápravitelko poklesku našich prarodičů, ty jsi příčinou života i vzkříšení jejich potomstva (Svatý Bernard).

¹⁾ Hymna při chválách blah. P. M.

68. Maria patronkou šťastné smrti.

Krátký obsah.

I. Nutná ochrana. V poslední své hodině mají lidé potřebí zcela zvláštního přispění shůry. Již Spasitel učinil se pokrmem naším na cestu do věčnosti, po něm však máme též zapotřebí k upokojení svých obav a k posilnění své naděje přispění Mariina. Jež jest patronkou šťastné smrti. Modleme se vždy vroucně Ave Maria a oživme svou důvěru řkouce: pros za nás v hodinu smrti naší.

II. Ochrana jistá. Když se stala Maria z vůle svého umírajícího Syna na kříži naší Matkou, miluje i chrání nás jako své dítky, proto nás neopustí v poslední hodině, kdy se ubíráme na věčnost. Kterak by mohla přestat v onu chvíli jeviti se naší Matkou, jestliže jsme zůstali věrnými jejími ctiteli? Doporučujme denně svou smrt této mocné patronce prosme ji též za všechny umírající.

III. Zvláštní ochrana před poslední soudnou stolicí. Maria nejen že nám pomůže k šťastné smrti, prosíme-li ji snažně za tuto milost, ale ona doprovází též naši duši před soudnou stolicí svého Syna, aby za nás prosila nejvyššího Soudce. Ježíš neoslyší proseb své nejsvětější Matky. Prosme Marii, aby nám pomáhala, abychom svatě žili, abychom si zasloužili nadějnou smrt, příznivý soud a věčnou blaženost.

Rozjímání.

Vyved mne z tísně (Žalm 142, 11.).

I. Nutná ochrana. „Když myslím“, dí svatý Alfons, „na onen hrozný okamžik, kdy budu museti klásti počet Bohu ze svého chování, když si připomínám, že jsem sám tak často napsal rozsudek svého odsouzení svými hříchy, zmocní se strach mých útrob a vysušuje mě až do morku v kostech. O můj Bože, jaký bude můj věčný úděl?“ Největší světci zakoušeli tohoto spasitelného strachu, jenž však byl vždy provázen dětinnou důvěrou.

V poslední své hodině mají lidé potřebí zcela zvláštního přispění shůry. Již Spasitel učinil

se pokrmem naším na cestu do věčnosti; po něm však k upokojení svých obav a ku posílení své naděje máme potřeby též přispění Mariina, jež jest opravdově patronkou šťastné smrti.

Nezanedbávejme tedy žádného prostředku k dosažení milosti šťastné smrti, neboť tu jde o nejdůležitější, ano o jedinou a pro nás rozhodnou věc. Zabezpečme si ochrany Mariiny k poslednímu svému boji.

Za tím účelem modleme se pozorně i vroucně modlitby k její počtě a jmenovitě pozdravení andělské, abychom si vyprosili jejího přispění pro hodinu své smrti. Navykněme si utíkat se k ní ve svých pokušeních, nebezpečnostech a ve všech důležitých okolnostech, do nichž můžeme přijíti, pak budeme i zcela přirozeně pamatovati na to, abychom ji vyzývali ve chvíli smrti; její požehnané jméno přijde nám takřka samo sebou na naše rty a bude heslem do města věčné blaženosti.

II. Ochrana jistá. „Ode dne,“ dí svatý Alfons, „kdy měla Maria útěchu a zároveň bol, jsouc přítomna při poslední hodině svého Syna, jenž jest hlavou předurčených, obdržela také úkol, aby pomáhala při tomto hrozném přechodu všemu lidu předurčených.“

Když se stala Maria z vůle svého umírajícího Syna na kříži naší Matkou, miluje nás a chrání nás jako své dítky; proto nás neopustí v poslední hodině, kdy se odebereme na věčnost. Jako Matka i ochranitelka všech věřících, kterak by nás mohla tehdy zanechat bez přispění a přestati se jeviti naší Matkou, jestliže jsme zůstali vždy věrnými jejími ctiteli?

Ano, Maria pomáhá umírajícím křesťanům, brání jich proti ďáblu, odhání jej na útěk, činí jeho útoky bezmocnými, maří i nejurputnější jeho pokušení, a jestliže nechává k rozmnožení našich zásluh boj déle trvati, neopouští nás přece a zajišťuje nám konečné vítězství.

„Ne,“ tvrdí svatý Alfons, „tato dobrá Matka neopouští nás v neštěstí a tím méně tudíž ve smrtelných úzkostech, jež jsou ze všech nejstrašnější. Jsouc po dobu našeho vyhnanství naším životem, stává se naší sladkostí v hodině, kdy se naše vyhnanství končí, a zjednává nám klidnou i šťastnou smrt. Jak mnozí její ctitelé mohli zvolati jako P. Suarez, jenž byl tak oddán Marii: „Nevěřil jsem, že se tak sladce umírá!“

Doporučujeme každého dne svou smrt naši dobré i mocné ochránitelce, prosíme ji též za všechny umírající. Jsme-li přítomni u některého umírajícího, vnukejme mu často, aby se utíkal s důvěrou k této něžné Matce, jež jest patronkou šťastné smrti.

III. Zvláštní ochrana před poslední soudnou stolicí. Maria nejen že nám pomůže k šťastné smrti, prosíme-li ji snažně za tuto milost, ale, dí svatý Jeroným, ona doprovodí též naši duši, aby ji sama představila před soudnou stolicí Boží a vzývala za nás svého Syna, našeho nejvyššího Soudce, jenž neoslyší proseb své nejsvětější Matky. Podle slov Richarda od svatého Vavřince „neodvází se ďáblové obviňovati před nejvyšším Soudcem duši, které chrání jeho božská Matka“. P. Le Jeune praví ctitelům Mariiným tato podivuhodná i útěchyplná slova: „Tato

něžná Matka, kterou jste tak uctívali za svého života, přijde k vaší duši a s nevýslovnou sladkostí vám řekne: „Tak často jste mě pozdravovali jako svou královnu i svou Matku, proto chci i já vás uznati za své poddané i své děti. Nazývali jste mě „Hvězdo mořská“, chci jí vám býti a přivésti vás do přístavu. Pravili jste mi: Pán s tebou. Nuže, on bude i s vámi, neboť od tohoto okamžiku již neopustíte mne. Hle, hodina, pro kterou jste mě tak často žádali, abych za vás prosila. Prosila jsem skutečně za vás a můj Syn vzhledem k mým prosbám otvírá vám brány blažené věčnosti.“

Rceme své dobré Matce se svatým Alfonsem: „Obhajitelko hříšníků, neopouštěj mé ubohé duše při odchodu z časnosti na věčnost. Přijď jí vstříc, přijmi ji do svého náručí a buď takto jejím žebříkem, po němž by vstoupila do nebe“.

S jakou nadšenou radostí budeme si pochvalovati po celou věčnost, že jsme byli věrnými ctiteli Královny nebeské! S jakou vděčností budeme jí děkovati, že se ujala naší věci před strašnou soudní stolicí svého božského Syna, že nám vyprosila jeho božské milosrdenství a uvedla nás konečně do přístavu spásy!

Prosme Marii, aby nám pomohla, bychom žili svatě a zasloužili si šťastnou smrt, příznivý soud a pak blaženou věčnost.

Duchovní kytice. Maria se nespokojuje s přispěním na pomoc svým ctitelům při blížící se smrti a v okamžiku jejich smrti, ona jde jejich duši vstříc, objímá ji a s laskavostí představuje ji svému božskému Synu a dosahuje jí příznivého soudu (Sv. Vincenc Fererský).

69. Maria brána nebeská.

Krátký obsah.

I. Skrze Marii přicházejí nám všechna dobra nebeská. Maria jest branou nebeskou, neboť skrze ni přišel nám Král nebeský, skrze ni dostává se nám všech milostí Božích a žádná nesestupuje s nebe, která by neprošla rukama Mariinými, jež jest všeobecnou obhajitelkou pokolení lidského. Prosme ji, aby byla opravdovou branou nebeskou nám osobně, našim příbuzným, spolubratřím, žákům, dobrodincům přátelům, hříšníkům a duším v očistci.

II. Skrze Marii přicházejí naše modlitby k Bohu. Maria, praví svatý Bonaventura, jest prahem božského milosrdenství, o němž prorokoval Isaiáš; skrze ni mají přístup k Nejvyššímu všichni, spravedliví i hříšníci. Jako prostřednice mezi Bohem a lidmi přednáší mu naši poctu klanění, lásky, díků, a prosby. Prosme Marii, aby sama přednesla svému božskému Synu naše pokorné prosby ve spojení se svými prosbami a učinila je takto jemu milejšími.

III. Skrze Marii vstupují všichni svatí do nebe. Svatý Bonaventura tvrdí, že nikdo nemůže vstoupiti do nebe leč skrze Marii, Skrze ni vstoupíme tam i my jak doufáme, jestliže budeme opravdovými jejími dítkami následujícíce jejích ctností. Maria jest též, toho nezapomínejme, branou nebeskou duším v očistci. Prosme svou dobrou Matku, aby nám pomáhala žiti i vytrvati ve spravedlnosti, abychom svatě zemřeli a vešli do ráje hned po smrti.

Rozjímání.

Totť brána nebeská (Genes. 28, 17.).

I. Skrze Marii přicházejí nám všechna dobra nebeská. Maria jest branou nebeskou, neboť skrze ni přišel k nám Král nebeský. V den velikého milosrdenství, jež se stalo uprostřed dob, shlédli Pán na ponížení, poslušnost a nepřirovnatelnou čistotu své služebnice a učinil s ní veliké věci. Přijal v jejím panenském lůně naši přirozenost a tak skrze ni „Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi“,¹⁾ aby bylo naším smířením a naší spásou. „Bůh“, praví svatý Petr Damianský, „sestoupil s nebe na zemi skrze

¹⁾ Jan 1, 4.

Marii, aby lidé též skrze Marii mohli zasloužití vstoupiti se země do nebe.“ Církev vším právem přisoudila tedy nejsvětější Matce Boží jméno „Brána nebeská“, jméno tak slavné a zároveň tak způsobilé ku povzbuzení naší důvěry v její ochranu.

Maria jest však branou nebeskou ještě z jiného důvodu, skrze ni dostává se nám totiž všech ostatních milostí, přicházejících s nebe na zemi. „Je všeobecnou obhavitelkou všech lidí,“ praví svatý Tomáš, „proto se všichni vyvolení spasí skrze ni, a jako přispěla, podle svatého Augustina, svou láskou k duchovnímu zrození věřících, tak pomáhá svou přímluvou k dosažení života milosti na tomto světě a života slávy na věčnosti.“ Svatý Alfons podotýká: „Listiny, jimiž uděluje panovník milosti, musí nezbytně projíti branou jeho paláce, a podobně nesestupuje žádná milost s nebe, aniž prošla rukama Mariinými.“

Prosme svou dobrou Matku, aby byla opravdově branou nebeskou nám osobně, našim příbuzným, spolubratřím, žákům, dobrodincům i přátelům, hříšníkům a duším v očištění.

II. Skrze Marii jdou naše modlitby k Bohu. Práh milosrdenství Božího měl býti lidem připraven vykoupením, jak zvěstoval prorok.¹⁾ „Maria jest však tímto prahem božského milosrdenství,“ praví svatý Bonaventura, „skrze ni mají přístup k Nejvyššímu všichni lidé, spravedliví i hříšníci.“

Jako Matka Boží i Matka naše jest naší prostřednicí u Krále nejvyššího; ona mu přednáší naše prosby, naše pocty, klanění, lásky, díků

¹⁾ Isaáš 16, 5.

a zadostčnění. Spojuje je s poctami Ježíše Krista a s poctami svými, aby je obětovala Otci nebeskému. Neposkvrněná Panna, kterou Pán tak velice miluje, chce učiniti z naší modlitby svou prosbu a dovoliti nám nebo spíše naléhati na nás, abychom přinášeli své oběti Bohu skrze její ruce a skrze její srdce, jak by potom neměl přijímati je se zalíbením a nezahrnouti nás důkazy své štědroty! Jaká to příčina k úctě a jaká to pohnutka k naději!

Blaze nám, jestliže uznávající výhody tohoto života ve spojení s Marií, obětujeme jí své pokorné modlitby, prosíme ji, aby je přednesla sama ve spojení se svými prosbami Ježíši Kristu, svému božskému Synu; Spasitel je pak přednese zase svému Otci. Tím stanou se naše modlitby účinnějšími a svými skutky zasloužíme si více milostí v tomto životě a větší slávy v životě onom.

Pracujme o zabezpečení ochrany nejsvětější Panny, snažme se následovati jejího svatého života, hledme konati se vší možnou dokonalostí ctnosti, jimiž si zasloužila tak nepřirovnatelné důstojnosti, tím si zasloužíme požívatí s ní věčné blaženosti.

III. Skrze Marii vstupují všichni svatí do nebe. Svatý Bonaventura tvrdí, že nikdo nemůže vstoupiti do nebe, leč skrze Marii. A svatý Atanáš ji pozdravuje jako „cestu našeho spasení a jako nakloněnou rovinu, po níž vystupujeme do nebeské vlasti“. Všichni svatí vstoupili do nebe skrze Marii, skrze ni, jak doufáme, vstoupíme tam i my, budeme-li opravdovými jejími dítkami a následujeme-li jejích ctností.

Díky jejímu mateřskému přispění žilo tak

mnoho duší ve spravedlnosti s vytrvalou věrností, ony milovaly, ctily Marii a následovaly jí za svého pozemského putování a viděly přicházeti k sobě Královnu nebeskou ve chvíli, kdy opouštěly tento svět, aby je uvedla do města blaženosti.

Maria byla branou nebeskou množství duší zbloudilých a hříšných, vyžádala jim zcela zvláštních milostí, s nimiž ony působily, a přivedla je takto k tomu, že se smířily s jejím božským Synem a se spasily,

Maria bude branou nebeskou též našim záklům, její mateřské požehnání zúrodní náš apoštolát. Náš svatý Otec nám dí: „Tato plodnost musí býti ve vás účinkem vašich vroucích modliteb, vaší lásky k nejsvětější Panně a vaší horlivostí, kterou budete nadšeni při svém vyučování, při němž ji učíte milovati.“¹⁾

Maria jest konečně branou nebeskou duším v očištění, neboť může buď sama, nebo přispěním svých ctitelů zkrátiti dobu jejich zadostčinění anebo je vysvoboditi bez odkladu.

Prosme svou dobrou Matku, aby nám pomohla, bychom mohli žíti a vytrvati ve spravedlnosti, abychom šťastně zemřeli a vkročili do ráje hned po své smrti. Neklesejme nikdy na mysli, neboť Církev pozdravuje Královnu svatých jako stále otevřenou bránu nebeskou.²⁾

Duchovní kytice. O nejmilosrdnější Panno Maria, přispěj nám v hodině smrti, v oné hodině největšího nebezpečí; račiž představití naši duši božskému Synu, aby při úvaze tvých proseb, zprostil ji všech muk a uvedl ji do vlasti nebeské (Svatý Bonaventura).

¹⁾ 146. rozj. II. ²⁾ Antifona Alma Redemptoris mater.

V. POBOŽNOST K MARII.

Vlastnosti pobožnosti k Marii.

Krátký obsah.

I. Pobožnost k Marii jest nerozlučná od lásky k Ježíši. Pravý ctitel Mariin snaží se býti pravým služebníkem Ježíšovým. Jde k Marii, aby tím jistěji došel k Ježíši. Matka vede k Synu. Je-li naše pobožnost k Marii upřímná, bude nás nabádati k zachovávání našich pravidel, neboť tato jsou pro nás výrazem vůle Boží.

II. Projevování pobožnosti k Marii. Pravý ctitel Mariin hlásá její vznešenost, miluje ji dětinně a pomáhá k šíření jejího kultu, utíká se k ní s důvěrou ve všech svých duchovních i časných potřebách, uctívá její požehnané jméno, její obrazy a svatyně, pokládá se za její dítě i za jejího sluhu. Zamilujme si z hloubi srdce zvyklosti řeholní společnosti ke cti Panny Marie, zvláště pak modlitbu růžencovou.

III. Pobožnost k Marii záleží především v následování jejích ctností. Nejlepší známkou pravé pobožnosti k Marii, jest následování jejích ctností. Jest některá ctnost našeho svatého stavu, v níž by nám nebyla Maria dokonalým vzorem? Rozjímejme často o ctnostech a vštěpujme svým žákům povzbuzováním a příkladem opravdovou zbožnost k této dobré Matce.

Rozjímání.

Kdež je čest má? (Malach, 1, 6).

I. Pobožnost k Marii jest nerozlučná od lásky k Ježíši. „Každá pravá pobožnost“, praví svatý Bonaventura, „má své kořeny v lásce k Bohu“. Proto se snaží pravý ctitel Mariin, aby byl pravým služebníkem Ježíšovým. Jde k Marii, aby tím jistěji došel k Ježíši; on v ní spatřuje ratolest kmene Jesse, k níž se musíme přiblížiti, abychom se dostali ke květu, a řídí svou pobožnost podle slov svatého Bernarda: „Hleďte ke květu na ratolesti; skrze ratolest dojdete ke květu a skrze květ k duchu božství, jímž naplnil zemi vůní“.

Maria pravila k svaté Brigitě, že jest magne-

tem srdcí, jestliže však přitahuje srdce, činí tak, aby je spojila se Srdcem Ježíšovým. Proto také, když máme opravdovou touhu zalíbiti se jí a dosíci její ochrany, jsme oddáni jejímu božskému Synu, klaníme se mu, milujeme jej, oslavujeme ho, ujímáme se cvičby a ducha pobožnosti k nejsvětější Svátosti oltářní, k umučení Páně, k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a k božskému Dětství.

Svatý Jan Křtitel z La Salle nám praví: „Všichni, kteří milují Ježíše a jsou jeho miláčky, uctívají velmi Marii a na základě vzájemnosti jsou zvláště milováni Matkou Boží“.¹⁾

Matka vede k Synu a oslavovati Matku znamená oslavovati Syna. Neodlučujeme jich tedy nikdy od sebe ve své lásce. Jestliže pobožnost k Marii nás řeholníků jest upřímná, bude nás nabádati k zachovávání našich pravidel, neboť ona jsou nám výrazem vůle Ježíše Krista; vždyť vůle Mariina se shoduje s vůlí jejího božského Syna. Jsme-li tedy pravými ctiteli Mariinými, budeme též dobrými řeholníky a dobrý řeholník poznává se předně podle dokonalého zachovávání pravidel.

II. Projevování pobožnosti k Marii. Podle svatého Ildefonsa hlásá pravý ctitel Mariin její vznešenost, miluje ji dětinně a pomáhá šířiti její kult, neklade žádných mezí své horlivosti a obětovnosti, jediné poslušnost je spravuje. Ostatní učitelé církevní praví totéž. Svatý František Saleský dí: „Uctívejme, ctěme, mějme ve vážnosti a milujme zvláštní láskou nejsvětější a nejslavnější Pannu Marii. Utíkejme se k ní a jako její malé dítky vrhněme se do jejího ná-

¹⁾ 88. rozj. III,

ručí s dokonalou důvěrou. Prosme za její ochranu a vzývejme její mateřskou lásku.“

„Bratří,“ praví ctihodný Tomáš Kempenský, „chcete-li býti potěšeni ve svých souženích, utíkejte se k Marii, vzdávejte jí poctu, vzývejte ji, doporučte se jí. Radujte se s Marií, plačte s Marií, modlete se s Marií, kráčejte s Marií, konečně přejte si žiti i zemřiti s Ježíšem a s Marií.“

Pravý ctitel Mariin uctívá i ctí ji, obdivuje i oslavuje její přednosti, její ctnosti a její slávu; má v uctivosti její požehnané jméno, její obrazy i její svatyně; tisícerým způsobem jí dosvědčuje svou závislost, má za štěstí to, může-li zůstávati u jejích nohou a uznávati se za jejího sluhu. Miluje ji, jako miluje nejlepší poddaný svého panovníka, jako láskou naplněné dítě miluje nejněžnější matku. Vyzývá ji často, vysílá k ní vroucí modlitby v ustanovený čas, utíká se při každé příležitosti pod její ochranu, doporučuje jí vřele své duchovní i časné zájmy a na prvním místě své posvěcení i své spasení. Zamilujme si z hloubi srdce zvyklosti řeholní ke cti Panny Marie, zvláště pak modlitbu růžencovou.

III. Pobožnost k Marii záleží především v následování jejích ctností. Nejlepší známkou pravé pobožnosti k Marii, a která jest nejbezpečnější a nejméně podrobena přeludu, jest následování jejích ctností. Jest některá ctnost našeho svatého stavu, v níž by nám nebyla Maria dokonalým vzorem? Tím jí dosvědčíme svou úctu, svou dětinou lásku i svou upřímnou zbožnost.

Pravý služebník Mariin jest jednak bez pokrytectví, jednak bez lidské bázně. Jeho zbož-

nost k Matce Boží se zakládá na zjevených pravdách a na učení Církve svaté; ona tkví v jeho mysli i v jeho srdci, vládne nad jeho myšlenkami i city; uchvacuje celou jeho duši a posvěcuje veškeré jeho chování; nepřestává ani v suchopárnostech, v protivenstvích i v pokušeních, ani v útěchách, v dobrém úspěchu i v klidu. Všechny tyto znaky nacházejí se v následování ctností.

Láska se dokazuje obětí, proto pravý, zmužilý a velkomyslný ctitel Mariin v úmyslu, aby se zalíbil této milované Matce, ukládá si zajisté strádání, odpírá svým náklonnostem, svým choutkám, svému rozmaru, chápe se horlivě práce a přijímá s odevzdaností utrpení, která mu prozřetelnost Boží posílá. Jest naše pobožnost k Marii upřímná? Dosvědčme ji jejími účinky netoliko ve svých řečech, ale zvláště ve svých skutcích, obětech a v pokroku v dokonalosti. Pak budeme horlivější a horlivější, abychom učili znáti a milovati nejsvětější Pannu a jí sloužili, abychom jí vzbudili duše oddané a šířili její požehnaný kult.

Poznáváme podle těchto znaků, že jsme pravými ctiteli Mariinými? Následujeme věrně jejich příkladů a jejich ctností? Rozjímejme často o nich, vždyť děti se mají podobati své matce. Vštěpujme svým žákům povzbuzováním a zvláště svým příkladným chováním pravou zbožnost k jejich dobré Matce nebeské.

Duchovní kytice. Svou pobožnost k svatým projevujeme v jistých dobách a v určité dny roční, avšak pobožnost, kterou musíme míti k nejsvětější Panně, musí býti ustavičná (Svatý J. Kř. z La Salle).

71 Pobožnost k Marii znakem spasení.

Krátký obsah.

I. Zdroj milosti k spasení. Maria jest rozdavatelkou milostí Božích a všechna duchovní dobra, jichž mají lidé potřebí, jsou jim udílěna skrze ni. Rány Spasitelovy jsou studnicemi milostí a Maria jest strouhou jejich, neboť jíti k Marii, znamená jíti k Ježíši, jenž jest původcem milostí. Navykněme si sami a učme své žáky utíkat se při každé příležitosti a s dětinnou důvěrou pod ochranu této dobré Matky.

II. Vítězství nad překážkami spasení. Pobožností k Marii zvítězíme nad ďáblem, velkým to nepřítelem našeho spasení, zmaříme jeho úskoky a vyhneme se jeho léčkám; budeme vítězně odpírati pokušením, zvláště v rozhodné hodině smrti. Ve všech nebezpečnostech řádu duchovního i časného volejme Marii na pomoc, ona neodmítne nikdy přispěti nám na pomoc.

III. Znamka předurčení. „Budme horlivými ctiteli Mariinými,“ doporučí nám svatý Alfons, „a budeme neomylně z počtu vyvolených, neboť Bůh pozná nás podle tohoto znamení za své.“ Svatý Bonaventura praví rovněž: „O Maria, tebe uctívati znamená býti dalek zavržení.“ Žijeme-li jako praví ctitelé Mariini, zemřeme jako chráněnci Královny nebeské; neboť Ježíš nezapudí nikdy přátel své nejsvětější Matky.

Rozjímání.

Kdo mne najde, nalezne život a dojde požehnání od Hospodina. (Přisl. 8, 35).

I. Zdroj milostí ke spasení. Bůh jest pánem svých darů, ustanovil však Marii za rozdavatelku svých milostí, všechna duchovní dobra, jichž mají lidé potřebí, jsou jim udílěna skrze ni. Rány

Spasitelovy jsou studnicemi milostí a Maria jest původcem milosti.

Pravá zbožnost k Marii jest tedy nevyčerpatelným zdrojem milostí k spasení; získává nám největší důkazy štědroty Boží a hojné přispění k šťastnému přivedení nás do přístavu a uvádí nás do důvěry vzbuzujícího smýšlení při vzpomínce na počet, který budeme jednou klásti před nejvyšší soudnou stolicí Boží.

Jsme-li upřímně oddáni Matce, budeme oddáni i Synu. Proniknutí přáním zalíbiti se Královně panen a zasloužiti si její všemohoucí ochrany, budeme si zajisté přátel a v důsledku toho jednati, abychom se uvarovali hříchu, vystříhali se příležitostí k němu, napravili se ze svých chyb a konali ctnosti, příslušící našemu svatému stavu. Naše horlivost v pobožnosti k Marii dosáhne nám všech nutných milostí, abychom mohli zůstat věrni svým předsevzetím. Chceme-li se tedy skutečně spasiti, oživme ve svém srdci stálou zbožnost k naší dobré Matce, neboť jest hojným zdrojem milostí, míru i útěchy. Nezanedbávejme ničeho k jejímu šíření a k vychování svých žáků v ní; navykněme si sami a učme je, aby si zvykli utíkat se při každé příležitosti s dětinnou důvěrou pod ochranu Mariinu, modliti se k ní každodenně a neupustiti nikdy od zvyklostí k její počtě.

II. Vítězství nad překážkami spasení. Naše spasení naráží na četné překážky, není však žádné z nich, nad níž bychom nemohli zvítěziti pobožností k Marii. Či není prvním jejím účinkem, aby odloučila naše srdce ode tvorů a pozvedla je k Tvůrci; aby mírnila i řídila naše vášně a zabezpečila nás před svůdností světa,

naučila nás vážit si dober onoho světa a milovati je, světa to, kam nás volá a kde nás očekává naše Matka podle milosti?

Pobožností k Marii zvítězíme nad ďáblem, velkým to nepřítelem našeho spasení, zmaříme jeho úskoky a vyhneme se jeho osidlům, budeme vítězně odpírati pokušením, zvláště v rozhodné hodině, na níž závisí náš věčný úděl. Maria přijde k nám v našich posledních chvílích, aby nás hájila před ďáblem a zbavila nás jeho pout, aby nás pronikla láskou a nás v ní upevnila a konečně nás spasila milostí vytrvalosti v dobrém až do konce.

Nebylo lze spatřiti šťastnou smrt u přemnohých velkých hříšníků, kteří zůstávali při svých poblouzeních věrni nějaké každodenní pobožnosti ke cti Panny Marie? Kterak by nám nezjednala tutéž milost, tato vznešená Královna, jsme-li jejími pravými a oddanými ctiteli?

Jsme vydáni tolikerym duchovním i časným nebezpečím, volejme tedy Marii na pomoc a skrze ni budeme moci jim uniknouti, neboť ona nám nikdy neodřekne přispění. Totéž se stane i s našimi žáky, dovedeme-li jim vštípit tuto pevnou důvěru v mocnou přímluvu jejich nebeské Matky. Konečně jest dětinná zbožnost k Marii útěchou i silou řeholních kongregací, jejich bezpečnou pomocí v obtížích a zkouškách; doporučme jí snažně náš institut, jehož ochránitelkou byla ustanovena.

III. Znamka předurčení. Všechno hlásá, že pobožnost k Marii jest znakem předurčení a znamením spásy; uctívání této dobré Matky, jež bývá vhodně nazývána „Branou nebeskou“, vede skutečně do příbytku věčné blaženosti.

„Budme horlivými ctiteli Mariinými,“ doporučí nám svatý Alfons, „a budeme neomylně náležeti do počtu vyvolených, neboť Bůh nás pozná podle tohoto znamení za své.“

Svatý Anselm pak volá: „O blahoslavená Panno, není možno nebýti spasen, jestliže skládáme po Bohu v tebe důvěru a jestliže jsme poctěni tvou blahovůlí“. Svatý Bonaventura praví rovněž: „O Maria, tebe uctívati znamená býti dalek zavržení. V tebe doufám, panovnice má, a na věky nebudu zahanben. Šťastni ti, kteří jsou ti milí, obyvatelé nebeští pokládají je již za účastníky svého štěstí.“

Pobožnost k Marii jeví bezpečné znaky spasení. Církev sama učí této pravdě, řkouc požehnané Panně: „Všichni, kteří mají příbytek svůj v tobě, budou v radosti, o svatá Matko Boží“¹⁾ a připisuje jí tato slova Písma svatého: „Kteří o mne se namáhají, nezhřeší. Kteří mne vysvětlují, věčně žíti budou.“²⁾ Kéž tě ctí a tobě slouží všichni národové, o Maria, pomocnice křesťanů a bráno nebeská, kéž k tobě přilnou všechna srdce!

Budeme-li žíti jako praví ctitelé Mariini, jestliže ji budeme uctívati dětinnou zbožností, budeme-li ji prositi s důvěrou, zemřeme jako chráněnci Královny nebeské. Když nám pomáhala ve vyhnanství, pomůže nám i v naší poslední hodině, a uvede nás sama do vlasti nebeské. Ježíš nikdy neodpudí přátel své božské Matky.

Duchovní kytice Všichni, kteří se svěří ochraňtě Mariině, spatří otvírati se brány nebeské, aby je přijaly (Svatý Bonaventura).

¹⁾ Malé církevní hodinky k blahosl. Panně Marii. ²⁾ Ecll 24, 30 a 31,

72. Prostředky k dosažení pobožnosti k Marii

Krátký obsah.

I. Prositi Boha o tuto milost. Pobožnost ke Královně nebeské, dar to dokonalý, přichází od Otce světél. Prosme vroucně Pána našeho, aby nám udělil onu nevýslovnou milost, bychom milovali, ctili a vzývali jeho nejsvětější Matku, zvláště pak bychom následovali jejích ctností, jak činily tak mnohé duše s její pomocí. Snažme se žítí vždy oddáni Panně Marii; prosme Boha o tuto milost na přímluvu naší dobré Matky a oněch svatých, kteří ji zvláště uctívali a jí sloužili.

II. Rozjímání o vznešenosti a ctnostech Panny Marie. Rozjímejme nábožně o tajemstvích, při nichž byla zúčastněna nejsvětější Panna, o její moci, dobrotivosti a o nutnosti pěstování jejího kultu. Rozjímání jest jedním z předních prostředků k dosažení zbožnosti, jím udržujeme ve svém srdci lásku a důvěru k Marii, jež jest tak dobrotivá i tak mocná, dále pak vůli k následování jejích ctností. Zachováváme věrně předpisy našich pravidel, bychom ctili, velebili a vzývali naši dobrou Matku?

III. Oddati se z celého srdce projevům této pobožnosti. Mějme úctu k jménu Mariinu, uctivejme její obrazy, hlásejme její chvály, modleme se zbožně své modlitby k její počtě, zvláště pak růženec; doporučujme jí své zájmy a zájmy svých příbuzných dobrodinců, přátel a žáků; čtěme, a šířme knihy, které ji učí znáti a milovati; vzdělávejme, své žáky k této pobožnosti. Výkon pobožnosti, který jest Marii nejmilejší, jest varovati se hříchu.

Rozjímání.

Když našel kupec perlu drahocennou, odešel prodal všechno, co měl a koupil ji (Mat. 23, 49).

I. Prositi Boha o tuto milost. Chceme-li se skutečně státi opravdovými ctiteli Mariinými, prosme Boha o tuto milost vroucími modlitbami, neboť pobožnost ke Královně nebeské jest dokonalým darem a přichází od Otce světél. Prosme snažně Pána našeho, aby nám ráčil uděliti

nevýslovné milosti, bychom milovali, uctívali a vzývali jeho nejsvětější Matku, zvláště pak, bychom jí následovali v jejích ctnostech; tak mnohé duše to činily s jeho pomocí a došly takto šťastně věčné blaženosti.

Utíkejme se k Marii, jež jest struhou všech milostí Božích, a prosme ji, aby nám vyžádala milosti, abychom jí byli dětinně oddáni. Za týmž účelem utíkejme se též o přímluvu k svatému Josefu a s k svatému Janu evangelistovi, těm dokonalým vzorům oddanosti k nejsvětější Panně a k tak mnohým jiným svatým a výtečným ctitelům Mariiným, kteří jsou rovněž našimi vzory v této spasitelné pobožnosti.

Oslavujeme nejsvětější Pannu, budeme též pracovat o oslavu Boží, on nám tedy neodřekne milosti zbožnosti ke Královně nebeské. Jak užitečná nám bude po dobu našeho života, ale zvláště pak ve chvíli naší smrti! Jelikož jsme ji tak často krát prosili v pozdravení andělském o to, bude tedy Maria prositi za nás v oné chvíli a její prosba dojde vždy vyslyšení. Zbožnost k nejsvětější Panně poskytuje nám ještě více výhod po smrti, neboť tato Matka, jež má tak velkou soustrast, neopustí v očistci duši svých ctitelů.

Snažme se býti vždy oddáni Marii, prosme Boha o tuto milost na přímluvu naší nebeské Matky a těch svatých, kteří ji zvláště ctíli a jí sloužili.

II. Rozjímání o vznešenosti a ctnostech Panny Marie. Chceme-li žíti jako praví ctitelé Mariini, musíme následovati jejích ctností, bez této podmínky byla by naše pobožnost v nebezpečí, že se stane pouhým přeludem. K tomu cíli rozjí-

mejsme nábožně o tajemstvích, při nichž byla zúčastněna nejsvětější Panna, uvažujme o její vznešenosti, o jejích přednostech, o její slávě, moci a dobrotivosti, o jejím uctívání a o nutnosti ujmouti se jejího uctívání a konati pobožnosti k její počtě, zvláště pak rozjímejsme o jejích ctnostech, abychom jich lépe následovali.

Rozjímání jest jedním z předních prostředků k dosažení zbožnosti, jím udržujeme ve svém srdci posvátný oheň pobožnosti k Marii. Můžeme rozjímati o tajemstvích dětství Spasitelova, klaněti se Bohu, jenž se stal člověkem pro nás a pokleknouti před jeslemi a neoddati se také panenské Matce, nevzdávati jí své úcty, když ji vidíme klečeti s námi před jejím božským Synem, vtěleným to Slovem?

Podobně je tomu i při ostatních tajemstvích, ona vedou přirozeně k uctívání jejímu, jež jest jako Matka Boží tak dobrá i mocná; vzbuzují v nás důvěru v její přispění, účinnou touhu a pevnou vůli po následování jejích ctností.

Zdaž toho nezakusili svatí, když uvažovali o jejích dokonalostech, o jejích přednostech, o jejím úřadě, o její účasti, kterou měla při díle našeho vykoupení, o jejích ctnostech, jichž příklad nám dala, o její slávě v nebi, o její dobrotivosti a o její lásce k nám a o její milostivé ochraně? Tak se stane i nám, když budeme často i vážně rozjímati o těchto předmětech.

Zachováváme věrně předpisy našich svatých pravidel, ctíce, velebíce a vzývajíce naši dobrou Matku? Povzbuzujeme též své žáky k této pobožnosti? Obnovme svou horlivost v duchu rozjímání, abychom žili ve větší svátosti a prospívali bez ustání v dokonalosti.

III. Oddali se z celého srdce projevům této pobožnosti.

Naše pobožnost k Marii by ochabla a brzy zanikla, kdybychom se neodдали jejím cvičením. Klonejme je tedy přesně s živou i dětinnou láskou.

Vzývejme Marii při každé příležitosti, dosvědčujme jí náklonnost i odevzdanost malého dítěte k jeho milované matce, vzbuzujme pokud možno duše jí oddané, čtěme a šířme knihy, které ji učí znáti a milovati, učme své žáky této pobožnosti pečlivě, naše věrnost i naše horlivost přispěje účinně k rozmnožení této pobožnosti v nás.

Přispění Mariina jest tak velice potřebí nám, jakož i našim drahým; doporučujme jí tedy své zájmy a zájmy svých příbuzných, dobrodinců, přátel a žáků. Vzývejme ji stále a s dětinnou důvěrou, neboť ona jest „pomocnice křesťanů“.

Nebyli bychom však pravými ctiteli Mariinými, kdybychom se nevarovali hříchu s největší pečlivostí, toť úkon naší Matce nejmilejší a nejbezpečnější základ naší pobožnosti. Neznamená to urážeti naší Matku, když poskvrňujeme své svědomí a urážíme Syna? V té chvíli ochabuje náš poměr k této nejčistší Panně, aby pak brzy úplně zanikl. Napravme v sobě každý zvyk, jenž se i sebe méně nelíbí Marii. Důkladná i opravdová pobožnost k nejsvětější Panně jest naší záštitou, toť milost v tomto životě a nebe v životě onom.

Duchovní kytice. Vše, co vykonáme k uctění a k šíření úcty k nejsvětější Panně, bude od Boha skrze ni hojně odměněno (Svatý J. Kř. z La Salle).

VI. KULT VZDÁVANÝ MARIÍ.

73. Kult vzdávaný Marii.

Krátký obsah.

I. Maria má právo na naši poctu. Má na ni právo pro svou důstojnost jako Matka i nevěsta Nejvyššího, jako královna nebe i země a pro své ctnosti, jež jsou nade všechno přirovnání. Nebe i země se spojují k její oslavě. Slavme náležitě svátky Mariiny, rozmnožme svou horlivost zvláště v měsíci květnu a říjnu, jakož i ve dny sobotní, jež jsou zasvěceny uctívání naší dobré Matky.

II. Maria byla vždy uctívána zvláštním kultem. Církve nepřestávala uctívat Marii zvláštním kultem, jenž jest ovšem podřízenější nežli kult vzdávaný Bohu, ale vyšší nežli kult vzdávaný andělům a svatým. Všichni svatí spojili se s Církví k oslavě královny nebe i země. Bůh sám povýšil ji nade všechny pouhé tvory. Modleme se věrně, vroucně i příkladně své modlitby k nejsvětější Panně, zvláště pak růženec.

III. Všichni svatí učitelé církevní vyzývají nás, abychom chválili Marii. Svatí a učitelé církevní všech věků velebili vznešenost Mariinu. Nesčíslné pluky andělů i vyvolených pokračují v nebi v těchto chvalo zpěvech ke cti své Královny. Ve spojení s Církví na nebi i s Církví na zemi oslavujme Marii. Učme své žáky, aby vzdávali Marii kult pocty, bude jím to nevyčerpatelným zdrojem milostí a zárukou spasení.

Rozjímání.

Jako člověk, jenž poklady hromadí, ten je, kdo má úctu k své matce. (Eceli. 3, 5.)

I. Maria má právo na naši poctu. „Nejsvětější Panna“, praví svatý František Saleský, „jest hodna vši pocty, příslušící pouhému tvorů, ať již neviditelnému nebo viditelnému, a stačí mítí křesťanského ducha, abychom ji milovali, ctili a oslavovali ve všem.“ Maria má zajisté všechna práva, aby byla ctěna od andělů i lidí.

Má na to právo pro svou pravomoc, jíž není rovné, neboť za svého života měla právo rozkazovati Králi králů a nyní panuje nade vším,

vyjímaje Boha. Má na to právo pro svou důstojnost, neboť jest nevěstou Otce, Matkou Syna a chrámem Ducha svatého, královnou andělů a svatých, královnou nebe i země, královnou a Matkou celé Církve.

Má na to právo pro své ctnosti, jež převyšují ctnosti všech svatých nade všechno přirovnání; ona spojuje v sobě všechny jejich dobré vlastnosti a jejich zásluhy. Má na to právo svými vědomostmi; jsouc uchráněna hříchu dědičného, byla uchráněna též jeho následků, tedy i nevědomosti; jako chrám Ducha svatého byla osvěcena jeho božským světlem takovou měrou, jakou jen pouhý tvor může býti osvěcen.

Maria má právo na naše uctívání pro svou moc a pro rozsah svého panství, vždyť pluky andělské jsou jí poslušny, má veškeren vliv na srdce Boží a nic nemůže býti odřeknuto její prosbě. Maria byla od počátku světa přislíbena a určena, aby potřela hlavu starého háda, spasila nás tím, že nám dala Vykupitele a přikrývá nás svým ochranným pláštěm před nepřáteli našeho spasení. Ona dobyla skrze svého božského Syna vítězství nad pekem i dáblem. Nebe i země se spojují, aby ji oslavovaly.

Slavme náležitě svátky Mariiny, rozmnožme svou vroucnost zvláště v měsíci květnu a říjnu, jakož i ve dny sobotní, jež jsou zcela zvláště zasvěceny uctívání naší dobré Matky nebeské.

II. Maria byla vždy uctívána zvláštním kultem. Žádný tvor nebyl nikdy tak veleben a oslavován, jako tato dcera Davidova, všechna pokolení ji nazývají blahoslavenou a opěvují veliké věci, které jí učiněny byly. Velicí i malí klekají

před jejím obrazem na zemi, v jasu nebeském velebí ji kůry andělské a zástupy vyvolených, poctu úcty i poddanosti jí vzdávalo i Slovo, jež se stalo jejím Synem, neboť ctílo ji jako nikdy neuctívalo dítě své matky.

Nemůžeme ani přespříliš uctívati Královnu nebeskou. Gerson totiž praví: „Mluvíme-li o této nejsvětější Panně, musíme se obávat, že nemluvíme o ní náležitě, jde-li však o to, abychom ji chválili, můžeme to učiniti beze vší obavy, neboť nikdy nevyrovnají se naše chvály jejím zásluhám.“

Církev nepřestávala uctívati Marii zvláštním kultem, jenž jest ovšem podřadnější nežli pocta, kterou vzdáváme Bohu, jemuž jedinému se klaníme, ale vyšší kultu, kterým ctíme anděly a svaté, jejichž Pánem jest. Tímto zvláštním kultem hyperdulickým jedná Církev podle úmyslů Nejvyššího. Nejen, že se všichni svatí s ní spojili rádi, aby oslavovali královnu nebe i země, ale i Bůh sám ji povýšil nade všechny pouhé tvory. Proto také praví křesťané pokládají za své štěstí, že ji mohou oslavovati s Církví, že ji mohou ctíti vší silou své lásky, vší vroucností svých citů i svých tužeb. Čím více musíme milovati a ctíti svou dobrou Matku my, řeholníci, kteří jsme jejími zvláště významenanými dětmi.

Obnovme tedy svou pobožnost k své tak mocné i milostivé ochranitelce. Modleme se věrně, vroucně, a příkladně své modlitby k Marii, zvláště pak růženec.

III. Všichni svatí učitelé církevní nás vyzývají, abychom chválili Marii. Svatí a učitelé církevní všech věků velebili vznešenost Matky Boží, její před-

nosti a její ctnosti. „Tvá sláva, o svatá Panno,“ volá svatý Irenej, „převyšuje všechny chvalořeči. Nebe i země ti vzdává kult úcty, která ti náleží, a my všichni ukládáme si za povinnost tebe ctíti a chváliti.“

„O matko milosti,“ dí svatý Bernard, „komu tě tedy můžeme přirovnati? Ty jsi rájem Božím.“ Svatý Efrem ji prohlašuje Matkou svrchovaného Panovníka, okrasou nebeskou, rájem blaženosti a nesmrtelnosti, stromem života, zdrojem pravé útěchy, studnicí všech milostí, slavným trůnem a archou nové úmluvy. Svatý Anselm volá s ne menší výmluvností: „Zdrávas, neposkvrněná Panno, jediná a nepřirovnatelná Matko Nejvyššího, chráme Boha živého, paláci Krále věčného, svatostánku Ducha svatého, radosti z kmene Jesse, cedře libanonský, líbezné světlo zářící na výšinách nazaretských, radosti Izraele a okraso světa.“

Všichni Otcové a učitelé církevní opěvovali takto Mariinu slávu. Spojme své chvály s jejich chválami. Velebíce však svou dobrou Matku, neomezujme se na plané obdivování její svatosti, ale snažme se napodobovati její tahy ve svém chování, následující její ctnosti. Budeme-li kráčet v jejích šlépějích za svého života, zasloužíme si býti připuštěni, abychom patřili na ni a velebili ji v nebi. Učme též své žáky, aby vzdávali tento kult pocty Marii, bude jim to nevyčerpatelným zdrojem milostí a záštitou i zárukou jejich spasení.

Duchovní kytice. Čeho Maria od nás žádá, jest, abychom k ní měli zvláštní zbožnost a abychom jí zjednali těm, které nám Bůh svěřil (Svatý J. Kř. z La Salle).

74. Láska k Marii.

Krátký obsah.

Maria zasluhuje mezi tvory největší lásky. Poněvadž jest Maria nejdokonalejším vzorem Božím, proto její mateřská dobrotivost nemá takřka mezí. Milujeme Ježíše, jehož láska k nám jest nekonečná, Syna však nemůžeme milovati, aniž milujeme Matku. Církev vzývá Marii jménem „Matky lásky hodné“ a všichni svatí opěvovali její dobrodiní. Maria jest k nám vždy tak laskavá i dobrotivá, kterak bychom jí neměli milovati?

II. Maria, Matka naše, nás miluje. Shrňte do jednoho srdce všechnu lásku těch nejněžnějších matek, přece nedostihnete lásky Mariiny k jediné duši. Její láska k nám bude vždycky větší, nežli láska naše. Tato dobrá Matka nás tak velice miluje, a my máme tolik příčin milovati ji! Nikdy ji nemůžeme dosvědčiti dostatek vděčnosti. Maria jeví se k nám vždy jako nejlepší Matka, kterak bychom jí neměli milovati?

III. Náš poměr k Marii. Maria nás porodila k životu milosti na Kalvarii v okamžiku, kdy ze soustrasti snášela všechny bolesti ukřižovaného. V osobě miláčka Páně dal nás Spasitel své Matce za dítky. Náš poměr musí tedy býti k ní v nejvyšším stupni úzký. Maria, naše Matka, nepřestává nás milovati a ochraňovati přes naši slabost, kterak bychom jí neměli milovati?

Rozjímání.

Matko lásky hodná, oroduj za nás! (Litanie loretánská.).

I. Maria zasluhuje mezi tvory největší lásky. Jsme stvoření, abychom milovali Boha, svrchovanou to krásu, jež jediná může uspokojiti naše srdce, kterak bychom neměli milovati Marie, jež jest nejkrásnějším obrazem Božím ze všech tvorů? Její mateřská dobrotivost nemá takřka mezí. Mluvíme-li o Nejvyšším, říkáme „dobrý Bůh“, a mluvíme-li o Marii, nazýváme ji rádi „dobrou Matkou“.

Milujeme Ježíše, jehož láska k nám jest nekonečná, představuje se zrakům naší duše se vší laskavostí; Syna však nemůžeme milovati, aniž milujeme Matku, proto čím více milujeme Ježíše, tím více milujeme Marii.

Církev ji vzývá jménem „Matky lásky hodné“, všichni svatí hlásali o závod její dobrodiní. „O Maria,“ volá svatý Bernard, „tvé jméno nelze vysloviti a necítiti se rozohněn láskou k tobě, a ti, kteří tebe milují, nemohou na tebe mysliti a necítiti se nabádání, aby tě milovali ještě více.“ Svatý Bonaventura mluví podobně, říká: „Kterak bychom tě neměli milovati, o lásky hodná Královno, jež jsi sladkost, dobrotivost, milostivost a vlídnost sama? Ty jsi blažeností mého žití a pokladem mého srdce.“

Maria ukazuje se vždy tak laskavá i dobrotivá, kterak bychom jí neměli milovati? Milujeme ji tedy jako ji milovali svatí. „O slavná Panno,“ pravili jí, „kéž se stráví srdce mé pro tebe! Ty jsi u Boha všemohoucí, uděl mi, abych tě miloval tou měrou, jak jsi lásky hodná, to jest bez míry. O má sladká Královno, vyžádej mi milosti, abych miloval tvého božského Syna dokonalou láskou a po něm abych miloval tebe z celého srdce svého a nade všecko.“

II. Maria, naše Matka. nás miluje. Máme milovati své dobrodince. Nikdo však nám neprokázal tolik dobra ani tolik štědroty jako Maria. Skrze ni byl nám dán Původce všeho dobra, naše světlo, naše síla, náš život i naše spása; skrze ni obdrželi jsme všechny milosti, jimiž nás Bůh obdařil, milosti v každém okamžiku, milosti ne-

výslovné, milosti neocenitelné. Kterak by neměla tolikerá dobrodiní naléztí ozvěny v našem srdci a nenaplniti je láskou k naší nepřirovnatelné dobroditelce?

Mnohem více miluje nás dále Maria, neboť jest naší Matkou. „Shrňte do jednoho srdce všechnu lásku nejněžnějších matek,“ praví P. Nierenberg, „nedostihnete přece nikterak lásky Mariiny k jediné duši.“ Její láska převyšuje vždy lásku naši. Tato dobrá Matka nás tak velice miluje a my máme tolik příčin ji milovati! Nemůžeme jí také nikdy dosvědčovati dosti vděčnosti za její dobrodiní a nikdy námi nebude možno milovati ji tak, jak ona miluje nás.

Tato láska jest sama o sobě neocenitelným pokladem, neboť nám zabezpečuje mateřskou péči Mariinu. „O svatá Panno, Matko milosrdenství,“ volá svatý Anselm, „zdaž bys mohla zapuditi srdce, jež tě miluje, když zveš hříšníky a nevěřící, aby se k tobě navrátili!“

Láska budí lásku; jak potvrzuje zkušenost, jsme přirozeně nabádáni milovati ty, kteří milují nás. Nuže, Maria nám dokazuje lásku něžnou, činnou, přívětivou i velkomyslnou. Nejsvětější Panna se k nám chová vždy jako nejlepší matka, kterak bychom jí neměli milovati? Dosvědčujme jí dětinou lásku, utíkejme se k ní se vší důvěrou a odevzdaností malého dítěte k matce, jejíž něžnost zná.

III. Náš poměr k Marii. Nejsvětější Panna není pouze naší dobroditelkou a velkou naší ochránitelkou, ona jest především naší matkou. Vždyť nás porodila k životu milosti na Kalvarii, kde soustrastně trpěla všechny bolesti Ježíše ukři-

žovaného. V osobě milovaného učedníka dal nás Spasitel své božské Matce za dívky. Již tím nám projevil jasně své přání, aby nás viděl milovati Marii vší možnou měrou, jako on ji miloval. Náš poměr jako dítek k této dobré Matce musí býti v nejvyšším stupni úzký.

Milujme Marii ze všech sil své duše a neustávejme nikdy prospívati v této lásce, neboť po lásce k Ježíši není žádné lásky, spravedlivější a světější. „Miluji-li Marii“, říkával svatý Berchmans, „jsem si jist své vytrvalosti a dosáhnu od Boha všeho, zač žádám.“

Milujme Marii láskou upřímnou, spočívající na přesvědčení a jevící se skutky; dbejme zvláště vždy věrně toho, abychom se jí zalíbili plněním vůle Boží ve všem a abychom se jí neznelíbili hříchem. Milujme ji láskou vděčnou při vzpomínce na její dobrodiní; hlásejme její dobrotivost, její lásku i velkomyslnost. Nezanedbávejme ničeho, abychom učili i své žáky milovati ji. Tato dobrá Matka neustává nás milovati a ochraňovati přes naši slabost; nikdy nás neopustí, jestliže my jí sami napřed neopustíme, a jest vždy ochotna vyslyšeti naše prosby, vždyť jest rozdatelkou milostí Božích. Kterak bychom jí neměli zajisté milovati? Jestliže poměr každého křesťana k Marii jest tak úzký, čím více pak my, řeholníci, musíme spoléhati na její mateřskou péči? Milujme ji tedy netoliko slovy, nýbrž i skutky, abychom ji pak mohli milovati po celou věčnost.

Duchovní kytice. Ó, kterak bych neměl milovati Marie? Vždyť jest mou Matkou (Svatý Stanislav Kostka).

75. Vděčnost k Marii.

Krátký obsah.

I. Děkovati Marii za obdržené milosti. Jelikož nám dala Matka Boží Spasitele, zprostředkuje nám též užitky vykoupení. Jako prostřednice mezi Bohem a námi, jako pokladní a rozdatelka milostí Božích neustává modliti se za nás, bdíti nad námi a jest vždy ochotna přispěti nám na pomoc, Maria nám vyžádala tak mnohých milostí! Děkujeme jí zvláště za nevýslovnou přednost svého řeholního povolání, jež jest zdrojem tak mnohých jiných darů.

II. Děkovati Marii jménem všeho lidstva. K dobrodiním, jichž se nám osobně dostalo, přistupují všechna ona dobrodiní, za něž jí musí děkovati Církev, náš institut, naše vlast, naše rodiny, naši žáci, dobrodinci, přátelé a veškeré lidstvo. Spojme své díky s díky svatých v nebi a s díky Církve na zemi. Děkujme se všemi křesťany Marii, že nám dala svého božského Syna.

III. Jak děkovati Marii? Svatí nás učí děkovati Marii za její nesčíslná dobrodiní. Podle jejich příkladu dosvědčujeme jí svou vděčnost předně tím, že si ji vezmeme za vzor svých myšlenek, citů, řečí a skutků, pak tím, že se oddáme její službě a službě jejího Syna. Prosme Marii za vytrvalost v dobrém pro sebe i pro své žáky, abychom jí mohli společně děkovati na věčnost.

Rozjímání.

Požehnaná od Hospodina, neboť přispělaš nám na pomoc, abychom nezahynuli (Jud. 13, 23, 25).

I. Děkovati Marii za obdržené milosti. Pro svůj úřad a pro svá dobrodiní má Královna milosrdenství všechno právo na vděčnost lidstva. Jako Matka Boží dala nám Spasitele a zpro-

středkuje nám užitky vykoupení. Jako prostřednice mezi námi a Bohem, jako pokladní a roz-davatelka milostí Božích neustává prositi za nás dobrotivost Boží a udělovati nám milostí, jichž dosáhla svými prosbami.

Je-li vděčnost jednou z hlavních povinností dítky k rodičům a chráněnce k jeho dobrodin-cům, jak daleko větší musí býti naše vděčnost k této dobré a něžné Matce! Ona nás porodila k milosti, když trpěla v duši všechny bolesti u kříže, na němž umíral její Syn, Ježíš; jí jsme zavázáni za nadpřirozený život, jenž převyšuje daleko život přirozený; svými prosbami otevře-la nám poklad milosrdenství Božího, nepřestá-vá prositi za nás, bdíti nad námi a jest vždy ochotna přispěti nám na pomoc. Vždy se nám dostalo její ochrany, když jsme ji vzývali s dětinou důvěrou. Naše naléhavé prosby za do-sažení jejího přispění jsou mnohdy tak vroucné, měly by býti naše díky méně vřelé, když jsme dosáhli jejich vyslyšení?

Maria nám vyžádala tak mnohých milostí, ne-dejme uplynouti dne, aniž jí dosvědčíme svou vděčnost; děkujeme jí především za nevýslov-nou přednost svého řeholního povolání, jež jest nevyčerpatelným zdrojem tolikerých jiných darů.

II. Děkovati Marii jménem všeho lidstva K dobro-diním Mariiným, jichž se nám osobně do-stalo, přistupují, abychom i za ně byli vděční, všechna ona dobrodiní, za něž jí musí děkovati Církev, náš institut, naše vlast, naše rodiny, naši žáci, dobrodinci, přátelé a veškeré lidstvo, s nimiž nás pojí tak mnohá pouta lásky a vzá-jemnosti, že nemůžeme zůstatí němí a lhostejní v tomto jednomyslném projevu díky,

To však není ještě dosti řečeno. Naše vděčnost k Marii musí se předně vztahovati na nesčetné starosti a na nevyslovitelnou obětovnost této dobré Matky pro Ježíše, hlavy to těla, jehož údy jsme. Děkujeme jí ve spojení se smýšlením Ježíše samého; jak jí děkoval za její mateřskou péči se svou něžností jako dítě a jako jinoch a jak si vážil Syn obětí matčiných!

Spojme své díky s díky svatých na nebi a s Církví na zemi. Nic se tak neshoduje s duchem liturgickým, proto na poděkování Marii a za její tak blahovolnou i mocnou ochranu buduje jí Církev na všech místech svatyně, všude vystavuje její obrazy, rozmnožuje svátky k její poctě a zve všechny tvory, aby s ní děkovali této dobré Matce.

„Nevinná mládeži, kněží i zbožní věřící,“ tak pěje v církevních hodinkách Panny Marie, pomocnice křesťanů, „oslavujte svou vděčností dobrodiní Královny nebeské. Utíkali jsme se k Marii, naší naději, a Maria nám přispěla na pomoc.“

Děkujeme Marii se všemi křesťany, že nám dala Ježíše, svého božského Syna, a že nás spasilá svým souhlasem k oběti Vykupitelově na Kalvarii, čímž stala se spoluvykupitelkou lidského pokolení.

III. Jak děkovati Marii. Svatí nás učí děkovati Marii za její nesčíslná dobrodiní, a jest to právě jedním z hlavních jejích odlišných znaků, neboť všem bylo štěstím, když ji mohli chváliti za její slitovnou dobrotivost. Zdaž nehlásali všichni bez výjimky, že jsou Marii díkem zavázáni za všechny milosti, jimiž byli zahrnuti?

Začali takto na zemi hymnou díků, již přejí dále na nebi v opojení nekonečné blaženosti.

Podle příkladu svatých a ve spojení s nimi budme naplnění nejvřelejší vděčností k Marii. Prosme svého anděla strážného a své svaté patrony, aby se spojili s námi, aby se staly naše díky tím hodnější Královny milosrdenství. Tato dobrá Matka chrání nás v každé chvíli a uděluje nám z pokladů, jichž rozdatelkou jest; děkujeme jí tedy často a vroucně; proč by neměla vzrůstatí naše vděčnost bez ustání, když vzrůstají dobrodiní, jimiž nás zahrnuje nejsvětější Panna tak velkomyslně každého dne?

Dosvědčujeme jí tedy svou dětinou vděčnost netoliko svými chválami, ale především také tím, že si ji vezmeme za vzor svých myšlenek, citů, tužeb, řečí a skutků, pak tím, že se oddáme její službě a službě jejího božského Syna. Děkujeme jí za její tak velkomyslnou lásku nejupřímnější zbožností k ní a planoucí horlivostí pro její slávu. Čím více se bude rozvíjeti v našich srdcích vděčnost k této božské Matce, tím více se bude vzmáhati naše láska k ní, naše touha zalíbiti se jí životem čistým i svatým, naše vůle sloužiti jí a učití naše žáky, aby ji víc a více poznávali a milovali. Naše díky nám dosáhnou, že se staneme víc a více předmětem její štědroty.

Prosme ji za svatou vytrvalost pro sebe i pro své žáky, abychom jí mohli společně děkovati na věčnost.

Duchovní kytice. /Zdávám ti svou nejpokornější úctu, o velká Královno, a obětuji ti své nejvřelejší díky za všechny dary, jimiž jsi mě doposud zahrnula (Svatý Alfons).

76. Následování Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Maria vzorem všech ctností. Tato božská Matka jest po svém Synu ideálem dokonalosti, „vzorem všech tvorů“, dí svatý Ambrož. Všechny ctnosti září na ní největším leskem a Církev velebí a pozdravuje ji slovy: „Matko nejčistší, Zrcadlo spravedlnosti, Stolice moudrosti“ atd. Uvažujme o Mariiných ctnostech při svých rozjímáních, abychom jich mohli lépe následovati.

II. Následování Panny Marie vede ke svatosti. Abychom se mohli právem nazývati ctiteli Mariinými, musíme se snažiti zaříditi svůj život podle jejího života. Milujeme-li tedy Marii opravdově, vynasnažíme se státi se jí podobnými, Prosme Marii často, aby nás vedla cestou dokonalosti v duchu našeho povolání.

III. Následování Panny Marie zjednává nám nevýslovné požehnání. Maria poznává své ctitele podle jejich snahy, s níž usilují o napodobení jejích ctností. Ona jim pomáhá po dobu jejich života zvláště pak jim přichází na pomoc v hodině smrti. Nabádejme své žáky k následování Panny Marie, abychom získali jim i sobě mateřskou ochranu.

Rozjímání.

Učiniž Hospodin tuto ženu, aby byla příkladem ctnosti a měla slavné jméno. (Rut, 4, 11.).

I. Maria vzorem všech ctností. Prvým vzorem dokonalosti jest přede vším jiným Pán náš, Ježíš Kristus; tento božský Mistr jest však zároveň Bůh i člověk, proto ustanovil ve svých prozřetelnostních úradcích představití nám vzory bližší v andělech a svatých, zvláště pak v nejsvětější Panně.

Nadána jsouc všemi milostmi, s nimiž s každou věrně působila, jest Matka Boží po svém božském Synu opravdově typem a ideálem dokonalosti, „vzorem všech tvorů“, dí svatý Ambrož. Všechny ctnosti září na ní největším leskem. „Její víra převyšuje víru otce věřících, nic neposkvřňuje její čistoty, její pokora nabádá ji, že se nazvala dívkou Páně ve chvíli,

kdy byla uvedena v nejvyšší důstojnost Matky Boží, její velkomyslnost pozvedá ji nad všechny oběti, její zmužilost dosahuje nejvyššího stupně hrdinnosti, její zbožnost budí úžas i samých andělů.¹⁾

Jaké to divy dějí se v této krásné duši! „Milovati mlčky, chtíti jen Boha, nelpěti na ničem, snášeti vše v duchu lásky“²⁾ spojovati modlitbu s prací, podrobovati se každé zákonité vrchnosti z nejčistších pohnutek, stravovati se láskou i horlivostí pro bližního, vystříhati se světa k udržování spojení s Bohem, to jsou nejsvráznější rysy celého jejího života.

Proto velebí Církev ctnosti této nejsvětější Panny a prohlašuje ji za „Matku nejčistší“, za „Zrcadlo spravedlnosti“, za „Stolicí moudrosti“ a t. d. „Ona zasloužila státi se Matkou Spasitelovou“³⁾ pěje v době velikonoční.

Uvažujme o ctnostech Mariiných při svých rozjímáních, abychom se povzbudili k lepšímu jich následování.

II. Následování Panny Marie vede ke svatosti. Proniknutí duchem Církve spatřujeme tedy v nejsvětější Panně vzor svatosti, který zvláště my, řeholníci, máme napodobovati.

Pracujme o to s nadšením, se zmužilostí a s vytrvalostí. Toť, a toho nezapomínejme, podstatnou částí pobožnosti k naší dobré Matce; neboť, dí svatý Alfons, snažiti se jí následovati jest nejjistějším prostředkem k jejímu uctívání, k dokázání naší lásky k ní a k zasloužení si její přízně. Abychom se mohli nazývati právem služebnicí Mariinými, musíme se snažiti, abychom zařídili svůj život podle jejího života.

¹⁾ Antifona Regina coeli. ²⁾ Mgr. Pavy. ³⁾ Fenelon,

Milujeme-li tedy Marii opravdově, vynasnažíme se státi se jí podobnými, tak, jak se podobá dítko své matce. Kde nalezneme krásnější vzor?

Abychom uctívali nejsvětější Pannu, musíme sice hlásati svými slovy a oslavovati zpěvy její přednosti a její zásluhy, mnohem více ji však oslavíme, budeme-li věrně kráčet v jejích šlépějích a budeme-li se snažiti napodobovati její ctnosti, bez tohoto následování byla by naše pobožnost zřejmě nedokonalá a snad i klamná. Svatý Alfons nám praví se svatým Bernardem: „Musíme se ze všech svých sil snažiti, abychom následovali nejsvětější Panny, chceme-li míti účast na jejích milostech a obohatiti se jejími dobrodiními.“

S jejím mateřským přispěním můžeme všichni napodobiti ve stupni více nebo méně dokonalém ctnosti Mariiny, její lásku, její čistotu, pokoru, poslušnost, tichost, jejího ducha obětovnosti a dospěti takto význačné svatosti. Prosmo často naši dobrou Matku, aby nás vedla cestou dokonalosti podle našeho svatého povolání; zařídme víc a více své chování podle chování jejího, abychom se podobali tomuto dokonalému vzoru všech ctností, jako se podobala ona sama Ježíši. Podle příkladu Mariina varujme se především hříchu a učme své záky následovati naší a jejich dobré Matky čistým životem, abychom dosáhli milosti skončiti jej svatou smrtí.

III. Následování Panny Marie nám zjednává nevýslovné požehnání! Maria poznává své pravé ctitele podle jejich snahy, s níž usilují o napodobení jejích ctností. Ona jim pomáhá po dobu jejich života a podporuje je v jejich zkouškách, hájí je před

útoky ďáblovými, osvěcuje je v jejich pochybnostech, těší je v jejich utrpeních, povzbuzuje je v jejich těžkostech, posiluje je v jejich bojích proti zlým náruživostem, pomáhá jim překonávati všechny překážky jejich posvěcování, a vede je konečně jakoby za ruku přímou cestou k nebi.

Jestliže ji o to prosíme, neodřekne nám Maria nikdy své pomoci, abychom se mohli varovati hříchu, zachovávatí svá pravidla, žítí spojení s Bohem a jednati, abychom se mu zalíbili. Naše pokroky ve ctnosti budou jí útěchou a ona nás zahrne novými vždy působivějšími milostmi; bude se radovati, když spatří, že naše nadpřirozené zásluhy neustále vzrůstají.

Zvláště pak přispěje nám Maria na pomoc v hodině smrti, neboť, dí svatý Ambrož, tehdy se zcela zvláště přimlouvá u Boha za své věrné ctitele, spěchá jim na pomoc v posledních zápasech, rozptyluje jejich obavy a oživuje jejich naději; konečně je doprovází k poslednímu soudu a doporučuje je svému božskému Synu.

Nabádejme svými naučeními, zvláště pak svými příklady své žáky k následování Panny Marie, abychom získali jim i sobě její mateřskou ochranu. K tomu cíli učme je znáti i obdivovati její ctnosti, nadchněme je pohnutkami, aby je konali, vnukejme jim pevnou důvěru, k této tak mocné a zároveň tak milostivé Matce. Tím dosáhneme všichni milost vytrvalosti až do konce.

Duchovní kytice. Nejsvětější Panna musí býti vždy před námi, abychom se řídili podle ní a uvedli všechny své skutky a náklonnosti na úroveň jejích skutků i náklonností (Svatý František Saleský).

77. Kult vzývání, který máme vzdávati Marii.

Krátký obsah.

I. Moc přímlyvy Mariiny jest neomezená. Maria má veškerou moc nad Srdcem svého božského Syna. Jako první mezi vyvolenými má jistotu, že její prosby budou vyslyšeny vždy, neboť jí byla dána veškerá moc na nebi i na zemi, ona rozkazuje i mocnostem pekelným. Maria jest naší Matkou, vzývejme ji tedy se vší důvěrou, ona jest tak mocná i tak dobrotivá!

II. Všichni svatí vzývali Marii. Všichni svatí se kořili s vroucností u nohou Mariiných a ucházeli se o její mateřskou ochranu proti nepřátelům svého spasení, světu, nezřízeným náruživostem i ďáblům. Všichni hlásali její milosrdnou dobrotivost a mocnou působivost její přímlyvy. Podle jejich příkladu vzývejme Marii ve všech svých potřebách, ale zvláště v pokušeních.

III. Církev vzývala vždy Marii. Utíkejme se k Marii, neboť nic nevyhovuje více duchu našeho svatého náboženství. Církev bez ustání vysílala a vysílá k ní své prosby, aby si vyžádala jejího přispění. Všechny své církevní hodinky končí antifonou ke cti této božské Matky a nabádá nás, abychom ji vždy vzývali. Navykněme si sami a navykejme i své žáky, modliti se často k nejsvětější Panně; prosme ji pro sebe i pro ně o milost, bychom ji mohli vroucně vzývati i v hodině smrti.

Rozjímání.

Vzýváme jméno tvé, hlásáme tvé divy (Žalm 74, 1).

I. Moc přímlyvy Mariiny jest neomezená. „Bratří,“ pravil svatý Bernard, „jděte k Marii, utíkejte se k Marii se vší láskou i vroucností, jíž jste schopni.“ Všichni učitelé církevní a kněží Církve nás k tomu rovněž nabádají; jednejme podle této výzvy s radostí a s dětinnou ochotou. Vštěpujme svým žákům tyto city k naší dobré i něžné Matce.

Maria má veškerou moc nad Srdcem Božím. Jako nevěsta Otce, Matka Syna, chrám Ducha svatého a první mezi vyvolenými má jistotu, že její prosby budou vždy vyslyšeny. Její bož-

ský Syn chce ji oslaviti nade všechny tvory a působí mu radost vyslyšeti její prosby v celém jejich rozsahu.

„O svatá Panno,“ praví jí svatý Petr Damian, „tobě jest dána všechna moc na nebi i na zemi, račiž se tedy přimlouvati za mne u svého Syna a vyžádati mi, abych žil pod tvým zákonem na tomto světě a zasloužil si tím štěstí spatřiti tě na onom světě.“

Ježíš Kristus dal nám Marii za Matku a ona plní svůj úkol s největší pečlivostí a jako taková ujímá se hájení našich časných i věčných zájmů. Vzávejme ji s důvěrou, ona jest tak mocná i tak dobrotivá! Modleme se k ní v každé době, zvláště však ve svých zkouškách a když klesáme na mysl. Ona rozkazuje i mocnostem pekelným, neboť Bůh jí dal neomezenou moc, aby jí užívala ve prospěch svých dítek. Rceme jí se zbožným Ludvíkem z Granady: „Žádám tě o mnoho, přihlížím-li ke svým hříchům, jež mě činí nehodným tvých darů, maličkost jest to však, mám-li na mysl tvou moc.“

II. Všichni svatí vzývali Marii. Všichni svatí spěchali s vroucností kořiti se u nohou Mariiných a všichni se ucházeli s vytrvalou důvěrou o její mateřskou ochranu proti nepřítelům svého spasení: světu, nezřízeným náruživostem a ďáblům. Všichni hlásali její milosrdnou dobrotivost a mocnou působivost její přímluvy. Vzávejme podle jejich příkladu Marii ve všech svých potřebách, ale zvláště ve zkouškách a pokušeních.

Zkušenost všech věků dokazuje, že Maria nebyla nikdy vzývána nadarmo. Na prosby svých

ctitelů svou mocnou ochranou vždy obrátila hříšníky, zahnala pohromy, utišila bouře a křísila mrtvé. Nikdy neodřekla svého mateřského přispění, když se lidé o ně vroucně ucházeli.

Jak častokráte nám zjednala světlo v pochybnostech, úlevu v našich utrpeních, útěchu v křížích, posilu ve chvílích sklíčenosti, sílu a zmužilost v pracích, vítězství v bojích s peklem! Tento kult vzývání, který prokazovali Marii všichni svatí, jest tedy právem odůvodněn a my jsme to sami zakusili. Všechno nás nabádá vzývat ji pro sebe i pro své příbuzné, ona vyslyší vždy dobře vykonanou prosbu, volání vycházející ze srdce; ušetří nám vždy žádanou pomoc, a kdyby nám mělo býti to, zač prosíme, škodlivé, nahradí to jiným mnohem užitečnějším k našemu spasení.

Rceme jí často se svatým Bonaventurou: „Vznešená královno, zabraň ďáblům, aby nám neškodili, a pozvi anděly, aby nás chránili.“

III. Církev vzývala vždy Marii. Vzývejme Marii! Nic nevyhovuje více duchu našeho svatého náboženství. Církev bez ustání vysílala a vysílá ještě k ní své pokorné prosby, aby si vyžádala jejího přispění. Tím neb oním způsobem opětuje jí modlitbu svatého Augustina: „Svatá Maria, přispěj nešťastným, pomoz slabým, potěš plačící, oroduj za lid, přimlouvej se za duchovenstvo a za všechny zbožné lidi, kéž všem, kteří tě vzývají, dostane se tvé pomoci.“¹⁾

Všechny své církevní hodinky končí antifonou ke cti nejsvětější Panny a vybízí nás, abychom ji vždy vzývali. Práví jí: „Matko Vykupitelova, přispěj lidu svému, neboť chce po-

¹⁾ Antifona Sancta Maria, succurre miseris.

vstati ze svého pádu. Panno slavná, nebes královno, Matko milosrdenství, orodovnice naše, oroduj za nás, abychom hodni učinění byli za slíbení Kristových."

Třikrát denně zve Církev věřící, aby se modlili k Marii modlitbu Anděl Páně. Její služové vybízejí nás neustále, abychom se utíkali k její přímluvě. Prosme tuto dobrou Matku jak za dobra časná, mohou-li nám skutečně prospěti, tak především, s odhodlanou vůlí, že jich využítujeme, za dobra nadpřirozená, totiž za všechny potřebné milosti k našemu posvěcení; prosme ji zvláště, aby žehnala našemu apoštolátu.

Budeme-li takto chápati a vykonávati kult vzývání Panny Marie, zabezpečíme si ochranu své milované Matky a tím ustavičný vzrůst v dokonalosti, plnění záměrů Božích s námi a konečně připuštění k velebení slavné Královny v nebi, jejíž mateřské přispění přivedlo nás do přístavu.

Navykněme si a navykejme své žáky modliti se často k nejsvětější Panně, prosme ji pro ně i pro sebe o milost, abychom ji mohli vroucně vzývati v hodině smrti.

Duchovní kytice. Jedna pohnutka musí nás zvláště nabádati k uctívání nejsvětější Panny, totiž velké dobro, které nám z toho plyne (Svatý Jan Kř. z La Salle).

78. Pozdravení andělské.

Krátký obsah.

I. Modlitba původu božského. Archanděl Gabriel, svatá Alžběta a Církev jsou zde nástrojem Ducha svatého, jenž jest vlastním původcem této modlitby. Jí se učíme, jak máme uctívati nejsvětější Pannu a jak se máme modlití. Rozjímáme často, neb alespoň občas o vznešených slovech Ave Maria, abychom se pak mohli tím lépe modlití tuto modlitbu pocházející z nebe.

II. Modlitba, kterou se dnes modlí celý katolický svět. „Vždy a všude,“ dí svatý František Saleský, „pozdravovaly dítky Církev v dokonalé shodě Matku Boží modlitbou Ave Maria, pozdravením to, které diktoval Bůh, vyřkli archanděl i Alžběta, opětoval celý křesťanský starověk, a jemuž učili naši předkové.“ Obnovme svou zbožnost při modlitbě Anděl Páně a při růženci

Modlitba podivuhodná ve vyjádřených citech. Zpřítomňuje nám chvíli nejvyššího milosrdenství, kdy se stal Syn Boží našim bratrem, aby nás spasil, kdy se stala Maria Matkou Boží a Matkou naší. Slova archandělova, požehnání Alžbětino, jméno Ježíš a Maria, vzývání nejsvětější Panny jménem „Matko Boží“, prosba za přispění nyní i v hodinu smrti naší, to vše vzbuzuje v nás nejopravdivější a nejzbožnější city. Učme své žáky, aby se modlili Ave Maria s pochopením a se zbožností.

Rozjímání.

Zdráva buď milosti plná (Luk, 1, 28).

I. Modlitba původu božského. Pozdravení andělské, jež jest původu božského a v Církvi všeobecné, budí v nás nejutěšenější vzpomínky, odtud také jeho vznešenost. Když zvěstoval archanděl Gabriel nejsvětější Panně od Nejvyššího tajemství vtělení Syna Božího, řekl jí: „Zdrá-

va buď milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami“.¹⁾ Brzy poté pravila jí zase Alžběta: „Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého“.²⁾

Z těchto dvou pozdravení utvořila Církev jedno a doplnila je snažnou prosbou, jež jest velmi způsobilá získati nám ochranu všemohoucí Matky Boží. Avšak archanděl, Alžběta a Církev jsou zde jen nástrojem Ducha svatého, jenž jest vlastním původcem této modlitby, kterou od té doby tak často opakují všichni věřící. Bůh nás takto učí, jak se máme modlit k nejsvětější Panně.

Rozjímejme často neb alespoň občas o překrásných slovech Ave Maria, abychom se pak lépe modlili tuto modlitbu pocházející z nebe. Vysvětlujme ji také někdy svým žákům při reflexi.

II. Modlitba, kterou se modlí celý katolický svět. „Vždy a všude“, dí svatý František Saleský, „pozdravovaly dítky Církve v dokonalé shodě Matku Boží modlitbou Ave Maria. Podle příkladu svých předků modlili se ji naši blízcí předchůdcové v každé době, aby uctívali tímto prostředkem, jenž jest Králi nebeskému milým, jeho nejsvětější Matku. O jak vznešené to chvály, jež diktoval Bůh, vyřkli archanděl i Alžběta, opětoval celý starověk, a jimž učili naši předkové.“

Zdráva buď: pocta to největšího uctění, kterou vzdává Marii napřed kníže vojska nebeského a pak všechna pokolení křesťanská. „Když slyšela pokorná dcera Davidova tento pozdrav po prvé, počala ve svém panenském lůně Slovo

¹⁾ Luk. 1, 28. ²⁾ Luk. 1, 42.

Boží, a nyní, když opakují ústa lidská tato slova, jež jsou oznámením jejího božského mateřství, jest její srdce pohnuto vzpomínkou na okamžik, jedinečný v nebi i na zemi.“¹⁾

Zdráva buď, milosti plná: „Maria se nám tu ukazuje jako okrášlená všemi milostmi Ducha svatého, jako nekonečná téměř pokladnice těchto milostí, jako hlubina milosti, a to hlubina bezedná.“²⁾ Jiní obdrželi větší nebo menší díl milosti, Marii však přísluší plnost, ba i sám Původce milostí! „Archanděl ji dále ujišťuje, že Duch svatý sestoupí na ni. Proč to, když ne proto, aby jsouc již plná milosti a naplněna Duchem svatým, přetékala takřka a zaplavila nás svými dobrodiními.“³⁾

Pán s tebou, o Maria: on byl s tebou svou milostí od tvého neposkvrněného početí, byl s tebou, když se vtělil ve tvém panenském lůně a ctil tě dětinnou poslušností více než třicet roků, jest s tebou konečně v nebi, kde tě činí účastnou své nekonečné slávy. Radujíce se s Marií, obnovme svou zbožnost při modlení Anděl Páně a růžence.

III. Modlitba podivuhodná ve vyjádřených citech. Zpřítomňuje nám onu chvíli největšího milosrdenství, kdy se stal Syn Boží našim bratrem, aby nás spasil, kdy se stala Maria Matkou Boží a Matkou naší. Slova archandělova, požehnání Alžbětino, jméno Ježíš a Maria, vzývání nej-světější Panny názvem „Matko Boží“, prosba za přispění nyní, jakož i v hodinu smrti naší, to vše vzbuzuje v nás nejzbožnější a nejopravdivější city.

¹⁾ Lacordaire. ²⁾ Pius IX., bula o neposkvrněném početí Panny Marie. ³⁾ Svatý Bonaventura,

Požehnaná ty mezi ženami, o Maria: Duch svatý to prohlásil archandělem Gabrielem i Alžbětou. A požehnaný plod života tvého; v tvém Synu jsou požehnání všickni národové. Ty jsi obdržela vše z jeho plnosti, avšak i my sami jsme mu zavázáni díkem za vše dobré časné i věčné. Ve své největší vděčnosti velebíme jej s tebou, o dobrá Matko.

Svatá Maria, Matko Boží: touto nepřirovnatelnou důstojností obdržela jsi všechnu moc nad Srdcem svého božského Syna; pros za nás, neboť jsi i naší Matkou, vyžádej nám všech potřebných milostí, abys nás spasila, nás hříšníky, a smiluj se nad námi tou měrou, kterou jsme bídní a nešťastní.

Pros za nás nyní: v tomto životě bojů i zkoušek, ty-li nás opustíš, o Matko milosrdenství, jdeme vstříc záhubě. Pros za nás zvláště v hodinu smrti naší, braň nás proti posledním útokům ďáblovým, neopouštěj nás ve chvíli, kdy musíme býti v milosti s tvým Synem. „Když všechny síly nás opustí, rozpomeň se na modlitby, které k tobě nyní vysíláme. Přispěj nám v onu hodinu největšího nebezpečí, račiž představití naši duši svému božskému Synu, aby ji zprostil při slyšení tvých proseb od veškerých muk a uvedl ji do vlasti nebeské.“¹⁾ Tam tě budeme velebiti a tvou dobrotivost opěvovati po celou věčnost.

Duchovní kytice. O Maria, Panno blahoslavená a hodná vši úcty, snažně tě prosíme oním pozdravem, kterým tě pozdravil posel našeho vykoupení, Gabriel, račiž dobrotivě přijmouti naše prosby. (Svatý Anselm).

¹⁾ Svatý Bonaventura.

79. Růženec.

Krátký obsah.

I. Výtečnost této modlitby. Jest to podivuhodný soubor nejvýtečnějších modliteb: vyznání víry, dědictví to apoštolů a rozlišovací znak křesťana; modlitba Páně, které učil Ježíš Kristus, pozdravení andělské, jež jest tak způsobilé k získání ochrany nejsvětější Matky Boží, konečně doxologie, jíž oslavujeme nejsvětější Trojici. Obnovme se ve zbožném modlení růžence a šířme tuto modlitbu mezi svými žáky.

II. Původ růžence. Květinové věnce, které věnovali Marii první křesťané, nahradil svatý Řehoř Nazianský duchovním věncem chvály. Již anachoreti se modlili mnohdy místo žaltáře určitý počet Pater i Ave, které počítali na zrnkách nebo na kaménkách. Svatý Dominik byl velkým učitelem této pobožnosti. Snažme se rozjímati o tajemství při modlitbě růžencové a stanovme si při každém desátku zvláštní úmysl.

III. Duchovní výhody z konání této pobožnosti. Růženec jest potravou pobožnosti, zdrojem osvětlení, počátkem síly k dobrému, mocnou obranou proti ďáblu, světu a našim náruživostem. Za jak mnohá vítězství jest mu Církev zavázána díkem! Nepřipomíná nám slavnost růžencová vítězství u Lepanta nad moslemským barbarstvím? Modleme se zbožně růženec jdouce ulicemi města a snažme se modliti denně celý růženec.

Rozjímání.

Chválit budu jméno tvé ustavičně (Eceli. 51, 15).

I. Výtečnost této modlitby. Nemůžeme si ani nikdy dostatečně vážiti růžence, tohoto tak podivuhodného souboru nejvýtečnějších modliteb. Nemluvě ani o znamení kříže a o veršíku, jímž jej začínáme, skládá se z apoštolského vyznání víry, z modlitby Páně, z pozdravení andělského a z Gloria Patri,

Ono vyznání víry jest dědictví po apoštolech, krátký obsah článků naší víry, rozlišovací znak křesťana, vzorec našeho přilnutí k božskému učení Církve svaté.

Nic se nedá dále přirovnati k modlitbě Páně, které učil sám Ježíš Kristus; vzýváme svého nebeského Otce, abychom mu přednesli v náležitém pořádku své prosby jednak za sebe, jednak za bližního.

A není nejkrásnější modlitbou k nejsvětější Panně ono pozdravení, které začíná slovy archanděla Gabriele, pokračuje slovy Alžbětinými a končí slovy Církve? Jsou to nejdokonalejší chvály na Mariinu slávu a zároveň nejzpůsobilejší prosby k získání ochrany nejsvětější Matky Boží pro přítomnou chvíli i pro hodinu naší smrti.

Liturgickou doxologií oslavujeme pak nejsvětější Trojici, jež jest počátkem i koncem všech věcí a jediná hodna veškeré cti, vší chvály nyní i na věčnost.

Konečně jest tato modlitba spojena s rozjímáním tajemství našeho vykoupení, jež byla buď radostí nebo bolestí a slávou pro naši dobrou Mtku.

Obnovme se ve zbožném modlení růžence a širme tuto modlitbu mezi svými žáky.

II. Původ růžence. Výtečnost růžence vyplývá také z jeho počátku i z jeho dějin. Květinové věnce, jež věnovali Marii první křesťané, nahradil svatý Řehoř Nazianský v nadšení své zbožnosti věncem duchovním a přinášel takto nejsvětější Panně modlitby chvály. Anachoreti, nemohli-li se modliti žaltáře, modlívali se místo žalmů určitý počet Pater i Ave, které počítali na zrnkách nebo na kamíncích.

Svatá Brigida,¹⁾ patronka Irska, spojila myšlenku svatého Řehoře s obyčejem anachoretů a zavedla ke konci pátého století obyčej uctívati Marii souborem v Církvi nejobyčejnějších modliteb, jež jsou rozděleny v jistém pořádku a které si připomínáme zrnky různé velikosti navlečenými na šňůrce a tvořícími jakýsi věnec. Svatý Dominik konečně šířil tuto pobožnost na úmysl, aby bylo tímto působivým prostředkem dosaženo obrácení bludařů albigen-
ských.

Modlitbu růžencovou, skládající se ze tří růženců, provází od těch dob rozjímání o patnácti tajemstvích radostných, bolestných a slavných. Tato pobožnost pak byla naléhavě doporučována a obohacena velmi vzácnými odpustky od papežů a nepřestávala se konati všeobecně v Církvi. Řeholníci a velký počet zbožných věřících uložili si za sladkou povinnost, že se budou modlit, když ne celý růžec, alespoň jednu ze tří jeho částí, jak se děje v našem institutu.

Snažme se rozjímati při modlitbě růžencové tajemství a stanovme si při každém desátku zvláštní úmysl.

III. Duchovní výhody z konání této pobožnosti. Případy dokazují hojnou měrou, jak odůvodněno jest vážiti si růžence, jestiť potravou zbožnosti, zdrojem osvětlení, počátkem síly ke konání dobra, mocnou obranou proti ďáblu, světu a našim zlým náruživostem.

Za jak mnohá vítězství jest Církev zavázána díkem této svaté pobožnosti! Nepřipomíná nám slavnost růžencová sama krásné vítězství

¹⁾ Nikolí svatá Brigida, která se narodila teprve r. 1302,

u Lepanta, jež bylo tak rozhodné proti moslem-skému barbarství? A mnohá jiná vítězství, jednak téhož druhu, jednak druhu čistě duchov-ního byla užitek této spasitelné pobožnosti.

Zbožným modlením růžence stáváme se před-mětem zcela zvláštní ochrany naší dobré Mat-ky; tato ochrana se vztahuje na všechny naše potřeby, zahrnuje nás milostmi v tomto životě a mnohem více v hodinu smrti; jest rozšířena na naše rodiny, náš institut a na naše žáky. Nezanedbávejme tedy ničeho, abychom nabyli z této svaté pobožnosti hojnost milostí a po-žehnutí.

Modleme se přesně a zbožně růženec v ře-holní obci i jdouce ulicemi, jak to předpisují naše svatá pravidla. Provázejme tyto modlitby rozjímáním o tajemstvích růžencových, snažme se modliti se jej každého dne celý. Nosme stále růženec s sebou. Vštěpujme svým žákům, aby ctili a navykli si tuto zbožnou modlitbu, o je-jich účincích nelze pochybovati. Budeme-li vzory a horlители této pobožnosti, nahradí nám po-žehnaná Panna, která tak často přijala od nás poctu tohoto věnce z duchovních květů, věn-cem slávy, jenž jest věčnou okrasou jejích slu-žebníků v nebesích. Kéž bychom jí mohli za to nabídnouti bohatý věnec z duší, **spasených** naším apoštolátem.

Duchovní kytice. S jakou zbožností modlíte se růženec a necháváte se jej modliti svými žáky? Konáte tuto povinnou modlitbu a přimášíte ji jako povinný hold, který vzdává náš institut nejsvětější Panně a jako mocný prostředek, abychom získali sobě i svému úřadu její po-moci a ochrany? (Svatý Jan Kř. z La Salle).

80. Litanie k nejsvětější Panně.

Krátký obsah.

I. Úvod litanie. Tato modlitba, jež jest tak drahá zbožným duším, jest zároveň slavnou chvalořečí o naší dobré Matce a snažnou prosbou, která nám může získati její všemohoucí ochranu. V úvodu obracíme se na Boha a na Ježíše Krista, jdeme k Otci skrze Syna, jenž jest naším prostředníkem, a prosíme ho snažně o pomoc. Modleme se tato první vzývání litanie s hlubokou pokorou a se zbožnou uctivostí.

II. Vlastní litanie. Jelikož máme pro svou nehodnost potřebí prostřednice u Ježíše Krista, vzýváme Marii oněmi různými názvy, jež se vztahují buď na ni samu, nebo na její milosrdné poslání nebo na její slávu. Připomínáme si takto její přednosti, její ctnosti a její mocnou přímluvu. Rozjímáme občas o tom neb onom vzývání, abychom mohli lépe proniknouti jeho smysl.

III. Závěr litanie. Jsouce jisti přímluvy Mariiny, za niž jsme tak snažně prosili, utíkáme se k Pánu našemu jakožto oběti za naše hříchy a prosíme ho, aby nám odpustil, nás vyslyšel a nad námi se smiloval. Všechny pocty, které vzdáváme svatým, končí prosbami k Ježíši Kristu, jenž jest počátek a konec všech věcí. Naplnění citem potřeb naší duše a přesvědčení o všemohoucnosti Marie, své dobré Matky, modleme se tuto litanii s velikou věrou, důvěrou a vroucností.

Rozjímání.

Modli se za služebníky své k Hospodinu (I. Král. 12, 19).

I. Úvod litanie. Tato, zbožným duším tak drahá modlitba jest slavnou chvalořečí o naší dobré Matce a zároveň snažnou prosbou, která nám může získati její všemohoucí ochranu. V úvodu obracíme se na Boha, na Ježíše Krista a na Ducha svatého způsobem, jenž nejvíce sou-

hlasí s našimi potřebami. Prohlašujeme svrchované panství Boží nade vším, klaníme se mu jako svému nejvyššímu Pánu, vyznáváme mu svou bídu a prosíme jej úpěnlivě o pomoc. Vyzýváme jediného prostředníka mezi Bohem a sebou, jdeme k Otci skrze Syna: „Kriste, uslyš nás! Kriste, vyslyš nás!“ Pak se obracíme na každou ze tří božských dob a konečně na samu nejsvětější Trojici.

Tím končí úvod. Modleme se toto první vzývání litanie s hlubokou a se zbožnou uctivostí.

II. Vlastní litanie. Jelikož máme pro svou nehodnost potřebí prostřednice mezi Ježíšem Kristem a sebou, obracíme se na Marii jako nejsvětější Matku a Matku naši, jež jest vždy ochotna nás slyšeti i vyslyšeti, neboť její radostí jest, může-li se za nás bez ustání přimlouvati u svého božského Syna.

Vzývání, z nichž se skládá litanie ve své podstatě, tak rozmanitá a tak bohatá na myšlenky, obsahují všechny chvály přednesené Matce Boží. Vyzýváme ji těmito různými názvy, jež se vztahují buď na ni samu nebo na její milosrdné poslání a na její slávu.

Začínáme vzýváním jejího svatého jména, jež jest tak mocné proti nepříteli našeho spasení, tak působivé k povznesení našich myšlenek k věcem svatým a k povzbuzení zbožných citů v našich srdcích. Pozdravujeme ji potom nejslavnějším jejím názvem „Boží rodičko“, neboť její božské mateřství jest počátkem a příčinou všech ostatních jejích předností. Pak připojujeme hned následující vzývání „Panno panen“, abychom velebili její panenskou čisto-

tu, již se stala hodnou nevýslovných milostí, jimiž ji Bůh obdařil.

Pak vyjadřujeme ctnosti panenské Matky, označující každou z těchto předností spojenou v jedné osobě. Duše naše jest pak naplněna nadšením a my velebíme její vznešenost obraznými slovy v překrásné řadě vzácných i roztomilých vzývání, z nichž nám každé připomíná přednosti, ctnosti i ochranu naší, dobré i něžné Matky.

Po těchto zbožných výrazech patříme na vztah Mariin k nám, kteří jsme slabí, ubozí a zkoušení; vzýváme ji oněmi prostými a dojemnými vzýváními, aby nám přispěla na pomoc, a vzýváme ji z hlubokosti propasti své bídy oněmi tak potěšitelnými názvy: „Uzdravení nemocných, Utočiště hříšníků, Potěšení zarmoucených, Pomocnice křesťanů“. Jak velikou moc mají tato volání k jejímu milosrdenství nad jejím mateřským srdcem!

Církev však nenechává nás skončiti vzývání k Panně Marii v tomto pocitu naší bídy a pozdravuje ji jako panovnici nebeskou, královnu celé nebeské hierarchie a všech vítězoslavných pluků vyvolených a doplňuje tyto slavné názvy zvláštním vzýváním Panny neposkvrněné, Královny posvátného růžence a Královny míru.

Po každém z těchto vzývání přednášíme Marii svou pokornou prosbu: „oroduj za nás!“ Jakou moc má prosba Matky Boží nad Srdcem jejího božského Syna! Toto vždy stejné opětování zní jako ozvěna všech našich duchovních i časných potřeb.

Budme pozorní na smysl těchto vzývání, jež jsou tak rozmanitá a tak slavná pro Marii. Uží-

vejme jich často jako střelných modliteb. Rozjímejme občas o nich, abychom pak mohli tím lépe okoušeti jejich sladkostí při každodenním jich modlení.

III. Závěr litanie. Jsouce jisti přímluvy Marii-ny, za níž jsme tak snažně prosili, utíkáme se k Pánu Ježíši, jakožto oběti za naše hříchy a prosíme ho, aby nám odpustil, nás vyslyšel a nad námi se smíloval. Všechny pocty, které vzdáváme svatým, končí takto prosbami k Ježíši Kristu, jenž jest počátek i konec všech věcí.

Následující veršík oživuje naši důvěru a připomíná nám zaslíbení Spasitele; prosíme Marii, aby za nás onodovala, bychom jich byli učiněni hodni. Prosba takové Matky k takovému Synu jest vždy vyslyšena, neklademe-li překážek.

Konečná modlitba shrnuje takřka všechny naše potřeby. Prosíme-li Boha na přímluvu Mariinu za zdraví duše i těla, za vysvobození od zla v životě nynějším a o milost, bychom mohli požívat v nebi věčné blaženosti, pak nemusíme již ničeho přidávat, tím jest již řečeno všechno. Naplnění pocitem potřeb své duše a přesvědčení o všemohoucnosti své dobré Matky, modleme se tuto litanii s věrou, důvěrou i s vroucností. Vštěpujme tutéž zbožnost i svým žákům, abychom je uzřeli jednou oslavovati nejsvětější Pannu s námi v nebesích.

Duchovní kytice. Maria zasluhuje, aby byla chválena anděly, proto se jí má také vším právem dostávat pocty od lidí a po Bohu velebení celého světa, neboť ona jest pro veškeren svět zdrojem spasení (Svatý Petr Damiani).

§1. Memorare.

Krátký obsah.

I. Původ Memorare. Myšlenky svatého Bernarda sloužily za základ k této modlitbě, a pokorný kněz téhož jména rozšířil ji mezi lidem na počátku sedmnáctého století při svém milosrdném úřadě u nemocných a vězňů, dal ji přeložiti do mnohých jazyků a hojně ji šířil. Obnovme svou pozornost při modlení této krásné modlitby a modleme se ji ve všech svých duševních i tělesných potřebách.

II. Působivost Memorare. Všude v Církvi zakusili větší působivosti této modlitby; pro mnohé z nich byla počátkem světla, síly, útěchy i obrácení. Duch Boží vnukl její slova a ona má volný přístup do srdce Mariina; naše důvěra v tuto dobrou Matku zakládá se na tolikerých událostech, dokazujících působivost této modlitby. Nabádejme své žáky, aby si navykli modliti se často tuto modlitbu s důvěrou i s vroucností.

III. City vyjádřené v Memorare. Od věků vysílá lidstvo své prosebné modlitby k všemohoucí Matce Boží, nikdy jí nemohl někdo odůvodněně vytýkati, že nepřispěla na pomoc svým věrným ctitelům. Ode dne, kdy ji Ježíš ustanovil za naši Matku, nepřestávala Maria vykonávati svůj úkol. Oživme svou důvěru modlíce se Memorare, Maria vyslyší vždy modlitbu řádně vykonanou a Ježíš neodřekne ničeho své Matce.

Rozjímání.

Když se obrátili a volali k tobě, tys je s nebe vyslychal.
(Esd. 9, 28).

I. Původ Memorare. Svatý Bernard měl největší a naprostou důvěru k Marii. „Ať mlčí o tvém milosrdenství, o blahoslavená Panno,“ volal, „člověk, který tě vzýval v potřebách nadarmo.“ Vzýval ji nejvroucnějšími a nejsrdečnějšími modlitbami a opětoval je nejrozličnějšími výrazy, řka: „Kořím se u tvých nohou, nejsvětější Panno, prostřednice moje a paní moje, a přednáším ti své pokorné prosby, ty jich neodmítneš.“

Myšlenky a city tohoto věhlasného ctitele Mariina sloužily za základ k Memorare. Pokorný kněz téhož jména rozšířil tuto modlitbu mezi lidem na počátku sedmnáctého století. Tento muž Boží, pocházející z rodiny podle světa vzácné, pohrdl pro Ježíše Krista všemi nadějami světskými a pojmenoval se pouhým názvem „ubohý kněz“. Věnoval se s rekovným sebezapřením službě a potěšování nemocných vězňů a všelikých nešťastných lidí.

Poněvadž připisoval Marii své obrácení a své povolání, nepřestával z vděčnosti ji velebiti a využil každé příležitosti, aby učinil i jiné účastnými svých zbožných citů důvěry a lásky. Memorare vyhovovalo úplně jeho záměrům, proto je dal přeložiti do několika jazyků, aby je mohl šířiti se svatou hojností. Od té doby šířila se tato modlitba všude.

Obnovme svou pozornost při modlení Memorare a modleme se je s dětinnou důvěrou ve všech svých duševních i časných potřebách.

II. Působivost Memorare. Všude v Církvi zakusili věřící působivosti této modlitby, pro mnohé z nich byla počátkem světla, síly, útěchy i obrácení. Zbožný šířitel dosáhl skrze Memorare nevšedních účinků ochrany Mariiny, vše bylo vyhráno, když přivedl hříšníka k tomu, že se je s ním pomodlil, neboť milost sestoupila na tuto duši, pronikla ji a úplně ji přeměnila.

Duch Boží vnukl slova této modlitby, a proto má volný přístup do srdce Mariina. Kterak by mohla odměnit tuto dobrou Matka modlitbu, v níž vzýváme její svaté jméno, v níž prohlašujeme její božské mateřství, její panenskou

čistotu, její laskavost, její moc a její ochranu; v níž jí připomínáme důvěru svou, která jest založena na zkušenosti mnohých věků, a na tolikých událostech, které hlásají působivost Memorare; neboť nikdy nevzýval nikdo Marii nadarmo; v níž konečně ji nazýváme svou dobrou Matkou a pokořujeme se u jejích nohou při vzpomínce na své hříchy a prosíme ji, aby nezamítla našich proseb? Takovými city, vyvěrají-li opravdově z hloubí našeho srdce, získáme si bez nejmenší pochybnosti ochranu naší dobré a něžné Matky.

Minulost odkazuje nás na budoucnost, neboť dobrotivost Mariina jest nevyčerpatelná a její moc neomezená, jak zakusili všichni věřící uplynulých věků, tak i my jí nebudeme vzývati, aniž budeme mateřsky přijati a úplně vyslyšeni.

Navykněme si modliti se tuto tak působivou modlitbu a povzbuzujme své žáky, aby si navykli modliti se ji často s důvěrou i s vroucností.

III. City vyjádřené v Memorare. Předně jest to důvěra i jistota, že budeme vyslyšeni. Od věků vysílá lidstvo své prosebné modlitby k všemohoucí Matce Boží; nikdo jí nemohl nikdy odůvodněně vytýkati, že nepřispěla na pomoc svým věrným ctitelům. Ani hříšníci jí nevzývají nadarmo. „Maria slyší vždy příznivě naše prosby,“ dí svatý Bernard, „všem jest plná dobrotivosti i laskavosti, všechny potřeby naleznou v ní srdce plné lásky a smilování.“ A tak mluví všichni svatí.

Tato pevná důvěra se zakládá na božském mateřství Mariině. Ode dne, kdy ji Ježíš ustanovil za naši Matku, nepřestávala Maria vykonávati

svého úkolu s nejněžnější péčí a s nejvelkomyslnější štědotou. Naše dětinná důvěra spočívá též na víře v její dobrotivost, v její moc, v její lásku k nám a na zkušenosti všech časů a všech krajů křesťanských.

Memorare je modlitbou pokornou. Pro své hříchy mezasluhujeme ochrany nejsvětější Panny, to upřímně přiznáváme, avšak podle příkladu svého Syna nezapudí Maria srdce zkroutěného a pokorného, to víme také. Jako Královna milosrdenství má s námi slitování v té míře, jak velká jest naše bída. Dojata naší lítostí usmíruje nás s Bohem, pomáhá nám k nabytí jeho milosti a zjednává nám vytrvalost v dobrém až do konce. Důvěra v její ochranu nemůže býti tedy marna, neboť nic nepůsobí jejímu mateřskému srdci takovou radost, než když může zprostředkovati usmíření spravedlnosti božské. „Jen ten upadá v záhubu,“ praví svatý Alfons, „kdo se neutíká k tobě o Maria. Nepomůžeš-li mi, jsem ztracen a nikdy tě nebudu moci velebiti v nebi.“

Oživujme tedy v sobě i v našich žácích tuto dětinnou důvěru modlitbou Memorare. Maria vyslyší vždy řádně vykonanou modlitbu, a Ježíš neodřekne milosti, za níž prosí jeho Matka. Ona měla velikou moc nad jeho Srdcem již za svého pozemského života a má ji nyní ještě mnohem více v nebesích.

Duchovní kytice. Kdo se kdy utíkal nadarmo pod tvou ochranu, o svatá Panno? Dříve zanikne nebe i země, nežli abys nepřispěla ku pomoci každému, kdo tě vzývá s pokorným srdcem (Svatý Alfons).

82. Sub tuum. - O domina mea.

Krátký obsah.

I. Sub tuum praesidium. „V našich bojích s peklem“, dí svatý Alfons, „zůstaneme vždy vítězi, jestliže voláme Marii s Církví na pomoc. Jak mnoho vítězství bylo dobyto nad ďábly touto tak krátkou, ale tak působivou modlitbou“. Tato obsahuje podivuhodné chvály o Marii a vzácná naučení o našem přítomném stavu, jakož i o naší potřebě pomoci této láskyplné prostřednice. Rozjímějme občas o slovech modlitby Pod ochranu tvou, abychom se jí nemodlili z rutiny, nýbrž vždy s důvěrou a s vroucností.

II. O Domina mea. Touto krásnou modlitbou stavíme se pod ochranu Mariinu pro každý den svého života, skládáme do rukou požehnané Panny své naděje, své úzkosti, běh i konec svého života, abychom mohli konati všechny své skutky podle vůle Boží. Naplňme se city, jež jsou vyjádřeny v této krásné modlitbě, a modleme se jí vždy pozorně i pobožně.

II. Praktická předsevzetí. Pokořme se při pohledu na svou slabost, a aniž klesáme na mysli i po pádu, který jest vždy možný, utíkejme se s důvěrou pod mocnou ochranu své dobré Matky. Těmito modlitbami se jí zasvěcujeme, světuujeme jí všechny své zájmy a prosíme ji o potřebné milosti, musíme tedy s těmito milostmi působiti a konečně řídití svou vůli podle vůle její a jejího božského Syna. Vstěpujme svým zákům dětinnou důvěru k Marii a navykejme je, aby se často modlili tyto dvě modlitby, zvláště pak „Pod ochranu tvou.“

Rozjímání.

Toliko ve mně pomoc tvá. (Oseáš 13, 9.)

I. Sub tuum praesidium. „Ve všech svých bojích s peklem“, dí svatý Alfons, „zůstaneme vždy vítězi, jestliže voláme na pomoc Marii a díme jí s Církví: „Pod ochranu tvou utíkáme se, svatá Boží rodičko.“ Jak mnoho vítězství bylo dobyto nad ďábly touto krátkou, ale tak působivou modlitbou!“ Ona obsahuje podivuhodné chvály o Marii a vzácná naučení o na-

šem přítomném stavu, jakož i o naší potřebě přispění této láskyplné prostřednice. Nemůžeme ani dosti mnoho rozjímati o slovech modlitby Sub tuum, této liturgické modlitby, kterou se Církev tak často modlí zvláště ve všeobecných potřebách; modlitby, která byla tak drahá též našemu svatému zakladateli a kterou končíme většinou svá cvičení v řeholní obci.

Již v prvních slovech modlitby Sub tuum hlásáme převýtečnou svatost Mariinu, její božské mateřství a její milosrdný úkol u lidí; připomínáme jí její dobrotivost k nám, její neomezenou moc nad Srdcem Ježíšovým, její mateřskou péči o zájmy našich duší. Vyzýváme ji pokorně za přispění proti ďáblu, světu a proti našim zlým náruživostem, jakož i proti všem duševním i tělesným nebezpečím, jimiž jsme ustavičně ohrožováni. Prosíme ji, aby nás uchránila od zneužití milosti, od nevěrnosti v malých věcech, od přestupování pravidel a zvláště od hříchu, tolikrát to nebezpečí, která musíme překonati s její mocnou pomocí.

Děkujeme této slavné a požehnané Panně za tak mnohá dobra, za něž jsme jí zavázáni vděčností. Rozjímejme občas o slovech modlitby Sub tuum, kterou se modlíváme tak často za svých dnů, abychom se ji nemodlili zběžně, nýbrž vždy s důvěrou a s vroucností.

II. O Domina mea. Touto zbožnou modlitbou stavíme se pod ochranu Mariinu pro každý den svého života, skládáme do rukou této požehnané Panny své naděje, své úzkosti, běh i konec svého života, abychom mohli konati všechny své skutky s úmyslem zalíbiti se Bohu a podle jeho svaté vůle.

Hned na počátku této modlitby vzdáváme Marii, své paní a pomocnici, zbožnou poctu své závislosti, máme se za poctěny, že jsme jejími zbožnými ctiteli a věrnými poddanými, oslavujeme její svatost, vzýváme její slavné a nade všemi jmény pouhých tvorů požehnané jméno.

Jako královna nebe i země jest Maria též naší nepřírovnatelnou Matkou, která jest naplněna láskou a něžným milosrdenstvím, jejíž péče nikdy neochabuje a jejíž náruč jest vždy otevřena. U ní nalézáme bez ustání útěchu ve svých bolestech, obranu ve svých bojích a útočiště ve svých útrapách. Byla-li povýšena k tak veliké hodnosti, stalo se to proto, aby nás mohla lépe chrániti.

Naše zasvěcení jest nejvýznačnějším skutkem při této podivuhodné modlitbě. Odevzdáváme se totiž do její mateřské ochrany „dnes“, neboť vždy jest nám potřebí milosti jejího přispění proti nepřítelům, kteří bez ustání usilují o naši záhubu; též „každodenně“, neboť její ochrany jest nám nevyhnutelně třeba v každém postavení; ona bude vždy naší mocnou a milosrdnou prostřednicí a bude jí zvláště „v hodině naší smrti“, v onom posledním okamžiku, kdy milosrdenství ustoupí panství spravedlnosti.

Jest to zasvěcení všeobecné ve svém předmětu, prosba za ochranu ve všech možných stavech, za zájmy časné i za zájmy věčné; konečně jest to prosba k Marii, abychom dosáhli pro její zásluhy potřebné milosti k svému posvěcení a závazek, že budeme s nimi působiti v úplné shodě své vůle s vůlí její a tudíž i s vůlí jejího božského Syna. Naplníme se city,

jež jsou vyjádřeny v této krásné modlitbě, a modleme se ji vždy pozorně i nábožně.

III. Praktická předsevzetí. Pokořme se při pohledu na svou slabost a aniž klesáme na mysli i po pádu, který jest vždy možný, utíkejme se s důvěrou do mocné ochrany naší dobré Matky. Nezapomínejme na svou slabost před tolikými nepřáteli, kteří usilují o naši záhubu. Maria nás nikdy neopustí, utíkáme-li se k ní s vroucností.

Těmito dvěma modlitbami se jí zasvěcujeme a svěřujeme jí všechny své zájmy. Maria, která jest tak mocná i tak dobrotivá, nás jistě vyslyší, my však působme s těmito milostmi a neodpírejme ničeho dobrému Mistru.

Od nynějška a po všechny dny doporučujeme nejsvětější Panně poslední hodinu svého života; prosme ji, aby nám pomáhala v našich posledních bojích a doprovodila naši duši před soudnou stolicí svého božského Syna, nejvyššího našeho Soudce a uvedla nás do ráje. Maria se rozpomene na tyto prosby, když se přiblíží náš konec, neboť tehdy nás zvláště neopustí.

Následujme svatého Aloise z Gonzagy, tento anděl zbožnosti zamiloval si zvláště modlitbu O Domina mea; tak velice souhlasila tato modlitba s city jeho srdce, proto ji stále a stále opakoval. Vštěpujme svým žákům velkou důvěru k Marii a navykejme je, aby se často modlili tyto dvě modlitby, ale zvláště Sub tuum praesidium.

Duchovní kytice. O má milená Matko, pro vroucí tvou lásku k Bohu snažně tě prosím, přispěj mi na pomoc v každé době, ale zvláště v rozhodném okamžiku smrti. (Svatý Alfons).

83. Škapulíř karmelský.

Krátký obsah.

I. Původ tohoto škapulíře. Maria sama zjevila tento zbožný obyčej blahoslavenému Šimonu Stockovi, šestému generálnímu představenému řádu karmelitánského. Nejsvětější Matka Boží se mu zjevila a dala mu škapulíř netoliko pro jeho řeholníky, nýbrž i pro všechny křesťany. Maria pak projevila své úmysly též papeži Janu XXII. Porozumějme tomuto pobožnému obyčeji, buďme mu věrni a šířme jej mezi svými žáky.

II. Duchovní výhody. Maria se zavázala, že bude chrániti své služebníky ve všech nebezpečenstvích, že jim pomůže, aby svatě zemřeli a konečně, že jim rychle a účinně přispěje po jejich smrti. Spasení jest tedy zajištěno tomu, kdo věrně užívá škapulíře za žádoucích podmínek. Nosme nábožně šat své dobré Matky a žijme tak, abychom se stali hodnými její přízně.

III. Žádoucí podmínky. K dosažení milosti šťastné smrti, a abychom se stali hodnými odpustků bratrstva a zásluh řádu karmelitánského, musíme náležeti k bratrstvu, nositi škapulíř, a míti jej při smrti. Kdo chce využítkovati výsady sobotní, jež záleží v rychlém vysvobození z očistce, musí kromě toho zachovávat čistotu svého stavu a modliti se denně církevní hodinky nebo malé církevní hodinky nejsvětější Panny. Obnovme svou pozornost, když se modlíme při večerní modlitbě Pater, Ave a Credo žádoucí to podmínky pro nás, jež nám umožňují získání výsad udělených tomuto zbožnému obyčeji.

Rozjímání.

Vůně tvých šatů jak vůně kadidla (Velep. 4, 11).

I. Původ tohoto škapulíře. Maria sama zjevila tento zbožný obyčej blahoslavenému Šimonu Stockovi, jenž se narodil roku 1165 ze vznešené anglické rodiny a byl šestým generálním představeným řádu karmelitánského. Viděl karmelitány na své pouti do Svaté země a žil pak nadále s nimi. Tento ctihodný řád byl násilně pronásledován a zdál se blízek zániku, proto

vzýval zbožný představený se slzami Marii, svou nebeskou patronku, o její mateřské přispění.

Nejsvětější Panna zjevila se mu dne 16. července roku 1251 v zářícím světle a odevzdala mu škapulíř. „Přijmi, můj milý synu, tento škapulíř svého řádu,“ pravila mu, „jestiž znakem výsady, kterou jsem vymohla pro tebe a pro dítky karmelské. Ten, kdo zemře, jsa oděn tímto šatem, bude uchován věčného ohně. Jest znamením spásy, záštitou v nebezpečnostvích, zárukou míru a mé zvláštní ochrany.“

Světec přijal s radostí tento vzácný dar ne-
toliko pro sebe a své řeholníky, nýbrž i pro všechny křesťany, kteří jsou ctiteli Panny Marie Karmelské. Od té doby osoby nejvýznačnější svou zbožností a svou důstojností, jako svatý Ludvík a jeho matka, Blanka Kastilská, odívali se tímto šatem. Potvrzeno a podporováno papeži rozšířilo se bratrstvo po celém světě.

Brzy poté projevila Maria své záměry též papeži Janu XXII. a nařídila mu, aby potvrdil a prohlásil výsady na její prosbu jejím božským Synem udělené řeholníkům a sdružení hory karmelské a obnovila mu svá výslovná zaslíbení.

Chápejme výtečnost tohoto zbožného zvyku, budme mu věrni a šířme jej s horlivostí mezi svými žáky.

II. Duchovní výhody. Přemnozí papežové velebili nevýslovné milosti, spojené s pobožností škapulířovou; povzbuzovali vřele věřící; aby nosili škapulíř, a udělili četné odpustky členům bratrstva. Nejsvětější Panna se mimo to sama zavázala, že bude chrániti svých věrných služebníků ve všech nebezpečnostvích a že jim

pomůže k svaté smrti a že jim konečně rychle i účinně přispěje po jejich smrti.

Maria chrání svých věrných ctitelů zvláště proti duchovním nebezpečnostem, rozptyluje pokušení a seslabuje jejich prudkost, podporuje v slabosti, pozvedá po pádech a zachovává před vší malomyslností. Kdokoli zemře oděv tímto šatem, ujde trestům pekelným. Spasení jest tedy zajištěno tomu, kdo nosí škapulíř za žádoucích podmínek. Obdrží působivé milosti, dostatečnou pomoc, a nestojí-li aspoň neústupně v odpírání těmto milostem, vytrvá v dobrem a zemře v přátelství s Bohem.

Konečně se Maria zavázala, že přispěje na pomoc svým věrným v očistci a že zkrátí dobu jejich smíření s Bohem. Slíbila to výslovně ve zjevení papeži Janu XXII. „Když opustí tento život,“ pravila, „a vejdou do očistce, já, jejich Matka, sestoupím tam k jejich útěše v sobotu po jejich smrti, abych je vysvobodila a doprovodila na horu svatou života věčného.“

Děkujeme své dobré Matce a rozmnožme svou důvěru v její mateřskou ochranu. Nosme zbožně její šat a žijme tak, abychom se stali hodnými její přízně.

III. Žádoucí podmínky. K dosažení milosti dobré smrti, a abychom se stali účastni odpustků bratrstva a zásluh řádu karmelitánského, musíme obdržeti škapulíř od kněze k jeho udílení zplnomocněného, býti zapsáni do bratrstva a nositi stále škapulíř se zbožností a tak, jak jest předepsáno, a míti jej konečně na sobě v okamžiku smrti.

Abychom měli právo na výsadu buly sobotní, to znamená, na rychlé vysvobození z očistce,

musíme zachovávat čistotu, příslušící našemu stavu a modliti se denně, umíme-li čísti, celé malé církevní hodinky k nejsvětější Panně, anebo církevní hodinky, kdo jest povinen modliti se je, jako na příklad kněží. Kdo neumí čísti, musí zachovávat všechny církevní posty, zdržovati se od masitých pokrmů ve středu a v sobotu, vyjímaje na Hod Boží vánoční, případně-li na některý z těchto dnů. Tyto skutky mohou býti zaměněny jinými podle osobních potřeb knězem k tomu zplnomocněným. Využítujeme této milosti a oživme svou zbožnost k Marii. Tím jest nám velmi usnadněno zabezpečení našeho věčného spasení.

Četné odpustky plnomocné i neplnomocné jsou kromě toho uděleny členům bratrstva škapulíře karmelského v ustanovené dny za zvláštních podmínek, modliteb totiž a dobrých skutků.

Obnovme svůj úmysl, když se modlíme modlitbu Páně, pozdravení andělské a apoštolské vyznání víry při naší večerní modlitbě, žádoucí to podmínce k získání odpustků a k nabytí výsad, které jsou uděleny tomuto zbožnému obyčeji.

Povzbuzujme své žáky, aby vstoupili do tohoto bratrstva a plnili jeho povinnosti. Vysvětleme jim náležitě nesmírné výhody tohoto obyčeje a žádoucí podmínky k těžení z něho. Umožněme jim, je-li třeba, přijetí tohoto škapulíře, zvláště v době jejich prvního svatého přijímání.

Duchovní kytice. Ne, ten nemůže zahynouti před soudnou stolicí věčného Soudce, kdo se utíkal pod ochranu Mariinu (Svatý Petr Damiani).

84. Škapulíř neposkvrněného početí Panny Marie.

Krátký obsah.

I. Původ toho škapulíře. V sedmnáctém století zavedl a šířil Bůh skrze ctíhodnou Voršilu, zakladatelku řeholnic Theatinek, užívání „modrého škapulíře“ a slíbil, že požehná tomuto zbožnému obyčeji zcela zvláštními milostmi. Od té doby rozšířil se tento obyčej po celé Církvi. Važme si tohoto obyčeje, jenž jest tak svatý ve svém původu, ve svém předmětu a ve svém účelu, a snažme se nabýti i uchovati jeho ducha.

II. Duchovní výhody. Nošení toho škapulíře zabezpečuje nám mocnou ochranu Mariinu a dovoluje nám získati četné i bohaté odpustky. Královna nebe i země přispěje svým věrným ctitelům po dobu jejich života, zvláště pak v hodině smrti, neboť tento zbožný obyčej jest naším závazkem, že budeme žíti ve svatosti. Snažme se získati častým modlením šesti Pater, Ave a Gloria Patri odpustky, které jsou spojeny s nošením tohoto škapulíře, a šířme jej mezi svými žáky.

III. Žádoucí podmínky Stačí, abychom přijali tento škapulíř od kněze, jenž jest zmocněn uděliti ho a stále jej nositi tak, jak se žádá. Tento zevnější znak nabude svých účinků, jestliže vnikneme do ducha pobožnosti; tento odznak ctnosti musí řídit celé naše chování, z čehož plyne povinnost, že budeme žíti jako hodní služebníci Mariini ve velké čistotě mravů. Rozmnožme pozornost při modlení Pater i Ave při ranní modlitbě, což jest žádoucí podmínkou, která nám umožňuje nabytí výsad, jež jsou uděleny této pobožnosti.

Rozjímání.

Hospodin oblékl mne v roucho spasení. (Isaiáš 61, 10).

I. Původ tohoto škapulíře. Škapulíř neposkvrněného početí Panny Marie, zvaný „Modrý škapulíř“, vznikl v sedmnáctém století. Jeho zavedení a šíření svěřil náš Pán ctíhodné Voršile Benincasové, zakladatelce řeholnic Theatinek v Neapoli. Zjevil se jí se svou Matkou oděnou nebeským rouchem skvoucí bžlosti a modrým pláštěm. Spasitel pravil pokorné dív-

ce, že ji vyvolil k založení řádu řeholnic Neposkvrněného Početí, jež měly nositi šat téže barvy a téže podoby, v němž se jí ukázala v oné chvíli nejsvětější Panna; slíbil jí, že požehná tomuto zbožnému obyčeji zcela zvláštními milostmi všem osobám, které vstoupí do tohoto nového řádu.

Nabádána jsouc láskou i svou horlivostí, prosila ctihodná Voršila naléhavě i pokorně nejsvětější Pannu, aby rozšířila tyto milosti i na jiné osoby, jež nejsou členy řádu, s podmínkou, že budou projevovati upřímnou zbožnost k jejímu neposkvrněnému početí, zachovávat čistotu svého stavu a nositi malý modrý škapulíř. V témž vytržení nabyla jistoty, že jest vyslyšena, neboť uzřela množství andělů, kteří chválili rozdíletí po celém světě v přehojném počtu tyto škapulíře. Toto zjevení stalo se v den svátku Očišťování Panny Marie roku 1616. Od té doby šířil se obyčej nošení modrého škapulíře v Církvi a přinášel všude vzácné užitky posvěcování.

Vážme si z hloubi duše tohoto zbožného obyčeje, jenž jest tak svatý ve svém původu, ve svém předmětu a ve svém účelu, a snažme se nabýti i uchovati jeho ducha.

II. Duchovní výhody. Tento zbožný obyčej, jenž byl podporován mnohými papeži, zvláště Piem IX., jenž byl velkým ctitelem neposkvrněného početí Mariina, poskytuje velkých duchovních výhod, jestliže jsme mu věrni a máme-li opravdově jeho ducha.

Značí přidružení k řádu Theatinů a účastenství na dobru, které konají tyto řeholníci a řeholnice, jakož i věřící, kteří jsou takto spojeni

s touto kongregací, jež tak horlí pro oslavu Mariinu.

!Nošení tohoto škapulíře zabezpečuje nám, mimo jiné, mocnou ochranu této nejsvětější Panny, která jest vždy tak šťastna, může-li pomáhati svým věrným ctitelům za jejich života a zvláště při smrti. Tento tak jednoduchý obyčej umožňuje nám získati bohaté i četné odpustky, jednak pro nás, jednak pro duše v očistci. Konečně jest nám závazkem, že budeme žíti ve svatosti, a zdrojem milostí, jichž jest nám potřeba, abychom jej mohli plniti.

Tím nabudeme účasti na zásluhách tak mnohých obětí mše svaté, modliteb, pokání, skutků horlivosti a milosrdenství. A dále, tento zbožný obyčej zjedná nám účinky blahovolné štědroty naší dobré Matky, mocnou pomoc k odpírání pokušením a k životu pravých ctitelů Panny bez poskvrny hříchu počaté. Nosíce její šat, zasvěcujeme se zcela zvláště její službě, budme toho pamětlivi ve svých bojích a zkouškách. Obnovujme často toto zasvěcení, žijme v dokonalé shodě myšlenek, slov, žádostí i skutků s Marií, jež jest naším vzorem, tím se stane více a více hodnými jejích milostí.

!Snažme se získati všechny odpustky, které jsou spojeny s nošením tohoto škapulíře, častým modlením šesti Pater, Ave a Gloria na úmysl Svatého Otce a za všeobecné potřeby Církve svaté; rozšiřujme též tento zbožný obyčej mezi svými žáky.

III. Žádoucí podmínky. Pobožnost škapulíře neposkvrněného početí Mariina, jež poskytuje tak četných výhod, jest též jednou z nejsnadnějších. Stačí totiž, abychom přijali tento škapulíř

od kněze, jenž jest zmocněn udělití jej, nositi jej pak stále na sobě tak, jak se vyžaduje, jakožto odznak zasvěcení Marii. Tento zevnější odznak způsobí v nás však jen tehdy své účinky, když mimo to vnikneme do ducha tohoto zbožného obyčeje, to znamená, když jsme vnitřně tím, čím se jevíme, nosíce šat Mariin.

Toto zasvěcení ukládá nám sladkou povinnost, abychom žili jako hodní služebníci Marii. Jest zárukou lásky k naší dobré Matce, věnováním se jejímu kultu, uctíváním jejích předností, zvláště jejího neposkvrněného početi a jejího naprostého vyjmutí od všelikého hříchu.

Zvláštním účelem naším při nošení tohoto škapulíře jest čistota mravů a dokonalé plnění našeho slibu čistoty. Dále vytrvalost v dětinné lásce k Marii beze hříchu počaté, jevící se následováním jejích ctností. Nošení tohoto svatého šatu jest konečně znamením, že jsme si uložili za povinnost prospívati v dokonalosti, kráčet v šlépějích neposkvrněné Panny, zůstatí jí navždy zcela oddanými a pracovati o šíření jejího kultu.

Obnovme svou pozornost i svůj úmysl, když se modlíme Pater i Ave při ranní modlitbě, což jest pro nás žádoucí podmínkou, která nám umožňuje nabytí výsad, jež jsou uděleny na tento zbožný obyčej.

Duchovní kytice. Šťastní jsou věrní ctitelé Marii, blahoslavení nebešťané pokládají je již za své spolčníky, a kdokoli nosí její šat, toho jméno jest zapsáno v knize života (Svatý Bonaventura).

Opravy tisku:

- Na str. 8. místo „jež zůstalo uprostřed rosy“ správně má
býti „jež zůstalo suché uprostřed rosy.“
- „ „zřetelněji k ženě“ správně „zřetelněji v
ženě“
- „ 13. „ „jedině“ správně „jediné“
- „ 17. „ „jest o zjevení“ správně „jest to o zjevení“
- „ „žijeme tak“ správně „žijme tak“
- „ 18. „ „pramen lásky“ správně „plamen lásky“
- „ 22. „ „Děkujeme Bohu“ správ. „Děkujme Bohu“
- „ 36. „ „Jedině tvůj Stvořitel“ správně „Jediné
„tvůj .. “,
- „ 39. „ „Ava Maria“ správně „Ave Maria“
- „ 62. „ „Svatý Liguori“ správně „Svatý Alfons“
- „ 63. „ „k obřezání Ježíšova,“ správně „k obřezá-
ní Ježíšovu“
- „ 81. „ „Svatý Alfons“ správně „Svatý „Alfons“
- „ 94. „ „zmí něn nadějí“ správně „zmírněn nadějí“
- „ 107. „ „na zadostiu inění“ správně „na zadosti-
učinění“
- „ 108. „ „její zmužitost“ správně „její zmužilost“
- „ 111. „ „nejpevnější“ správně „nejpevnější“
- „ „zjevití“ správně „zjevití“
- „ 123. „ „zármutku“ správně „zázraku“
- „ 144. „ „byly prosto“ správně „bylo prosto“
- „ 193. „ „kreré nám předpisují“ správně „které
nám předpisuje“
- „ 209. „ v poznámce „Svarý Liguori“ správně „Sva-
tý Alfons“
- „ 223. „ „hierearchii“ správně „hierarchii“
- „ 239. „ „Hle , mstka tvá“ správně „Hle, matka
tvá“
- „ 288. „ původcem milosti“ správně „průlivem
milosti“
- „ 294. „ „III Oddali se“ správně „III. Oddati se“
- „ 295. „ „73. Kult vzdávaný Marii“ správně „Kult
pocty vzdávaný Marii“.

Obsah:

Schválení.

Úvod. I.

Obsah. III.

I. ŽIVOT MARIIN.

1. Předurčení nejsvětější Panny Marie.	7
2. Neposkvrněné početí nejsvětější Panny Marie	11
3. Tajemství Neposkvrněného Početí	15
4. Narození Panny Marie.	19
5. Obětování Panny Marie.	23
6. Život Mariin v chrámě.	27
7. Zasnoubení Mariino s Josefem.	31
8. Maria v Nazaretě.	35
9. Zvěstování Panny Marie.	39
10. Navštívení Panny Marie.	43
11. Maria velebí Boha.	47
12. Mariina i Josefova cesta do Betlema.	51
13. Maria ve chlévě betlemském.	55
14. Maria vítá pastýře betlemské.	59
15. Maria při obřezání Dítka Ježíše.	63
16. Maria při klanění mudrců.	67
17. Očišťování nejsvětější Panny Marie.	71
18. Obětování Ježíšovo v chrámě.	75
19. Předpověď starce Simeona.	79
20. Útek do Egypta.	83
21. Dítko Ježíš v chrámě jerusalemském.	87
22. Josef a Maria.	91
23. Maria na svatbě v Káně.	95
24. Maria za veřejného života Ježíše Krista.	99
25. Soustrast nejsvětější Panny Marie.	103
26. Maria na Kalvarii.	107
27. Maria při vzkříšení Ježíše Krista.	111

28. Maria při nanebevstoupení Ježíše Krista.	115
29. Poslední léta Mariina na zemi.	119
30. Smrt Mariina.	123
31. Nanebevzetí Mariino.	127

II. CTNOSTI NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

32. Nejsvětější srdce Mariino.	131
33. Víra Mariina.	135
34. Naděje Mariina.	139
35. Láska Mariina k Bohu.	143
36. Mariina láska k Ježíši.	147
37. Láska Mariina k bližnímu.	151
38. Pokora Mariina.	155
39. Poslušnost Mariina.	159
40. Chudoba Mariina.	163
41. Maria vzorem vděčnosti.	167
42. Maria vzorem trpělivosti.	171
43. Maria vzorem horlivosti.	175
44. Maria vzorem skrytého života.	179
45. Mariina skromnost.	183
46. Maria vzorem spojení s Ježíšem Kristem.	187
47. Maria vzorem opatrnosti.	191
48. Maria vzorem tichosti.	195
49. Maria vzorem osob Bohu zasvěcených.	199
50. Dokonalost i svatost Mariina.	203

III. VZNEŠENOST MARIINA.

51. Svaté jméno Mariino.	207
52. Nejsvětější Trojice a Maria.	211
53. Božské mateřství.	215
54. Podobnost Mariina s Ježíšem.	219
55. Sláva Mariina v nebi.	223
56. Sláva Mariina na zemi.	227

IV. OCHRANA MARIINA.

57. Moc Mariina.	231
58. Dobrotivost Mariina.	235

59. Maria naše Matka.	239
60. Ochrana Mariina.	243
61. Maria naší orodovnicí.	247
62. Maria pomocnice křesťanů.	251
63. Maria ochranitelka našeho institutu.	255
64. Maria útočiště hříšníků.	259
65. Maria potěšení zarmoucených.	263
66. Maria naše naděje.	267
67. Maria nová Eva.	271
68. Maria patronka dobré smrti.	275
69. Maria brána nebeská.	279

V. POBOŽNOST K MARIÍ.

70. Vlastnosti pobožnosti k Marii.	283
71. Pobožnost k Marii znakem spasení.	287
72. Prostředky k dosažení pobožnosti k Marii.	291

VI. KULT VZDÁVANÝ MARIÍ.

73. Kult pocty vzdávaný Marii.	295
74. Láska k Marii.	299
75. Vděčnost k Marii.	303
76. Následování Panny Marie.	307
77. Kult vzývání, který máme vzdávati Marii.	311
78. Pozdravení andělské.	315
79. Růženec.	319
80. Litanie k nejsvětější Panně.	323
81. Memorare.	327
82. Sub tuum. -- O Domina mea.	331
83. Škapulíř karmelský.	335
84. Škapulíř neposkvrněného početí Panny Marie.	339

OPRAVY TISKU.	343
---------------	-----

Školští bratři v Praze-Bubenči vydali:

Rozjímání svatého Jana Kř. z La Salle.

I. díl. Neděle a pohyblivé svátky.

II. díl. Hlavní svátky. III. díl. Pro dobu:
exerciční, školní úřad.

Rozjímání o posledních věcech člověka, o hří-
chu a o svátosti pokání.

Rozjímání o svatém Josefu.

Rozjímání o Eucharistii a o božském Srdci
Ježíšově.

Rozjímání o umučení Pána našeho Ježíše Krista.

Rozjímání o nejsvětější Panně Marii.

Rozjímání o řeholním životě.

I. díl. O řeholním životě vůbec.

Rozjímání o řeholním životě.

II. díl. O ctnostech řeholního života.

Dvanáctero ctností dobrého učitele podle sva-
tého J. Kř. z La Salle.

